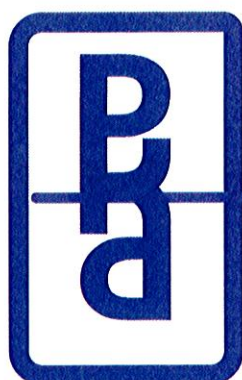

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport Samooceny

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu
Wydział Finansów i Zarządzania
ul. Fabryczna 29-31, 53-609 Wrocław

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Finanse i Rachunkowość

1. Poziom/y studiów: I stopień, II stopień
2. Forma/y studiów: stacjonarna, niestacjonarna
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
 ekonomia i finanse

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Tabela 1. Efekty uczenia się dla kierunku Finanse i Rachunkowość – studia I stopnia – profil praktyczny

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:		VI
Dziedzina:		NAUKI SPOŁECZNE
Dyscyplina wiodąca:		EKONOMIA I FINANSE
Dyscyplina/y, do których odnoszą się efekty uczenia się:		EKONOMIA I FINANSE
symbol efektu	opis efektów uczenia się dla absolwenta studiów I stopnia na kierunku FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ	kod uniwersalnej charakterystyki poziomu drugiego dla kwalifikacji na poziomie szóstym
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
K_W01	Zna terminologię używaną w finansach i rachunkowości oraz zastosowanie tych terminów w obrębie pokrewnych dyscyplin i specjalności; zna miejsce nauk o finansach i rachunkowości z systemem nauk społecznych, a zwłaszcza powiązania z prawem, socjologią i psychologią	P6S_WG
K_W02	Omawia wybrane koncepcje dotyczące opisu i wyjaśniania rzeczywistości ekonomicznej w ujęciu praktycznym	P6S_WG
K_W03	Charakteryzuje funkcje państwa w gospodarce i omawia zasady gospodarki finansowej państwa	P6S_WG
K_W04	Zna zasady funkcjonowania rynku finansowego i charakteryzuje rodzaje instrumentów finansowych	P6S_WG
K_W05	Zna instytucje finansowe, opisuje ich zadania i znaczenie dla gospodarki	P6S_WG
K_W06	Wskazuje i identyfikuje normy życia społecznego	P6S_WG
K_W07	Wyjaśnia powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą	P6S_WG

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

K_W08	Zna sposoby i metody pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania danych i informacji ekonomicznych pochodzących z różnych źródeł oraz ich prezentowania ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania sprawozdania finansowego	P6S_WG
K_W09	Zna metody matematyczne, statystyczne, ekonometryczne i techniki informatyczne związane z finansami i rachunkowością oraz wskazuje możliwości ich wykorzystania w finansach i rachunkowości	P6S_WG
K_W10	Zna metody i narzędzia wykorzystywane do oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa	P6S_WG
K_W11	Rozumie zagadnienie zmiany wartości pieniądza w czasie oraz wskazuje możliwości jego zastosowania w finansach i rachunkowości	P6S_WG
K_W12	Wskazuje i identyfikuje przepisy prawa i inne normy regulujące funkcjonowanie podmiotów w gospodarce	P6S_WG
K_W13	Rozumie zasady etyki w dziedzinie rachunkowości i finansów	P6S_WG
K_W14	Opisuje kształtowanie się procesów i systemów ekonomicznych na świecie oraz rolę i znaczenie społecznej odpowiedzialności w zjawiskach ekonomicznych	P6S_WG
K_W15	Rozumie znaczenie własności intelektualnej i praw autorskich	P6S_WK
K_W16	Zna ogólne zasady organizowania i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
K_U01	Postępuje się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów	P6S_UW
K_U02	Wykorzystuje poznane teorie finansów i rachunkowości do analizy oraz interpretacji zjawisk lub procesów ekonomicznych w ujęciu przyczyn, przebiegu i skutków	P6S_UW
K_U03	Analizuje i interpretuje zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze oraz je interpretuje w kategoriach społeczno-ekonomicznych	P6S_UW
K_U04	Umie przeprowadzić analizę ekonomiczną jednostek gospodarczych	P6S_UW
K_U05	Ocenia efektywność i ryzyko propozycji rozwiązań problemów z zakresu finansów	P6S_UW
K_U06	Dokonuje ewidencji operacji gospodarczych, wyceny składników majątku oraz sporządza sprawozdanie finansowe	P6S_UW
K_U07	Wykorzystuje przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością	P6S_UK
K_U08	Potrafi łączyć wiedzę i umiejętności z finansów i rachunkowości, zdobywane na studiach z wiedzą i umiejętnościami nabywanymi w praktyce zawodowej	P6S_UW
K_U09	Komunikuje się z otoczeniem oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu (zarówno w języku polskim jak i obcym)	P6S_UK
K_U10	Prezentuje zdobytą wiedzę i umiejętności w mowie i piśmie również z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, potrafi ocenić różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich, potrafi brać udział w debacie	P6S_UK

K_U11	Posługuje się językiem obcym również w zakresie nauk ekonomicznych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_U12	Stosuje narzędzia informatyczne	P6S_UW
K_U13	Stosuje metody matematyki finansowej w procesie oceny opłacalności inwestycji rzeczowych i kapitałowych oraz wyceny instrumentów finansowych	P6S_UU
K_U14	Współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej zróżnicowane role	P6S_UO
K_U15	Potrafi samodzielnie zdobywać, uzupełniać i doskonalić wiedzę oraz umiejętności zawodowe przez całe życie, potrafi podejmować decyzje o dalszym uczeniu się.	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_K01	Potrafi wybierać priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych celu bądź zadania	P6S_KK
K_K02	Umie identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodu	P6S_KR
K_K03	Potrafi przedstawić publicznie efekty własnej lub cudzej działalności	P6S_KK
K_K04	Potrafi uzasadniać i wyjaśniać własne poglądy oraz ocenić poglądy innych dotyczące problemów społeczno-ekonomicznych	P6S_KK
K_K05	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO

Tabela 2. Efekty uczenia się dla kierunku Finanse i Rachunkowość – studia II stopnia – profil praktyczny

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:		VII
dziedzina:		NAUKI SPOŁECZNE
dyscyplina wiodąca:		EKONOMIA I FINANSE
dyscyplina/y, do których odnoszą się efekty uczenia się:		EKONOMIA I FINANSE
symbol efektu	opis efektów uczenia się dla absolwenta studiów II stopnia na kierunku FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ	kod uniwersalnej charakterystyki poziomu drugiego dla kwalifikacji na poziomie siódmym
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
K_W01	Zna zaawansowaną terminologię używaną w finansach i rachunkowości, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w nauce i praktyce	P7S_WG
K_W02	Ma rozszerzoną wiedzę o celach, organizacji, uwarunkowaniach prawnych i funkcjonowaniu jednostek w obszarze finansów i rachunkowości w aspekcie krajowym i międzynarodowym. Ma wiedzę o relacjach między instytucjami finansowymi, systemem finansowym i realną sferą gospodarki	P7S_WG
K_W03	Wyjaśnia potrzebę harmonizacji i standaryzacji prawnych regulacji w rachunkowości	P7S_WK
K_W04	Wskazuje i identyfikuje obowiązujące akty prawa finansowego obowiązujące w Unii Europejskiej	P7S_WG
K_W05	Identyfikuje rodzaje i opisuje metody zarządzania ryzykiem w finansach i rachunkowości	P7S_WG
K_W06	Identyfikuje i charakteryzuje wybrane metody oceny efektywności poszczególnych obszarów gospodarowania jednostek oraz wybrane metody oceny rzetelności i wiarygodności sytuacji ekonomicznej jednostek gospodarczych	P7S_WG
K_W07	Charakteryzuje współczesne koncepcje zarządzania kosztami w przedsiębiorstwie	P7S_WG
K_W08	Zna nowoczesne nurty rachunkowości zarządczej i identyfikuje możliwość ich zastosowania we współczesnej gospodarce	P7S_WG
K_W09	Zna i rozumie zasady etyki w dziedzinie rachunkowości i finansów oraz skutki nadużyć gospodarczych	P7S_WG
K_W10	Zna instrumenty finansowe oraz ich zastosowania i wykorzystanie z uwzględnieniem ryzyka	P7S_WG
K_W11	Zna pojęcia oraz rozumie znaczenia własności intelektualnej (własności przemysłowej oraz praw autorskich i praw pokrewnych), a także rozumie konieczność zarządzania nimi	P7S_WK
UMIĘTNOŚCI absolwent potrafi		
K_U01	Samodzielnie identyfikuje zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze w kategoriach finansów i rachunkowości	P7S_UW

K_U02	Wykorzystuje międzynarodowe i krajowe regulacje prawne z zakresu rachunkowości i finansów do rozwiązywania problemów praktyki, z wykorzystaniem norm etyki gospodarczej	P7S_UW
K_U03	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną z finansów i rachunkowości do samodzielnej analizy przyczyn, przebiegu i konsekwencji zjawisk lub procesów rzeczywistości ekonomicznej	P7S_UW
K_U04	Potrafi ustalić wartości wskaźników finansowych dotyczących poziomu bezpieczeństwa i efektywności podmiotów gospodarczych oraz interpretuje uzyskane wyniki	P7S_UW
K_U05	Korzysta z metod zarządzania różnymi rodzajami ryzyka w działalności gospodarczej	P7S_UW
K_U06	Interpretuje i wykorzystuje podstawowe akty prawa finansowego	P7S_UW
K_U07	Wykorzystuje narzędzia rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania decyzji	P7S_UW
K_U08	Opracowuje pisemnie projekty, raporty, sprawozdania, przeglądy na temat zagadnień typowych dla finansów i rachunkowości, z wykorzystaniem wybranej literatury przedmiotu i innych udokumentowanych źródeł informacji oraz baz danych	P7S_UW
K_U09	Komunikuje się z otoczeniem oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu, potrafi oceniać różne stanowiska oraz dyskutować o nich, bierze udział w debacie	P7S_UK
K_U10	Potrafi dobrać właściwą metodę badawczą, przedstawić i zinterpretować wyniki badań	P7S_UW
K_U11	Posługuje się językiem obcym również w zakresie nauk ekonomicznych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
K_U12	Potrafi kierować pracą zespołu; współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych oraz samodzielnie określać priorytety i cele	P7S_UO
K_U13	Potrafi samodzielnie zdobywać, uzupełniać i doskonalić wiedzę oraz umiejętności zawodowe przez całe życie, potrafi podejmować decyzje o dalszym uczeniu się, potrafi inspirować i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_K01	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące do realizacji zadań własnych i grupowych	P7S_KK
K_K02	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej	P7S_KR
K_K03	Identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	P7S_KR
K_K04	Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne	P7S_KO
K_K05	Potrafi działać w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Tomasz Rólczyński	Doktor/ Dziekan Wydziału Finansów i Zarządzania
Agata Strzelczyk	Doktor/ Menedżer kierunku Finanse i Rachunkowość
Anna Orzeł	Doktor/ Prodziekan ds. organizacyjnych i rozwoju
Daria Hofman	Doktor/ Prodziekan ds. studenckich
Renata Bernard	Dyrektor Działu Kadr i Płac
Iwona Josińska	Dyrektor Biblioteki
Monika Natalli	Dyrektor Biura ds. osób z niepełnosprawnością
Agnieszka Pijaczyńska	Dyrektor Biura Karier
Radosław Rybczyński	Dyrektor Departamentu Organizacyjno-Inwestycyjnego
Agnieszka Szczypel	Dyrektor Departamentu Obsługi Dydaktyki
Anna Talaga	Dyrektor Departamentu Instytut Współpracy z Biznesem
Jarosław Tomaszewski	Dyrektor Centrum Współpracy Międzynarodowej
Małgorzata Wojciechowska	Dyrektor Działu Jakości i Metodyki Kształcenia

---

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	25
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	49
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	71
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	81
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	95
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	101
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	113
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	129
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	131
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	140
Część III. Załączniki	141
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	141
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	154

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu (WSB) powstała w 1998 roku na podstawie Decyzji nr DNS-1-0145-126/RO/98 wydanej przez Ministra Edukacji Narodowej dnia 4 lipca 1998 roku, w której został powołany Wydział Finansów i Zarządzania. W roku 2006 na podstawie Decyzji Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DSW-3-4003-108/06 powstał Wydział Ekonomiczny w Opolu. Od tego roku Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu jest Uczelnią, w której skład wchodzi dwa wydziały:

- Wydział Finansów i Zarządzania,
- Wydział Ekonomiczny w Opolu w Filii Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu.

Na podstawie Decyzji MNiSW nr MNiSW-DNS-WUN-6010-1201-1/AW/09 z dnia 12 marca 2009 roku Założycielem Uczelni jest Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, przy ul. Niepodległości 2, 61-874 Poznań.

Działalność Uczelni regulują:

- Statut WSB we Wrocławiu, nadany uchwałą nr 1/16/2022 dnia 7 kwietnia 2022 roku przez Zarząd Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia sp. z o.o., /Założyciel/ (tekst pierwotny: uchwała nr 8/26/2019 dnia 2 lipca 2019 roku)
https://bip.wsb.pl/media/wroclaw/statut_wyzszej_szkoly_bankowej_we_wroclawiu_od_11.04.2022.pdf;
- Regulamin Studiów uchwalony przez Senat WSB we Wrocławiu, uchwała nr 49/2022 z 5 kwietnia 2022 roku /obowiązujący od 1 października 2022 roku/
https://bip.wsb.pl/media/wroclaw/regulaminy/049_2022_zalacznik_regulamin_studiow_1.10.2022.pdf
- Decyzja Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 27 kwietnia 2015 r., na mocy której Wydział Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia
- Decyzja Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 25 lutego 2013 r., na mocy której Wyższa Szkoła Filologiczna we Wrocławiu (WSF) uzyskała uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo (w związku ze sfinalizowanym w dniu 1 października br. procesem konsolidacyjnym WSF i WSB, ww. uprawnienia, na mocy prawa, posiada obecnie Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu).

Na Wydziale Finansów i Zarządzania realizowanych jest 10 kierunków studiów I stopnia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, Filologia, Finanse i rachunkowość, Informatyka (studia licencjackie i inżynierskie), Inżynieria Zarządzania (studia inżynierskie), Logistyka (studia licencjackie i inżynierskie), Mikrobiznes, Prawo w biznesie, Turystyka i rekreacja, Zarządzanie oraz 5 kierunków na studiach II stopnia: Filologia, Finanse i rachunkowość, Informatyka, Logistyka, Turystyka i rekreacja, Zarządzanie, a także jednolite studia magisterskie na kierunku Prawo. Ponadto na Wydziale Finansów i Zarządzania w r. a. 2022/2023 oferowanych jest 75 kierunków studiów podyplomowych oraz 5 programów MBA.

Studia I stopnia na kierunku Finanse i rachunkowość na Wydziale Finansów i Zarządzania prowadzone są od 2003 roku, a na drugim stopniu studiów od 2012 roku.

Procesem dydaktycznym w ramach każdego kierunku studiów zarządza Menedżer oraz podlegający mu bezpośrednio Kierownicy Zespołów Dydaktycznych, a nad właściwym przebiegiem procesu dydaktycznego czuwa Dziekan z Prodziekanami oraz Metodyk. Wsparcie dla procesu dydaktycznego stanowią Dział Technologizacji Dydaktyki oraz Centrum Zdalnego Kształcenia, w którym koordynowane są m.in. działania związane z kształceniem na odległość, tj. w trybie zdalnym.

Łączna liczba studentów na Wydziale Finansów i Zarządzania to 14279 (dane na dzień 04.05.2022 roku).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Wskazanie związku koncepcji kształcenia z misją Uczelni i strategią jej rozwoju

Koncepcja kształcenia na kierunku Finanse i Rachunkowość jest zgodna z misją, wizją i strategią rozwoju Uczelni i Wydziału. Treść *Strategii Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030* została wypracowana po długotrwałych i szeroko zakrojonych pracach analitycznych, strategicznych i kreatywnych, w które zaangażowana była większa część społeczności akademickiej WSB we Wrocławiu, jak również interesariusze zewnętrzni (partnerzy biznesowi, pracodawcy, przedstawiciele instytucji związanych z Uczelnią). Senat Uczelni przyjął ją Uchwałą nr 51/2022 z dn. 19 kwietnia 2022 r.

W Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2022-25 zdefiniowano wizję: *Dołącz, doświadczaj, rozwijaj się*, rozumianą jako: *łączenie celów, pasji i doświadczeń interesariuszy (studentów, pracowników i partnerów), dla współpracy i rozwoju w kierunku wyzwań przyszłości oraz dla zaspokojenia ich potrzeb edukacyjnych, zawodowych i biznesowych*. W Strategii sformułowano również misję: *Z ludźmi jak Ty, ucz się ciekawych rzeczy, w inspirujących warunkach*, rozumianą jako: *tworzenie innowacyjnych i inspirujących możliwości współpracy i rozwoju, odpowiadających wyzwaniom zmieniającego się świata oraz potrzebom interesariuszy (studentów, pracowników, partnerów)*. W Strategii zdefiniowano kluczowe wyzwania: m.in. kształcenie w nowych obszarach, polityka HR, informatyzacja, infrastruktura, budowanie społeczności, polepszanie procesów oraz zrównoważony rozwój. Strategia uwzględnia zmieniające się realia społeczno-gospodarcze i odpowiada na trendy, takie jak: generacja Z, świat VUCA, zrównoważony rozwój, cyfryzacja, wellbeing.

W Strategii Uczelni zaplanowano trzy programy strategiczne, definiujące zadania, których osiągnięcie umożliwi wypełnienie misji i wizji Uczelni. W ramach każdego z Programów strategicznych wyróżniono kilka projektów strategicznych. Program strategiczny 1. *Społeczność* skoncentrowany jest na osiągnięciu efektów współdziałania i korzyści z kreowanych w środowisku akademickim połączeń (potrzeb, doświadczeń, potencjału i zasobów Uczelni i jej interesariuszy). Wprowadza także projekty służące wzmocnieniu siły oddziaływania lokalnego i międzynarodowego poprzez integrowanie społeczności akademickiej oraz kreowanie efektów synergii płynących z obecności Uczelni w Grupie WSB/DSW. Zakłada wprowadzenie w Uczelni programu, a docelowo strategii zrównoważonego rozwoju. Program strategiczny 2. *Programy rozwojowe* to sześć projektów, skierowanych na intensywny rozwój Uczelni, będący odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby rynków: dolnośląskiego i opolskiego, z perspektywą międzynarodową, a także stanowiący wyraz potencjału i ambicji Uczelni. Projekty te zmierzają w kierunku znaczącego poszerzenia oferty kształcenia, wzmocnienia dotychczasowej oferty m.in. poprzez wdrożenie szeregu innowacji programowych, dydaktycznych i technologicznych, których głównym celem jest takie ukształtowanie oferty Uczelni, aby odpowiadała ona wyzwaniom przyszłości. Program strategiczny 3. *Infrastruktura i obsługa* wprowadza rozwiązania mające zapewnić realizację programów rozwojowych i zapewnić inspirujące, innowacyjne warunki kształcenia. Koncentrują się one na rozbudowie infrastruktury dydaktycznej, informatycznej, laboratoriów i pracowni specjalistycznych, szeroko zakrojonej technologicznej dydaktyki oraz

doskonalenia procesów, ze szczególnym uwzględnieniem rozbudowy bazy dydaktycznej Uczelni o nowe komfortowe budynki w obu lokalizacjach Uczelni: Wrocławiu i Opolu.

Zgodnie z misją i wizją Uczelni WSB kładzie nacisk na następujące wyzwania strategiczne:

- współpracę studentów, pracowników oraz partnerów uczelni („dołącz”, „z ludźmi takimi jak Ty”),
- otwartość na potrzeby otoczenia – studentów, partnerów biznesowych, instytucji otoczenia biznesu, pracowników („doświadczaj”, „rozwijaj się”),
- praktyczność („rozwijaj się”),
- innowacyjność w kształceniu, również w środowisku międzynarodowym („doświadczaj”, „ucz się ciekawych rzeczy w inspirujących warunkach”)
- rozwój w kierunku wyzwań przyszłości – nowe kierunki, nowe rozwiązania, nowe możliwości („rozwijaj się”, „ucz się ciekawych rzeczy”).

Koncepcja kształcenia na studiach I i II stopnia kierunku Finanse i Rachunkowość jest zgodna z misją, wizją i strategią Uczelni oraz jej wyzwaniami strategicznymi, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 3. Powiązanie koncepcji kształcenia na kierunku Finanse i Rachunkowość ze strategią Uczelni

Koncepcja kształcenia na studiach I i II stopnia kierunku Finanse i Rachunkowość	Strategia/misja/wizja/program strategiczny
<p>Angażowanie do prowadzenia zajęć dydaktycznych doświadczonych praktyków z obszaru finansów i rachunkowości, którzy dzielą się swoją wiedzą, a często też pasją.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca studentów, pracowników oraz partnerów uczelni • wizja – „dołącz”, „rozwijaj się” • misja – „ucz się ciekawych rzeczy”, „w inspirujących warunkach” • atrybuty marki – praktyczność, przyjazność
<p>Studenci mają swój udział w tworzeniu kierunku wypowiadając się anonimowo w badaniu ankietowym Ocena Kadry Dydaktycznej (OKD) oraz Badaniu Atrybutów Marki (BAM). Wyniki badania OKD brane są pod uwagę przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych na kolejne semestry. Wyniki BAM brane są pod uwagę przy pracy nad programem studiów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca studentów, pracowników oraz partnerów uczelni • wizja – „dołącz” • misja – „z ludźmi takimi jak Ty” • program strategiczny <i>Spółeczność</i>
<p>Oferta kierunku i specjalności jest na bieżąco weryfikowana i dostosowywana do potrzeb/oczekiwań rynku pracy dzięki konsultacjom z przedstawicielami przedsiębiorstw, instytucji państwowych, studentów i absolwentów oraz pracownikami Uczelni, czyli Radą Biznesu kierunku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • otwartość na potrzeby otoczenia – studentów, partnerów biznesowych, instytucji otoczenia biznesu, pracowników • wizja – „dołącz”, „doświadczaj”, „rozwijaj się” • misja – „z ludźmi takimi jak Ty” • atrybuty marki – praktyczność • program strategiczny <i>Spółeczność</i>
<p>Program studiów na kierunku Finanse i Rachunkowość jest dostosowany do wymagań pracodawców i rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • otwartość na potrzeby otoczenia – studentów, partnerów biznesowych, instytucji otoczenia biznesu, pracowników • wizja – „dołącz”, „doświadczaj”, „rozwijaj się” • atrybuty marki – praktyczność • program strategiczny <i>Spółeczność</i>
<p>Realizacja zajęć dydaktycznych odbywa się w sposób, aktywny, bazujący na realnych przypadkach biznesowych, co pozwala studentom rozwijać umiejętność wyznaczania i realizacji celów, analizy danych, podejmowania decyzji oraz prezentacji i argumentacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wizja – „doświadczaj”, „rozwijaj się” • misja – „ucz się ciekawych rzeczy”, „w inspirujących warunkach” • atrybuty marki – praktyczność, przyjazność • program strategiczny <i>Programy rozwojowe</i>

<p>Kierunek się rozwija, poszukuje się nowych rozwiązań, specjalności. Aktualnie trwają prace nad uruchomieniem nowej specjalności związanej z analizą danych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wizja – „doświadczaj”, „rozwijaj się” • misja – „ucz się ciekawych rzeczy”, „w inspirujących warunkach” • innowacyjność w kształceniu, również w środowisku międzynarodowym • rozwój w kierunku wyzwań przyszłości • atrybuty marki – praktyczność, przyjazność • program strategiczny <i>Programy rozwojowe</i> • program strategiczny <i>Infrastruktura i obsługa</i>
<p>Systematyczne monitorowanie losów zawodowych absolwentów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Program strategiczny <i>Społeczność</i>
<p>Współpraca ze szkołami – warsztaty dla uczniów profilu ekonomicznego X LO nt.: „Księgowość MŚP” (Projekt Społeczne i technologiczne kompetencje ucznia, POWR.03.01.00-00-T099/18) prowadzone przez dr Edwarda Pielichatego (32godz.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wizja – „dołącz”, „rozwijaj się” • Program strategiczny <i>Społeczność</i>
<p>Spotkania z pracodawcami – Career Trends 2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wizja – „dołącz”, • misja – „z ludźmi takimi jak Ty” • Program strategiczny <i>Społeczność</i>
<p>Ciągły charakter sesji – egzaminy i zaliczenia nie są skumulowane na koniec semestru, a odbywają się przez cały rok akademicki, co pozwala na systematyczne przyswajanie wiedzy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Atrybut marki – przyjazność
<p>Manuale do przedmiotów, czyli dodatkowe, dostępne dla studentów pomoce dydaktyczne standaryzujące proces nauczania, dzięki którym nauka jest bardziej efektywna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wizja – „rozwijaj się” • rozwój w kierunku wyzwań przyszłości • atrybuty marki –przyjazność

1.2. Cele kształcenia oraz powiązanie z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego

Priorytetowym celem kształcenia na kierunku Finanse i Rachunkowość, profil praktyczny, jest przygotowanie wykwalifikowanych absolwentów studiów I i II stopnia, mających profesjonalną wiedzę i umiejętności niezbędne do podjęcia pracy w zawodach, w których wymagana jest bardzo dobra znajomość zagadnień finansowych i tych, związanych z rachunkowością, a także wyposażenie ich w kompetencje społeczne umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie w środowisku zawodowym. Ogólne cele kształcenia na poszczególnych stopniach obrazuje poniższe zestawienie.

Cele kształcenia – studia I stopnia:

- realizacja zakładanych dla kierunku efektów uczenia się, poziom 6 PRK, przyjętych uchwałą Senatu w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, właściwych dla kształcenia o profilu praktycznym;
- osiągnięcie wysokiego i wszechstronnego poziomu przygotowania praktycznego przez absolwenta;
- wyposażenie absolwenta w solidną wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości;
- zrozumienie i stosowanie przez absolwenta metod pracy z oprogramowaniem występującym w przedsiębiorstwach;
- ukształtowanie absolwenta jako osoby „atrakcyjnej” dla pracodawcy, samodzielnej, potrafiącej sprawować różne role w zespole, rozumiejącej potrzeby organizacji/instytucji i jej priorytety;
- wyrabianie u absolwenta nawyku wykorzystywania nowoczesnych narzędzi technologii informacyjnych w miejscu pracy i w procesie samokształcenia, szczególnie w zakresie pozyskiwania informacji, zarządzania informacją, tworzenia, przygotowywania i prezentacji materiałów, w celu przygotowania absolwenta do pełnienia roli członka społeczeństwa informacyjnego.

Cele kształcenia – studia II stopnia:

- realizacja zakładanych dla kierunku efektów uczenia się, poziom 7 PRK, przyjętych uchwałą Senatu w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, właściwych dla kształcenia o profilu praktycznym;
- wyposażenie absolwenta w solidną wiedzę z zakresu pogłębionych zagadnień z finansów i rachunkowości;
- pogłębianie u absolwenta kompetencji związanych z umiejętnościami jakie są wymagane w finansach i rachunkowości z uwzględnieniem wybieranych specjalności;
- pogłębianie i uporządkowanie wiedzy szczegółowej absolwenta, kształtowanie jego umiejętności określania powiązań studiowanej specjalności z innymi dyscyplinami;
- kształtowanie u absolwenta umiejętności przeprowadzania krytycznej analizy i interpretacji różnych rodzajów tekstów, w tym specjalistycznych;
- umiejętne i efektywne dobieranie oraz wykorzystywanie przez absolwenta pogłębionych umiejętności badawczych w celu rozwiązywania, także nietypowych, problemów w obrębie studiowanej specjalności.

W ramach prac nad doskonaleniem jakości kształcenia na Wydziale opiekę nad kierunkiem sprawuje menedżer kierunku. Jest on odpowiedzialny za rozwój kierunku i jego spójność z założeniami strategii, w tym w szczególności zapewnienie praktyczności koncepcji i procesu kształcenia. Zadaniem menedżera jest również współpraca z partnerami biznesowymi w procesie dostosowywania koncepcji kształcenia do wymagań pracodawców. Menedżera kierunku wspomagają kierownicy zespołów

dydaktycznych. Do kierunku Finanse i Rachunkowość przypisane są trzy zespoły dydaktyczne (ZD): ZD Doradztwa Finansowego, ZD Rachunkowości oraz ZD Metod Ilościowych. Menedżer kierunku wraz z kierownikami ZD sprawują nadzór nad realizacją zajęć dydaktycznych na kierunku, proponują obsadę zajęć, analizują wyniki ankiet dotyczących dydaktyki, wspomagają studentów w rozwiązywaniu problemów, przeprowadzają hospitacje zajęć dydaktycznych.

Oferta zajęć i specjalności na kierunku Finanse i Rachunkowość jest systematycznie rozszerzana bądź modyfikowana, z zachowaniem wewnętrznej spójności. Przy wprowadzaniu nowych specjalności brano się pod uwagę perspektywę zatrudnienia absolwentów, aktualne trendy na rynku pracy, a także opinie interesariuszy zewnętrznych, wyrażane podczas konsultacji formalnych i nieformalnych. Programy studiów są konsultowane ze specjalistami z określonej dziedziny.

Ważną częścią tworzenia programów studiów jest współpraca z biznesem jako głosem doradczym w zakresie kompetencji jakich rynek potrzebuje, a przede wszystkim będzie potrzebował za 2 do 5 lat. Aby umożliwić wymianę wiedzy, doświadczeń i poglądów powołano Radę Biznesu kierunku Finanse i Rachunkowość. Jest ona wyznacznikiem zarówno elementów związanych z wiedzą, jak również z najnowszymi trendami w danym obszarze. W skład Rady Biznesu wchodzi przedstawiciele przedsiębiorstw, instytucji państwowych, przedstawiciele absolwentów oraz pracownicy Uczelni. To Pracodawcy zwracają uwagę na aktualne potrzeby rynku pracy związane zarówno z zapotrzebowaniem na pracowników i co niezwykle istotne, na ich kompetencje. Dzięki tego rodzaju współpracy program studiów jest na bieżąco weryfikowany i dostosowywany do potrzeb/oczekiwań rynku pracy, tworzone są nowe specjalności czy też modyfikowane są moduły praktyk.

Duży wpływ na poziom kształcenia na kierunku ma zatrudnianie doświadczonych praktyków z obszaru finansów i rachunkowości, którzy w realizacji zajęć dydaktycznych dzielą się swoją wiedzą, a często też pasją. Wieloletnie doświadczenie pracowników naukowo-dydaktycznych, jak i obecność wśród kadry dydaktycznej praktyków biznesu daje gwarancję dostarczania rzetelnych i bieżących informacji.

Innym ważnym elementem zarządzania wiedzą są coroczne spotkania menedżerów wszystkich kierunków grupy Wyższych Szkół Bankowych - Forum Menedżerów. W trakcie obrad wymieniane są także doświadczenia dotyczące rozwoju kierunku Finanse i rachunkowość realizowane w ramach zespołu kierunkowego. Efektem obrad forum była m.in. wymiana know-how przy realizowanych projektach na kierunku.

1.3. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się oraz sylwetka absolwenta

Aktualnie podstawą organizacji procesu dydaktycznego na kierunku Finanse i Rachunkowość są programy studiów przyjęte Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr 31/2022 z dn. 22 marca 2022, obejmujące spis przedmiotów z: wykazem godzin, formą ich realizacji i zaliczenia, liczbą punktów ECTS w podziale na semestry i lata studiów oraz warunki ukończenia przedmiotów. Program studiów obejmuje: przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty kształcenia kierunkowego, przedmioty wybieralne oraz specjalnościowe. Koncepcja kształcenia ma swoje odzwierciedlenie w efektach uczenia się, które są odpowiedzią na aktualny stan wiedzy, a także są adekwatne do możliwości ich zastosowania w zakresie finansów i rachunkowości. Efekty uczenia się odpowiadają również praktyce w branży.

W projektowaniu programu kształcenia wykorzystano wzorce krajowe i międzynarodowe. Skorzystano z doświadczenia w zakresie budowy programu w oparciu o efekty kształcenia oraz zasady określania wymiaru punktów ECTS uczelni takich jak: Franklin University, Florida State University czy Troy University w USA. Koncepcję kształcenia oparto na doświadczeniach akademickich polskich Uczelni, proponując programy kształcenia od ogólnych przedmiotów pozwalających studentowi na mocne osadzenie w podstawach nauk. Przedmioty ogólne te takie jak: *podstawy ekonomii, socjologia, podstawy komunikacji społecznej, prawo w finansach, Microsoft 365 (I stopień)* oraz *praktyczne aspekty prawa i współczesne problemy społeczno-gospodarcze (II stopień)* realizowane są w pierwszym roku studiów. W kolejnych semestrach zakres ten jest rozszerzany najpierw o przedmioty kierunkowe, a od IV (I stopień) lub II (II stopień) semestru studiów przedmioty specjalnościowe, tak, by w ostatnich semestrach skupić się na wiedzy specjalistycznej, zgodnej z wyborem studenta. Dodatkowo w 2018 r. do programu studiów I stopnia wprowadzono przedmiot *Praca zespołowa z wykorzystaniem narzędzi IT*, którego celem jest m.in. przygotowanie studentów do swobodnego poruszania się w środowisku pracy zdalnej, która po zakończeniu pandemii Covid 19 pozostała w różnych wymiarach, stałą formą pracy w wielu branżach. Każdy przedmiot, bez względu na formy prowadzenia zajęć, kończy się jedną oceną, co pozwala na podsumowanie wszystkich kompetencji osiągniętych przez studenta w danym przedmiocie.

Program studiów I stopnia kierunku Finanse i Rachunkowość obejmuje 6 semestrów nauki. Zajęcia prowadzone są w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej. Podstawowy nabór realizowany jest w październiku, a w marcu przewidziany jest dodatkowy nabór zimowy. Aktualna oferta specjalności dla naboru podstawowego r. a. 2022/2023 obejmuje 4 specjalności: Bankowość i usługi finansowe, Finanse małych i średnich przedsiębiorstw, Rachunkowość i podatki oraz Specjalista kadr i płac.

Przy budowie programu studiów oraz wypracowaniu efektów uczenia się przyjęto założenie, że student będzie pozyskiwał wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne. Opis efektów pozwala na stworzenie systemu ich weryfikacji. Ścieżki specjalnościowe zaprojektowane dla profilu kształcenia są dobrane w sposób umożliwiający realizację efektów uczenia się założonych dla specjalności. Efekty uczenia się oparte są o Polskie Ramy Kwalifikacji i są zgodne z wytycznymi dla studiów I stopnia o profilu praktycznym. Jako kluczowe efekty uczenia się z obszaru wiedzy można wyróżnić:

K_W01 zna terminologię używaną w finansach i rachunkowości oraz zastosowanie tych terminów w obrębie pokrewnych dyscyplin i specjalności; zna miejsce nauk o finansach i rachunkowości z systemem nauk społecznych, a zwłaszcza powiązania z prawem, socjologią i psychologią

K_W07 wyjaśnia powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą

K_W08 zna sposoby i metody pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania danych i informacji ekonomicznych pochodzących z różnych źródeł oraz ich prezentowania ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania sprawozdania finansowego

K_W09 zna metody matematyczne, statystyczne, ekonometryczne i techniki informatyczne związane z finansami i rachunkowością oraz wskazuje możliwości ich wykorzystania w finansach i rachunkowości

K_W11 rozumie zagadnienie zmiany wartości pieniądza w czasie oraz wskazuje możliwości jego zastosowania w finansach i rachunkowości

K_W12 wskazuje i identyfikuje przepisy prawa i inne normy regulujące funkcjonowanie podmiotów w gospodarce

Kluczowe efekty uczenia się z obszaru umiejętności to:

- K_U01 posługuje się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów
- K_U04 umie przeprowadzić analizę ekonomiczną jednostek gospodarczych
- K_U05 ocenia efektywność i ryzyko propozycji rozwiązań problemów z zakresu finansów
- K_U07 wykorzystuje przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością
- K_U14 współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej zróżnicowane role

Do kluczowych efektów uczenia się z obszaru kompetencji społecznych należą:

- K_K01 potrafi wybierać priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych celu bądź zadania
- K_K02 umie identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodu
- K_K05 potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy

Absolwent studiów I stopnia kierunku Finanse i Rachunkowość posiada wykształcenie ogólne z dziedziny nauk ekonomicznych w zakresie funkcjonowania rynku oraz gospodarowania w warunkach ograniczonych zasobów. Program kształcenia ukierunkowany jest przy tym na zdobycie specjalistycznej wiedzy i kształtowanie umiejętności zawodowych w zakresie funkcjonowania instytucji finansowych, rynku finansowego, wykorzystania instrumentów finansowych, opodatkowania działalności gospodarczej oraz podstawowych zjawisk gospodarczych i sytuacji ekonomiczno-finansowych jednostek gospodarczych. Absolwenci są teoretycznie i praktycznie przygotowani do ewidencjonowania operacji gospodarczych i zarządzania finansami przedsiębiorstw i instytucji finansowych. Absolwenci w szczególności zyskują szerokie umiejętności zawodowe obejmujące swobodne posługiwanie się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów, wykorzystania przepisów prawnych, analizy zjawisk zachodzących na rynku finansowym, dokonywania oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa, prowadzenia ksiąg rachunkowych, wyceny składników majątku oraz sporządzania sprawozdań finansowych, a także zastosowania metod ilościowych i nowoczesnych narzędzi informatycznych w finansach i rachunkowości. Absolwenci powinni znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu finansów i rachunkowości. Kończąc studia licencjackie absolwenci są w pełni przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia z dziedziny nauk ekonomicznych.

Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku Finanse i Rachunkowość na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych uwzględnia efekty kształcenia właściwe dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia z uwzględnieniem efektów kształcenia dla obszaru kształcenia nauk społecznych.

W zależności od ukończonej specjalności absolwent studiów I stopnia kierunku Finanse i rachunkowość może znaleźć zatrudnienie w wielu podmiotach.

1. Specjalność Bankowość i usługi finansowe

- banki komercyjne, spółdzielcze,
- agencje bankowe,
- placówki partnerskie banku,
- firmy pośrednictwa finansowego,
- biura maklerskie,
- towarzystwa funduszy inwestycyjnych,
- zakłady ubezpieczeń,
- instytucje kredytowe,

- firmy konsultingowe, doradztwa inwestycyjnego i podatkowego
2. Finanse małych i średnich przedsiębiorstw
    - działy ekonomiczno-finansowych w małych i średnich przedsiębiorstwach, w szczególności dział finansowy, controllingu, budżetowania, kontroli kosztów czy zarządzania ryzykiem,
    - instytucje i organizacje wspierające rozwój małej i średniej przedsiębiorczości,
    - własna działalność gospodarcza
  3. Rachunkowość i podatki
    - biura rachunkowe,
    - komórki finansowo-księgowe podmiotów gospodarczych,
    - jednostki budżetowe,
    - fundacje i stowarzyszenia,
    - urzędy skarbowe, jednostki organizacyjne ZUS, banki, zakłady ubezpieczeń
  4. Specjalista kadr i płac
    - działy finansowe przedsiębiorstw,
    - jednostki organizacyjne ZUS,
    - działy kadr i płac,
    - działy personalne

Program studiów II stopnia obejmuje 4 semestry nauki. Zajęcia prowadzone są w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej. Podstawowy nabór realizowany jest w październiku, a w marcu przewidziany jest dodatkowy nabór zimowy. Aktualna oferta specjalności dla naboru podstawowego r. a. 2022/2023 obejmuje 3 specjalności: Analityk finansowy, Biegły rewident oraz Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa.

Program studiów II stopnia na kierunku Finanse i Rachunkowość opracowano jako pogłębienie wiedzy i kompetencji, które student nabył na I stopniu studiów. Na potrzeby uzupełnienia różnic programowych stwierdzonych u kandydatów będących absolwentami kierunków niepokrewnych wprowadzono mechanizm wyrównujący różnice kompetencyjne – obowiązkowy kurs uzupełniający z finansów i rachunkowości. Kurs realizowany jest w formie e-learningowej na platformie Moodle, składa się z dwóch modułów i obejmuje następujące treści programowe:

Moduł Rachunkowość:

1. Podstawy rachunkowości
2. Sprawozdawczość finansowa

Moduł finanse:

1. Podstawowe pojęcia finansowe
2. Rynki finansowe – podstawowe zagadnienia
3. Podstawy bankowości
4. Analiza finansowa
5. Zagadnienia finansów publicznych

Przy budowie programu studiów II stopnia kierunku Finanse i Rachunkowość korzystano z efektów uczenia się opartych o Polskie Ramy Kwalifikacji i zgodnych z wytycznymi dla studiów II stopnia o profilu praktycznym.

Jako kluczowe efekty uczenia się z obszaru wiedzy można wyróżnić:

K_W01 zna zaawansowaną terminologię używaną w finansach i rachunkowości, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w nauce i praktyce

K_W02 ma rozszerzoną wiedzę o celach, organizacji, uwarunkowaniach prawnych i funkcjonowaniu jednostek w obszarze finansów i rachunkowości w aspekcie krajowym i międzynarodowym. Ma wiedzę o relacjach między instytucjami finansowymi, systemem finansowym i realną sferą gospodarki

K_W03 wyjaśnia potrzebę harmonizacji i standaryzacji prawnych regulacji w rachunkowości

K_W04 wskazuje i identyfikuje obowiązujące akty prawa finansowego obowiązujące w Unii Europejskiej

Kluczowe efekty uczenia się z obszaru umiejętności to:

K_U01 samodzielnie identyfikuje zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze w kategoriach finansów i rachunkowości

K_U02 wykorzystuje międzynarodowe i krajowe regulacje prawne z zakresu rachunkowości i finansów do rozwiązywania problemów praktyki, z wykorzystaniem norm etyki gospodarczej

K_U03 wykorzystuje wiedzę teoretyczną z finansów i rachunkowości do samodzielnej analizy przyczyn, przebiegu i konsekwencji zjawisk lub procesów rzeczywistości ekonomicznej

K_U06 interpretuje i wykorzystuje podstawowe akty prawa finansowego

Do kluczowych efektów uczenia się z obszaru kompetencji społecznych należą:

K_K01 potrafi odpowiednio określić priorytety służące do realizacji zadań własnych i grupowych

K_K02 ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej

K_K03 identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu

Absolwent studiów II stopnia kierunku Finanse i Rachunkowość posiada zaawansowane wykształcenie dotyczące teorii i metod badawczych z dziedziny nauk ekonomicznych, odnoszących się do finansów i rachunkowości. Rozumie przyczyny i istotę zjawisk zachodzących na rynku finansowym w skali mikro- i makroekonomicznej oraz jest przygotowany do przeprowadzania analiz i wyciągania z nich właściwych wniosków, podejmowania decyzji o charakterze finansowym umożliwiających prowadzenie działalności doradczej.

Program kształcenia ukierunkowany jest na przekazanie rozszerzonej w stosunku do studiów I stopnia wiedzy dotyczącej celów, uwarunkowań prawnych funkcjonowania jednostek w obszarze finansów i rachunkowości w aspekcie krajowym i międzynarodowym. Absolwent posiada wiedzę o relacjach między instytucjami finansowymi, systemem finansowym i realną sferą gospodarki. Absolwenci w szczególności zyskują szerokie umiejętności zawodowe z zakresu komunikowania się z otoczeniem z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii używanej w finansach i rachunkowości oraz potrafią dobrać właściwą metodę badawczą do rozwiązywania problemów oraz przedstawiania i interpretacji wyników badań. Absolwenci powinni znać język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu finansów i rachunkowości. Po ukończeniu studiów II stopnia absolwenci kierunku Finanse i Rachunkowość są przygotowani do pracy w instytucjach finansowych i niefinansowych, do podjęcia studiów III stopnia (doktoranckich), jak też rozumieją konieczność ciągłego doskonalenia swych umiejętności i dalszego kształcenia, np. na studiach podyplomowych.

W zależności od ukończonej specjalności absolwent studiów II stopnia kierunku Finanse i rachunkowość może znaleźć zatrudnienie na stanowiskach kierowniczych i specjalistycznych w wielu podmiotach.

Absolwenci specjalności *Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa* mogą znaleźć pracę jako: księgowi, właściciele biur rachunkowych, kontrolerzy finansowi, specjaliści do spraw kosztów i rachunkowości zarządczej., kierownicy i pracownicy jednostek budżetowych, samorządów, fundacji i stowarzyszeń, administracji skarbowej, jednostek organizacyjnych ZUS oraz prowadzący samodzielnie działalność gospodarczą.

Absolwenci specjalności *Analityk finansowy* mogą podjąć pracę w domach maklerskich, funduszach inwestycyjnych, bankowości inwestycyjnej, instytucjach zajmujących się doradztwem inwestycyjnym w zakresie instrumentów finansowych, w firmach konsultingowych, działach analiz przedsiębiorstw. Mogą oni również wykorzystać zdobytą wiedzę oraz umiejętności do podejmowania decyzji jako inwestorzy indywidualni.

Absolwenci specjalności *Biegły rewident* mogą podjąć zatrudnienie w działach księgowych, firmach audytorskich, firmach doradztwa finansowego oraz zostać kandydatami na audytorów i biegłych rewidentów.

Koncepcja kształcenia na I i II stopniu kierunku Finanse i Rachunkowość została opracowana z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych potrzebnych do wykonywania pracy na stanowiskach związanych z finansami czy rachunkowością. Profil praktyczny ma na celu wzmocnienie tych umiejętności, które pozwolą na spełnienie oczekiwań rynku pracy. Treści programowe prowadzące do kluczowych efektów uczenia się zawarte są w kartach przedmiotów. Karta przedmiotu jest dokumentem opisującym: metryczkę przedmiotu, wymagania, założenia i cele kształcenia, szczegółowe efekty uczenia się i metody ich weryfikacji, treści programowe, metody dydaktyczne, zakres indywidualnej pracy studenta, literaturę obowiązkową i uzupełniającą oraz sposób zaliczenia. Kierunkowe efekty uczenia się są dezagregowane na przedmiotowe efekty, które określa nauczyciel akademicki opracowujący kartę – koordynator przedmiotu. Karta przedmiotu jest obowiązującym dokumentem dla wszystkich wykładowców prowadzących dany przedmiot. Pozwala to na osiągnięcie tych samych standardów u różnych prowadzących ten sam przedmiot.

Przedstawione powyżej efekty dla każdego stopnia studiów są kluczowe z punktu widzenia kierunku Finanse i Rachunkowość. Efekty uczenia się są specyficzne oraz zgodne z aktualnym stanem wiedzy w obszarze finansów i rachunkowości. Wspomniana wcześniej Rada Biznesu powoływana na potrzeby kierunku jest wyznacznikiem zarówno elementów związanych z wiedzą, jak również z najnowszymi trendami w danym obszarze praktyki. To Pracodawcy zwracają uwagę na aktualne potrzeby rynku pracy związane zarówno z zapotrzebowaniem na pracowników i co niezwykle istotne, na ich kompetencje.

Aktywność naukowa pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni oraz wieloletnie doświadczenie nauczycieli akademickich jak i obecność wśród kadry dydaktycznej praktyków biznesu daje gwarancję powiązania koncepcji kształcenia z aktualnym stanem wiedzy i praktyki w działalności gospodarczej oraz dostarczania bieżących informacji. W poniższej tabeli znajduje się kilka przykładów dydaktyków-praktyków prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i Rachunkowość.

Tabela 4. Doświadczenie praktyczne osób prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i Rachunkowość - przykłady

Prowadzący	Prowadzone przedmioty	Doświadczenie praktyczne
Dr hab. Jurczyk Zbigniew	Podstawy organizacji podmiotów gospodarczych	<ul style="list-style-type: none"> • założyciel i Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu w latach 1991 – 2016 Funkcje przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego oraz członka rad nadzorczych w spółkach S.A. i sp. z o.o. • ekspertyzy z zakresu prawa konkurencji i konsumentów wykonane na zlecenie biznesu, w tym kancelarii prawniczej
mgr Kalita-Białkowska Izabela	Dokumentacja i rozliczenia podatkowe Podstawy rachunkowości w organizacjach Polityka podatkowa przedsiębiorcy Rachunkowość finansowa Rachunkowość MŚP Rachunkowość podatkowa Rozliczenia kadrowo-płacowe Rozliczenia świadczeń pracowniczych Systemy finansowo-kadrowe Systemy informatyczne w rachunkowości Zaawansowane systemy FK	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie własnego biura rachunkowego od 29 lat
Mgr Klocek Przemysław	Analiza finansowa Analiza fundamentalna Analiza techniczna Decyzje finansowe Sprawozdawczość i analiza finansowa banku Zarządzanie płynnością finansową przedsiębiorstwa Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • wieloletnie doświadczenie zawodowe na stanowiskach menadżerskich w bankowości w wiodących bankach: Dyrektor Finansowy, Dyrektor Oddziału, Dyrektor Regionalny
Mgr Kraśnicka Izabela	Kontrola wewnętrzna Rewizja finansowa	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzanie audytów, projektów doradczych, prowadzenie szkoleń • własna kancelaria biegłego rewidenta od 2018 r.
dr Kuryłek Zbigniew	Analiza finansowa Decyzje finansowe Projekt kierunkowy Seminarium magisterskie Sprawozdania finansowe i ich analiza	<ul style="list-style-type: none"> • praca (od 2013 do nadal) na stanowiskach: analityk finansowy, kierownik działu finansowego, kierownik ds. analiz i inwestycji (aktualnie)
prof. dr hab. Noga Marian	Polityka pieniężna Projekt kierunkowy Seminarium magisterskie Ekonomia	<ul style="list-style-type: none"> • Przewodniczący Komisji Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk, Oddział we Wrocławiu w latach 2003-2012 • Członek Rady Polityki Pieniężnej 2004-2010 • Senator IV i V Kadencji Senatu RP; w latach 2000-2004

		Przewodniczący Senackiej Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury • Rektor Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu 1999-2005
Marcin Otręba	Dokumentacja i rozliczenia podatkowe Fiskalne obciążenia działalności gospodarczej Kontrola celno-skarbowa i audyt Rachunkowość MŚP	• współnik w Kancelarii Podatkowej:

Dzięki powyższym rodzajom współpracy (Rada Biznesu, dydaktycy-praktycy, aktywni naukowo pracownicy badawczo-dydaktyczni) program studiów jest na bieżąco weryfikowany i dostosowywany do potrzeb oraz oczekiwań rynku pracy. Kształt i rozwój oferty edukacyjnej odpowiadają potrzebom rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań społeczno-gospodarczych regionu.

Zalecenia dotyczące kryterium 1* wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1* wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zwrócenie uwagi na sposób prowadzenia zajęć w językach obcych jedynie na platformie e-learningowej. Zaleca się wprowadzenie metody blended-learningu w tym zakresie. Koniecznym jest również zapewnienie systematycznej kontroli postępu osiągania przez studentów efektów kształcenia w zakresie nauki języka obcego.	Zmianie uległa platforma do realizacji językowych kursów online. Obecna została przygotowana na potrzeby WSB za pomocą programu Articulate Storyline. Ma postać scormów, które składają się z zestawów interaktywnych slajdów umieszczanych w środowisku roboczym Moodle. Dzięki temu wykładowca ma wgląd w postępy studentów oraz możliwość komunikacji z nimi. Ponadto studenci mają możliwość kontaktu z lektorem w trakcie dyżurów/konsultacji odbywających się zdalnie w aplikacji Teams (link do konsultacji znajduje się w kursie na platformie Moodle). W każdym z modułów umieszczone są rozdziały (unity) służące nauce konkretnych umiejętności językowych takich jak: czytanie, słownictwo, gramatyka, słuchanie i komunikacja. Kursem obowiązkowym jest kurs na poziomie B2 (studia I stopnia) lub specjalistyczny (finansowy) B2+ (studia II stopnia), natomiast kursy o niższym poziomie zaawansowania udostępniane są studentom nadobowiązkowo.
2.	Wzmocnienie roli opiekuna praktyk ze strony Uczelni. Wprowadzenie w większym zakresie kontroli odbywanych praktyk i przedkładanej dokumentacji oraz osiąganych efektów kształcenia podczas ich trwania	Opracowano wewnętrzną procedurę monitoringu praktyk zawodowych. Wprowadzono również hospitacje praktyk zawodowych (szerzej opisane w 10.3.2).
3.	Wprowadzenia bardziej jednoznacznego zróżnicowania niektórych efektów na studiach I i II stopnia, tak aby odzwierciedlały	Na kierunku Finanse i Rachunkowość zmodyfikowano efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia obowiązujących od r.a.

	one zaawansowaną wiedzę i umiejętności na II stopniu	2021/2022 (Uchwała nr 64/2021 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu z dnia 30 marca 2021 roku)
4.	Zwrócenie uwagi nauczycielom akademickim na konieczność tłumaczenia studentom istoty efektów kształcenia	Zwrócono uwagę nauczycielom akademickim na konieczność tłumaczenia studentom istoty efektów uczenia się – odbywały się liczne spotkania/szkolenia z metodykiem zarówno w podziale na Zespoły Dydaktyczne jak i konsultacje indywidualne
5.	Wprowadzenie do programu studiów przedmiotów prowadzonych w językach obcych	Wprowadzono przedmioty realizowane w języku obcym: Cultural differences, Ecology i Motivieren im Geschäft
6.	Ograniczenie zakresu wykorzystania e-learningu w przypadku zajęć mających na celu zdobywania umiejętności praktycznych	Ograniczono zakres wykorzystania e-learningu. Aktualnie (nabór 2022/2023) ta forma zajęć stosowana jest jedynie w przypadku języka obcego, wykładu do wyboru oraz BHP

* w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę kryterium 1 brzmiało: „Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia”

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia

Realizacja programu studiów oparta jest na odpowiednim doborze przedmiotów zapewniających osiągnięcie kluczowych kompetencji oraz posiadania wiedzy i umiejętności niezbędnych w pracy w sferze finansów.

Na etapie sporządzania wniosku o nadanie uprawnień, dobór przedmiotów na kierunku Finanse i Rachunkowość odbywał się na podstawie analizy rynku oraz programów kształcenia na wielu uczelniach w Polsce kształcących z tego zakresu. W późniejszych etapach program był na bieżąco weryfikowany i modyfikowany, we współpracy z Wydziałowym Zespołem ds. Jakości Kształcenia, menedżerem kierunku, kierownikami zespołów dydaktycznych oraz interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Istotnym elementem jest ciągły proces analizy realizowanych treści podejmowany również z absolwentami oraz pracodawcami. Treści programowe realizowane w ramach określonych przedmiotów przygotowywane są pod nadzorem menedżera kierunku we współpracy z kierownikami zespołów dydaktycznych, koordynatorami przedmiotów oraz wykładowcami. Modyfikacje w celu doskonalenia programu studiów pojawiają się również po spotkaniach Rady Biznesu.

Praktyczność programu kształcenia weryfikowana jest m.in. przez aktywny udział pracodawców, przedstawicieli praktyki, w projektowaniu programu studiów. Dzięki tym działaniom program studiów stanowi połączenie wiedzy merytorycznej osób specjalizujących się w danej tematyce z kompleksową wiedzą przedstawicieli nauki i wizją kierunku. Pozwala to wyeliminować powtarzające się treści, uzupełnić ewentualne braki w zagadnieniach, a także zapewnić ujednolicony standard kształcenia, bez nadmiernego wpływu preferencji wykładowców prowadzących zajęcia.

Ważny głos w kształtowaniu treści programowych mają również studenci, którzy poprzez udział w Badaniu Atrybutów Marki (BAM) oraz Ocenie Kadry Dydaktycznej (OKD), mogą wskazywać na obszary wymagające poprawy, modyfikacji lub aktualizacji.

Wybór najważniejszych treści kształcenia poprzedzony jest kwerendą literatury przedmiotu oraz analizą tematyki z zakresu finansów i rachunkowości. Z uwagi na dynamikę zmian w obszarze finansowym, nowe przedmioty oraz specjalizacje są konsultowane ze specjalistami z tego zakresu. Dzięki temu realizowane treści programowe odpowiadają potrzebom przyszłych pracodawców. Z kolei określone przedmiotowe efekty uczenia się odpowiadają przypisanym kierunkowym efektom uczenia się, za co odpowiadają pracownicy naukowci.

Koncepcja kształcenia oparta jest na części ogólnej, mającej teoretyczny charakter oraz na specjalnościowej charakteryzującej się praktycznością. Pierwszy rok studiów to głównie przedmioty z zakresu kształcenia ogólnego oraz część przedmiotów kierunkowych. Następnie realizowane są pozostałe przedmioty kierunkowe będące teoretyczną podstawą do późniejszej realizacji przedmiotów wybieralnych oraz specjalnościowych, dotyczących konkretnej dziedziny finansów. Wśród przedmiotów do wyboru znajdują się: Cultural differences, Ecology i Motivieren im Geschäft. Przedmioty te, prowadzone w języku obcym, umożliwiają rozszerzenie wiedzy zdobywanej w toku kształcenia.

Studia I i II stopnia, w ramach każdej ze specjalności, realizowane są na podstawie jednego programu studiów. Przyporządkowane do przedmiotów szczegółowe efekty uczenia się, łącznie –tj.

po zrealizowaniu całego cyklu kształcenia, gwarantują studentowi nabycie zaawansowanej wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości oraz zapewniają osiągnięcie umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy do profesjonalnego funkcjonowania w środowisku zawodowym.

Kierunkowe efekty uczenia się, w myśl przyjętej koncepcji pogrupowania przedmiotów w bloki, zostały rozwinięte i uszczegółowione dla poszczególnych zajęć w kartach przedmiotów. Uszczegółowienie kierunkowych efektów uczenia się pod kątem ich realizacji poprzez ich zoperacjonalizowanie na efekty przedmiotowe zapewnia spójność koncepcji kształcenia oraz osiągnięcie tych samych efektów kierunkowych przez studentów wszystkich specjalności na kierunku Finanse i Rachunkowość, Równocześnie pozwala na zachowanie specyfiki, tradycji specjalności i kompleksowy dobór treści kształcenia stosownie do uwarunkowań i wymagań rynku pracy związanego z danym obszarem kierunku studiów.

Program studiów I stopnia zakłada realizację następujących bloków przedmiotów:

I. PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO, w tym m.in.:

- BHP
- Język obcy
- Metody efektywnego uczenia się
- Microsoft 365
- Podstawy ekonomii
- Podstawy komunikacji społecznej
- Praca zespołowa z wykorzystaniem narzędzi IT
- Prawo w finansach
- Socjologia
- Wprowadzenie do projektu kierunkowego
- Wychowanie fizyczne (tylko studia stacjonarne)

W ramach tego bloku rozwijane są wiedza oraz umiejętności na przedmiotach ogólnych takich jak: Podstawy komunikacji społecznej, Podstawy ekonomii, Prawo w finansach czy Socjologia oraz umożliwiają rozwój kompetencji językowych. Do przedmiotów ogólnych należy także przedmiot Microsoft 365, którego celem jest wyposażenie studentów w umiejętności efektywnego wykorzystania narzędzi informatycznych do komunikacji oraz wyszukiwania, selekcjonowania, gromadzenia, prezentacji, przetwarzania i współdzielenia informacji w przedsiębiorstwie i jego otoczeniu. Kolejnym przedmiotem z tej grupy jest przedmiot Metody efektywnej nauki, którego celem jest wprowadzenie studentów w realia studiowania, pokazanie im postaw właściwych osobom odpowiedzialnym za przebieg własnej ścieżki edukacyjnej, przekazanie podstaw kultury pracy umysłowej i technik szybkiego zapamiętywania, elementów logiki i krytycznego myślenia. Istotną kwestią było wprowadzenie przedmiotu Praca zespołowa z wykorzystaniem narzędzi IT, zainicjowanego przez władze uczelni i menedżerów kierunków a konsultowanego z interesariuszami zewnętrznymi, także w ramach spotkania Rady Biznesu. Była to odpowiedź na szczególne warunki, w jakich znaleźliśmy się w związku z pojawieniem się pandemii COVID-19 i koniecznością przejścia na nauczanie zdalne. WSB we Wrocławiu dzięki elastyczności, szybkości reakcji na pojawiające się szanse i zagrożenia oraz zdecydowaniu w podejmowaniu decyzji wyprzedza inne uczelnie wyższe w Polsce. Warto podkreślić, że treści programowe przedmiotów ogólnych są spójne z efektami uczenia się, a także uwzględniają

wiedzę i jej zastosowanie w zakresie finansów i rachunkowości. Ponadto prezentują aktualne standardy i regulacje obowiązujące w obszarze finansów i rachunkowości w Polsce.

Tabela 5. Przykładowe powiązania treści programowych realizowanych w ramach przedmiotów **kształcenia ogólnego** z kierunkowymi efektami uczenia się – studia I stopnia

Przedmiot:	Przykładowe modułowe efekty uczenia się będące podstawą doboru treści programowych dla przedmiotów modułu w obszarze:	Kierunkowe efekty uczenia się realizowane przez treści programowe:
Wiedzy / Absolwent zna i rozumie:		
Podstawy komunikacji społecznej	PKS_W01 Wyjaśnia zasady efektywnej komunikacji	K_W06
Socjologia	SOC_W02 Charakteryzuje znaczenie kultury jako podstawy życia społecznego oraz procesów społeczno-gospodarczych	K_W01, K_W06
Podstawy ekonomii	PEK_W01 Opisuje genezę, mechanizmy i skutki typowych zjawisk i procesów ekonomicznych	K_W02, K_W14
Umiejętności / Absolwent potrafi:		
Język obcy 1	JO1_U02 Student czyta ze zrozumieniem teksty o tematyce biznesowej związanej z kierunkiem studiów i potrafi krytycznie odnieść się do tez w nich postawionych używając słownictwa i struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnych do poziomu co najmniej B1	K_U09, K_U11
Podstawy komunikacji społecznej	PKS_U02 Uczestniczy i zabiera głos w dyskusji grupowej oraz pracy grupy	K_U10, K_U14
Microsoft 365	M365_U01 Projektuje i tworzy własne szablony aplikacji MS 365	K_U12
Kompetencji społecznych / Absolwent jest gotów do:		
Metody efektywnego uczenia się	MEN_K03 Student posiada aktywną postawę akademicką	K_K01
Podstawy ekonomii	PEK_K01 Uzasadnia i wyjaśnia własne poglądy oraz podejmuje dyskusję na tematy dotyczące problemów społeczno-ekonomicznych	K_K04
Praca zespołowa z wykorzystaniem narzędzi IT	PZE_K01 Jest zorientowany na wykorzystywanie poznanych programów do komunikacji w pracy zespołowej	K_K01

II. PRZEDMIOTY WYBIERALNE, w tym:

- Praktyka zawodowa
- Projekt kierunkowy
- Wykład do wyboru

Praktyka zawodowa jest integralną, obowiązkową częścią procesu kształcenia na kierunku Finanse i Rachunkowość. Praktyki polegają na obserwacji, asystowaniu specjalistom, wykwalifikowanym pracownikom a także samodzielnym wykonywaniu powierzonych zadań zawodowych rozwijających kompetencje ogólnopracownicze, podczas których praktykant doskonali swe kompetencje zdobyte w czasie studiów i nabywa umiejętności poprzez rozwiązywanie rzeczywistych zadań zawodowych

Treści zajęć przedmiotu Projekt kierunkowy obejmują zagadnienia z całego toku studiów, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznej specjalistycznej wiedzy i umiejętności niezbędnych

do wykonywania określonych ról i funkcji zawodowych w obszarach praktycznej działalności. Celem przedmiotu jest przygotowanie przez studenta pracy projektowej o charakterze empirycznym.

Tabela 6. Przykładowe powiązania treści programowych realizowanych w ramach grupy przedmiotów **wybieralnych** z kierunkowymi efektami uczenia się – studia I stopnia

Przedmiot:	Przykładowe modułowe efekty uczenia się będące podstawą doboru treści programowych dla przedmiotów modułu w obszarze:	Kierunkowe efekty uczenia się realizowane przez treści programowe:
Wiedzy / Absolwent zna i rozumie:		
Praktyka zawodowa 1	PR1_W01 Posiada wiedzę na temat zasad funkcjonowania przedsiębiorstwa działającego w zmiennych warunkach gospodarczych i jego otoczenia prawnego	K_W13
Projekt kierunkowy 1	PK1_W01 Wyjaśnia zasady projektu kierunkowego w zakresie zawartości projektu, jego struktury oraz ochrony własności intelektualnej i praw autorskich	K_W15
Umiejętności / Absolwent potrafi:		
Praktyka zawodowa 1	PR1_U01 Realizuje zadania związane z procesami zachodzącymi w przedsiębiorstwie/dziale finansowym lub rachunkowym	K_U08
Projekt kierunkowy 1	PK1_U04 Opracowuje procedurę badań, dobiera i wykorzystuje adekwatne metody i techniki badawcze, tworzy harmonogram prac	K_U01, K_U08, K_U12
Projekt kierunkowy 2	PK2_U03 Dobiera, weryfikuje, zgromadzony materiał badawczy, analizuje otrzymane wyniki badań i na ich podstawie formułuje tezy i wnioski	K_U01, K_U02, K_U08
Kompetencji społecznych / Absolwent jest gotów do:		
Praktyka zawodowa 2	PR2_K01 W zgodzie ze swoją wiedzą i zasadami etyki interpretuje i rozstrzyga dylematy zawodowe. Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania związanego z procesami zachodzącymi w przedsiębiorstwie/dziale finansowym lub rachunkowym	K_K02
Projekt kierunkowy 2	PK2_K01 Określa priorytety służące realizacji projektu	K_K01

III. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE, w tym:

- Analiza finansowa
- Analiza i interpretacja danych statystycznych
- Bankowość i ubezpieczenia
- Decyzje finansowe
- Finanse osobiste
- Finanse publiczne
- Matematyka finansowa
- Metody ilościowe w finansach
- Podstawy organizacji podmiotów gospodarczych

- Podstawy rachunkowości
- Rachunkowość finansowa
- Rynki finansowe
- Techniki radzenia sobie ze stresem

Tabela 7. Przykładowe powiązania treści programowych realizowanych w ramach grupy przedmiotów **kierunkowych** z kierunkowymi efektami uczenia się – studia I stopnia

Przedmiot:	Przykładowe modułowe efekty uczenia się będące podstawą doboru treści programowych dla przedmiotów modułu w obszarze:	Kierunkowe efekty uczenia się realizowane przez treści programowe:
Wiedzy / Absolwent zna i rozumie:		
Analiza finansowa	ANFI_W02 Opisuje strukturę sprawozdania finansowego	K_W07, K_W08
Analiza i interpretacja danych statystycznych	IDS_W03 Wymienia przykłady ukazujące praktyczne możliwości zastosowania metod ilościowych w finansach	K_W09
Decyzje finansowe	DEFI_W01 Opisuje pojęcie progu rentowności, jego założenia oraz sposób interpretacji	K_W09, K_W10, K_W11
Umiejętności / Absolwent potrafi:		
Analiza finansowa	ANFI_U03 Wykorzystuje analizę wskaźnikową do praktycznej oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstw	K_U02, K_U04, K_U14
Bankowość i ubezpieczenia	BAUB_U01 Dokonuje analizy i porównań pozabankowych produktów pożyczkowych i produktów bankowych (pożyczki i kredyty) pod kątem potrzeb konkretnego podmiotu	K_U01
Finanse osobiste	FIOS_U1 Analizuje składowe dochodów gospodarstwa domowego oraz kierunki wydatków	K_U03, K_U15
Kompetencji społecznych / Absolwent jest gotów do:		
Decyzje finansowe	DEFI_K01 Identyfikuje cel zadania i potrafi zaplanować jego realizację	K_K01, K_K05
Techniki radzenia sobie ze stresem	SRES_K01 Jest przygotowany do określania i wyboru priorytetów w celu realizacji zadań	K_K01

IV. PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE, w tym m.in.:

- Badanie zdolności i wiarygodności kredytowej
- Bankowe czynności i produkty depozytowe i rozliczeniowe
- Sprawozdawczość i analiza finansowa banku
- Usługi finansowe sektora pozabankowego
- Zabezpieczanie spłat wiarygodności banku i windykacja
- Fiskalne obciążenia działalności gospodarczej
- Narzędzia informatyczne w zarządzaniu finansami w przedsiębiorstwie
- Prognozowanie i planowanie finansowe w przedsiębiorstwie
- Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie
- Symulacja biznesowa
- Zarządzanie ryzykiem finansowym w przedsiębiorstwie
- Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa
- Źródła finansowania działalności gospodarczej

- Kontrola podatkowa i czynności sprawdzające
- Organizacja rachunkowości
- Rachunkowość finansowa 2
- Rachunkowość MŚP
- Rachunkowość podatkowa
- Rozliczenia świadczeń pracowniczych
- Sprawozdawczość finansowa
- Systemy informatyczne w rachunkowości
- Zaawansowane systemy FK
- Dokumentacja pracownicza
- HR Business Partner
- Polityka podatkowa przedsiębiorcy
- Rekrutacja i selekcja pracowników
- Rozliczenia kadrowo-płacowe
- Systemy finansowo-kadrowe
- Ubezpieczenia społeczne

Na uwagę zasługuje przedmiot *Symulacja biznesowa* w trakcie której studenci biorą udział w grze biznesowej „Jarmark Europa”. Jest to autorska symulacja pracowników Uczelni wykorzystywana również na studiach podyplomowych, MBA oraz szkoleniach dla firm zewnętrznych, co świadczy o jej wysokim poziomie zaawansowania. Celem gry jest dostarczenie kompleksowej wiedzy z zakresu handlu, logistyki i zarządzania firmą w formie aktywnych warsztatów. Gra wymaga od graczy podejmowania decyzji dotyczących zakupu, transportu, wyboru kanałów dystrybucji, sprzedaży i magazynowania w warunkach konkurencji oraz zmienności otoczenia. Poprzez prowadzenie własnej firmy w ramach rozgrywki studenci zarządzają finansami przedsiębiorstwa, czyli kalkulują kosztów, analizują przepływy finansowe, prowadzą politykę kredytową. Ze względu na konieczność ograniczania niepewności otoczenia gra uczy uczestników tworzenia i analizy prognoz gospodarczych oraz tworzenia strategii biznesowych. W grze studenci mają możliwość wykorzystania w praktyce umiejętności i wiedzy z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi i prowadzenia negocjacji. Uczą się także pracy zespołowej, konkurowania oraz współpracy pomiędzy firmami.

Tabela 8. Przykładowe powiązania treści programowych realizowanych w ramach grupy przedmiotów **specjalnościowych** z kierunkowymi efektami uczenia się – studia I stopnia

Przedmiot:	Przykładowe modułowe efekty uczenia się będące podstawą doboru treści programowych dla przedmiotów modułu w obszarze:	Kierunkowe efekty uczenia się realizowane przez treści programowe:
Wiedzy / Absolwent zna i rozumie:		
Sprawozdawczość i analiza finansowa banku	SAFB_W1 Wymienia podstawy prawne sprawozdawczości bankowej zarówno na potrzeby statystyki monetarnej, jak i nadzorczej. Opisuje zakres, formę i terminy przekazywanych danych	K_W07, K_W08, K_W13
Zarządzanie płynnością finansową przedsiębiorstwa	ZAPF_W02 Wymienia i charakteryzuje czynniki kształtujące poziom płynności finansowej	K_W01, K_W04
Rachunkowość podatkowa	RAPO_W03 Rozróżnia rodzaje ksiąg podatkowych w zależności do formy prawnej jednostki, kierunku prowadzonej działalności gospodarczej oraz wartości przychodów	K_W07, K_W12
Umiejętności / Absolwent potrafi:		

Sprawozdawczość i analiza finansowa banku	SAFB_U1 Analizuje bilans banku. Nazywa podstawowe aktywa, jak i pasywa, a także umie zinterpretować ich podstawową wartość informacyjną.	K_U02, K_U04, K_U14
Rozwój produktów bankowych i usług finansowych	RPBU_U02 Student rozpoznaje zastosowania w praktyce technologii biometrycznych wykorzystywanych w bankowości	K_U05, K_U07
Źródła finansowania działalności gospodarczej	ZFDG_U02 Student oblicza koszt kapitału dla przedsiębiorstwa	K_U05
Kompetencji społecznych / Absolwent jest gotów do:		
Rachunkowość finansowa 2	RAFA2_K02 Bierze odpowiedzialność za skutki czynności i decyzji podejmowanych w systemie rachunkowości finansowej przedsiębiorstwa	K_K02
Automotywacja i kształtowanie ścieżki rozwoju zawodowego	AKSRZ_K01 Student jest przygotowany do przeprojektowania swojej ścieżki kariery wraz ze zmieniającymi się kompetencjami zawodowymi.	K_K01
Sprawozdawczość finansowa	SPRF_K01 Jest ostrożny i kreatywny w procesie sporządzania sprawozdań finansowych	K_K02

Program studiów II stopnia zakłada realizację następujących bloków przedmiotów:

I. **PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO**, w tym:

- Język obcy w finansach B2+
- Praktyczne aspekty prawa
- Współczesne problemy społeczno-gospodarcze

Tabela 9. Przykładowe powiązania treści programowych realizowanych w ramach przedmiotów **kształcenia ogólnego** z kierunkowymi efektami uczenia się – studia II stopnia

Przedmiot:	Przykładowe modułowe efekty uczenia się będące podstawą doboru treści programowych dla przedmiotów modułu w obszarze:	Kierunkowe efekty uczenia się realizowane przez treści programowe:
Wiedzy / Absolwent zna i rozumie:		
Praktyczne aspekty prawa	PAP_W01 Student wskazuje metody służące do wykrywania prawidłowości w zjawiskach gospodarczych	K_W03, K_W04
Praktyczne aspekty prawa	PAP_W02 Student identyfikuje i wyjaśnia normy i reguły prawne odnoszące się do gałęzi prawa cywilnego i handlowego w zakresie funkcjonowania	K_W04, K_W11
Umiejętności / Absolwent potrafi:		
Współczesne problemy społeczno-gospodarcze	WPS_U01 Analizuje przyczyny i konsekwencje wybranych problemów społeczno-gospodarczych	K_U01, K_U03
Praktyczne aspekty prawa	PAP_U01 Student analizuje zagadnienia prawne, rozwiązuje problematyczne kwestie w sprawach gospodarczych i cywilnych, ocenia ich efekty, ustala kryteria dalszego działania i je konstruuje.	K_U02, K_U06
Język obcy w finansach B2+	JO1_U02 student czyta ze zrozumieniem teksty o tematyce biznesowej związanej z kierunkiem studiów i potrafi krytycznie odnieść się do tez w nich postawionych używając słownictwa i struktur	K_U09, K_U11

	leksykalno-gramatycznych adekwatnych do poziomu co najmniej B2.	
Kompetencji społecznych / Absolwent jest gotów do:		
Współczesne problemy społeczno-gospodarcze	WPS_K01 Potrafi odpowiednio określić priorytety służące do realizacji zadań własnych i grupowych	K_K01
Praktyczne aspekty prawa	PAP_K01 Student ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania norm i reguł prawnych	K_K02

II. **PRZEDMIOTY WYBIERALNE**, w tym:

- Praktyka zawodowa
- Seminarium magisterskie

Tabela 10. Przykładowe powiązania treści programowych realizowanych w ramach grupy przedmiotów **wybieralnych** z kierunkowymi efektami uczenia się – studia II stopnia

Przedmiot:	Przykładowe modułowe efekty uczenia się będące podstawą doboru treści programowych dla przedmiotów modułu w obszarze:	Kierunkowe efekty uczenia się realizowane przez treści programowe:
Wiedzy / Absolwent zna i rozumie:		
Seminarium magisterskie 1	SM1_W02 Uzależnia wybór problemu i konstrukcji pracy od rodzaju pracy magisterskiej. Zna zasady formułowania problemu (celu) zgodnego z tytułem pracy w oparciu o zasady prawa autorskiego	K_W11
Umiejętności / Absolwent potrafi:		
Praktyka zawodowa	PRA_U02 Realizuje zadania związane z procesami zachodzącymi w przedsiębiorstwie/dziale finansowym lub rachunkowym samodzielnie lub w zespole, a w przypadku napotkanych trudności i problemów zasięga opinii ekspertów	K_U12, K_U13
Seminarium magisterskie 2	SM2_U02 Umiejętnie prezentuje w pracy wiedzę z zakresu zgromadzonej i poznanej literatury oraz materiałów empirycznych	K_U08, K_U10
Kompetencji społecznych / Absolwent jest gotów do:		
Praktyka zawodowa	PRA_K01 Ma świadomość odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej i ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K_K02
Seminarium magisterskie 3	SM3_K03 Cechuje się etyczną postawą w biznesie oraz poza nim. Jest świadom konsekwencji plagiatu oraz autoplagiatu.	K_K02

III. **PRZEDMIOTY KIERUNKOWE**, w tym:

- Analiza instrumentów finansowych
- Makroekonomia
- Polityka pieniężna
- Rachunkowość zarządcza z rachunkiem kosztów I
- Rachunkowość zarządcza z rachunkiem kosztów II

- Standardy sprawozdawczości finansowej
- Zarządzanie projektem inwestycyjnym

Tabela 11. Przykładowe powiązania treści programowych realizowanych w ramach grupy przedmiotów **kierunkowych** z kierunkowymi efektami uczenia się – studia II stopnia

Przedmiot:	Przykładowe modułowe efekty uczenia się będące podstawą doboru treści programowych dla przedmiotów modułu w obszarze:	Kierunkowe efekty uczenia się realizowane przez treści programowe:
Wiedzy / Absolwent zna i rozumie:		
Rachunkowość zarządcza z rachunkiem kosztów I	RZRKI_W01 Definiuje pojęcie kosztu i opisuje zasady grupowania kosztów	K_W01
Standardy sprawozdawczości finansowej	SSPF_W02 Tłumaczy znaczenie poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego	K_W01, K_W09
Analiza instrumentów finansowych	ANIF_W03 Student opisuje rodzaje ryzyka oraz metody jego pomiaru	K_W01, K_W10
Umiejętności / Absolwent potrafi:		
Rachunkowość zarządcza z rachunkiem kosztów II	RZRKII_U03 Przeprowadza analizę wykonania budżetu przedsiębiorstwa oraz właściwie interpretuje odchylenia	K_U08
Standardy sprawozdawczości finansowej	SSPF_K02 Zachowuje ostrożność i krytycyzm w procesie rozwiązywania złożonych problemów w zakresie sporządzania sprawozdawczości finansowej	K_K02
Zarządzanie projektem inwestycyjnym	ZAPI_U2 Rozróżnia podstawowe fazy cyklu życia projektu inwestycyjnego. Rozumie cele każdej fazy oraz umie wyodrębnić ich początek oraz zakończenia.	K_U04
Kompetencji społecznych / Absolwent jest gotów do:		
Rachunkowość zarządcza z rachunkiem kosztów II	RZRKII_K01 Jest świadomy wagi stosowania poszczególnych narzędzi rachunkowości zarządczej w efektywnym prowadzeniu działalności gospodarczej	K_K01
Zarządzanie projektem inwestycyjnym	ZAPI_K2 Bierze odpowiedzialność za podjęte decyzje oraz jest zdolny do odpowiedniego argumentowania swojego stanowiska.	K_K01, K_K05
Analiza instrumentów finansowych	ANIF_K2 Student gotowy jest do podejmowania pracy w grupie, jest ukierunkowany na poszukiwanie skutecznych rozwiązań i sposobów działania realizując postawione cele	K_K02, K_K05

IV. PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE, w tym m.in.:

- Analiza fundamentalna
- Analiza techniczna
- Narzędzia statystyczne w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych
- Wycena instrumentów finansowych
- Zarządzanie ryzykiem inwestycyjnym – portfel inwestycyjny
- Kontrola wewnętrzna
- Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza III
- Rewizja finansowa
- Sprawozdania finansowe i ich analiza

- Ewidencja zaawansowanych zdarzeń w księgach rachunkowych
- Kontrola i audyt wewnętrzny
- Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej
- Rachunkowość grup kapitałowych
- Rachunkowość instrumentów finansowych
- Wycena podmiotów gospodarczych

Tabela 12. Przykładowe powiązania treści programowych realizowanych w ramach grupy przedmiotów specjalnościowych z kierunkowymi efektami uczenia się – studia II stopnia

Przedmiot:	Przykładowe modułowe efekty uczenia się będące podstawą doboru treści programowych dla przedmiotów modułu w obszarze:	Kierunkowe efekty uczenia się realizowane przez treści programowe:
Wiedzy / Absolwent zna i rozumie:		
Analiza fundamentalna	ANFU_W1 Student wyjaśnia zasady, metody i kryteria wyceny przedsiębiorstw	K_W02, K_W03, K_W04, K_W09
Kontrola wewnętrzna	KOWE_W01 Identyfikuje i prawidłowo interpretuje najważniejsze regulacje prawne z zakresu prawa finansowego, w tym prawa bilansowego, na potrzeby kontroli wewnętrznej w podmiocie	K_W02, K_W04
Rewizja finansowa	REFI_W2 Identyfikuje i tłumaczy krajowe i międzynarodowe standardy rachunkowości oraz rewizji finansowej.	K_W02
Sprawozdania finansowe i ich analiza	SFIA_W02 Wyjaśnia strukturę sprawozdania finansowego i rozumie złożoność, a także wzajemne zależności różnych zjawisk gospodarczych odzwierciedlonych w sprawozdaniach	K_W01, K_W03
Umiejętności / Absolwent potrafi:		
Analiza fundamentalna	ANFU_U2 Student ocenia wartości przedsiębiorstwa z wykorzystaniem odpowiednich metod	K_U03, K_U04
Narzędzia statystyczne w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych	NSPD_U02 Potrafi obliczyć i przedstawić wybrane charakterystyki służące za podstawę konstrukcji portfela papierów wartościowych	K_U05, K_U10
Psychologia inwestowania	PSIN_U04 Identyfikuje cechy dobrego inwestora i stosuje sposoby na wzmacnianie ich u siebie	K_U03, K_U13
Kontrola wewnętrzna	KOWE_U01 Stosuje prawo bilansowe w praktyce przeprowadzania kontroli wewnętrznej	K_U02, K_U06
Kompetencje społecznych / Absolwent jest gotów do:		
Kontrola i audyt wewnętrzny	KOAW_K02 Jest świadomy odpowiedzialności z jaką wiąże się praca w zawodzie kontrolera i audytora wewnętrznego. Identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.	K_K03
Rachunkowość instrumentów finansowych	RAIN_K02 Rozumie znaczenie etyki w rachunkowości i bierze odpowiedzialność za rzetelne ujęcie i prezentację informacji na temat instrumentów finansowych w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym	K_K02
Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej	MSSF_K01 Zachowuje ostrożność w rozwiązywaniu złożonych problemów ewidencyjnych i prezentacji skutków zdarzeń gospodarczych według MSSF	K_K03

2.2. Dobór metod kształcenia

Dobór metod realizacji zajęć dydaktycznych na kierunku Finanse i Rachunkowość jest zróżnicowany w zależności od celów kształcenia w ramach danego przedmiotu, zakładanych efektów uczenia się i sposobów ich weryfikacji oraz treści programowych. Kształcenie w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu jest prowadzone w oparciu o następujące metody dydaktyczne:

W doborze metod dydaktycznych istotna jest różnorodność oferowanych form. Należą do nich:

- tradycyjny wykład - metoda podająca z elementami objaśniania podawanych treści;
- wykład z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych;
- wykłady konwersatoryjne: łączone z elementami zagadnień problemowych, analizą przypadków bądź dyskusją mającą na celu zwiększenie aktywności słuchaczy;
- konwersatoria/ćwiczenia: stanowią one rozwinięcie i uzupełnienie wykładów; ich celem jest ugruntowanie zdobytej wiedzy, rozwinięcie umiejętności wykorzystywania uzyskanej wiedzy w praktyce, a także uzyskanie kompetencji społecznych. W ramach konwersatoriów/ćwiczeń prowadzona jest analiza przypadków, wykorzystywane są techniki twórczego myślenia, np. burza mózgów, obserwacje i analiza poszczególnych przypadków (kazusy), gry dydaktyczne, symulacyjne, decyzyjno-psychologiczne, relacjonowanie wydarzeń, odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, dokonywanie sprawozdań, analizowanie treści źródłowych i interpretacja otrzymanych wyników (stosowanie poszczególnych metod dydaktycznych uzależnione jest od przedmiotu i prezentowanych treści);
- dla języków obcych stosowane są ćwiczenia rozwijające cztery podstawowe umiejętności (z ang. *skills*) – pisanie, czytanie, mówienie i słuchanie służące pełnemu rozwojowi naszych studentów. W ich skład wchodzi zadania komunikacyjne w parach, podgrupach oraz z udziałem całej grupy, z wykorzystaniem różnego rodzaju multimediiów (CD, filmy, rzutnik) oraz programów komputerowych;
- ćwiczenia terenowe – ćwiczenia poza uczelnią, w rzeczywistych miejscach;
- praca samodzielna studenta: obejmuje zarówno formę indywidualną jak i zespołową. Jest realizowana w postaci przygotowywania prezentacji, projektów, opracowywania referatów, rozwiązywania konkretnych zadań, zapoznania się z literaturą naukową, czy też pozyskiwaniem danych;
- metody kształcenia na odległość (e-learning): obejmują przede wszystkim kształcenie synchroniczne, które jest możliwe dzięki platformie Microsoft 365 oraz Moodle, do której dostęp mają wszyscy studenci oraz pracownicy WSB we Wrocławiu. W ramach tej platformy użytkownicy zyskują nieograniczony dostęp do wszystkich aplikacji Microsoft 365 m.in.: Word, Excel, PowerPoint, Teams, OneNote, Outlook, Access. Dzięki tym narzędziom, w czasie pandemii możliwe było kształcenie w trybie zdalnym, w czasie rzeczywistym. Metody kształcenia na odległość to również komunikacja asynchroniczna, polegająca na zamieszczaniu materiałów dydaktycznych, a także zadań, wiadomości z wykorzystaniem platformy Moodle;
- laboratoria komputerowe, wspierane przez platformę VDI wykorzystywaną w czasie pandemii

Na studiach stacjonarnych lektorat (z języka angielskiego lub niemieckiego) prowadzony jest przez 4 semestry po 60 godzin, w sumie 240 godzin. Program zajęć realizowany jest przy wykorzystaniu

podręczników Business English i podręczników z języka specjalistycznego właściwego dla danego kierunku.

Na studiach niestacjonarnych studenci realizują lektorat w wymiarze dwa semestry po 80 godzin, w sumie 160 godzin. Ma on formę kursu online na platformie, która została przygotowana na potrzeby WSB i oferuje następujące kursy:

Angielski A1 – 6 modułów

Angielski A2 - 8 modułów

Angielski B1 - 8 modułów

Angielski B2 - 8 modułów

Angielski specjalistyczny dla kierunku B2+ - 6 modułów

Niemiecki A1 - 6 modułów

Niemiecki A2 - 8 modułów

Niemiecki B1/B2 - 8 modułów

Niemiecki B2+ - 6 modułów

Kursem obowiązkowym jest kurs na poziomie B2, natomiast kursy o niższym poziomie zaawansowania udostępniane są studentom nadobowiązkowo jako repetytoria.

Każdy z kursów online utworzony został za pomocą programu Articulate Storyline, ma postać scormów, które składają się z zestawów interaktywnych slajdów umieszczanych w środowisku roboczym Moodle. Dzięki temu wykładowca ma wgląd w postępy studentów oraz możliwość komunikacji z nimi. W każdym z modułów umieszczone są rozdziały (unity) służące nauce konkretnych umiejętności językowych takich jak: czytanie, słownictwo, gramatyka, słuchanie i komunikacja.

Powyższe wskazuje jednoznacznie, że autorzy kursu w sposób przemyślany i koherentny wprowadzają materiał dydaktyczny. Dla przykładu, w części receptywnej unit pierwszy prezentuje tekst wraz z funkcją odsłuchu. Teksty te i ich układy dobrane są odpowiednio wysoko do poziomu studenta i poprzez rozbięcie na mniejsze części, które mogą być automatycznie przetłumaczone i odsłuchane, umożliwiają zrozumienie treści i jednocześnie przyczyniają się do rozwoju wiedzy na dany temat. W kolejnej części unitu, kursanci podejmują się wykonania ćwiczeń na rozumienie tekstów poprzez technikę 'skimming and scanning'. W technice skimming kursant ma za zadanie przeczytać szybko tekst w celu ogólnego zrozumienia tematu, natomiast w technice scanning ma za zadanie wyszukać konkretne informacje i fakty. To znakomicie koresponduje z nowoczesnymi trendami w czytaniu tekstów biznesowych. W kolejnych unitach wszystkie prezentacje nowych treści pokazują w wyraźny sposób zarówno formę (budowę struktury, wymowę, pisownię), jak i znaczenie/funkcję nowego elementu językowego.

Część produktywna każdego unitu oparta jest na systemie różnorodnych ćwiczeń typu 'fill in the blanks, true-false, multiple choice, drag and drop, hover over picture' oraz metodzie fiszek językowych, która od dłuższego czasu stosowana jest przez lektorów WSB i spotkała się z bardzo pozytywną reakcją naszych studentów. Ogólna liczba około 1600 fiszek w każdym kursie jest dużą atrakcją językową, a same fiszki zdecydowanie zachęcają kursantów do produkcji nowych form językowych. Prezentacja funkcji językowych umożliwia natychmiastowe przećwiczenie oraz automatyczną korektę wymowy. Układ ćwiczeń słuchowych typu pytanie i trzy opcje odpowiedzi doskonale wpisuje się w nowoczesną metodykę testowania i swoją formą przypomina amerykański system TOEIC i TOEFL.

Układ gramatyki jest zgodny z układem prezentowanym w większości nowoczesnych podręczników publikowanych przez wiodących wydawców, takich jak Oxford, Cambridge, Pearson czy Macmillan.

Do kursu embedowane są filmy z platformy Youtube, które umożliwiają kursantom kontakt słuchowy z natywnymi mówcami i zwiększają znacznie atrakcyjność kursu. Biorąc pod uwagę szybki rozwój mediów i zaawansowanych rozwiązań technologicznych w ostatnich latach, wydaje się, że kurs bardzo dobrze odpowiada na potrzeby osób studiujących kierunki biznesowe na WSB. Częścią kursu są również ćwiczenia z rozpoznawaniem mowy, dzięki którym student ma możliwość ćwiczenia poprawnej wymowy. Studenci w trakcie realizacji kursu mają możliwość kontaktu z prowadzącymi podczas dyżurów na Teams w wymiarze 64 godzin.

2.3. Kształcenie na odległość

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu kładzie nacisk, zwłaszcza w aktualnej sytuacji pandemicznej, na rozwój kształcenia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Zajęcia prowadzone w formie zdalnej są możliwe dzięki częstym szkoleniom oraz dostępności do odpowiedniej infrastruktury informatycznej. W warunkach nauczania tradycyjnego kształcenie jest uzupełnianie metodami kształcenia zdalnego takimi jak: blended learning, e-learning. Dotyczy to pakietu wykładów do wyboru opartych o materiały przygotowane w narzędziach klasy authoring tools (articulate storyline), czy też interaktywnych kursów do nauki języków obcych. Dodatkowo w ramach projektu strategicznego Technologia dydaktyki zostały przygotowane 74 kontenty e-learningowe, które zostały udostępnione w Internecie, jako Otwarte Zasoby Edukacyjne (OZE) wraz z prawem do dalszego wykorzystania (publikowane na zasadzie tzw. wolnych licencji). Materiały te są także dostępne dla studentów na platformie edukacyjnej Moodle i są wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Kształcenie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii jest ciągłym procesem, moderowanym przez Władze WSB we Wrocławiu. W jego ramach realizowane są szkolenia prowadzone dla pracowników oraz studentów. Celem szkoleń jest zwiększenie kompetencji do pracy w środowisku Microsoft 365.

Na uwagę zasługuje organizacja procesu kształcenia, która przez sytuację pandemii musiała w trybie natychmiastowym zostać zmieniona. Przejście na zdalny tryb nauczania w marcu 2020 roku, wymagało realizacji wielu skoordynowanych działań. Przede wszystkim Kierownicy Zespołów Dydaktycznych przy wsparciu Menedżera kierunku dokonywali weryfikacji możliwości realizacji w trybie zdalnym przedmiotów objętych programem studiów. Proces weryfikacji uwzględniał przede wszystkim specyfikę przedmiotów, a także wynikające z niej efekty uczenia się. Uczelnia dokonała również weryfikacji dostępnych możliwości prowadzenia kształcenia zdalnego. Sprawne przejście na tryb zdalny wymagało wprowadzenia szeregu aktów prawa wewnętrznego (przede wszystkim zarządzeń Dziekana) dotyczących między innymi: wytycznych do realizacji kształcenia w formie zdalnej, przeprowadzania zaliczeń oraz egzaminów, praw autorskich, przygotowywania i przekazywania materiałów do prowadzenia zajęć dydaktycznych, dokumentowania i archiwizowania. Zapewnienie ciągłości kształcenia wymagało zaangażowania wszystkich pracowników Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. Menedżer Kierunku i Kierownicy Zespołów Dydaktycznych na bieżąco koordynowali oraz kontrolowali sposób realizacji zajęć na kierunku, służąc jednocześnie pomocą wykładowcom, którzy jej potrzebowali. Uczelnia stanęła na wysokości zadania i równocześnie z przejściem na tryb kształcenia zdalnego, organizowała szkolenia z platformy Office 365, a w szczególności z narzędzia MS Teams, dla wykładowców oraz studentów. To właśnie aplikacja MS Teams stanowiła główne narzędzie do prowadzenia zajęć w trybie rzeczywistym. Warto podkreślić, że podjęte działania zostały wysoko ocenione zarówno przez studentów, jak i wykładowców. W minionym roku akademickim, a nawet przed jego rozpoczęciem, ponownie realizowano szkolenia z

wykorzystania aplikacji MS Teams na poziomie podstawowym i zaawansowanym, oraz z platformy Moodle. Zarówno studenci jak i wykładowcy WSB we Wrocławiu mieli możliwość bezpłatnego udziału w takich szkoleniach. Należy podkreślić, że szkolenia były nagrywane, a zapis wideo jest udostępniony wykładowcom (poprzez właściwego Kierownika Zespołu Dydaktycznego) oraz studentom poprzez Strefę studenta na stronie internetowej Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. W celu zapewnienie odpowiedniej jakości kształcenia inicjowano również spotkania/szkolenia prowadzone przez wybranych pracowników WSB we Wrocławiu dla pozostałych współpracowników. Działania te miały charakter szkoleń kaskadowych i wpisywały się w koncepcję dzielenia się wiedzą.

Poza wskazanymi szkoleniami i spotkaniami realizowane były również webinary z Dziekanem lub Prodziakanami Wydziału Finansów i Zarządzania WSB we Wrocławiu skierowane dla wykładowców oraz studentów. Odbywały się poprzez platformę MS Teams. Cyklicznie odbywają się również spotkania Menedżera kierunku oraz Kierowników Zespołów Dydaktycznych ze studentami oraz nauczycielami akademickimi.

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu stanęła na wysokości zadania w obliczu niepewnej sytuacji pandemii, umożliwiając i zapewniając ciągłość realizacji procesu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jednocześnie dbając o to by wymiar zajęć dydaktycznych był zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów

Studenci kierunku Finanse i Rachunkowość w ramach kształcenia mają możliwość swobodnego wyboru: specjalności, języków obcych, opiekunów projektów kierunkowych, promotorów prac dyplomowych oraz przedmiotów do wyboru, a także miejsc realizacji praktyk zawodowych. Studenci z odpowiednim wyprzedzeniem informowani są o możliwości dokonania wyboru, mogą zapoznać się z opisem określonej specjalności, sylwetką promotora czy też opiekuna projektu kierunkowego.

Według zapisów w Regulaminie studiów wyższych w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu na rok akademicki 2022/2023, każdy student ma prawo do realizacji Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS - § 31 - § 35 Regulaminu). Przewidywane są zmiany: nauczycieli akademickich prowadzących przedmiot, formy oraz sposobu zaliczenia przedmiotów, indywidualnego sposobu potwierdzania efektów uczenia się, kolejności zaliczania przedmiotów, terminów zaliczania przedmiotów. Zgodę na IOS udziela Dziekan na podstawie wniosku studenta określającego zakres i okres modyfikacji oraz uzasadnienie proponowanych zmian. Kwestie te szczegółowo określa Rektor.

Regulamin studiów wyższych WSB we Wrocławiu przewiduje także dostosowanie procesu uczenia się do potrzeb osób z niepełnosprawnością (OzN). Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością (BON) na bieżąco monitoruje liczbę studentów z niepełnosprawnością wraz ze szczegółową informacją na temat rodzajów niepełnosprawności oraz ich potrzeb. Umożliwia to dostosowanie działań uczelni do aktualnych potrzeb OzN. Ponadto BON, korzystając ze środków z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na bieżąco dokonuje zakupu sprzętu ułatwiającego naukę dla OzN (laptopy, tablety, dyktafony, specjalne stoły, biurka itp.), aby dopasować posiadane zasoby do stanu aktualnego (liczby studentów z niepełnosprawnością, rodzajów niepełnosprawności). Uczelnia oferuje dofinansowanie i pomoc w znalezieniu asystentów dla studentów z niepełnosprawnościami.

Metody kształcenia są dostosowane do potrzeb OzN, tak, aby osoby te mogły w pełni uczestniczyć w procesie nauki w WSB we Wrocławiu. Dodatkowo studenci mogą skorzystać z pomocy BON w procesie kształcenia, w szczególności poprzez wsparcie w dostosowaniu czasu i formy zaliczeń poszczególnych przedmiotów. Wychodząc naprzeciw indywidualnym potrzebom i oczekiwaniom studentów z niepełnosprawnością stworzono możliwości: zmiany terminu zaliczenia/egzaminu, zmiany formy zaliczenia/egzaminu, odpowiedzi, wykonania zadania na zajęciach z pisemnej na ustną i odwrotnie (w zależności od ograniczeń OzN), wydłużenia czasu zaliczenia/egzaminu, przeprowadzenia zaliczenia/egzaminu w dogodnych warunkach i miejscu, dostępu do cyfrowych materiałów dydaktycznych, kształcenia w formie blended learning w przypadku niektórych przedmiotów czy też dostosowanie lektoratów z języków obcych dla potrzeb OzN. Wyżej wymienione dostosowania dla OzN wprowadza się na wniosek studenta z niepełnosprawnością, szanując jego niezależność i prawo do podjęcia decyzji w tym zakresie. W przypadku złożenia przez OzN stosownego wniosku, jest on opiniowany przez Pełnomocnika Rektora ds. OzN, a wydanie decyzji leży w kompetencjach Dziekana. Uczelnia przeprowadziła również szkolenie świadomościowe dla wszystkich pracowników administracyjnych oraz lektorów języków obcych. Planowane jest również przeprowadzenie podobnych szkoleń dla kadry dydaktycznej. Ponadto uczelnia jest w trakcie przygotowania wideokursów mających na celu zwiększenie świadomości pracowników uczelni w zakresie rodzajów niepełnosprawności oraz kryzysu zdrowia psychicznego. W ramach realizowanego projektu „Uczelnia Dostępna II” planowane jest także dostosowanie wybranych materiałów dydaktycznych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.

Na Wydziale wszelkie bieżące sugestie i uwagi związane z funkcjonowaniem procesów dydaktycznych studenci mogą zgłaszać do Prodziekanów, a także Menadżerów Kierunków, którzy na bieżąco monitorują pojawiające się sytuacje kryzysowe oraz inicjują kontakty z odpowiednimi działami. Dziekan, Prodziekani oraz Menedżerowie kierunków pełnią dyżury służąc radą i pomocą w kształtowaniu indywidualnych ścieżek kształcenia i we wszelkich sprawach dotyczących organizacji i przebiegu toku studiów. Dyżury organizowane są w dogodnych dla studentów godzinach. Studenci mają także możliwość kontaktu z wykładowcami w trakcie konsultacji, które mogą odbywać się zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie – drogą mailową, przez aplikację MS Teams albo platformę Moodle. Grafiki konsultacji podany jest do wiadomości studentów w Extranecie.

2.5. Harmonogram realizacji programu studiów, dobór form zajęć oraz liczebność grup studenckich

Rok akademicki w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu podzielony jest na dwa semestry – zimowy i letni i rozpoczyna się nie później niż 1 października i kończy nie później niż 30 września następnego roku kalendarzowego. Kształcenie na studiach I stopnia kierunku Finanse i Rachunkowość trwa 6 semestrów, a na studiach II stopnia – 4 semestry. Harmonogram zajęć w danym roku akademickim określa Rektor, a wszelkie szczegóły dotyczące zjazdów Dziekan Wydziału.

Studia realizowane w formie stacjonarnej trwają 15 tygodni w semestrach I – V (I stopień) i I – III (II stopień), 9 tygodni w semestrze VI (I stopień) i semestrze IV (II stopień), w dni robocze zwyczajowo w godzinach 08.00-16.30. Z kolei studia w formie niestacjonarnej zwyczajowo planowane są w soboty i niedziele, w semestrach I – V po 8 zjazdów (I stopień) i I – III po 7 zjazdów (II stopień), w semestrze VI (I stopień) i IV (II stopień) – 5 zjazdów, zwyczajowo w godzinach 09.00 – 17.00. Harmonogram roku akademickiego 2022/2023 na Wydziale znajduje się w Zarządzeniu nr 23/2022 Rektora WSB we Wrocławiu z dn. 13 czerwca 2022.

LICZEBNOŚĆ GRUP STUDENCKICH

- grupy wykładowe do 120 osób (studia stacjonarne), 180 (studia niestacjonarne),
- grupy ćwiczeniowe liczą do 34 osób (studia stacjonarne), 34 (studia niestacjonarne),
- grupy laboratoryjne liczą do 34 osób (studia stacjonarne), 34 (studia niestacjonarne) lub do 17 w zależności od rodzaju laboratorium,
- grupy lektoratowe liczą do 20 osób (studia stacjonarne), - (studia niestacjonarne – platforma Moodle),
- grupy seminarium magisterskiego liczą przeciętnie do 18 osób,
- grupy wychowania fizycznego do 25 osób.

Warto dodać, że do dyspozycji wykładowców pozostaje sprzęt audiowizualny, który jest wykorzystywany w trakcie prowadzenia zajęć dydaktycznych, co podnosi ich atrakcyjność i efektywność. Są to m.in.: rzutniki, projektory multimedialne, magnetofony, urządzenia nagłaśniające, TV i video, itp. Na potrzeby wykładowców świadczone są również bezpłatne usługi ksero, dzięki którym wszelkie materiały przygotowane przez wykładowców są dostępne w wystarczającej ilości dla studentów.

Na kierunku Finanse i Rachunkowość występuje 5 form zajęć: wykład, konwersatorium, laboratoria (czyli zajęcia w sali komputerowej), zajęcia e-learningowe oraz zajęcia terenowe (np. praktyka zawodowa). W poniższych tabelach przedstawiono podział liczby godzin przypadających na poszczególne formy z uwzględnieniem poszczególnych bloków zajęć. W tabelach uwzględniono również podział na poziom studiów (I i II stopień) oraz tryb (stacjonarne, niestacjonarne)

Tabela 13. Liczba godzin poszczególnych form zajęć w podziale na bloki przedmiotowe – studia **stacjonarne I stopnia**

Przedmioty:	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	e-learning	Teren	Ogółem
Kształcenia ogólnego	56	388	16	4	46	510
Wybieralne	6	24	0	20	1010	1060
Kierunkowe	202	318	26	0	0	546
Specjalnościowe	98-168*	178-202*	12-106*	0	0	382

* w zależności od specjalności

Tabela 14. Liczba godzin poszczególnych form zajęć w podziale na bloki przedmiotowe – studia **niestacjonarne I stopnia**

Przedmioty:	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	e-learning	Teren	Ogółem
Kształcenia ogólnego	60	48	8	164	16	296
Wybieralne	6	24	0	20	1010	1060
Kierunkowe	128	184	8	0	0	320
Specjalnościowe	80-134*	134-168*	8-76*	0	0	296

* w zależności od specjalności

Tabela 15. Liczba godzin poszczególnych form zajęć w podziale na bloki przedmiotowe – studia **stacjonarne II stopnia**

Przedmioty:	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	e-learning	Teren	Ogółem
Kształcenia ogólnego	0	40	0	80	0	120
Wybieralne	0	50	0	0	580	630
Kierunkowe	112	132	32	0	0	276
Specjalnościowe	101*	186*	32	0	0	319

* w zależności od specjalności

Tabela 16. Liczba godzin poszczególnych form zajęć w podziale na bloki przedmiotowe – studia niestacjonarne II stopnia

Przedmioty:	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	e-learning	Teren	Ogółem
Kształcenia ogólnego	0	28	0	80	0	108
Wybieralne	0	26	0	0	580	606
Kierunkowe	90	84	0	0	0	174
Specjalnościowe	62-102*	96-138*	0-24*	0	0	186-240*

* w zależności od specjalności

Nakład pracy studenta mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczną dla ukończenia studiów I stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi odpowiednio 181 i 180 ECTS. Łączna liczba punktów ECTS konieczna dla ukończenia studiów II stopnia na studiach w formie stacjonarnej i niestacjonarnej wynosi 100 ECTS. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia przypisane przedmiotom efekty uczenia się oraz punkty ECTS uwzględniają wszystkie elementy pracy studenta. Praca studenta z wykładowca (w kontakcie) w ramach wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, projektów, konsultacji jest w stopniu istotnym wzmacniana przez pracę własną studenta, która – nagradzana właściwą liczbą punktów ECTS – staje się ważnym i niezastąpionym wkładem studenta w jego rozwój zawodowy oraz osobisty, w zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w praktyce zawodowej i społecznej. Przyczynia się do świadomości konieczności samokształcenia oraz podejmowania edukacji ustawicznej będącej wymogiem współczesności i wartością nie do przecenienia. Praca własna studenta jest realizowana poza wykazanymi w planach studiów godzinami zajęć wykładowych i ćwiczeniowych z założeniem, że jeden punkt ECTS odpowiada efektom uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta co najmniej 25 godzin pracy.

Wymiar zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów dla studiów I i II stopnia przedstawia tabela poniżej.

Tabela 17. Wymiar zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dla studiów I i II stopnia

	Studia I stopnia		Studia II stopnia	
	stacjonarne	niestacjonarne	stacjonarne	niestacjonarne
Liczba godzin wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	2504	1788*	1265	994 – 1048*
Liczba punktów ECTS wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	94,1 – 96,4*	69,7 – 70,0*	50,2	40,2 – 42,6*
Łączna liczba godzin zajęć w programie studiów	2528	1972	1345	1074 – 1128*

* w zależności od specjalności

Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia na etapie konstrukcji planów i programów studiów przyjęto wzrost znaczenia pracy ćwiczeniowej i laboratoryjnej jako adekwatnej formy kształcenia dla studiów wyższych o profilu praktycznym.

W ramach przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne:

- na studiach stacjonarnych I stopnia studenci uzyskują 132,7 – 140,4 ECTS, co stanowi 73–77% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów (181 ECTS);
- na studiach niestacjonarnych I stopnia studenci uzyskują 114,4 – 124,1 ECTS, co stanowi ponad 63–69% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów (180 ECTS);
- na studiach stacjonarnych II stopnia studenci uzyskują 74,8 ECTS, co stanowi niespełna 75% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów (100 ECTS);
- na studiach niestacjonarnych II stopnia studenci uzyskują 67,2 – 69,3* ECTS, co stanowi 67–69% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów (100 ECTS).

2.6. Program i organizacja praktyk

2.6.1. Ogólne założenia - wymiar praktyk zawodowych

Praktyki zawodowe są integralną częścią procesu dydaktycznego, co zgodnie z wymaganiami programowymi dla studiów I i II stopnia, jest odzwierciedleniem ich zawodowego charakteru. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów oraz Regulaminem praktyk zawodowych Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, praktyki zawodowe są obowiązkowe a zasady ich realizacji, treści programowe, metody kształcenia, efekty uczenia się, czy metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się etc. określone są, podobnie jak w przypadku innych zajęć przewidzianych w programie studiów, w kartach przedmiotów „Praktyka zawodowa”.

Zgodnie z programem studiów wymiar praktyk zawodowych dla studentów studiów I stopnia na kierunku Finanse i Rachunkowość, którzy rozpoczęli kształcenie w roku akademickim 2022/2023 wynosi co najmniej 960 godzin zajęć/24 tygodnie (40 ECTS), przy czym w planie studiów praktyki przewidziane są w semestrze V (480 godzin/12 tygodni) oraz w semestrze VI (480 godzin/12 tygodni). Dla studentów studiów II stopnia wymiar praktyk zawodowych wynosi 480 godzin zajęć/12 tygodni (20 ECTS), przy czym w planie studiów praktyki przewidziane są w semestrze III lub IV. Dzięki umiejscowieniu przedmiotu Praktyka zawodowa w semestrze V i VI dla studiów I stopnia oraz w semestrze III lub IV dla studiów II stopnia student realizujący praktykę konfrontowany jest z sytuacjami zawodowymi, do których został właściwie przygotowany w trakcie wcześniejszych semestrów, a tym samym zachowana zostaje linearność procesu kształcenia oraz osiągania kolejnych efektów uczenia się. Wcześniejsze nabory realizowały praktykę w wymiarze 832 godzin zegarowych/26 tygodni (34 ECTS) dla studiów I stopnia oraz 416 godzin zegarowych/13 tygodni (17 ECTS) dla studiów II stopnia. Wymiar praktyk dla naboru 2022 został zmieniony zgodnie ze stanowiskiem interpretacyjnym PKA nr 3/2020.

2.6.2. Treści programowe

Podstawą realizacji praktyk jest konsultowany z pracodawcami w ramach odbywających się cyklicznie Rad Biznesu dla kierunku Finanse i Rachunkowość modułowy program praktyk zawodowych, w ramach którego przewidziano:

- moduły obowiązkowe (część ogólna) – niewymagające przygotowania merytorycznego związanego ze studiowanym kierunkiem. Część ogólna realizowana na pierwszym etapie praktyki związana jest

z wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami związanymi z funkcjonowaniem placówki przyjmującej, jej strukturą i kulturą organizacyjną oraz jej profilem działalności i otoczeniem, z którym współpracuje;

- moduły do wyboru (część merytoryczna) bazujące na wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych nabytych w ramach przedmiotów kształcenia kierunkowego i specjalizacyjnego przewidzianych planem studiów i dopasowane do specyfiki instytucji i miejsc dedykowanych praktykom na kierunku finanse i rachunkowość. Student realizuje co najmniej 2 moduły do wyboru (w przypadku studiów I stopnia) lub co najmniej 1 moduł do wyboru (w przypadku studiów II stopnia), które zgodnie z przyjętą koncepcją realizacji praktyk są dostosowane do potrzeb kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość i stanowią rozwinięcie modułu obowiązkowego w zakresie rozwijania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania określonych ról i funkcji zawodowych w środowisku pracy związanych z kierunkiem finanse i rachunkowość.

W przypadku studiów I stopnia w semestrach, w których w planie studiów przewidziana jest realizacja praktyk, student realizuje równolegle moduł obowiązkowy w wymiarze 8 tygodni/320 godzin oraz co najmniej jeden moduł do wyboru w wymiarze 4 tygodnie/160 godzin. W przypadku studiów II stopnia ma zastosowanie analogiczna zasada, tj. moduł obowiązkowy i 1 moduł do wyboru.

W przypadku studiów I stopnia realizacja efektów uczenia się przewidzianych dla modułu obowiązkowego w każdym semestrze zakłada progresję i stopniowe zwiększenie zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie treści programowych przypisanych temu modułowi, w różnych kontekstach/uwarunkowaniach instytucjonalnych. Pogłębiana w kolejnych semestrach wiedza dotycząca uwarunkowań instytucjonalno-organizacyjno-prawnych placówki przyjmującej oraz rozwijane i doskonalone w ramach modułu obowiązkowego kompetencje transferowalne (ogólnopracownicze) stanowią podstawę dla realizacji efektów uczenia się i treści programowych przypisanych modułom do wyboru.

2.6.3. Dobór miejsc praktyk dla kierunku Finanse i Rachunkowość

Z programu praktyk oraz założeń przedmiotu Praktyka zawodowa określonych w karcie przedmiotu, a także z Regulaminu praktyk zawodowych wynikają bezpośrednio miejsca, w których realizowane są praktyki. Uczelnia dobiera miejsca praktyk pod kątem ich przystosowania do osiągania efektów uczenia się przypisanych do praktyk na kierunku Finanse i Rachunkowość. Praktyki realizowane są w działających od wielu lat na rynku pracy podmiotach, które zapewniają praktykantom odpowiednie stanowiska pracy odpowiadające zakresowi przyszłej działalności zawodowej (dostęp do komputera, Internetu, profesjonalne oprogramowania etc.). Zgodnie z założeniami przedmiotu oraz programem praktyk zawodowych na kierunku Finanse i Rachunkowość praktyki mogą być realizowane w następujących podmiotach:

- przedsiębiorstwach (np. dział księgowości, dział controllingu, finansów, dział kadr i płac),
- bankach,
- biurach rachunkowych,
- biurach doradztwa podatkowego,
- biurach doradztwa kadrowo-płacowego,
- urzędach skarbowych,
- organach administracji lokalnej,

- organach administracji samorządowej,
- placówkach sektora handlowego,
- placówkach sektora finansowego,
- biurach maklerskich,
- biurach biegłego rewidenta,
- izbach skarbowych.

2.6.4. Zasady organizacji i ewaluacji praktyk zawodowych

Zasady organizacji i zaliczania praktyk zawodowych określone są w Regulaminie praktyk zawodowych, kartach przedmiotu oraz zarządzeniach Dziekana, dostępnych w ekstranecie, wewnętrznym systemie komunikacji ze studentami.

Procesem organizowania i koordynowania praktyk zajmuje się, działające w ramach Departamentu Współpracy z Biznesem, Biuro Karier (BK), w ramach którego działają dwa zespoły, tj. zespół ds. praktyk (dedykowany studentom Finansów i rachunkowości pracownik BK) oraz zespół doradców zawodowych (szerzej omówione kryterium 8).

Studenci mogą zorganizować praktykę za pośrednictwem Biura Karier, indywidualnie lub na pisemny wniosek ubiegać się o zaliczenie praktyk lub ich części na podstawie doświadczenia zawodowego. Opiekun praktyk z ramienia uczelni rozpatruje każdy pisemny wniosek o zaliczenie praktyk zawodowych wraz z dołączoną dokumentacją pod kątem zadań realizowanych w ramach aktywności zawodowej oraz osiągnięcia efektów uczenia się. Decyzję o zaliczeniu praktyki i jej wymiarze podejmuje Dziekan na podstawie rekomendacji Opiekuna praktyk z ramienia Uczelni. Szczegóły związane z wymogami formalnymi reguluje Regulamin Praktyk oraz przepisy prawa wewnętrznego. Istnieją dwa rozwiązania dotyczące organizacji praktyk:

1. student ma możliwość skorzystania z pomocy Uczelni (Biura Karier) przy wyborze miejsca praktyki
2. po uzyskaniu wcześniejszej akceptacji na uczelni student może ją zorganizować we własnym zakresie w instytucji odpowiadającej profilowi działalności zgodnej z założeniami i celami praktyk zawodowych na kierunku Finanse i Rachunkowość, a tym samym umożliwiającą osiągnięcie przewidzianych dla praktyk efektów uczenia się.

Przy wyborze miejsca praktyk brane są pod uwagę predyspozycje studenta oraz jego preferencje, profil działalności placówki przyjmującej i możliwość realizacji programu praktyk kierunku Finanse i Rachunkowość w danej placówce. Niezależnie od formy organizacji praktyk (czy poprzez Uczelnię- BK, czy indywidualnie) wymagania stawiane miejscom praktyk są jednakowe, a priorytetem jest zgodność profilu działalności placówki z sylwetką absolwenta kierunku Finanse i Rachunkowość oraz zapewnienie możliwości osiągnięcia przewidzianych dla praktyk efektów uczenia się (np. infrastruktura, specjalistyczne narzędzia informatyczne, programy etc. praktyk) pod opieką wykwalifikowanych i doświadczonych opiekunów praktyk z ramienia pracodawcy.

Ad.1 W przypadku organizacji praktyk za pośrednictwem uczelni/BK student realizuje praktyki w instytucjach rekomendowanych przez BK (katalog praktykodawców w ekstranecie oraz na platformie JobTeaser) dedykowanych kierunkowi zweryfikowanych przez Uczelnię, bądź to przez wieloletnią współpracę w ramach porozumień zawieranych przez Instytut Współpracy z Biznesem, Rady Biznesu, wydarzeń organizowanych przez BK, bądź zweryfikowanych na profilu Uczelni WSB portalu JobTeaser, Career Center, na którym pracodawcy po weryfikacji przez pracownika BK zamieszczają oferty praktyk, staży, pracy. Pracodawca ma możliwość publikacji ofert dla danego kierunku po uzyskaniu linku

rejestracyjnego od pracownika BK, a opublikowana oferta jest dostępna dla studentów dopiero po zaakceptowaniu jej przez pracownika BK.

Student organizujący praktykę przez BK zobowiązany jest do skontaktowania się z dedykowanym kierunkowi Finanse i Rachunkowość pracownikiem BK. Student kierowany jest na konsultacje z doradcą zawodowym, w ramach, których przygotowujemy jest do procesu rekrutacji na praktykę zawodową. Po konsultacjach z doradcą zawodowym student otrzymuje dane kontaktowe do praktykodawcy współpracującego z BK, do którego przesyła CV wraz z prośbą o przyjęcie na praktykę. W przypadku przyjęcia na praktykę student dostarcza do Biura Karier deklarację organizacji praktyki, na podstawie której generowane są dokumenty niezbędne do rozpoczęcia praktyk.

Biuro Karier stale pozyskuje nowych pracodawców deklarujących chęć współpracy przy organizacji praktyk dla kierunku Finanse i Rachunkowość poprzez konsultacje z Menedżerem Kierunku, członkami Rady Biznesu, Związkami Pracodawców na Dolnym Śląsku, instytucjami publicznymi, pracodawcami zgłaszającymi oferty pracy, staży, praktyk. Przystosowanie miejsca praktyk oraz wymagania stawiane opiekunom praktyk z ramienia placówki przyjmującej weryfikowane jest na etapie rozmów dotyczących współpracy z praktykodawcą, a także na etapie hospitacji praktyk przeprowadzanych w każdym semestrze.

Poniżej przykładowa lista pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie m.in. praktyk zawodowych (lista zawiera firmy, z którymi uczelnia ma podpisane porozumienia w ramach współpracy biznesowej, są członkami Rad Biznesu lub współpracują z BK bez podpisanych porozumień w ramach organizowanych eventów, projektów).

Tabela 18. Lista współpracujących z Uczelnią pracodawców - przykłady

AKKUS Sp. j.
Biuro Rachunkowe Bogusław Nowicki
Core Tax and more Monika Nowak
Credit Agricole SA
Fresenius Medical Care SSC Sp. z o.o
Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o. o. s. k.
IBM Global Services Delivery Centre Polska Sp. z o.o.
Impel Business Solutions Sp. z o.o.
Izba Administracji Skarbowej
Krajowy Instytut Rozwoju Gospodarki
Księgowi Specjaliści Sp. z o.o.
Partner Papes
PKO Bank Polski SA
PwC Advisory Sp. z o. o. s. k.
RKB Broker Ubezpieczeniowy
Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych
Urząd Kontroli Skarbowej
Urząd Skarbowy Wrocław - Fabryczna
Wrocławska Kancelaria Podatkowa Marek Tomaszewski

Ad.2 W przypadku indywidualnej organizacji praktyk student jest zobowiązany do złożenia formularza deklaracji organizacji praktyk w BK, potwierdzonej przez wybranego przez niego pracodawcę. Deklaracja zawiera dane pracodawcy niezbędne do przygotowania porozumienia przez WSB oraz kontaktu z nim zarówno przed podpisaniem porozumienia jak i podczas praktyki w celu jej monitorowania takie jak: nazwa, NIP, adres, dane kontaktowe, imię i nazwisko osoby reprezentującej instytucję, w imieniu której podpisywane jest porozumienie oraz imię i nazwisko wraz z zajmowanym stanowiskiem osoby wyznaczonej jako opiekun praktyk z ramienia pracodawcy. W deklaracji pracodawca potwierdza możliwość osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk, doświadczenie zawodowe i kwalifikacje opiekuna praktyk, a także dysponowanie niezbędną dla realizacji praktyk infrastrukturą. Na podstawie złożonej deklaracji pracownik BK wstępnie weryfikuje zgodność miejsca odbywania indywidualnie zorganizowanej praktyki z kierunkiem (m.in. na podstawie profilu działalności firmy, stanowiska opiekuna praktyk, ogólnodostępnych stron internetowych, baz na stronach Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowym Rejestrze Sądowym etc.). Następnie opiekun praktyk z ramienia uczelni akceptuje miejsce praktyki. W tym celu opiekun praktyk z ramienia Uczelni weryfikuje pracodawcę widniejącego na deklaracji organizacji praktyk (np. poprzez bezpośredni kontakt, kontakt telefoniczny, emailowy z praktykodawcą) pod kątem pozycji na rynku pracy, zakresu działalności i niezbędnej infrastruktury, kwalifikacji opiekuna praktyk. W przypadku wątpliwości co do możliwości osiągnięcia przez studenta w danej placówce efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk na kierunku finanse i rachunkowość lub dysponowania przez firmę niezbędną infrastrukturą opiekun praktyk z ramienia Uczelni nie udziela zgody na odbycie praktyk w danej instytucji.

Na podstawie deklaracji organizacji praktyk (dostarczanej przez studenta zarówno przy organizacji praktyk przez BK jak i indywidualnie) generowana jest dokumentacja niezbędna do realizacji praktyk, którą studenci odbierają z BK:

1. Trójstronne porozumienie – stronami są Uczelnia, Pracodawca i student. Co zapewnia transparentność procesu organizacji praktyk, a także określa jasno zasady i warunki realizacji praktyk u pracodawcy, obowiązki każdej ze stron m.in. obowiązek pracodawcy zapewnienia możliwości realizacji programu praktyk pod opieką merytoryczną opiekuna praktyk posiadającego odpowiednie kompetencje i doświadczenie praktyczne, właściwą infrastrukturę, oprogramowanie.
2. Skierowanie na praktykę wraz z programem praktyk;
3. Zaświadczenie o odbyciu praktyki;
4. Raport z odbytych praktyk potwierdzający osiągnięcie efektów uczenia się;
5. Karta czasu pracy praktykanta wraz z wykazem zrealizowanych zadań na praktyce;
6. Sprawozdanie praktykanta.

Każda praktyka zawodowa podlega ewaluacji, zatem jest opiniowana przez wszystkich uczestników planowanych zadań (student, opiekun praktyk z ramienia pracodawcy, opiekun praktyk z ramienia Uczelni), w celu ustalenia stopnia osiągnięcia zakładanych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się. Podstawowym narzędziem ewaluacji praktyk zawodowych jest dokumentacja prowadzona i wypełniana podczas realizacji oraz zakończeniu praktyk zawodowych. Praktyka zaliczana jest na podstawie:

- trójstronnego porozumienia,

- zaświadczenia o odbyciu praktyk, na którym opiekun praktyk z ramienia Uczelni, potwierdza osiągnięcie efektów uczenia się,
- sprawozdania praktykanta - od roku akademickiego 2022/2023 planowane jest wprowadzenie elektronicznego sprawozdania z praktyk dostępnego w ekstranecie (możliwość oceny jakości praktyk, tj. stopnia wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobytych na studiach podczas praktyki, pozyskania nowych kompetencji na praktyce, roli opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy w realizacji programu praktyk, infrastruktury etc.),
- raportu z odbytych praktyk wypełnianego przez opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy i studenta-praktykanta (weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się określonych w karcie przedmiotu),
- miesięcznej karty pracy praktykanta, w której każdy dzień praktyki opisywany jest przez studenta poprzez zestawienie zakresu wykonywanych zadań związanych z realizacją efektów uczenia się przypisanych praktyce.

Na podstawie przedłożonej powyższej dokumentacji opiekun praktyk z ramienia Uczelni weryfikuje osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz prawidłowy przebieg i dobór miejsca praktyk.

2.6.5. Opiekunowie praktyk

Opieka nad realizacją praktyk w WSB we Wrocławiu została podzielona w następujący sposób:

1. **Opiekun praktyk zawodowych z ramienia Uczelni** - zgodnie z Zarządzeniem Dziekana opiekunem praktyk z ramienia uczelni może być Menedżer kierunku lub osoba przez niego wskazana, pełni nadzór merytoryczny nad organizacją i przebiegiem praktyk, weryfikuje osiągnięte efekty uczenia się, współpracuje z dedykowanym pracownikiem Biura Karier oraz opiekunem praktyk z ramienia pracodawcy (zadania opiekuna określone są w zarządzeniu Dziekana w sprawie opiekunów praktyk zawodowych).
2. **Opiekun praktyk z ramienia pracodawcy** – nadzór merytoryczny na przebiegiem praktyk zgodnie z programem praktyk w ścisłej współpracy z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni oraz dedykowanym pracownikiem Biura Karier. Pracodawca podpisując porozumienie zobowiązuje się do wyznaczenia opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy posiadającego praktyczne doświadczenie i kompetencje umożliwiające realizację programu praktyki i osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Opiekun praktyk z ramienia pracodawcy planuje przebieg praktyki zawodowej na podstawie programu praktyk, określa jej zakres poprzez wybór modułów do realizacji oraz sprawuje bezpośrednią opiekę nad praktykantem w miejscu odbywania praktyki (merytoryczna opieka nad praktykantem oraz pełnienie funkcji jego bezpośredniego przełożonego, w tym: organizacja stanowiska pracy i przeprowadzenie instruktażu stanowiskowego; wyznaczanie i rozliczanie dziennych zadań – zgodnie z programem praktyki; potwierdzanie prac wykonanych przez praktykanta w karcie czasu pracy; reagowanie na ewentualne nieprawidłowości i kontakt z uczelnianym opiekunem praktyk). Obowiązki opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy określa porozumienie. Opiekun praktyk z ramienia pracodawcy weryfikuje osiągnięcie efektów uczenia się poprzez np. zaangażowanie w bieżące zadania, udział w projektach, szkoleniach, dyskusjach/analizach doświadczonych przez studenta sytuacji w firmie, case study. Na każdym etapie realizacji praktyki istnieje możliwość kontaktu z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni lub z ramienia BK. Po zakończeniu praktyki opiekun praktyki z ramienia pracodawcy potwierdza osiągnięte efekty uczenia się poprzez uzupełnienie raportu z praktyk.

3. **Dedykowany kierunkowi pracownik Biura Karier** - pracownik Biura Karier dedykowany dla kierunku pełni nadzór organizacyjny nad przebiegiem praktyk w ścisłej współpracy z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni oraz opiekunem praktyk z ramienia pracodawcy (informowanie studentów o zasadach realizacji praktyk i procedurach ich zaliczania oraz możliwych miejscach odbywania praktyk w ramach cyklicznych webinarów, spotkań informacyjnych; wsparcie w doborze odpowiedniego miejsca praktyk odpowiadającego zainteresowaniom, predyspozycjom studenta (we współpracy z uczelnianym doradcą zawodowym), udzielanie informacji praktykodawcom dot. programu praktyk/efektów uczenia się, ustalanie terminów praktyk, rozwiązywanie ewentualnych problemów, wątpliwości w trakcie trwania praktyk np. absencja studenta, niewywiązywanie się z zadań, przedłużenie terminu praktyk etc.), weryfikacja formalna dokumentów.

W celu stałego doskonalenia procedur, zasad związanych z realizacją przedmiotu praktyka zawodowa rokrocznie po zakończeniu roku akademickiego (wrzesień) odbywa się zebranie pracowników Biura Karier podsumowujące rok akademicki. W czasie spotkania omawiane są informacje, sugestie dotyczące ewentualnych zmian/modyfikacji/aktualizacji w zakresie realizacji praktyk zawodowych pozyskane w trakcie roku akademickiego od studentów w ramach spotkań ze studentami, sprawozdań z praktyk czy badań BAM; od opiekunów praktyk z ramienia Uczelni, od pracodawców m.in. w ramach spotkań Rad Biznesu. Na podstawie pozyskanych informacji, sugestii wprowadzane są ewentualne zmiany dotyczące kwestii formalnych, proceduralnych wraz z rozpoczęciem nowego roku akademickiego dla nowych cykli kształcenia (w przypadku zmian merytorycznych) lub dla wszystkich roczników w przypadku zmian formalnych. Przykładowe zmiany wprowadzone w zakresie praktyk:

- poszerzenie kanałów komunikacji ze studentami (regularne cotygodniowe konsultacje, webinary MS Teams);
- przeniesienie obszaru pośrednictwa w ramach praktyk, staży i pracy z ekstranetu na nowoczesną platformę JobTeaser;
- szkolenia, webinary dotyczące praktyk odbywające się w godzinach popołudniowych;
- modyfikacja informacji i dokumentów w ekstranecie (stworzenie zakładki dedykowanych konkretnym kierunkom);
- zmiana formularza karty czasu pracy praktykanta (poszerzenie o opis zadań wykonywanych w czasie praktyk).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy) - w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę kryterium dotyczące realizacji programu studiów nie występowało. Było połączone z ówczesnym kryterium 1. W kryterium 1 niniejszego Raportu przedstawiono realizację zaleceń i działań zapobiegawczych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziom studiów

Przyjęcie na studia na Wydziale Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu następuje poprzez:

1. rekrutację,
2. przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej,
3. potwierdzenie efektów uczenia się.

O przyjęcie na studia na kierunku **Finanse i Rachunkowość** mogą ubiegać się obywatele polscy jak i cudzoziemcy, którymi są osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego.

Podstawą przyjęcia na **studia pierwszego stopnia** są pozytywne wyniki:

- a. egzaminu dojrzałości („stara matura”), czyli do 1991 roku minimum ocena 3 z każdego zdawanego przedmiotu na świadectwie dojrzałości (w skali ocen od 2 do 5), od 1991 roku minimum ocena 2 z każdego zdawanego przedmiotu na świadectwie dojrzałości (w skali ocen od 1 do 6),
- b. egzaminu maturalnego („nowa matura” od 2005 roku), zgodnie z art. 44zzl ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.), czyli co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z każdego przedmiotu obowiązkowego w części pisemnej i w części ustnej oraz z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej na świadectwie dojrzałości, z zastrzeżeniem warunków zdania egzaminu maturalnego wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 maja 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 891) w odniesieniu do egzaminu maturalnego przeprowadzanego w 2020 r. oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. 2314) w odniesieniu do egzaminu maturalnego przeprowadzanego w 2021 r., a także późniejszych przepisów prawa powszechnie obowiązującego w odniesieniu do egzaminu maturalnego przeprowadzanego w 2022 r. w razie ich wydania przez właściwy organ.
- c. egzaminu zagranicznego lub kształcenia, potwierdzone świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem, o którym mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4-7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Podstawą przyjęcia na **studia drugiego stopnia** jest dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, w szczególności w dyscyplinach naukowych lub na kierunkach pokrewnych do kierunku na jaki zapisuje się Kandydat na studia drugiego stopnia określonych w załączniku nr 1 do Zasad rekrutacji oraz na innych kierunkach realizujących efekty uczenia się dające podstawy z zakresu wiedzy i umiejętności oraz kompetencji

z obszaru efektów uczenia się dla charakterystyki drugiego stopnia kierunku, na jaki zapisuje się Kandydat, co przedstawia tabela poniżej.

Tabela 19. Pokrewne dla kierunku Finanse i Rachunkowość dyscypliny i kierunki studiów

Dyscypliny	Zakres nowych dyscyplin w odniesieniu do dotychczasowych dyscyplin (oraz dziedzin; w których nie wyodrębniono dyscyplin)	Pokrewne kierunki studiów
ekonomia i finanse; nauki o zarządzaniu i jakości; nauki o polityce i administracji; geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna; matematyka	ekonomia; finanse; nauki o zarządzaniu; nauki o administracji; matematyka	analityka gospodarcza; bankowość; ekonomia; finanse; finanse i rachunkowość; gospodarka przestrzenna; inżynieria zarządzania; inżynieria produkcji; logistyka; marketing; matematyka metody ilościowe w ekonomii i zarządzaniu; prawo w biznesie; rachunkowość; rachunkowość i controlling; zarządzanie

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia drugiego stopnia, który nie spełnia warunków określonych w § 1 ust. 6 zasad rekrutacji składa podanie do Rektora lub osoby upoważnionej przez Rektora, która podejmuje decyzję o przyjęciu na dany kierunek studiów drugiego stopnia, biorąc pod uwagę osiągnięte efekty uczenia się wynikające z suplementu do dyplomu lub innych dokumentów załączonych do podania.

Warunek posiadania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich w określonych dyscyplinach lub na kierunkach pokrewnych do kierunku wybranego przez Kandydata nie dotyczy osób z dyplomami potwierdzającymi ukończenie studiów w obcych systemach szkolnictwa wyższego i nauki, jeżeli systemy te istotnie różnią się od polskiego systemu szkolnictwa wyższego i nauki pod względem dyscyplin naukowych lub kierunków studiów. W przypadkach, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, dyplomy każdorazowo podlegają ocenie według przepisów prawa państwa, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia lub

inna instytucja, która wydała dyplom podlegający ocenie, w celu stwierdzenia istnienia i zakresu prawa do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia w tym państwie, zgodnie z art. 326 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Dla osób przyjętych na studia drugiego stopnia posiadających dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich z kierunków niepokrewnych w stosunku do wybranego kierunku studiów drugiego stopnia, z wyłączeniem kierunku Filologia i Lingwistyka w biznesie, Uczelnia zapewnia wsparcie w celu uzupełnienia wiedzy, umiejętności i kompetencji z obszaru efektów uczenia się w postaci kursów uzupełniających dostępnych w formie multimedialnej na platformie e-learningowej Moodle. Zakres kursów uzupełniających oraz zasady ich realizacji reguluje Zarządzenie Dziekana Wydziału.

Kandydaci na studia drugiego stopnia w procesie rekrutacji składają:

- 1) dyplom ukończenia studiów wydany przez uprawnioną uczelnię działającą w polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki; lub
- 2) zalegalizowany lub zaopatrzony w apostille dyplom potwierdzający ukończenie studiów za granicą i dający prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która ten dyplom wydała (dyplom uznany na mocy art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce); lub
- 3) zalegalizowany lub zaopatrzony w apostille dyplom ukończenia studiów za granicą uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność (dyplom uznany na podstawie umowy międzynarodowej); lub
- 4) zalegalizowany lub zaopatrzony w apostille dyplom ukończenia studiów za granicą uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu w drodze postępowania nostryfikacyjnego (dyplom uznany w wyniku nostryfikacji); lub
- 5) zaświadczenie o ukończeniu studiów na określonym poziomie wydane w wyniku przeprowadzenia postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie, o którym mowa w art. 327 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (potwierdzenie ukończenia studiów na określonym poziomie w razie braku dyplomu ukończenia studiów w szczególnych przypadkach).

Dyplom potwierdzający ukończenie studiów wydany przez zagraniczną uczelnię nie daje uprawnień w Rzeczypospolitej Polskiej do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, jeżeli:

- 1) instytucja, która go wydała, lub instytucja, w której było prowadzone kształcenie, nie działa w systemie szkolnictwa wyższego żadnego państwa lub w rozumieniu prawa wewnętrznego państwa, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa ta instytucja, w dniu wydania dyplomu nie była akredytowaną uczelnią lub realizowała program studiów nieposiadający akredytacji;
- 2) program studiów albo jego część realizowano niezgodnie z przepisami państwa, w którym było prowadzone kształcenie.

W przypadku wątpliwości dotyczących dyplomu, w szczególności co do statusu uczelni, która go wydała, lub zgodności programu studiów z przepisami państwa, w którym było prowadzone kształcenie, WSB wezwie Kandydata do przedłożenia pisemnej informacji o dyplomie wydanym przez zagraniczną uczelnię, o poziomie studiów i statusie uczelni, udzielonej przez dyrektora Narodowej

Agencji Wymiany Akademickiej na podstawie art. 326 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Szczegóły dotyczące zasad i procesu rekrutacji znajdują się w Zasadach rekrutacji (https://bip.wsb.pl/media/wroclaw/regulaminy/zasady_rekrutacji_studia_wyzsze_wsb_we_wroclawiu_2022_23_po_zmianach.pdf)

REKRUTACJA I WSPARCIE W NIEJ OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, W TYM OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Kandydaci z niepełnosprawnością lub szczególnymi potrzebami podlegają tej samej procedurze rekrutacyjnej, co wszyscy Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia, przy wsparciu Biura ds. Osób z Niepełnosprawnością. Każda sytuacja Kandydata ze szczególnymi potrzebami w zakresie postępowania rekrutacyjnego rozpatrywana jest przez BON indywidualnie, zgodnie z ideą wyrównywania szans edukacyjnych oraz racjonalnego dostosowania do potrzeb wynikających z niepełnosprawności lub szczególnych potrzeb. Na podstawie współpracy Uczelni ze Stowarzyszeniem Twoje Nowe Możliwości w ramach projektu "Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu – uczelnia dostępna" nr POWR.03.05.00-00-A009/20, rekrutacja została dostosowana dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością, także zasady rekrutacji na rok 2023/24. Wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością w procesie rekrutacji polega m.in. na asystowaniu podczas procesu rekrutacji przy dokonywaniu zapisu na studia, wypełnianiu dokumentów rekrutacyjnych oraz złożeniu tych dokumentów), zapewnieniu dostosowanego stanowiska obsługi podczas rekrutacji dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością (dedykowane osobne stanowisko do zapisów z komputerem oraz stanowisko z pętlą indukcyjną stacjonarną do obsługi osób korzystających z aparatów słuchowych).

3.2. Przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej

Student może zostać przyjęty na studia poprzez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej. O przeniesienie może się ubiegać student, który ma zaliczony co najmniej pierwszy semestr studiów i aktywny status studenta na innej uczelni, zgromadził co najmniej minimalną wymaganą sumę punktów ECTS wskazaną w zarządzeniu Dziekana do przeniesienia na dany semestr studiów, osiągnięte efekty będą zbliżone z efektami wynikającymi dla danego kierunku w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu. Student powinien uzupełnić braki wynikające z osiągniętych w dotychczasowym toku studiów efektów uczenia się oraz z występującego ewentualnie deficytu punktów ECTS. Wykaz różnic w powyższym zakresie ustala Dziekan Wydziału przyjmującego, przy czym liczba przedmiotów do zaliczenia w ramach studiów nie będzie przekraczała limitu określonego zarządzeniem Dziekana dla poszczególnych semestrów. Przekroczenie limitu różnic skutkuje podjęciem kształcenia od semestru, dla którego limit ten nie jest przekroczony. Przeniesienie może nastąpić na studia stacjonarne i niestacjonarne, przy czym na studia stacjonarne możliwe jest przeniesienie tylko ze studiów stacjonarnych. Postępowanie związane z przeniesieniem się Studenta z innej uczelni przeprowadza się wyłącznie na wniosek kandydata.

Podania o przeniesienie na semestr zimowy są przyjmowane od 13 czerwca do 10 września, a na semestr letni są przyjmowane od 3 stycznia do 31 stycznia. W trakcie trwania semestru przeniesienie nie jest możliwe.

Wymagane dokumenty to:

- podanie kandydata o wyrażenie zgody Dziekana na przeniesienie z innej uczelni,
- karta przebiegu studiów, czyli wykaz zaliczonych przedmiotów, wydawany przez dziekanat (z podaniem liczby godzin zajęć, form zajęć, form zaliczenia, punktów ECTS, ocen i okresów studiów),
- zaświadczenie o posiadaniu statusu studenta.

Na podstawie złożonych dokumentów Dziekan wydaje decyzję warunkową oraz wyznacza różnice programowe, które znajdują się w karcie różnic programowych i ustala zmiany w płatnościach.

Po zapoznaniu się z decyzją warunkową kandydat uzupełnia dokumenty rekrutacyjne, czyli dokumenty uprawniające do podjęcia danych studiów (świadectwo/dyplom ukończenia studiów w zależności od wybranych studiów), ankietę osobową oraz inne dokumenty wynikające z zasad rekrutacji na dany rok akademicki dla określonego kierunku i poziomu studiów na jakie się przenosi.

Student może przenieść się z innej uczelni pod warunkiem, że poinformował o przeniesieniu uczelnię macierzystą, z której się przenosi i uzyskał jej zgodę oraz wywiązał się ze wszelkich zobowiązań wobec uczelni macierzystej – co potwierdzi pisemnym zaświadczeniem z uczelni macierzystej, które jest obowiązkowe w celu uzyskania wpisu na listę studentów Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu.

Ostateczną zgodę w sprawie przeniesienia wyraża Dziekan i decyduje o wpisie na semestr.

Statystyki przenosin na FIR:

Na rok akademicki 2021/2022 podania o przeniesienia złożyło:

- w rekrutacji letniej na semestr zimowy 2 osoby, uzyskały zgodę na przeniesienie, ale zrezygnowały na etapie rekrutacji
- w rekrutacji zimowej na semestr letni 3 osoby, które uzyskały zgodę na przeniesienie na I stopień

Na rok akademicki 2022/2023 do 24.08.2022 r. podania o przeniesienia złożyło 5 osób z takich uczelni jak: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, WSB w Warszawie i Uniwersytet Wrocławski, z czego 4 uzyskały zgodę na przeniesienie (3 na I stopień, 1 na II stopień), pozostałe dokumenty są w trakcie weryfikacji.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się

Szczegółowe zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się zostały określone w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się w WSB we Wrocławiu. Co umożliwia identyfikację efektów uczenia się poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się przyjętych dla ocenianego kierunku studiów.

O przyjęcie do Uczelni na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się może ubiegać się osoba posiadająca:

- dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 2 Ustawy, i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- kwalifikację pełną na poziomie V PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1) – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;

- kwalifikację pełną na poziomie VI PRK i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia;
- kwalifikację pełną na poziomie VII PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie;

Potwierdzanie efektów uczenia się dotyczy przedmiotów z wykazu zajęć, opracowanego przez Dziekana i ogłoszonego w drodze zarządzenia do dnia 30 czerwca poprzedzającego dany rok akademicki. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% puli punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Z kolei liczba studentów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na tym kierunku, z uwzględnieniem poziomu i profilu kształcenia.

Postępowanie związane z potwierdzeniem efektów uczenia się przeprowadza się wyłącznie na wniosek kandydata. Wymagane dokumenty to wniosek o uznanie efektów uczenia się składany w Biurze Rekrutacji oraz dokumentacja potwierdzająca wiedzę, kompetencje oraz umiejętności nabyte w drodze uczenia się, czyli:

- certyfikaty, dyplomy, zaświadczenia – warunkiem jest zbieżność programu kursów i szkoleń z zakresem ujętym w opisie zajęć zbliżony lub niemniejszy do nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się z zajęć lub program zbieżny z zakresem tematycznym wskazanym w opisie zajęć, o zaliczenie których ubiega się wnioskodawca,
- dla języków obcych – certyfikaty językowe (wskazane na liście certyfikatów) lub Kandydat posiada świadectwo lub świadectwa dokumentujące ukończenie zagranicznych szkół szczebla podstawowego, średniego i wyższego,
- dokumenty wskazujące na zdobycie odpowiednich dla danego przedmiotu efektów kształcenia w trakcie pracy zawodowej (także wolontariacie) lub w wyniku innych doświadczeń życiowych, aktywności w organizacjach studenckich, kołach naukowych i innych organizacjach społecznych
- opinia nauczyciela akademickiego w przypadku uczestnictwa studenta w pracach badawczych, projektowych lub organizacyjnych o charakterze zbieżnym z opisem danego przedmiotu
- dla zajęć z wychowania fizycznego – opinia z klubu sportowego, w którym student czynnie uprawia sport lub udokumentowane osiągnięcia sportowe.

Weryfikację efektów uczenia się przeprowadza Wydziałowa Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się, powoływana przez właściwego Dziekana. Ostateczną decyzję o uznaniu lub nieuznaniu efektów uczenia się podejmuje Dziekan na wniosek ww. Komisji. W skład wydziałowej komisji ds. potwierdzania efektów uczenia się wchodzi: przedstawiciel właściwego Dziekana jako przewodniczący komisji oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich. W pracach komisji mogą uczestniczyć na zaproszenie dziekana z głosem doradczym nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia, o zaliczenie których ubiega się wnioskodawca oraz przedstawiciele pracodawców współpracujących z wydziałem. Uczelnia może potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów tylko w przypadku określonym w art. 71 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Dotychczas opisana wyżej procedura nie była stosowana na kierunku Finanse i Rachunkowość.

Uznanie efektów uczenia się i okresu kształcenia - stypendyści Programu Erasmus+

Studenci kierunku Finanse i Rachunkowość, podobnie jak inni studenci WSB we Wrocławiu, są uprawnieni do uczestnictwa w Programie Erasmus+. Realizacja jednego semestru w europejskich uczelni partnerskich jest traktowana jako integralna część studiów w WSB, czyli efekty uczenia się kształcenia zdobyte zagranicą przez stypendystów są w pełni uznawane. Za poprawne stosowanie zasad ECTS oraz cały proces uznawalności osiągnięć studenta – stypendysty Erasmus+: od weryfikacji indywidualnego programu zajęć przed wyjazdem do uznania osiągnięć po przyjeździe na podstawie „Wykazu zaliczeń” odpowiedzialny jest Dziekan.

Kluczowym dokumentem stypendysty Programu Erasmus+, sporządzanym przed wyjazdem, jest „Porozumienie o indywidualnym programie zajęć” (Learning Agreement for Studies), trójstronne porozumienie o realizacji wybranych kursów w uczelni partnerskiej o łącznej wartości 30 ECTS.

Dobór kursów zagranicą polega na analizie treści merytorycznych oraz porównaniu kursów w uczelni partnerskiej i WSB pod kątem zbieżności efektów uczenia się i jest przeprowadzany przez studenta w konsultacji z Dziekanem przy wsparciu koordynatora Programu Erasmus+. W oddzielnym dokumencie uczelnianym sporządzonym przed wyjazdem na stypendium – Formularz wstępny (Proof of Records) Dziekan określa zakres uznawalności i wyznacza ewentualne różnice programowe do realizacji przez studenta po powrocie lub w formie zdalnej w trakcie pobytu na stypendium, jeśli takie są ustalenia z danym wykładowcą.

Uznanie efektów uczenia się z uczelni zagranicznej odbywa się na podstawie „Wykazu zaliczeń” (Transcript of Records), który w tłumaczeniu na język angielski i polski zostaje przekazany do Dziekanatu. Zaliczone kursy zostają odnotowane w „Wykazie uznanych kursów” (Recognition sheet), a dodatkowe osiągnięcia studenta z zagranicznej uczelni partnerskiej są odnotowane w Suplemencie do Dyplomu, który wydawany jest w polskiej i angielskiej wersji językowej.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Warunkiem ukończenia studiów w WSB we Wrocławiu jest złożenie z pozytywną oceną egzaminu dyplomowego w przypadku studiów I stopnia lub w przypadku studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich – egzaminu magisterskiego. Szczegółowe warunki przeprowadzenia wymienionych egzaminów określone są w Regulaminie studiów wyższych oraz aktach wewnętrznych wydanych przez właściwy organ Uczelni. W przypadku egzaminu dyplomowego (lub magisterskiego w przypadku studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich) student ma możliwość podejścia w jednym z dwóch terminów: podstawowym i dodatkowym. Termin egzaminu wyznacza Dziekan. O terminie student powiadamiany jest nie później niż siedem dni przed egzaminem przy wykorzystaniu określonych w Regulaminie studiów wyższych środków komunikacji. Egzaminatorzy powoływani są przez Dziekana. Egzamin dyplomowy w związku z wybuchem pandemii Covid-19 był mógł być na wniosek studenta przeprowadzony w formie zdalnej (art. 76a ustawy PSWiN). Szczegółowe zasady regulują odpowiednie zarządzenia Dziekana.

3.4.1. Studia I stopnia

Regulamin studiów wyższych w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu przewiduje dwa procesy dyplomowania dla studiów I stopnia:

1. egzamin dyplomowy, jeżeli program studiów przewiduje pracę dyplomową (ostatni studenci piszący pracę dyplomową to studenci naboru 2018/2019 – październikowego i marcowego) oraz

2. egzamin dyplomowy, jeśli program studiów nie przewiduje pracy dyplomowej (dla studentów naboru 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023).

W przypadku kierunku finanse i rachunkowość, gdy program studiów przewidywał pracę dyplomową, wówczas warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego było:

- uzyskanie efektów uczenia się oraz liczby punktów ECTS określonych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów, a także zaliczenie wszystkich przedmiotów określonych w programie studiów,
- uregulowanie wszelkich zobowiązań, w tym finansowych wobec Uczelni, co najmniej 3 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu dyplomowego. Dokumentem potwierdzającym uregulowanie wszelkich zobowiązań wobec Uczelni jest karta obiegowa,
- uzyskanie pozytywnej oceny pracy od promotora,
- uzyskanie pozytywnej oceny od recenzenta, jeżeli jest on powoływany,
- sprawdzenie pracy dyplomowej z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Egzamin dyplomowy składał się z dwóch części: egzaminu teoretycznego i obrony pracy dyplomowej. Podczas egzaminu teoretycznego student odpowiadał na dwa losowo wybrane pytania (jedno z zakresu przedmiotów kształcenia ogólnego i jedno z zakresu przedmiotów kształcenia kierunkowego). Listy pytań były udostępniane studentom nie później niż na początku ostatniego semestru nauki; ustalał je i ogłaszał Dziekan po konsultacji z Menedżerami kierunków. Podczas obrony pracy dyplomowej student odpowiadał na minimum jedno pytanie dotyczące problematyki pracy dyplomowej zadane przez członków komisji egzaminacyjnej. Student otrzymywał ocenę za każde zadane pytanie z egzaminu oraz z obrony pracy dyplomowej. Dziekan mógł wyrazić zgodę na przeprowadzenie egzaminu dyplomowego w języku obcym, w którym była napisana praca dyplomowa. Warunkiem zdania egzaminu dyplomowego było uzyskanie wszystkich pozytywnych ocen z egzaminu oraz obrony pracy dyplomowej. Z kolei oceną końcową egzaminu dyplomowego była średnia arytmetyczna ocen z egzaminu i obrony pracy dyplomowej. Jeżeli student przystępował do egzaminu dyplomowego dwukrotnie, to ocena, uwzględniana przy obliczaniu ostatecznego wyniku studiów, była średnią arytmetyczną z obu ocen. Studentowi, który uzyskał z egzaminu dyplomowego w terminie podstawowym ocenę negatywną lub nie usprawiedliwił nieprzystąpienia do egzaminu w ustalonym terminie Dziekan wyznaczał dodatkowy, drugi termin egzaminu jako ostateczny, nie później niż po upływie pięciu miesięcy od daty pierwszego egzaminu. W przypadku nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, student otrzymywał ocenę 2(nb). Ocena była brana do końcowej oceny ze studiów. W przypadku, gdy ocena z egzaminu dyplomowego w terminie dodatkowym była negatywna student zostawał skreślony z listy studentów z wyjątkiem sytuacji, gdy w ciągu dwóch tygodni od otrzymania negatywnej oceny student złożył podanie do Dziekana o powtarzanie semestru i taką zgodę otrzymał.

Ostateczny wynik studiów, w przypadkach, kiedy program studiów przewidywał pracę dyplomową, był sumą:

- a) 0,6 średniej arytmetycznej wszystkich ocen z przedmiotów, otrzymanych podczas trwania studiów, z wyjątkiem przedmiotów, których zaliczenie poświadczone jest wpisem „zal” oraz przedmiotów fakultatywnych, liczona zgodnie z pkt. 3.
- b) 0,2 średniej arytmetycznej oceny pracy dyplomowej dokonanej przez promotora i recenzenta,

c) 0,2 średniej oceny z egzaminu dyplomowego, przy czym, jeżeli student przystępował do egzaminu dyplomowego dwukrotnie, to ocena, uwzględniana przy obliczaniu ostatecznego wyniku studiów, jest średnią arytmetyczną z obu ocen.

Studenci rocznika 2018/2019 pisali pracę dyplomową pod kierunkiem promotora począwszy od semestru czwartego. Zapisy do grupy seminaryjnej konkretnego promotora przeprowadzone były w trakcie semestru drugiego. Wcześniej studenci mogli zapoznać się z ofertą seminaryjną, tzn. listą promotorów wraz z opisem obszaru zainteresowań badawczych promotora i przykładowymi tematami prac dyplomowych. Zapisy do grup seminaryjnych odbywały się poprzez Dziekanat w wyznaczonym terminie. Wymagania dotyczące prac dyplomowych na studiach I stopnia dla kierunku finanse i rachunkowość określało Zarządzenie nr 47/2020 Dziekana Wydziału Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu z dnia 01.10.2020 r. (wcześniej Zarządzenie nr 25/2018). Temat pracy dyplomowej zatwierdzał promotor biorąc pod uwagę zainteresowania studentów, tematykę badawczą oraz potrzeby praktyki gospodarczej. Ustalany był on nie później niż dwa semestry przed terminem ukończenia studiów. Praca licencjacka składała się z dwóch części: analitycznej - zawierającej aspekty teoretyczne i analityczne oraz empirycznej - prezentującej wyniki przeprowadzonych badań, ich analizę i wyciągnięte wnioski. Praca licencjacka jako dzieło była pisemnym opracowaniem monograficznym zgodnym z ustalonym tematem. Część badawcza była integralną jej częścią. Studia licencjackie w WSB we Wrocławiu mają charakter zawodowy, praktyczny, a praca licencjacka dokumentowała nabycie przez studenta umiejętności wykonywania wyuczonego zawodu. Powinna w szczególności dokumentować umiejętność czynnego posługiwania się wiedzą nabytą w czasie studiów, tj. zastosowania tej wiedzy do rozwiązywania problemów związanych z realizowanym kierunkiem studiów. Szczegółowe zasady redagowania pracy znajdowały się w części III manuala – Praca licencjacka- rekomendowane zasady pisania, dostępnego dla studenta i zamieszczonego na Platformie Moodle. Promotorem mógł być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Promotora wyznaczał Dziekan.

Na wniosek kierującego pracą dyplomową Dziekan mógł wyrazić zgodę na jej napisanie w języku obcym. W szczególnie uzasadnionych przypadkach za pracę dyplomową mogła być uznana również praca powstała podczas staży odbywanych w innych uczelniach krajowych i zagranicznych. Praca dyplomowa podlegała obowiązkowej kontroli w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Szczegółowe zasady postępowania, w tym zasady przyjmowania pracy, określał Dziekan. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności lub innych nieprawidłowości w pracy dyplomowej (np. plagiatu) przez promotora lub recenzenta tej pracy, z uwzględnieniem wyniku weryfikacji przez system antyplagiatowy, Dziekan przekazywał sprawę do komisji dyscyplinarnej ds. studentów, wszczynał postępowanie antyplagiatowe, jednocześnie odkładając wyznaczenie terminu egzaminu dyplomowego, aż do ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy.

Wszystkie prace dyplomowe podlegały recenzji. W przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej wystawionej przez recenzenta, Dziekan wyznaczał drugiego recenzenta. Druga recenzja traktowana była jako ostateczna. W przypadku, gdy ocena drugiego recenzenta była negatywna student zostawał skreślony z listy studentów z wyjątkiem sytuacji, gdy w ciągu dwóch tygodni od otrzymania drugiej negatywnej recenzji student złożył podanie do Dziekana o powtarzanie semestru i taką zgodę otrzymał.

W odpowiedzi na licznie zgłaszane sugestie i propozycje promotorów oraz wnioski wynikające z Rad Biznesu, po konsultacji z Samorządem studenckim oraz Komisją ds. jakości kształcenia od roku akademickiego 2019/2020 w programie studiów dokonano zmian. Zapisy ustawy 2.0 stwarzające

możliwość likwidacji prac licencjackich, praktyczny profil studiów w WSB oraz kreowany wizerunek WSB jako uczelni praktycznej, stworzyły przesłankę do odejścia od tradycyjnych prac licencjackich.

Z racji tego, że program studiów dla wymienionych roczników nie przewiduje pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy realizowany jest w następujący sposób:

1. uzyskanie efektów uczenia się oraz liczby punktów ECTS określonych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów, a także zaliczenie wszystkich przedmiotów określonych w programie studiów,
2. uregulowanie wszelkich zobowiązań, w tym finansowych wobec Uczelni, co najmniej 3 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu dyplomowego. Dokumentem potwierdzającym uregulowanie wszelkich zobowiązań wobec Uczelni jest karta obiegowa,

Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części: egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego.

1. Podczas egzaminu teoretycznego student odpowiada na dwa losowo wybrane pytania (jedno z zakresu przedmiotów kształcenia ogólnego i jedno z zakresu przedmiotów kształcenia kierunkowego). Listy pytań są udostępniane studentom nie później niż na początku ostatniego semestru nauki; ustala je i ogłasza Dziekan.
2. Egzamin praktyczny polega na analizie studium przypadku lub innego zagadnienia związanego bezpośrednio z kierunkiem studiów zadanego przez egzaminatorów. Sposób przeprowadzenia egzaminu praktycznego określa Dziekan.
3. Student otrzymuje ocenę za każde zadane pytanie z egzaminu teoretycznego oraz z egzaminu praktycznego.
4. Warunkiem zdania egzaminu dyplomowego jest uzyskanie wszystkich pozytywnych ocen z egzaminu teoretycznego oraz egzaminu praktycznego.
5. Oceną końcową egzaminu dyplomowego jest średnia arytmetyczna ocen z egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego.
6. Jeżeli student przystępował do egzaminu dyplomowego dwukrotnie, to ocena, uwzględniana przy obliczaniu ostatecznego wyniku studiów, jest średnią arytmetyczną z obu ocen.
7. Studentowi, który uzyskał z egzaminu dyplomowego w terminie podstawowym ocenę negatywną lub nie usprawiedliwił nieprzystąpienia do egzaminu w ustalonym terminie Dziekan wyznacza dodatkowy, drugi termin egzaminu jako ostateczny, nie później niż po upływie pięciu miesięcy od daty pierwszego egzaminu. W przypadku nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, student otrzymuje ocenę 2(nb). Ocena ta jest brana do końcowej oceny ze studiów.
8. W przypadku, gdy ocena z egzaminu dyplomowego w terminie dodatkowym jest negatywna student zostaje skreślony z listy studentów.
9. Jeżeli student ze względów zdrowotnych bądź innych ważnych powodów nie ma możliwości przystąpienia do egzaminu dyplomowego, powinien najpóźniej na dzień przed wyznaczonym terminem egzaminu poinformować Dziekana o przyczynie uniemożliwiającej przystąpienie do egzaminu, a następnie przedłożyć usprawiedliwienie pisemne bez zbędnej zwłoki. Nowy termin egzaminu dyplomowego wyznacza Dziekan w najbliższym z dogodnych terminów.

Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów po zdaniu egzaminu dyplomowego. Ocena z egzaminu dyplomowego jest ustalana według poniższej skali:

Ostateczny wynik studiów, w przypadkach, jeżeli program studiów nie przewiduje pracy dyplomowej, jest sumą:

- a) 0,7 średniej arytmetycznej wszystkich ocen z przedmiotów, otrzymanych podczas trwania studiów, z wyjątkiem przedmiotów, których zaliczenie poświadczane jest wpisem „zal” oraz przedmiotów fakultatywnych, liczona zgodnie z pkt. 3.
- b) 0,3 średniej oceny z egzaminu dyplomowego.
- c) Średnia arytmetyczna wszystkich ocen z przedmiotów, otrzymanych podczas trwania studiów liczona jest jako iloraz, w którym dzielną stanowi suma wszystkich średnich arytmetycznych uzyskanych z poszczególnych przedmiotów, a dzielnik liczba tych przedmiotów. W przypadku dzielnej, gdy student nie uzyskał zaliczenia w pierwszym terminie, do średniej brane są wszystkie otrzymane oceny z danego przedmiotu.

Ostateczny wynik studiów - Ocena na dyplomie w przypadku obu procesów dyplomowania przedstawia się następująco:

- do 3,35 dostateczny
- 3,36 – 3,80 dostateczny plus
- 3,81 – 4,30 dobry
- 4,31 – 4,6 dobry plus
- 4,61 – 5,00 bardzo dobry

3.4.2. Studia II stopnia

Zgodnie z Regulaminem studiów informacje o seminariach magisterskich realizowanych na studiach II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich udostępniane są studentom przed rozpoczęciem tych zajęć. Zawierają one listę promotorów, wykaz proponowanej problematyki seminariów i kryteria przyjęć na poszczególne seminaria. Kryteria przyjęć na seminaria ustala Dziekan. Prace magisterskie są pisane indywidualnie. Temat pracy magisterskiej zatwierdza promotor biorąc pod uwagę kierunek studiów, specjalność, zainteresowania naukowe studentów, tematykę badawczą oraz potrzeby praktyki gospodarczej. Temat pracy magisterskiej ustalany jest nie później niż na dwa semestry przed terminem ukończenia studiów. Praca jest pisana w oparciu o dane zebrane na praktyce zawodowej realizowanej w trakcie studiów. Szczegółowe zasady pisania i oceny pracy magisterskiej określa regulamin studiów oraz Zarządzenie Dziekana nr 48/2020. Zgodnie z przywołanym zarządzeniem praca magisterska składa się z dwóch części: analitycznej - zawierającej aspekty teoretyczne i analityczne oraz empirycznej - prezentującej wyniki przeprowadzonych badań, ich analizę i wyciągnięte wnioski. Praca dyplomowa jako dzieło jest pisemnym opracowaniem monograficznym zgodnym z ustalonym tematem. Część badawcza jest integralną częścią pracy. Pracę dyplomową musi cechować: jasne, precyzyjne, ścisłe i obiektywne przedstawienie przedmiotu pracy z wyraźnym zaznaczeniem wyników własnych autora na tle opublikowanych materiałów źródłowych, przejrzysty układ treści pracy, kompletność opracowania, poprawność i płynność języka oraz stylu wypowiedzi oraz odpowiedni poziom wydawniczy (zachowanie wymagań formalnych, estetyka wykonania). Proces kształcenia na studiach II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich kończy napisanie przez studenta pracy magisterskiej, która jest samodzielną próbą rozwiązania zadania (zagadnienia) naukowego. Praca magisterska napisana w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu dokumentuje umiejętność czynnego posługiwania się wiedzą nabytą w czasie studiów, tj. zastosowania tej wiedzy do rozwiązywania problemów związanych z realizowanym kierunkiem studiów. Temat pracy jest ściśle związany z kierunkiem realizowanych studiów. Praca magisterska ma charakter empiryczny, jest oparta na materiale faktograficznym. Ten materiał pochodzi z przedsiębiorstw lub innych jednostek (np. urzędów

pracy, urzędów gmin, firm marketingowych, organizacji non profit, banków, ubezpieczycieli), z własnych badań (np. obserwacja częstości napływu klientów do sklepu w ciągu dnia, tygodnia; obserwacja organizacji pracy na określonych stanowiskach, badanie ankietowe dotyczące motywacji klientów, badanie sprawozdań finansowych, dokumentacji rachunkowości, procedur obiegu dokumentów) lub z publikowanych źródeł (np. z badań budżetów gospodarstw domowych, badań koniunktury, innych danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny i jego lokalne agendy, badań specjalnych ogłaszanych przez wyspecjalizowane jednostki, danych pochodzących z Internetu). Praca magisterska zawiera także analizę wyraźnie sformułowanego problemu wraz z wnioskami dla przyszłości lub projekt rozwiązania problemu, obejmującego krytykę dotychczasowego rozwiązania (jeśli istniało), prezentację proponowanego rozwiązania, ocenę zalet i wad tego rozwiązania. Praca magisterska dokumentuje umiejętność posługiwania się literaturą dla rozwiązania postawionych zadań badawczych, co oznacza, że odwołania do literatury wspierają tok wywodów autora. Prace przygotowywane przez studentów wykazują, że autor umie gromadzić odpowiednie do celu pracy materiały, opracować je zgodnie z wymaganiami dyscypliny, sformułować wnioski z badania. W odróżnieniu od prac przygotowywanych przez studentów studiów I stopnia, prace magisterskie wykazują, że autor nie tylko ma umiejętność wykorzystania zdobytej, istniejącej wiedzy, ale także podejmuje próbę tworzenia nowej, wykorzystuje wiedzę z programu studiów, jednak zwykle wykracza poza ten program.

Zgodnie z opracowanymi zasadami zakończenia toku studiów, student jest zobowiązany do złożenia egzaminu magisterskiego, wobec komisji złożonej z przewodniczącego, promotora i recenzenta. Zasady przeprowadzania egzaminu opisane są w Regulaminie studiów (§54, §55, §56). Wszystkie prace dostarczone do dziekanatu podlegają sprawdzeniu programem antyplagiatowym (JSA). Raport po kontroli wraz z decyzją promotora znajduje się w aktach każdego autora pracy. Student na egzaminie odpowiada na pytania: jedno z zakresu kształcenia ogólnego, jedno z zakresu kształcenia kierunkowego i co najmniej jedno z zakresu pracy dyplomowej.

Ostateczna ocena ze studiów jest sumą: 60% średniej arytmetycznej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń przedmiotów niekończących się egzaminem, otrzymanych podczas trwania studiów, za wyjątkiem przedmiotów, których zaliczenie poświadczane jest wpisem „zal” oraz przedmiotów dodatkowych; 20% oceny pracy dyplomowej; 20% oceny z egzaminu dyplomowego.

3.5. Monitorowanie postępu studentów

Uczelnia podejmuje działania, aby ograniczać odsetek studentów, którzy są wpisywani na kolejny semestr w trybie warunkowym. W szczególności władze dydaktyczne Uczelni po każdym semestrze monitorują wyniki zaliczeń i egzaminów. Efektem takich analiz bywa modyfikacja programu studiów lub poszczególnych zajęć, a w szczególności uruchamianie dodatkowych zajęć konwersatoryjnych, konsultacji lub dodatkowych wykładów.

Uczelnia prowadzi monitoring losów absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji poprzez tzw. Badania Atrybutów Marki (BAM). Badania absolwentów są przeprowadzane do roku od zakończenia studiów. Pytanie dotyczą m.in. zgodności wykonywanej pracy z kierunkiem studiów, konieczność poszukiwania pracy po zakończeniu studiów, satysfakcji z pracy, poprawy sytuacji zawodowej po zakończeniu studiów.

W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku 52,4% absolwentów kierunku Finanse i Rachunkowość stwierdziło, że studia wpłynęły na poprawę ich sytuacji zawodowej (w większości poprzez wzrost

wynagrodzenia, awans zawodowy czy też zmianę stanowiska). 80% absolwentów jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z pracy zawodowej, przy blisko 96% wskaźniku zatrudnienia. Warto podkreślić również, że 85% osób pracuje w zawodzie zgodnym z kierunkiem studiów.

W badaniu BAM uczestniczą nie tylko absolwenci, ale także studenci, słuchacze, pracownicy administracyjni i dydaktyczni, pracodawcy współpracujący z WSB. Zgodnie z przyjętą w tym badaniu metodologią atrybuty marki są cechami jakościowymi. Badanie odbywa się raz w roku i obejmuje takie obszary jak: Przyjazność – to dobra organizacja studiów i obsługi administracyjnej oraz przyjazne podejście i Praktyczność – to dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy.

Ponadto na Wydziale odpowiedzialne jednostki analizują cyklicznie dane związane z retencją studentów, jak również takie wskaźniki jak: liczba kandydatów, liczba osób przyjętych na studia oraz liczba osób przyjętych na studia w terminie. Na podstawie danych tworzone są raporty uwzględniające stopnie, tryby oraz kierunki studiów. Dane te są omawiane przez Senat uczelni oraz na cyklicznych spotkaniach władz uczelni z menadżerami poszczególnych kierunków, którzy w swoich zadaniach odpowiadają również za utrzymanie odpowiedniego poziomu rozwoju studentów.

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu realizuje dodatkowo działania mające na celu wspomaganie studentów w osiąganiu efektów uczenia się. Dla studentów starszych roczników organizowane są spotkania informacyjne dotyczące obron prac/egzaminów dyplomowych, a także konsultacje z menadżerami kierunków. W trakcie roku akademickiego studenci mają także możliwość, poza terminami zaplanowanymi w harmonogramie zajęć, uczestniczenia w konsultacjach wykładowców. Terminy konsultacji podawane są do wiadomości studentów za pośrednictwem tablic informacyjnych oraz Extranetu studenckiego. Konsultacje ustalane są w dniach i godzinach dogodnych dla studentów, w zależności od formy studiów. Dzięki wykorzystaniu platformy e-learningowej Moodle oraz MS Teams istnieje możliwość przeprowadzenia konsultacji online, co cieszy się dużym zainteresowaniem wśród studentów.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, w tym dobór metod, sposoby dokumentowania oraz rodzaje i tematyka prac etapowych i końcowych

Ogólne zasady weryfikacji, oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są skonstruowane w sposób umożliwiający równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji ocenia efektów uczenia się. Oznacza to, że weryfikacja efektów uczenia się odbywa się za pomocą określonych narzędzi i kryteriów, które umożliwiają sprawdzenie czy wymagania wynikające z postawionego studentom zadania, zostały spełnione. Wszystkie przedmioty określone w programie studiów są scharakteryzowane w Kartach Przedmiotów, które uwzględniają: efekty uczenia się, treści programowe w ramach, których osiągnane określone efekty, a także metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia się.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przez poszczególnych studentów rozumiana jest jako potwierdzenie przy użyciu zdefiniowanych narzędzi i kryteriów, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania. Każdy przedmiot został zdefiniowany w karcie przedmiotu pod kątem efektów uczenia się, treści programowych w ramach, których osiągnany jest dany efekt oraz metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia się.

W ramach kierunku w procesie dydaktycznym wykorzystywane są następujące narzędzia weryfikacji: egzamin pisemny bądź ustny, kolokwium, sprawozdania z zadań/projektów, testy i quizy na platformie Moodle (e-learning), aktywności na zajęciach.

Szczególnym przedmiotem sprawdzającym rozwijającym i sprawdzającym umiejętności praktyczne studentów jest Projekt kierunkowy. Zajęcia na przedmiocie wykorzystywane są głównie do omawiania i dyskusowania wszelkich spraw związanych z przygotowaniem projektu praktycznego, który jest realizowany jednoosobowo. Podział na grupy projektowe następuje od piątego semestru studiów, w wyniku dobrowolnego zapisu studentów na listy, po wcześniejszym podaniu do wiadomości studentom wykazu osób prowadzących zajęcia w danym roku akademickim oraz zakresu tematycznego przedmiotu. W piątym semestrze w trakcie zajęć następuje określenie wymogów, ustalenie tematu projektu, jego celu, stosowanych metod badawczych, zdefiniowanie celów badawczych i/lub hipotez badawczych oraz opracowanie planu projektu i wstępnej listy materiałów źródłowych. Temat projektu zatwierdza osoba prowadząca przedmiot biorąc pod uwagę m.in. zainteresowania studentów. W szóstym semestrze następuje ukończenie projektu i przekazanie (w formie elektronicznej) do prowadzącego. Praca Projekt kierunkowy ograniczona jest do części empirycznej - prezentującej wyniki przeprowadzonych badań, ich analizę i wyciągnięte wnioski. Praca w szczególności dokumentuje umiejętność czynnego posługiwania się wiedzą nabytą w czasie studiów, tj. zastosowania tej wiedzy do rozwiązywania problemów związanych z realizowanym kierunkiem studiów. Szczegółowe zasady opracowania projektu znajdują się w manualu – Projekt kierunkowy – rekomendowane zasady pisania, który jest opracowany i zamieszczony na Platformie Moodle. Opiekunem projektu (prowadzącym przedmiot) jest nauczyciel akademicki, pracownik etatowy WSB we Wrocławiu lub inny specjalista posiadający dorobek naukowy i praktyczny, umożliwiający prowadzenie przedmiotu. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zatwierdzenie projektu i jego ocena. Po spełnieniu wymagań w danym semestrze student uzyskuje zaliczenie (w formie zal. w semestrze piątym oraz ocenę w semestrze szóstym). Opieka prowadzącego nad studentem realizującym projekt kierunkowy przybiera szereg form: od spotkań w grupie studentów w laboratorium przez wizyty w instytucjach będące miejscem prowadzonych badań. Dodatkowo prowadzone są konsultacje synchroniczne na platformie TEAMS z wykorzystaniem innych narzędzi MS Office 365, indywidualne spotkania na dyżurach prowadzącego. Zajęcia z Projektu kierunkowego przewidują także konsultacje dotyczące jego poszczególnych części z innymi pracownikami uczelni oraz prezentacje jego założeń na forum studenckich kół naukowych działających na Uczelni. Omówiony przedmiot dotyczy studentów z immatrykulacji 2019/2020 i późniejszych.

Osiągane efekty uczenia się w zakresie wiedzy zwykle weryfikowane są poprzez egzaminy, kolokwia, quizy i testy. Natomiast efekty uczenia się w zakresie umiejętności zwykle weryfikowane są poprzez zadania/projekty i ocenę aktywności na zajęciach, która rozumiana jest jako ocena efektów pracy studenta na zajęciach konwersatoryjnych, laboratoryjnych i e-learningowych. Osiąganie przez studenta efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych zwykle weryfikowane jest poprzez obserwację i ocenę aktywnego udziału w symulacjach, dyskusjach, ocenę pracy nad zadaniem/projektem oraz ocenę prezentacji wyników badania/zadania/projektu. W ramach każdego z narzędzi nauczyciel akademicki ustala kryteria i sposób oceny osiągnięcia danego efektu przez studenta.

Weryfikacja efektów uczenia się związanych z kompetencjami z języków obcych realizowane są na lektoratach oraz w mniejszym zakresie na wykładzie do wyboru w pełni realizowanym w języku obcym.

Kompetencje językowe z zakresu języków obcych są realizowane tradycyjnie na lektoratach (studia stacjonarne) oraz na platformie internetowej (studia niestacjonarne).

Zgodnie ze standardami obowiązującymi w WSB we Wrocławiu efekty uczenia się są jednoznaczne (zarówno dla nauczyciela akademickiego, jak i studenta), możliwe do osiągnięcia i mierzalne. Efekty uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych będą sprawdzane i weryfikowane bezpośrednio w trakcie i po zakończeniu zajęć dydaktycznych, zgodnie z zasadami określonymi w kartach przedmiotów, regulaminie studiów, regulaminie praktyk zawodowych oraz regulaminie egzaminu dyplomowego.

Do ich sformułowania stosuje się formy czasownika określające czynności obserwowalne i jednostkowe, jakie będzie wykonywał student po zakończeniu zajęć. Efekty uczenia się formułuje się zgodnie z taksonomią Blooma, która porządkuje cele nauczania w hierarchiczny system (w sferze umiejętności intelektualnych od umiejętności niższego rzędu – zapamiętywanie, do umiejętności wyższego rzędu – rozumienie, zastosowanie, analiza, synteza, ewaluacja).

Do przedmiotowych efektów uczenia się nauczyciel akademicki dostosowuje metody dydaktyczne oraz narzędzia pomiaru dydaktycznego. Narzędzia pomiaru dydaktycznego oraz ewaluacji zajęć są stosowane odpowiednio do konkretnych form nauczania.

Tabela 20. Formy zajęć, a metody dydaktyczne i sposoby weryfikacji efektów uczenia się

WYKŁAD	
(w tym wykłady do wyboru) - forma zajęć, której celem jest przekazywanie studentom treści merytorycznych (wiedzy) w postaci definicji, wzorów, procedur lub algorytmów postępowania, historii, interpretacji danych zagadnień itp. Podczas wykładu występują elementy podawania treści oraz ich objaśniania; wykładowca aktywizuje studentów do zadawania pytań w trakcie lub pod koniec wykładu. Wykorzystywane są multimedialne metody prezentacji. Zaleca się używanie różnych środków wizualnych, np. rysowanie na tablicy, pokaz slajdów, odtwarzanie nagrań audiowizualnych. Wykładowca może rozdawać słuchaczom materiały do zajęć lub zamieścić streszczenie wykładu na platformie Moodle wraz z tabelami, wykresami oraz innymi materiałami wykorzystywanymi przez niego w trakcie zajęć.	
METODY DYDAKTYCZNE	METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
METODY PODAJĄCE wykład, prezentacja (multimedialna), opowiadanie, opis; METODY PROBLEMOWE wykład problemowy, konwersatoryjny, metoda przypadków, metody aktywizujące (dyskusja dydaktyczna związana z wykładem); METODY EKSPONUJĄCE (film, animacja, symulacja).	METODA PISEMNA (test, kolokwium, egzamin pisemny, esej, projekt badawczy lub inne zlecone przez nauczyciela akademickiego zadanie) lub METODA USTNA (egzamin ustny, jako podstawowa lub uzupełniająca forma weryfikacji efektów kształcenia).
ĆWICZENIA	
interaktywna forma zajęć, której celem jest nabycie przez studenta umiejętności ogólnych i specyficznych dla danego przedmiotu. Ćwiczenia w przeważającej mierze stanowią uzupełnienie wykładów z tego samego przedmiotu. Wszystkie ćwiczenia (niezależnie od liczby grup) realizowane są w ten sam sposób. Podczas ćwiczeń zadaniem studentów może być opracowanie zagadnień z zakresu tematycznego danego przedmiotu oraz przedstawienie ich w formie referatu, prezentacji, eseju lub innej. Studenci, biorąc aktywny udział w dyskusji, mają możliwość zaprezentowania swojej wiedzy i ćwiczenia umiejętności argumentowania w dyskusji. Zajęcia te pozwalają studentom na utrwalenie wiedzy, a także na zdobycie umiejętności i kompetencji społecznych.	
METODY DYDAKTYCZNE	METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

<p>METODY PODAJĄCE prezentacja, opowiadanie, opis; METODY PROBLEMOWE klasyczna metoda problemowa (burza mózgów, rybi szkielet, metaplan), metody aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja – odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, zadania komunikacyjne w parach/ podgrupach/całej grupie), gry dydaktyczne, seminarium, różne formy dyskusji dydaktycznej (punktowana, okrągłego stołu, wielokrotna, piramidowa, panelowa, debata oksfordzka). METODY EKSPONUJĄCE (film, ekspozycja); METODY PROGRAMOWANE (z użyciem komputera); METODY PRAKTYCZNE metoda projektów, pokaz i obserwacja, ćwiczenia przedmiotowe, ćwiczenia laboratoryjne, symulacja.</p>	<p>Sugerowane metody weryfikacji efektów uczenia się pokrywają się z przedstawionymi w kolumnie z lewej metodami dydaktycznymi, które podlegają ocenie. Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się są takie same dla wszystkich grup niezależnie od osoby prowadzącej.</p>
<p>ĆWICZENIA TERENOWE</p>	
<p>są elementem programów studiów. Ich charakter jest <i>stricte</i> praktyczny. Celem zajęć terenowych jest sprawdzenie i utrwalenie w warunkach rzeczywistych wiadomości i umiejętności nabytych podczas innych zajęć. Podczas ćwiczeń terenowych studenci uczą się łączyć umiejętności wykonywania zadań jednostkowych z bardziej kompleksowymi oraz sprawnej organizacji pracy swojej i zespołu w warunkach rzeczywistych – w przedsiębiorstwach, instytucjach, w przestrzeni miejskiej (gra miejska). Zakres merytoryczny ćwiczeń terenowych jest skorelowany z zakresem merytorycznym zajęć pokrewnych. Wszystkie ćwiczenia (niezależnie od liczby grup) realizowane są w ten sam sposób. Istotnym elementem jest pomiar i ostateczne opracowanie każdego z tematów. Zadania wykonywane są według szczegółowo podanej instrukcji. Podczas realizacji ścieżki dydaktycznej przedmiot lub miejsce badań musi być odpowiednio dobrane. Cele ćwiczeń terenowych wymagają odpowiedniego przygotowania, organizacji, określenia szczegółowego programu i harmonogramu, a także w razie potrzeby przeszkolenia z zakresu bezpieczeństwa pracy w terenie oraz właściwego użytkowania sprzętu do konkretnych zadań.</p>	
<p>METODY DYDAKTYCZNE</p>	<p>METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ</p>
<p>DYSKUSJA I WYWIAD OPOWIADANIE (<i>storytelling</i>) – opowiadanie historii, rzeczywistych przykładów omawianych na zajęciach zagadnień, które mają je ilustrować oraz ułatwić ich zrozumienie i zapamiętanie; POKAZ I OBSERWACJA (w szczególnych przypadkach obserwacja uczestnicząca i <i>shadowing</i> – obserwacja polegająca na stałym podążaniu za jedną obserwowaną osobą);</p>	<p>Sugerowane metody weryfikacji efektów uczenia się pokrywają się z przedstawionymi w kolumnie z lewej metodami dydaktycznymi, które podlegają ocenie. Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się są takie same dla wszystkich grup niezależnie od osoby prowadzącej.</p>
<p>LEKTORATY</p>	
<p>forma zajęć stosowana przy nauczaniu języków obcych. Ta forma ćwiczeń rozwija cztery podstawowe umiejętności (z ang. <i>skills</i>) – pisanie, czytanie, mówienie i słuchanie. Podczas ćwiczeń językowych realizowane są zadania komunikacyjne w parach, podgrupach oraz z udziałem całej grupy, z wykorzystaniem różnego rodzaju multimediów oraz programów komputerowych. Zakres tematyczny tych zajęć jest skorelowany z tematyką określonego kierunku studiów. Wszystkie lektoraty (niezależnie od liczby grup) realizowane są w ten sam sposób na poszczególnych poziomach zaawansowania.</p>	
<p>METODY DYDAKTYCZNE</p>	<p>METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ</p>

<p>METODY PODAJĄCE prezentacja, opowiadanie, opis;</p> <p>METODY PROBLEMOWE klasyczna metoda problemowa (burza mózgów, rybi szkielet, metaplan), metody aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja – odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, zadania komunikacyjne w parach/ podgrupach/całej grupie), gry dydaktyczne, seminarium, różne formy dyskusji dydaktycznej (punktowana, okrągłego stołu, wielokrotna, piramidowa, panelowa, debata oksfordzka).</p> <p>METODY EKSPONUJĄCE (film, ekspozycja);</p> <p>METODY PROGRAMOWANE (z użyciem komputera);</p> <p>METODY PRAKTYCZNE metoda projektów</p>	<p>Sugerowane metody weryfikacji efektów uczenia się pokrywają się z przedstawionymi w kolumnie z lewej metodami dydaktycznymi, które podlegają ocenie. Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się są takie same dla wszystkich grup niezależnie od osoby prowadzącej.</p>
<p>KONWERSATORIUM</p>	
<p>jest prowadzone w formie rozmowy (dyskusji) pomiędzy nauczycielem akademickim i studentami lub wyłącznie pomiędzy studentami przy obserwacji uczestniczącej prowadzącego. Studenci biorą w niej aktywny udział wykorzystując wiedzę, umiejętności i kompetencje pozyskane na zajęciach i poza uczelnią. W celu uzupełnienia tej wiedzy dyskusję mogą poprzedzać lub uzupełniać elementy wykładu. Wiedza nie jest przekazywana jedynie przez nauczyciela akademickiego, lecz jej zdobywanie skupia się na analitycznej konwersacji, szukaniu rozwiązań i wspólnemu dochodzeniu do wniosków. Ta forma wymaga od studentów wcześniejszego przygotowania się do uczestniczenia w zajęciach, a także pozwala im na rozwijanie umiejętności i kompetencji oraz praktycznego ich stosowania.</p>	
<p>METODY DYDAKTYCZNE</p>	<p>METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ</p>
<p>METODY PODAJĄCE prezentacja, opowiadanie, opis;</p> <p>METODY PROBLEMOWE klasyczna metoda problemowa (burza mózgów, rybi szkielet, metaplan), metody aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja – odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, zadania komunikacyjne w parach/ podgrupach/całej grupie), gry dydaktyczne, seminarium, różne formy dyskusji dydaktycznej (punktowana, okrągłego stołu, wielokrotna, piramidowa, panelowa, debata oksfordzka).</p> <p>METODY EKSPONUJĄCE (film, ekspozycja);</p> <p>METODY PROGRAMOWANE (z użyciem komputera);</p> <p>METODY PRAKTYCZNE metoda projektów,</p>	<p>Sugerowane metody weryfikacji efektów uczenia się pokrywają się z przedstawionymi w kolumnie z lewej metodami dydaktycznymi, które podlegają ocenie. Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się są takie same dla wszystkich grup niezależnie od osoby prowadzącej.</p>
<p>LABORATORIUM</p>	

<p>celem tej formy zajęć jest przeprowadzanie badań lub analiz różnego typu. Z reguły zajęcia laboratoryjne przeprowadzane są w specjalnie zaprojektowanym do tego celu pomieszczeniu oraz przy wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu. Podczas laboratoriów wykonuje się szereg czynności (z reguły metodą prób i błędów) mających na celu doprowadzenie do końcowych wyników lub zamierzonych rozwiązań. Do laboratorium nauczyciel akademicki przygotowuje kartę przedmiotu (sylabus) oraz scenariusze zajęć wraz z instrukcjami zadań dla studentów, które umieszcza na platformie Moodle. Wszystkie laboratoria z tego samego przedmiotu realizowane są w ten sam sposób.</p>	
METODY DYDAKTYCZNE	METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
<p>METODY AKTYWIZUJĄCE seminarium;</p> <p>METODY PRAKTYCZNE pokaz i obserwacja, ćwiczenia przedmiotowe (rozwiązywanie zadań), ćwiczenia laboratoryjne (przygotowywanie raportów i sprawozdań z przeprowadzonych badań, budowanie modeli/u do badań), symulacja;</p> <p>METODY PROGRAMOWANE (z użyciem komputera).</p>	<p>Sugerowane metody weryfikacji efektów uczenia się pokrywają się z przedstawionymi w kolumnie z lewej metodami dydaktycznymi, które podlegają ocenie. Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się są takie same dla wszystkich grup niezależnie od osoby prowadzącej.</p>
PRAKTYKI	
<p>celem realizowanej praktyki jest wprowadzenie do praktycznego wykonywania zawodu, kształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów w praktyce, zdobywanie doświadczenia w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych, kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów praktycznych, poznanie organizacji pracy odpowiadającej współczesnym przedsiębiorstwom, kształcenie wysokiej kultury zawodowej. Zasady realizacji praktyk reguluje regulamin praktyk. Praktyka studencka jest integralną częścią procesu kształcenia. Praktyki na studiach 1 stopnia realizowane są w ramach modułu ogólnego i specjalności.</p>	
METODY DYDAKTYCZNE	METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
<p>Szkolenie na stanowisku pracy, zajęcia praktyczne na stanowisku pracy, obserwacja wykonanej pracy przez opiekuna praktyk lub/i specjalistów z działów, w którym student odbywa praktykę (zał. nr 3)</p>	<p>Zajęcia realizowane w formie praktyk weryfikują przede wszystkim efekty uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych, z uwzględnieniem zastosowania wiedzy zdobytej podczas realizacji konkretnego przedmiotu/modułu i ich zastosowania w konkretnym działaniu.</p>
Metody kształcenia na odległość	Weryfikacja efektów uczenia się
KURS E-LEARNINGOWY	
<p>zorganizowany celowo i logicznie zestaw elektronicznych zasobów dydaktycznych i powiązany z nim plan aktywności studenta i nauczyciela. Forma zasobów, przebieg procesu dydaktycznego poszczególnych zajęć mogą się od siebie różnić w zależności od ich tematyki oraz zakładanych metod i efektów kształcenia. Jednak poszczególne części procesu kształcenia każdego kursu tworzą harmonijną całość, a jego rezultatem jest uzyskanie założonych efektów kształcenia</p>	
METODY DYDAKTYCZNE	METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

<p>METODY PODAJĄCE wykład video lub audio (umożliwiający wielokrotne odtwarzanie), screencast – film instruktażowy będący zapisem zdarzeń na ekranie komputera, któremu towarzyszy często komentarz narratora spoza kadru, a także prezentacja multimedialna;</p> <p>METODY PROBLEMOWE klasyczna metoda problemowa, metody aktywizujące – metoda przypadków; metoda sytuacyjna; dyskusja dydaktyczna na forum, czacie, głosowa (wspierana przez możliwość zebrania opinii studentów za pomocą modułu głosowania oraz ankiet); gry dydaktyczne;</p> <p>METODY EKSPONUJĄCE film, animacja, ekspozycja;</p> <p>METODY PRAKTYCZNE metoda projektów (a w tym WebQuest), obserwacja, symulacja.</p>	<p>TESTY OTWARTE (krótkiej odpowiedzi, dłuższej odpowiedzi, uzupełnianie luki) i zamknięte (wyboru, dobierania, prawda/fałsz);</p> <p>DYSKUSJA PROJEKT REFERAT ESEJ STUDIUM PRZYPADKU ZADANIA PRAKTYCZNE (indywidualne i zespołowe);</p>
<p>KOMPUTEROWE GRY DYDAKTYCZNE</p>	
<p>działanie w formie ćwiczenia z elementami zabawy, w której przestrzega się ściśle określonych zasad. W komputerowych grach dydaktycznych treści kształcenia są zorganizowane w modele rzeczywistych zjawisk, sytuacji lub procesów. Poprzez manipulowanie modelem student ma możliwość zbliżenia swojego procesu poznawczego do poznania bezpośredniego</p>	
<p>METODY DYDAKTYCZNE</p>	<p>METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ</p>
<p>METODY PODAJĄCE wykład video lub audio (umożliwiający wielokrotne odtwarzanie), screencast – film instruktażowy będący zapisem zdarzeń na ekranie komputera, któremu towarzyszy często komentarz narratora spoza kadru, a także prezentacja multimedialna;</p> <p>METODY PROBLEMOWE klasyczna metoda problemowa, metody aktywizujące – metoda przypadków; metoda sytuacyjna; dyskusja dydaktyczna na forum, czacie, głosowa (wspierana przez możliwość zebrania opinii studentów za pomocą modułu głosowania oraz ankiet); gry dydaktyczne;</p> <p>METODY EKSPONUJĄCE film, animacja, ekspozycja;</p> <p>METODY PRAKTYCZNE symulacja.</p>	<p>TESTY OTWARTE (krótkiej odpowiedzi, dłuższej odpowiedzi, uzupełnianie luki) i zamknięte (wyboru, dobierania, prawda/fałsz);</p> <p>DYSKUSJA AKTYWNOŚĆ NA ZAJĘCIACH; ZADANIA PRAKTYCZNE (indywidualne i zespołowe).</p>
<p>WEBINARIUM</p>	
<p>interaktywne zajęcia dla wielu słuchaczy prowadzone przez nauczyciela na żywo w Internecie. Podczas webinarium nauczyciel spotyka się ze studentami w wirtualnym pokoju spotkań. W WSB we Wrocławiu prowadzi się webinaria za pomocą programu Microsoft Teams. Nauczyciel akademicki do swojej dyspozycji ma następujące narzędzia komunikacji z odbiorcami: audio i video (obraz z kamery i dźwięk lub sam dźwięk); pokaz prezentacji i dokumentów (a w tym możliwość współdzielenia pulpitu przez uczestników zajęć); możliwość pisania, rysowania, zaznaczania elementów prezentowanej prezentacji (dokumentu); tekst (czat indywidualny i grupowy). W zależności od liczby odbiorców oraz efektów kształcenia zajęcia mogą przyjąć formę wykładu, ćwiczeń lub seminarium. Jednak w każdym przypadku prowadzący zajęcia mniej więcej co 10-15 minut aktywizuje studentów (np. prosi studentów o wypowiedź głosową czy na czacie, przeprowadza głosowanie, itp.).</p>	

Wskazanie przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych zawiera poniższa tabela poniżej.

Tabela 21. Powiązanie metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się – przykłady

Przedmiot	Metoda weryfikacji	Przedmiotowy efekt uczenia się
Analiza i interpretacja danych statystycznych	Kolokwium składające się z zadań do obliczenia i/lub interpretacji np. podstawowych miar statystycznych (punkty przydzielane zarówno za poprawne obliczenia, jak i interpretację parametrów)	IDS_U02 Interpretuje wyniki przeprowadzonych analiz i wyciąga wynikające z nich wnioski
Decyzje finansowe	Case study Studenci otrzymują treść problemu, w którym zawarte są podstawowe parametry ocenianego przedsięwzięcia. Poprzez przeprowadzone analizy, przy zastosowaniu wybranych metod otrzymują wyniki, które poddawane są dyskusji w grupie, a następnie wybierany jest rekomendowany wariant decyzji finansowej	DEFI_U05 Ocenia efektywność inwestycji przy zadanych parametrach początkowych stosując wybrane metody oraz rekomenduje decyzję na podstawie otrzymanych wyników
Analiza finansowa	Analiza przypadku Studenci otrzymują sprawozdanie finansowe wybranej spółki giełdowej. Na podstawie danych wyliczają wybrane wskaźniki finansowe oraz dokonują ich interpretacji. Zadanie realizowane jest w 4-5 osobowych grupach. Wyniki omawiane są pomiędzy grupami.	ANFI_U02 Analizuje i interpretuje sprawozdania finansowe
Narzędzia informatyczne w zarządzaniu finansami w przedsiębiorstwie	Zadanie do realizacji w programie Excel Zadanie polega na zbudowanie modelu na podstawie którego można podejmować decyzje finansowe. Oceniana jest poprawność stworzenia modelu, adekwatność danych i prawidłowe ich użycie	NAIN_U01 Identyfikuje potrzeby w zakresie pozyskiwania i analizy danych finansowych w podejmowaniu decyzji; także przez tworzenie i rozwiązywanie modeli, z wykorzystaniem wybranych narzędzi informatycznych, w środowisku arkuszy kalkulacyjnych lub baz danych.
Rachunkowość MŚP	Kolokwium - zadania praktyczne w programie R2fk firmy RESET wprowadzenie danych firmy i faktur, określenie formy opodatkowania, ustalenie składki ZUS wyliczenie zobowiązania podatkowego	RMŚP_U02 Ustala wysokość zobowiązań podatkowych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

Rachunkowość finansowa	Kolokwium z zadaniami do rozwiązania - księgowanie na kontach otrzymanych operacji gospodarczych Zadanie grupowe: otwarcie zadania bilansem otwarcia, propozycja operacji gospodarczych do każdego zespołu planu kont i ich zaksięgowanie	RAFI_U01 Wycenia i odpowiednio ujmuje w księgach rachunkowych złożone operacje gospodarcze zarówno według polskich standardów rachunkowości, jak i MSR/MSSF
Zarządzanie projektem inwestycyjnym	Projekt Prezentacja, argumentowanie i obrona wypracowanych rozwiązań w ramach poszczególnych etapów realizowanego projektu inwestycyjnego.	ZAPI_K2 Bierze odpowiedzialność za podjęte decyzje oraz jest zdolny do odpowiedniego argumentowania swojego stanowiska.
Audyt i kontrola wewnętrzna	Zadanie zaliczeniowe dotyczące funkcjonowania kontroli wewnętrznej i audytu w wybranej jednostce sektora finansów publicznych lub jednostce komercyjnej	KOAW_U02 Opracowuje procedury kontroli wewnętrznej

Każdy przedmiot realizowany na kierunku Finanse i Rachunkowość kończy się egzaminem lub zaliczeniem, które odbywa się na ostatnich zajęciach. Zaliczanie przedmiotu polega na weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do przedmiotu. Z przedmiotu wystawiana jest jedna ocena. Sposób zaliczenia określa karta przedmiotu. Obowiązkiem nauczyciela akademickiego prowadzącego przedmiot jest przedstawienie tych warunków studentom na pierwszych zajęciach. Zgodnie z Regulaminem studiów, studentowi przysługuje prawo do dwóch terminów egzaminu/zaliczenia: zwykłego i poprawkowego. Termin poprawkowy odbywa się w ciągu 3 tygodni od zakończenia zajęć z danego przedmiotu. Student mający zastrzeżenia co do obiektywności przeprowadzenia zaliczenia ma prawo do ubiegania się o egzamin lub zaliczenie komisyjne. Szczegółowe zasady oraz procedury oceniania studentów, a w szczególności tryb zaliczania semestrów i egzaminu dyplomowego zawiera Regulamin studiów wyższych WSB we Wrocławiu.

Na kierunku Finanse i Rachunkowość stosowane są następujące formy zaliczeń:

- egzamin („Eg”) – na ocenę składa się liczba punktów weryfikujących wiedzę studenta oraz liczba punktów weryfikująca umiejętności i kompetencje społeczne. Przy tej formie student, który nie uzyska wymaganych w karcie przedmiotów punktów lub udziału procentowego może podejść do egzaminu poprawkowego.

Skala ocen obowiązująca w Uczelni: 2 – niedostateczny, 2(nb) – niedostateczny za nieobecność, 3 – dostateczny, 3,5 – dostateczny plus, 4 – dobry, 4,5 – dobry plus, 5 – bardzo dobry.

Przedmiot uważa się za zaliczony a egzamin za zdany, gdy student uzyska co najmniej ocenę dostateczną, czyli 3. Ta forma zaliczenia stosowana jest w większości przedmiotów na kierunku Finanse i Rachunkowość.

- zaliczenie na ocenę bez możliwości terminu poprawkowego – „Za” – forma stosowana w przypadku przedmiotów, które wymagają obecności studenta na zajęciach, gdyż proces oceny jest realizowany stale na zajęciach i wymaga pewnej kontynuacji kształcenia. Z uwagi na fakt, że student

realizuje poszczególne etapy w trakcie zajęć, nie ma możliwości oceny jego pracy na egzaminie poprawkowym. Obowiązująca skala ocen taka, jak w przypadku formy egzamin.

Na kierunku Finanse i Rachunkowość ta forma zaliczenia stosowana jest w przypadku przedmiotów takich jak: Narzędzia informatyczne w zarządzaniu finansami w przedsiębiorstwie, Systemy informatyczne w rachunkowości, Systemy finansowo – kadrowe, Zaawansowane systemy FK, Negocjacje finansowe, Symulacja biznesowa.

- zaliczenie – „zal” – to forma, która nie przewiduje oceny końcowej, natomiast warunki jej uzyskania są opisane w Karcie Przedmiotu. W przypadku gdy student nie otrzyma zaliczenia w terminie może podejść do terminu poprawkowego.

Skala obowiązująca jest następująca: zal – zaliczony, nzal – niezaliczony, nzal(nb) – niezaliczony za nieobecność. Przedmiot uważa się za zaliczony, gdy student uzyska zal.

Ta forma zaliczenia stosowana jest w przypadku przedmiotów takich jak np.: BHP, Praca zespołowa z wykorzystaniem narzędzi IT, Praktyka zawodowa, Seminarium magisterskie, Wychowanie fizyczne.

Warto podkreślić, że podczas realizacji przedmiotu prace studentów są archiwizowane – przechowywane w formie papierowej lub/i w formie elektronicznej na platformie Moodle.

Zaliczenie praktyki następuje po pozytywnym zweryfikowaniu osiągniętych efektów uczenia się i kompetencji zawodowych na podstawie przedłożonej dokumentacji praktyk tj. oceny osiągnięcia efektów uczenia się wystawionej przez Opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy, potwierdzonej przez praktykanta oraz Opiekuna praktyk z ramienia uczelni oraz prawidłowo prowadzonej dokumentacji przebiegu praktyki. Każda praktyka jest monitorowana od momentu zadeklarowania jej wyboru przez studenta, aż do momentu jej zakończenia. Zadania i kompetencje opiekunów praktyk, sprawujących nadzór nad prawidłowym ich przebiegiem, opisane są w dalszej części raportu. Sprawdzenie i ocena osiągnięcia efektów uczenia się jest zatem wieloetapowa (wieloetapowa) i obejmuje weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się przez Opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy, praktykanta oraz Opiekuna praktyk z ramienia uczelni poprzez:

- a. obserwację praktykanta w autentycznym środowisku pracy i ocenę poprawności wykonania zadań zleconych przez opiekuna praktyk, w tym projekty rozumiane jako weryfikowane i oceniane przez opiekuna praktyk działania studenta w ramach powierzonych zadań zespołowych i indywidualnych, wymagających podejmowania decyzji, planowania i organizacji pracy własnej, kreatywności, innowacyjności, zaangażowania etc. i wykorzystywania narzędzi ICT (Raport z odbytych praktyk)
- b. dyskusje/analizy doświadczonych sytuacji, pozyskanych informacji z opiekunem praktyk (Raport z odbytych praktyk/ sprawozdanie z praktyk)
- c. analizę kart czasu pracy praktykanta wraz z opisem zadań pod kątem zakresu zadań związanych z realizacją efektów uczenia się. Zadania powinny być spójne z modułami zawartymi w programie praktyk zawodowych, które mają przypisane określone efekty uczenia się zgodnie z kartą przedmiotu Praktyka zawodowa

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)) - w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę kryterium dotyczące przyjęcia na studia, weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się i dyplomowania nie występowało.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

1.1. Liczebność i różnicowanie kadry

Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i Rachunkowość w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu wynosi 134 osoby (stan na 01.10.2022 r.), z czego 7,5% to pracownicy samodzielni z tytułem naukowym profesora lub stopniem doktora habilitowanego. Kolejna grupa – pracownicy ze stopniem naukowym doktora stanowi 50,7% ogółu. Pozostała grupa zrzesza 41,8% zatrudnionej kadry. Analizując liczebność kadry pod kątem formy współpracy z Uczelnią, dane przedstawiają się następująco: 44,8% to pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę. Pozostały odsetek kadry dydaktycznej przewidzianej do prowadzenia zajęć na kierunku prowadzi własną działalność gospodarczą (umowa o współpracy) lub podpisał z Uczelnią stosowne umowy zlecenia. Liczebność kadry dydaktycznej na kierunku Finanse i Rachunkowość przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i Rachunkowość w r.a 2022/2023

Tytuł/stopień naukowy/ tytuł zawodowy	Razem	Umowa o pracę	Umowa zlecenie/Umowa o współpracy
Profesor	3	3	0
Doktor habilitowany	7	6	1
Doktor	68	32	36
Pozostali	56	19	37

Poza grupą nauczycieli akademickich na Uczelni zatrudnionych jest 162 pracowników administracyjnych (stan na 31.08.2022). 123 z nich stanowią osoby zatrudnione do obsługi dydaktyki, 4 pracownicy Biblioteki, 5 pracownicy działu E-learningu. Pozostali pracownicy to 30 osób. (dane dotyczą Wydziału Finansów i Zarządzania).

1.2. Kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje kadry

W Wyższej Szkole Bankowej proces dydaktyczny realizują nauczyciele akademicy oraz wykładowcy-praktycy zatrudnieni w ramach umów cywilnoprawnych. Działania określone w Strategii znajdują swoje odzwierciedlenie w nieustannym budowaniu sieci wykładowców identyfikujących się z Uczelnią, a także w zapewnieniu możliwości rozwoju naukowego kadry etatowej.

Nauczyciele akademicy oraz osoby prowadzące zajęcia na kierunku Finanse i Rachunkowość w ramach umów cywilnoprawnych związani są z dziedziną nauk społecznych, dyscypliną ekonomia i finanse a także nauk o zarządzaniu i jakości. Posiadają aktualny dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne, a także doświadczenie zawodowe w obszarach związanych z szeroko pojętymi finansami lub są specjalistami z danego obszaru tematycznego. Dobór nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, wynikający z bieżących potrzeb, a także uwzględniający szeroko pojęty dorobek kandydatów do współpracy. Innymi słowy, to nie prowadzone zajęcia są dostosowywane do już zatrudnionych osób, ale kadra systematycznie zasilana przez nauczycieli akademickich i innych wykładowców, których kompetencje dydaktyczne (a także naukowe) i

kwalfikacje dobrze wpisują się w program i założenia zajęć odbywających się w WSB. Z racji tego, że kształcenie w Uczelni odbywa się w ramach profilu praktycznego, władze szkoły dbają o obsadzenie zajęć pracownikami z odpowiednim doświadczeniem praktycznym. W zakresie zatrudniania osób mających profesjonalne doświadczenia zawodowe podstawowym elementem pozostaje zgodność doświadczenia osoby zatrudnianej z treściami i efektami uczenia się zakładanymi dla danego przedmiotu / modułu kształcenia. Celem pozostaje kształtowanie wysokich praktycznych umiejętności profesjonalnych u studentów, przy wykorzystaniu kompetencji i kwalifikacji osoby zatrudnianej, mogącej odnieść zakładane i osiągnane przez studentów efekty uczenia się do realnych oczekiwań rynku pracy i osób zatrudniających w określonych branżach. W świetle powyższego zatrudnianiu osób będących reprezentantami rynku pracy ściśle towarzyszy precyzyjne określanie celów kształcenia w zakresie danego przedmiotu/modułu, pożądanych metod realizacji przedmiotu oraz osiągania zakładanych efektów uczenia się. Dzięki takiemu przygotowaniu Uczelnia buduje sylwetkę absolwenta, który bez trudu poradzi sobie w środowisku pracy. Ostateczną decyzję o przydzieleniu zajęć podejmuje Kierownik właściwego Zespołu Dydaktycznego (KZD), za zgodą Menedżera kierunku, pod nadzorem Prodziekana (może opierać się również na opinii działu HR).

Nauczyciele akademicki i wykładowcy na kierunku Finanse i Rachunkowość to zróżnicowana grupa osób, które łączy pasja i odpowiednie przygotowanie do prowadzenia kształcenia. Wykładowcy zatrudnieni w ramach umowy cywilnoprawnej to w znacznej mierze praktycy, na co dzień realizujący prace w różnych obszarach finansów. Ich kwalifikacje, posiadane stopnie naukowe, stopnie zawodowe, a także doświadczenie dydaktyczne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

W gronie specjalistów-praktyków znajdują się osoby, które pracują bądź pracowały m.in.: w przedsiębiorstwach, korporacjach, bankach, biurach rachunkowych, a także wykładowcy, którzy prowadzą własną działalność gospodarczą skoncentrowaną na kliencie biznesowym.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe pracowników naukowo-dydaktycznych/dydaktycznych zatrudnionych w Uczelni na etacie w pełni odpowiada stawianym wymaganiom ustawowym i sprzyja prawidłowej realizacji zajęć. Wykładowcy nieetatowi obciążani są natomiast ilością godzin, umożliwiającą prawidłową realizację zajęć, niekolidującą z ich obowiązkami zawodowymi.

Lektoraty z języków obcych prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających stopień magistra studiów filologicznych. Zespół lektorów składa się z 12 lektorów etatowych i 11 lektorów nieetatowych. Większość z nich pracuje w WSB Wrocław od co najmniej 10 lat. Lektorzy prowadzący zajęcia z języków obcych na kierunku Finanse i Rachunkowość wprowadzają elementy leksykalne właściwe dla kierunku.

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu regularnie rozwija i prowadzi analizy w ramach systemu oceny pracy dydaktycznej obejmującej: ankiety studentów (studenci są zachęceni do wypełniania ankiet w Extranecie – badanie OKD, tj. Ocena Kadry Dydaktycznej), hospitacje oraz bieżące konsultacje z metodykami. Obsada zajęć dydaktycznych realizowana jest przez KZD, którzy uwzględniają wyniki hospitacji oraz oceny ankiety studenckiej. Niezwykle istotne przy doborze kadry nieetatowej jest nie tylko doświadczenie dydaktyczne, ale praktyczne, zbieżne z daną specjalnością, co umożliwia upracticznienie prowadzonych zajęć. Nieustanny nadzór merytoryczny nad jakością prowadzonych zajęć prowadzą Menedżerowie Kierunków przy wsparciu Kierowników Zespołów Dydaktycznych, a także Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli, np. w formie hospitacji zajęć.

Wyniki badań ankietowych z ostatnich lat wskazują, iż w opinii studentów kadra akademicka jest właściwie dobierana ze względu na posiadane kwalifikacje i kompetencje.

1.3. Polityka kadrowa Uczelni

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu prowadzi transparentną, opartą na przepisach wewnętrznych politykę kadrową, która jest efektem realizacji celów strategicznych Uczelni. Dobór kadry dydaktycznej z wykorzystaniem stosownych narzędzi Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia stanowi jeden z kluczowych procesów w obszarze kształcenia w Uczelni, mających zasadniczy wpływ na właściwą realizację założeń programu studiów, w szczególności realizacji i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się.

Główne założenia polityki kadrowej WSB w kontekście zapewniania jakości kształcenia w Uczelni:

- dbałość o zatrudnianie wysoko wykwalifikowanej kadry, z dorobkiem w zakresie nauk właściwych dla prowadzonego kierunku, z uwzględnieniem specjalistów w poszczególnych dziedzinach;
- zatrudnianie w charakterze kadry dydaktycznej /prowadzących zajęcia dydaktyczne osób mających aktualne profesjonalne doświadczenia zawodowe, wykorzystujących w pracy ze studentami osobiste doświadczenia /*know-how* związane z pełnieniem ról/funkcji w wyniku (samo)zatrudnienia na rynku pracy;
- stosowanie elastycznej struktury zatrudnienia i aktywne kształtowanie jej w zależności od potrzeb w zakresie dydaktyki i w zakresie prowadzonych i planowanych badań naukowych;
- utrzymanie i rozszerzanie grona nauczycieli akademickich, dla których WSB jest podstawowym miejscem pracy;
- dywersyfikacja struktury zatrudnienia pod kątem wymagań rynku pracy oraz dyscyplin naukowych i zainteresowań badawczych studentów studiów I i II stopnia;
- stosowanie polityki *employer branding* – kontynuacja budowy wizerunku WSB jako pracodawcy z wyboru, pożądanego miejsca pracy dla obecnych pracowników i kandydatów do pracy;
- internacjonalizacja kadry naukowo-dydaktycznej;
- otwartość na pozyskiwanie nowych nauczycieli akademickich;
- dbałość o rozwój młodej kadry naukowo-dydaktycznej, otaczanie jej opieką i tworzenie warunków sprzyjających jej rozwojowi;
- powiązanie rozwoju kadry odpowiednio z profilem kształcenia prowadzonego w Uczelni, tj. praktycznym;
- stosowanie elastycznej i motywującej polityki płacowej oraz środków pozapłacowych;
- konsekwentne stosowanie systemu oceny pracowników wraz z formułowaniem informacji zwrotnej dla ocenianych nauczycieli akademickich /innych osób prowadzących zajęcia, ze wskazaniem mocnych i słabych stron pracy dydaktycznej wykładowcy.

Kompletując kadre, Uczelnia zwraca szczególną uwagę na następujące kryteria: kwalifikacje, uzyskane stopnie i tytuły zawodowe/naukowe, dorobek naukowy (publikacje, konferencje, zakres badań, aktywność naukowa), doświadczenie zawodowe w zakresie dydaktyki i dydaktyki akademickiej, doświadczenie zawodowe „branżowe” w określonych zakresach działalności profesjonalnej, stopień zgodności doświadczenia i posiadanych kompetencji oraz kwalifikacji związanych z działalnością zawodową/profesjonalną z zakresem kształcenia praktycznego oraz realizowanymi w tym obszarze

projektami studentów WSB, rekomendacje organizacji naukowych oraz zawodowych/profesjonalnych grup branżowych w kraju i za granicą.

1.4. Wspieranie i motywowanie kadry dydaktycznej

Wyższa Szkoła Bankowa od początku swojego istnienia kładzie nacisk na rozwój i długotrwałą budowę kadry prowadzącej kształcenie. Odpowiednie zarządzanie zasobami ludzkimi znajduje swoje odzwierciedlenie w celach strategicznych Uczelni. Według założeń Strategii niezmiernie istotnym elementem jest zapewnienie satysfakcji studentów, a także zwiększenie ich szansy na sukces zawodowy. Spełnienie standardów jest możliwe dzięki poprawie zarządzania procesami dydaktycznymi, a przede wszystkim dzięki wsparciu od strony metodycznej, zapewnieniu systemu szkoleń dla dydaktyków oraz warunków rozwoju i narzędzi HR dla kadry badawczo-dydaktycznej. Miękki HR coraz częściej jest wsparciem różnych procesów z zakresu ZZL dla kadry badawczo-dydaktycznej. Jego zastosowanie ma swój wyraz w organizacji konkursów na stanowiska etatowe, przygotowaniu procesów onboardingowych, takich jak: przewodnik wykładowcy, prezentacje benefitów dla pracowników etatowych, spotkania z kadrą nieetatową (przed pandemią). Procesy ZZL kadry badawczo-dydaktycznej obejmują również wsparcie w planowaniu rozwoju, organizowanie szkoleń wewnętrznych np. z metodyki nauczania, a także (planowane), szkolenia z wystąpień publicznych, różnic międzypokoleniowych, radzenia sobie ze stresem, czy też przygotowywania atrakcyjnych flipchartów.

Poza poniżej opisanym wsparciem na płaszczyźnie dydaktycznej i naukowej pracownicy Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu mogą skorzystać również z takich narzędzi systemu motywacyjnego jak: dofinansowania do prywatnej opieki medycznej, dofinansowania do kart Multisport, dofinansowania do kultury, czyli biletów do teatru, kina, opery, dofinansowania do studiów (również studiów podyplomowych), wsparcie psychologiczne czy też nauka języka angielskiego. Szczegóły odnośnie podejmowanych w tym zakresie w Uczelni inicjatyw zestawiono poniżej.

1.4.1. Rozwój na płaszczyźnie dydaktycznej

Uczelnia stwarza dla swoich pracowników perspektywę rozwoju dydaktycznego i pomaga w ich realizacji. Spośród bezpłatnych szkoleń zorganizowanych w ostatnim czasie dla kadry dydaktycznej WSB, w tym również dla kadry, stanowiącej obsadę kierunku Finanse i Rachunkowość, na szczególną uwagę zasługują te, które prowadzone były w odpowiedzi na wyzwania współczesności, wynikające z sytuacji epidemiologicznej, Uczelnia przygotowała wykładowców do realizacji kształcenia na odległość. Od początku trwania pandemii Uczelnia zorganizowała szereg bezpłatnych szkoleń. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby realizujące zajęcia dydaktyczne zostały przeszkolone do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – z wykorzystaniem platformy Moodle oraz aplikacji MS Teams. Szkolenia te, zarówno na poziomie podstawowym jak i zaawansowanym, były organizowane również w roku akademickim 2021/2022 i są planowane w roku akademickim 2022/2023, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Wykorzystanie platformy Moodle i aplikacji Teams – szkolenia dla pracowników

Data	Tematyka szkoleń
Rok akademicki 2021/2022	
29.09.2021 godz. 19:00	Moodle – podstawowy
30.09.2021 godz. 19:00	Moodle – podstawowy
01.10.2021 godz. 12:00	Moodle – podstawowy
04.10.2021 godz. 19:00	Moodle – zaawansowany: testy
05.10.2021 godz. 19:00	Moodle – zaawansowany: warsztaty
07.10.2021 godz. 19:00	Moodle – zaawansowany: dziennik ocen
08.10.2021 godz. 19:00	Moodle – grupowania
08.11.2021 godz. 14:00	Moodle – podstawowy
09.11.2021 godz. 14:00	Moodle – zaawansowany: testy
15.02.2022 godz. 18:00	Moodle – podstawowy
16.02.2022 godz. 18:00	Moodle – testy i grupowania
17.02.2022 godz. 18:00	Moodle – podstawowy
18.02.2022 godz. 18:00	Moodle – testy i grupowania
21.02.2022 godz. 18:00	MS Teams – podstawy
22.02.2022 godz. 18:00	MS Teams – podstawy
25.02.2022 godz. 18:00	Moodle – Dziennik Ocen
19.04.2022. godz. 18.00	Moodle – podstawowy
20.04.2022. godz. 18.00	Moodle – podstawowy
21.04.2022. godz. 18.00	MS Teams – podstawy
Rok akademicki 2022/2023 (planowane)	
11.10.2022 godz. 10:00	Jak korzystać z MS Teams w czasie zdalnych zajęć?
11.10.2022 godz. 18:00	Jak zacząć naukę z wykorzystaniem Moodle?
12.10.2022 godz. 10:00	Jak zacząć naukę z wykorzystaniem Moodle?
12.10.2022 godz. 18:00	Jak korzystać z MS Teams w czasie zdalnych zajęć?
13.10.2022 godz. 10:00	Jak korzystać z MS Teams w czasie zdalnych zajęć?
13.10.2022 godz. 18:00	Jak zacząć naukę z wykorzystaniem Moodle?
29.11.2022 godz. 18:00	Moodle - testy
30.11.2022 godz. 10:00	Jak korzystać z MS Teams w czasie zdalnych zajęć?
30.11.2022 godz. 18:00	Jak zacząć naukę z wykorzystaniem Moodle?
01.12.2022 godz. 10:00	Jak zacząć naukę z wykorzystaniem Moodle?
01.12.2022 godz. 18:00	Jak korzystać z MS Teams w czasie zdalnych zajęć?

Na uwagę zasługuje fakt, iż szkolenia są rejestrowane, a następnie udostępniane wykładowcom, tak, aby w każdej chwili mogli odtworzyć materiał szkoleniowy.

Wsparcia w zakresie metodyki zdalnej udzielali też wykładowcom na bieżąco pracownicy Działu Technologizacji Dydaktyki oraz Centrum Zdalnego Kształcenia, którzy pełnili dyżury weekendowe i byli do dyspozycji wykładowców w przypadku ewentualnych trudności technicznych.

Warto nadmienić, że w roku akademickim 2020/2021 Uczelnia oferowała dodatkowy system wsparcia dla osób uczących zdalnie. Realizowany był cykl spotkań z wybranymi spośród kadry pracownikami, trenerami – mentorami, którzy na bieżąco rozwiązywali trudności napotkane przez

nauczycieli w zakresie przenoszenia treści zajęć realizowanych w trybie tradycyjnym do trybu zdalnego. Stale działający zespół wspierał kadrę w doborze metod, środków przekazywania wiedzy, osiągania efektów uczenia się, a czasem również pomagał w doborze konkretnego narzędzia IT wspierającego proces realizacji treści dydaktycznych. Poniższa tabela przedstawia zakres odbytych spotkań/szkoleń.

Tabela 24. Szkolenia/spotkania oferowane w ramach dodatkowego systemu wsparcia w czasie nauczania zdalnego

Moodle: widok Moja WSB, jak zapisać studentów, jak umieścić pliki lub foldery, dodawanie zasobów i aktywności – zadanie, dodawanie tematów/sekcji, dodawanie linków zewnętrznych, lista obecności, grupowanie studentów z grupy zadaniowe, egzamin/ zaliczenie, testy - dodawanie różnorodnych pytań, dziennik ocen
Moodle: widok Moja WSB, jak zapisać studentów, jak umieścić pliki lub foldery, dodawanie zasobów i aktywności – zadanie, dodawanie tematów/sekcji, dodawanie linków zewnętrznych, lista obecności, grupowanie studentów z grupy zadaniowe, egzamin/ zaliczenie, testy - dodawanie różnorodnych pytań, dziennik ocen
Praca w środowisku Teams: zakładanie spotkań, współdzielenie ekranów, tworzenie osobnych pokoi, wysyłanie zadań studentom – zajęcia warsztatowe w małych grupach, Breakout rooms/pokoje
Aplikacje Microsoft: Stream – aplikacja Microsoft; filmy: nagrywanie, udostępnianie, cięcie, Forms - narzędzie Microsoft do tworzenia ankiet i testów, OneNote / notes zajęć + whiteboard, Sway – narzędzie Microsoft do tworzenia prezentacji, Excel, PowerPoint
Genially: „genialna i atrakcyjna prezentacja”, pokoje zagadek, Canva (prezentacje + tworzenie infografik + przegląd innych narzędzi dostępnych w Canvie)
Mentimeter/ Kahoot /quizizz – atrakcyjne narzędzia zwiększające zaangażowanie studentów - w wersjach darmowych
Miro – program do pracy zespołowej uatrakcyjniający zajęcia (wersja darmowa), Szybkie i atrakcyjne ćwiczenia - narzędzia typu WorldWall
Dobry wykład/ prezentacja/ elementy storytellingu
Projekt, case study, zadanie- to nie to samo. Różnice w metodach, niezbędna dokumentacja, efekty uczenia się.
Praca w podgrupach (zasady, dobre praktyki, inspiracje)
Ewaluacja efektów uczenia się (szkolenie metodyczne) (Tło, obraz, ustawienia kamery; Oświetlenie - rodzaje i formy oświetlenia; Kamera - zimne oko, czyli na co zwrócić uwagę; Przełączanie urządzeń w trakcie zajęć; Mikrofon, słuchawki wyciszające, zmiana źródła dźwięku; Przydatne triki, czyli małe studio domowe)
Jak radzić sobie z technicznymi aspektami podczas zajęć online (Tło, obraz, ustawienia kamery; Oświetlenie - rodzaje i formy oświetlenia; Kamera - zimne oko, czyli na co zwrócić uwagę; Przełączanie urządzeń w trakcie zajęć; Mikrofon, słuchawki wyciszające, zmiana źródła dźwięku; Przydatne triki, czyli małe studio domowe)
Jak dbać o siebie, gdy trzeba ciągle być online?, Trudne sytuacje w pracy zdalnej
"Superwizje" - spotkania (do 5 osób), podczas których każdy z uczestników prezentuje swoją prezentację lub ćwiczenie i wysłuchuje informacji zwrotnej od trenera oraz innych uczestników.

W Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu optymalizacji ulegają wszelkie rozwiązania w zakresie działalności dydaktycznej, co przejawia się w jej rozdzieleniu od obszaru badań naukowych, ponadto wprowadzane jest bieżące wsparcie metodyczne. Zapewniane jest wsparcie procesu projektowania i realizacji dydaktyki zgodnie z wytycznymi PRK i rozwiązaniami wydziałowymi poprzez: wdrażanie obowiązujących standardów dydaktycznych, doradztwo, szkolenia, konsultacje dla: Dydaktyków, Kierowników Zespołów Dydaktycznych, Menedżerów Kierunku.

Wsparcie metodyczne dla kadry dydaktycznej dotyczy:

- formułowania i opisywania przedmiotowych efektów uczenia się,

- dostosowywania metodyki zajęć do zakładanych efektów uczenia się,
- dostosowywania metodyki weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Realizowane jest poprzez:

- indywidualne konsultacje i instruktaże
- konsultacje i instruktaże w zespołach dydaktycznych danego kierunku studiów
- szkolenia i warsztaty – mające na celu rozwój kompetencji dydaktycznych
- serwisy na platformie Moodle i MS Teams
- opracowywanie i dystrybucję materiałów poglądowych do samokształcenia z zakresu dydaktyki i metodyki kształcenia zdalnego.

Wsparcie Menedżerów Kierunków, Kierowników Zespołów Dydaktycznych realizowane jest w zakresie:

- formułowania i realizacji kierunkowych efektów uczenia się,
- dostosowania przedmiotowych efektów uczenia się do kierunkowych,
- wprowadzania spójnych standardów w zakresie projektowania i realizacji zajęć dydaktycznych.

W poniższej tabeli przedstawiono szkolenia, w których mogli uczestniczyć wykładowcy kierunku Finanse i Rachunkowość.

Tabela 25. Realizowane szkolenia metodyczne (05.2021-07.2022) – kierunek Finanse i Rachunkowość

Zespół dydaktyczny na kierunku Finanse i rachunkowość	termin	realizacja
<p><i>Tworzenie i aktualizacja kart przedmiotów</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Polska Rama Kwalifikacji - podstawowe informacje ▪ Tworzenie i aktualizacja kart przedmiotów w systemie Syllabus KRK ▪ Prawidłowe formułowanie przedmiotowych efektów uczenia się ▪ Dostosowywanie metodyki zajęć do zakładanych efektów uczenia się ▪ Dostosowywanie metodyki weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. 	<p>08.08.2021 24.11.2021</p>	<p>Małgorzata Wojciechowska Metodyk MS Teams</p>
<p>Szkolenie adaptacyjne – otwarte</p> <p><i>Karta przedmiotu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jak czytać kartę przedmiotu? ▪ gdzie znaleźć kartę przedmiotu? ▪ realizacja zajęć zgodnie z kartą przedmiotu ▪ Syllabus KRK ▪ wsparcie metodyczne w zakresie tworzenia i aktualizacji kart przedmiotów 	<p>23.02.2022 24.02.2022</p>	<p>Małgorzata Wojciechowska Metodyk MS Teams</p>
<p>Szkolenia z zakresu metodyki oraz efektywnego wykorzystania nowoczesnych technologii w kształceniu zdalnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Atrakcyjne materiały dydaktyczne ▪ Odwrócony egzamin ▪ Jak rozwijać nawyki samodzielnego uczenia się w środowisku asynchronicznym? ▪ Jak napisać efektywny sylabus do kursów asynchronicznych? ▪ Jak napisać jasne oczekiwania i dokładne wskazówki dla kursów asynchronicznych? ▪ Uwzględnianie niepełnosprawności w środowisku online: najlepsze praktyki i strategie ▪ Czego się spodziewamy i czego nie dostajemy. Mity i fakty wokół uczenia się poprzez rozwiązywanie zadań problemowych. ▪ Oceniaj to, co było na zajęciach, narzędziami, jakie stosowałeś na zajęciach, czyli jak w chaosie schematów poznawczych (na)mierzyć faktyczne efekty uczenia się. 	<p>09.05.2022- 29.06.2022</p>	<p>Trenerzy Grupy TEB Akademia</p>

Kadra dydaktyczna Uczelni miała i nadal ma możliwość uczestniczyć w szkoleniach realizowanych ze środków UE w ramach projektów (szczegóły w Załączniku):

- „Wyższa Szkoła Bankowa - uczelnia dostępna” nr POWR.03.05.00-00-A009/20,
- „Zintegrowany Program Rozwoju WSF” nr POWR.03.05.00-00-Z032/17,

- „Nowoczesna uczelnia będąca liderem wysokiej jakości kształcenia na potrzeby rynku pracy”, nr POWR.03.05.00-00-Z204/18
- „INFORMATYZACJA, UMIĘDZYNARODOWIENIE, PRAKTYCZNOŚĆ - filary Zintegrowanego Programu Uczelni w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu”, nr POWR.03.05.00-00-Z004/17
- „Innowacje dla regionów”, nr POWR.03.05.00-00-ZR04/18

Rozwojowi i doskonaleniu kadry służą też zagraniczne wyjazdy szkoleniowe. Pozwalają one wymienić doświadczenia i czerpać z najlepszych europejskich wzorców dotyczących wykorzystania IT w dydaktyce czy treści programów studiów. W skali roku organizowane są również wyjazdy z grantem Programu Erasmus+. Członkowie kadry akademickiej mają pełny dostęp do oferty wyjazdów. Po powrocie pracownicy dzielą się zdobytą wiedzą i dobrymi praktykami z danego obszaru tematycznego z innymi członkami kadry oraz studentami (wymiar merytoryczny – w trakcie prowadzonych zajęć). Udział w mobilności jest uwzględniony (i uznany jako atut) w okresowej ocenie pracy wykładowcy.

Rozwojem dla kadry etatowej jest także zapraszanie osób wyróżniających się w zakresie działalności organizacyjnej do udziału w projektach ogólnoholdingowych. Takie rozwiązanie wspomaga rozwój na wielu płaszczyznach oraz daje możliwość współpracy z osobami o podobnych i/lub wyższych kompetencjach w całej Polsce.

Mechanizmy identyfikacji z Uczelnią przejawiają się w różnorodnych formach współpracy, do której są zapraszani wykładowcy współpracujący w ramach umów cywilnoprawnych. Biorą oni udział w Dniach Otwartych skierowanych do kandydatów na studia, występują w roli ekspertów WSB, czy też realizują dodatkowe wykłady otwarte/webinary dla studentów.

1.4.2. Rozwój na płaszczyźnie naukowej

Rozwój naukowy kadry etatowej pełni ważne miejsce w polityce kadrowej uczelni, co znajduje swój wyraz m.in. w zatrudnianiu pracowników, dla których WSB jest podstawowym miejscem pracy; umożliwienie publikacji wyników prowadzonych prac naukowych oraz dydaktycznych we własnym Wydawnictwie zarówno w formie monografii jak i czasopisma naukowego. Ponadto Wyższa Szkoła Bankowa wspiera pracowników badawczo -dydaktycznych podejmujących się otwarcia przewodu doktorskiego oraz habilitacyjnego w jednostkach posiadających takie uprawnienia. Rozwój naukowy etatowej kadry to również wsparcie w udzielaniu urlopów naukowych, finansowanie wyjazdów na konferencje i seminaria naukowe, a także zapewnienie pracownikom dostępu do aktualnej literatury naukowej oraz baz naukowych. Pracownicy badawczo-dydaktyczni mają możliwość wyjazdów zagranicznych poprzez uczestnictwo w wymianę z uczelniami partnerskimi w programie Erasmus+. Dodatkowo w ramach programu Erasmus+ wielokrotnie na Uczelni gościli naukowcy z uczelni partnerskich, dzięki czemu Uczelnia stwarza możliwość budowania kontaktów inspirujących do dalszych badań.

Działalność naukowa Uczelni, a tym samym zatrudnionej w niej kadry, organizowana jest w dwóch płaszczyznach: Federacji naukowej oraz jako zadania własne WSB we Wrocławiu.

Spośród grona pracowników naukowo-dydaktycznych została wyłoniona nieliczna grupa pracowników, których dorobek naukowy zakwalifikował ich do liczby N, pracownicy ci zostali włączeni do **Federacja Naukowa WSB-DSW**. Jest to pierwsza w Polsce federacja naukowa powołana na mocy Ustawy 2.0 – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku. Federacja Naukowa stanowi formę prawną przewidzianą przez Ustawę 2.0, a jej celem jest stymulowanie współpracy

pomiędzy szkołami wyższymi. Jest to jednostka naukowa skupiająca pięć niepublicznych uczelni akademickich. Jej celem jest synergia potencjału naukowego uczelni – jednostek uczestniczących. Współpraca pracowników naukowych i działania Federacji prowadzą do wytworzenia nowej, wyższej jakości w zakresie badań naukowych.

Uczelnie – jednostki uczestniczące:

- Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu
- Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku
- Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
- Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

Siedzibą Federacji Naukowej WSB-DSW jest Gdańsk.

Do zadań Federacji należą: prowadzenie działalności naukowej, komercjalizacja wyników badań naukowych oraz know-how związanego z tymi wynikami, prowadzenie działalności wydawniczej, a także współpraca z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego.

W wyniku ewaluacji jakości działalności naukowej uczelni za lata 2017-2021 ogłoszonej przez Ministra Edukacji i Nauki w lipcu 2022 roku Federacja Naukowa WSB-DSW, została zakwalifikowana do poniższych kategorii naukowych:

Tabela 26. Federacja Naukowa WSB-DSW – dyscypliny naukowe i ich naukowe kategorie

Dyscyplina naukowa	Przyznana kategoria naukowa
Ekonomia i finanse	A
Pedagogika	A
Nauki o zarządzaniu i jakości	A
Nauki o komunikacji społecznej i mediach	A
Językoznawstwo	A
Nauki o kulturze fizycznej	B+
Nauki o bezpieczeństwie	B

Komórką wspierającą i organizującą działalność naukową w WSB jest Dział Nauki i Rozwoju. Zadanie podstawowe Działu to wspomaganie rozwoju badań naukowych prowadzonych przez WSB we Wrocławiu jako jednego z dwóch (oprócz dydaktyki) filarów uczelni. Działalność ta finansowana jest ze środków zewnętrznych (subwencji), grantów zdobywanych przez poszczególnych pracowników naukowych oraz ze środków własnych WSB we Wrocławiu.

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu jest wydawcą czasopisma naukowego Central European Review of Economics and Management – CEREM (www.cerem-review.eu). Publikowane są w nim wyłącznie artykuły w języku angielskim. Do oceny artykułu złożonego do publikacji powołuje się dwóch recenzentów będących pracownikami naukowymi z obszaru naukowo-badawczego, zgodnego z przedmiotem opracowania. Etap gromadzenia recenzji ma charakter poufny, zatem recenzje dostępne są wyłącznie dla uprawnionych osób przeprowadzających i kontrolujących procedurę wydawniczą. Każdy zgłoszony do czasopism artykuł jest recenzowany, ponadto stosowany jest model double-blind review proces, a zatem taki w którym autor i recenzenci nie znają swoich tożsamości. Warto nadmienić, że od maja 2022 czasopismo znajduje się w ERIH PLUS.

Podsumowując powyższe widać bez wątplenia, że Uczelnia wspiera kadre, kreując warunki motywujące ją do rozwoju i wszechstronnego doskonalenia obejmującego sferę nauki oraz dydaktyki.

Na mocy zapisów zawartych w *Regulaminie premii i nagród nauczycieli akademickich* wsparcie to jest dodatkowo realizowane poprzez nagrodę za działalność dydaktyczną, naukową oraz organizacyjną.

W trosce o zapewnienie jak najlepszej jakości prowadzonych zajęć kadra Uczelni jest oceniana przez studentów w formie anonimowych ankiet ewaluacyjnych. Wyniki tych ankiet stanowią dla wykładowcy sygnał, co należałoby w procesie dydaktycznym zmodyfikować, aby student mógł wynieść z zajęć jak najwięcej praktycznych i zgodnych z efektami uczenia się informacji. W tym kontekście zatem wyniki ankiet stanowią motywację i bezpośredni przyczynek do dalszego doskonalenia zawodowego. Dla władz Uczelni są natomiast wskazówką do podjęcia działań w kierunku poprawy jakości kształcenia. Kwestie dot. procesu ankietowania i oceny kadry omówione zostały szczegółowo w Kryterium 10.

Zalecenia dotyczące kryterium 4* wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4* wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Ze względu na fakt, że obecnie obowiązująca proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów na danym kierunku studiów nie może być mniejsza niż 1:60, zaleca się uzupełnianie minimum kadrowego, tak by proporcja ta była zachowana	Z uwagi na zmiany regulacji prawnych nie występuje pojęcie minimum kadrowego. Wykaz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i Rachunkowość w roku akademickim 2022/2023 wraz z ich charakterystyką znajduje się w załączniku.

* w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę było to kryterium 2* i brzmiało: „Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia”

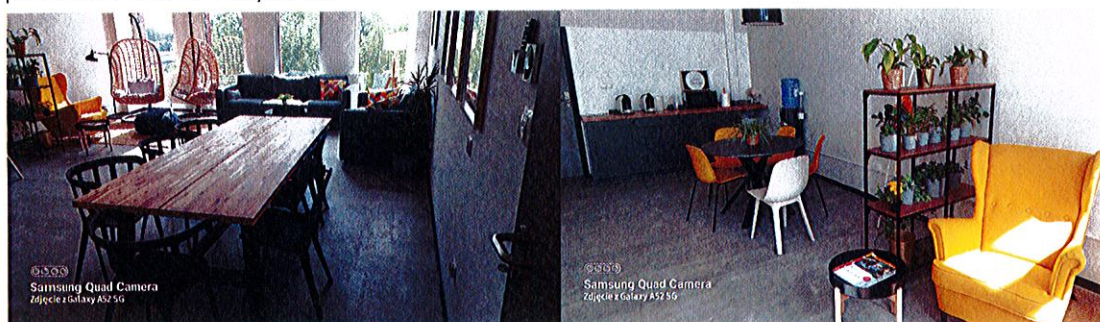
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Infrastruktura dydaktyczna Uczelni

Wydział Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu dysponuje nowoczesną i komfortową bazą dydaktyczną, zlokalizowaną w centrum miasta, na którą składa się pięć budynków dydaktycznych:

- Budynek A przy ul. Fabrycznej 29-31,
- Budynek B przy ul. Fabrycznej 29-31,
- Budynek C przy ul. Fabrycznej 18,
- Budynek G przy ul. Fabrycznej 14G,
- Budynek H przy ul. Fabrycznej 14.

Podkreślić należy fakt, że wszystkie budynki zlokalizowane są nieopodal siebie, blisko centrum miasta (dobrze skomunikowane: autobus, PKP), co zwiększa wygodę, zarówno studentów, jak i pracowników. Można już zatem mówić o kampusie WSB we Wrocławiu dysponującym 8269 miejscami siedzącymi dla studentów. W ramach tej infrastruktury uczelnia dysponuje, 1 aulą, 13 salami wykładowymi, 127 ćwiczeniowymi, 38 pracowniami komputerowymi (w tym dwoma mobilnymi na laptopach), 2 salami do tłumaczeń symultanicznych, 2 salami konferencyjnymi, 2 pomieszczeniami do prowadzenia nauki on-line, biblioteką i czytelnią, kilkudziesięcioma pomieszczeniami biurowymi oraz zapleczem gastronomicznym (znajdują się w każdym budynku). Warto dodać, iż na terenie budynku G znajduje się tzw. „pokój mocy”, czyli dedykowana sala, w której mogą spotkać się dydaktycy, także między zajęciami, a tam odpocząć, zjeść i napić się czegoś ciepłego, czy też przygotować do zajęć. Pomysł stworzenia i koncepcja zagospodarowania tego pomieszczenia to od początku do końca praca grupy dydaktyków z WSB. Obecnie prowadzone są prace remontowe, w celu przygotowania takiego pomieszczenia w budynku A.

Fot 1. „Pokój mocy” – sala dla pracowników dydaktycznych w bud. G.

W budynku A przygotowano również pomieszczenie dedykowane Centrum Pomocy Psychologicznej działającemu przy Uczelni, gdzie odbywają się spotkania studentów z psychologiem (zdjęcie poniżej).

Fot 2. Pomieszczenie Centrum Pomocy Psychologicznej

Wokół budynków i w ich pobliżu umiejscowione są tereny zielone i miejsca parkingowe.

Tabela 27. Zestawienie budynków wraz z powierzchniami:

	Budynek A i B	Budynek C	Budynek G	Budynek H	baza wynajmowana na godziny
Powierzchnia ogółem [m ²]	8 119	907	8 403	5 131	1 325
Powierzchnia administracyjna [m ²]	1184	75	519	184	0
Powierzchnia - pozostała [m ²]	3597	324	4806	1426	0
Powierzchnia dydaktyczna [m ²]	3338	508	3078	3521	1 325
w tym powierzchnia pokoi menedżerów kierunków [m ²]	27	41	0	202	0
w tym powierzchnia biblioteki [m ²]	223	0	0	0	0
Liczba miejsc dydaktycznych	2503	465	2405	2896	734

Dodatkowo na potrzeby prowadzonych zajęć Uczelnia wynajmuje okazjonalnie obiekt szkolny przy ulicy Nowodworskiej (Zespół Szkół Integracyjnych), w którym do dyspozycji Uczelni jest:

- 16 sal ćwiczeniowych
- 3 sale komputerowe

5.1.1. Laboratoria komputerowe

W obiektach Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu znajduje się łącznie 38 komputerowych sal laboratoryjnych, w tym 2 sale łączone. 23 sale stanowią laboratoria wyposażone w terminale przeznaczone do pracy w środowisku VDI. 13 sal wyposażonych jest w komputery stacjonarne, gdzie 2 sale stanowią komputery iMac i tablety iPad oraz 2 sale z komputerami o profilu graficznym (oprogramowanie Adobe i Corel). Część z nich stanowią laboratoria specjalistyczne, są to:

- Laboratorium technologii telekomunikacyjnych firmy Nokia - Lab powered by Nokia (sala 229B w bud. A). Laboratorium wyposażone zostało przez Nokię w profesjonalny sprzęt do obsługi bezprzewodowego przesyłu danych w standardzie LTE i 5G. Wykorzystywane jest ono między innymi na potrzeby Studenckiego Koła Naukowego Sieci LTE i 5G.

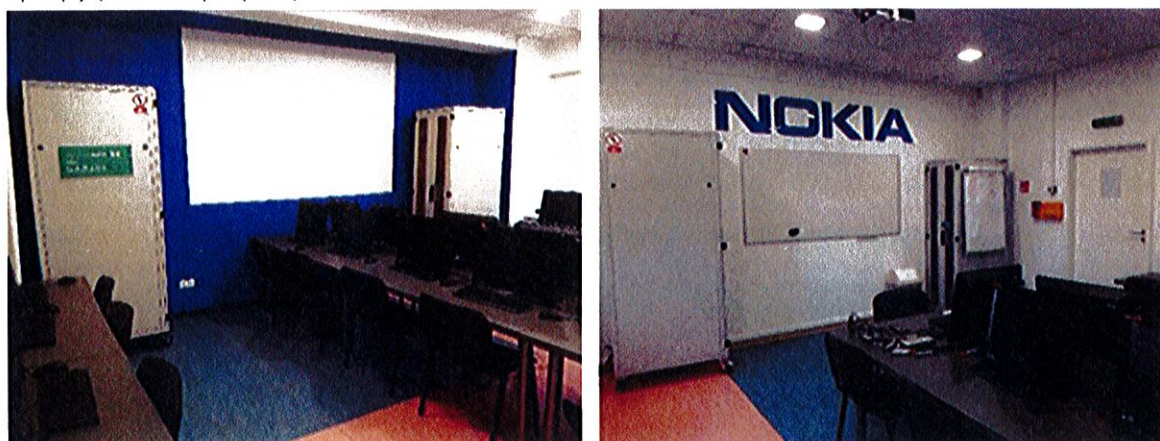

- Laboratorium Internetu Rzeczy - GlobalLogic IoT Lab (sala 230 w bud. A), któremu partneruje firma GlobalLogic Polska. W laboratorium studenci uczą się m.in. o różnicach pomiędzy Internetem Rzeczy a Internetem Danych oraz działaniu inteligentnych sieci energetycznych. Studenci kierunku Logistyka wykorzystują ten sprzęt na przedmiocie Bezpieczeństwo informatyczne.
- Laboratorium Stormshield (sala 230 w bud. A). Akademia Stormshield to program edukacyjny przeznaczony dla studentów uczelni wyższych. Pozwala na zapoznanie się ze współczesnymi trendami i technologiami w obszarze zabezpieczenia sieci komputerowych. Obok tradycyjnych wykładów, studenci nabędą także praktyczne umiejętności wdrażania, konfiguracji i zarządzania urządzeniami Stormshield w sieciach komputerowych o różnym stopniu złożoności. Wdrożenie programu Akademia Stormshield w ramach zajęć pozwala studentom i absolwentom na wejście na rynek pracy ze znajomością technologii zabezpieczeń sieciowych i zwiększy ich szanse na otrzymanie atrakcyjnej pracy w obszarze IT. Laboratorium to jest dostępne studentom Logistyki Wewnętrznego realizującym przedmiot Bezpieczeństwo informatyczne.
- Laboratorium SAP – SAP NEXT GEN (sale 218, 318, 319 w bud. B). W styczniu 2018 roku WSB Wrocław jako pierwsza Uczelnia Wyższa w Polsce dołącza do programu SAP Next-Gen. SAP NextGen jest platformą dla ekosystemu SAP (firm i partnerów) wokół uczelni wyższych dla wspólnych projektów innowacyjnych studenckich i naukowych. Łączymy trzy elementy: wiedzę praktyczną, pomysłowość i energię środowiska akademickiego WSB oraz technologię i doświadczenia SAP, aby budować innowacyjne rozwiązania na przyszłość i podejść do obecnych problemów w zupełnie nowy sposób. W ramach SAP Next-Gen studenci WSB będą mieli dostęp do oprogramowania SAP, nie tylko SAP HANA czy SAP Cloud, oraz również SAP Leonardo, pozwalającej kreować innowacyjne z użyciem: Internetu Rzeczy, Sztucznej Inteligencji i Uczenia Maszynowego, Predykcji, Big Data, oraz Blockchain.
- Laboratorium Cisco i systemów operacyjnych (sale 129a, 129b w bud. A)
- Laboratorium RFID (sala 22D w bud. H). W skład wyposażenia pracowni wchodzi m.in. dwie bramki RFID, w tym jedna mobilna, 7 czytników RFID mobilnych i 7 czytników kodów kreskowych, drukarka Zebra do generowania etykiet i kodów kreskowych, regały z zestawami mikropalet, zestawy tagów, kodów i akcesoriów wykorzystywanych do zajęć laboratoryjnych. W laboratorium znajduje się 25 laptopów i 1 komputer stacjonarny do obsługi drukarki. Na wszystkich komputerach dostępne jest dedykowane oprogramowanie do obsługi procesów z użyciem technologii RFID. Pracownia RFID pozwala na wykonywanie ćwiczeń z następującymi technologiami: RFID UHF, kody kreskowe wraz z projektowaniem etykiet magazynowych, praktyczne zastosowanie tych technologii w systemach klasy ERP (SAP moduły MM, WM, SD). W ramach zajęć inżynierskich z obszaru informatyki studenci mogą badać:
  - modulacje polegające na pochłanianiu lub odbijaniu mocy na znacznikach RFID
  - różne metody kodowania i dekodowania tagów RFID
  - detekcję sygnału
  - połączenie technologii RFID z innymi technologiami.Laboratorium RFID jest wykorzystywane przez studentów ocenianego kierunku w trakcie rozwijania umiejętności dotyczących ochrony mienia (przedmiot Ochrona osób i mienia, obiektów i obszarów).
- Laboratoria MAC (sala 204 w bud. B oraz sala 225 w bud. G). W skład laboratoriów wchodzi 70 komputerów stacjonarnych Apple iMac Retina 4K oraz szafa dokująca Paraproject Trolley U32, w

której przechowywane jest 15 tabletów Apple iPad 128GB z rysikami Apple Pencil i interfejsami audio iRig2 oraz 15 sztuk słuchawek Esperanza EH138W. Bogaty pakiet oprogramowania graficznego pozwala użytkownikom współpracować ze sobą, tworzyć i publikować na komputerach i urządzeniach przenośnych przygotowane materiały. Oprogramowanie stanowi pakiet graficzny Adobe Creative Cloud for Teams MLP, program do nieliniowej edycji video Final Cut Pro X, program do tworzenia grafiki wektorowej Affinity Designer, program do edycji grafiki rastrowej Affinity Photo, program CAD – SketchUp, oprogramowanie animacyjne Motion 5, program do konfigurowania ustawień kodowania Compressor 4, program do profesjonalnej kompozycji i miksowania Logic Pro X, oprogramowanie umożliwiające korzystanie z komputera Mac na scenie koncertowej MainStage 3, aplikacja do komponowania i miksowania dźwięku ProTools, aplikacja do zarządzania planem filmowym Shotdesigner. Wszystkimi urządzeniami Apple zarządza specjalna aplikacja typu MDM – Mosyle Premium.

- Laboratorium Lean i Six Sigma (sala 230 w bud. A)
- Laboratorium Wirtualnej Rzeczywistości VR/AR/IR - Virtual Reality (sala 024 w bud. G). W skład laboratorium wchodzi 18 dedykowanych, mobilnych stacji graficznych (laptopy MSI), kamery na statywach, okulary VR oraz oprogramowanie VR. W pracowni VR studenci mogą poruszać się w rzeczywistości wirtualnej np. w środowisku hali produkcyjnej i obsługiwać maszyny oraz komputery w celu dobrania optymalnych elementów całego procesu produkcyjnego, a także wyszukiwać i usuwać symulowane awarie sprzętowe i programowe. Sprzęt ten jest wykorzystywany przez studentów ocenianego kierunku kształcących się na specjalności Specjalista BHP.

Dodatkowo Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu posiada dwa laboratoria mobilne wyposażone w laptopy (2 x 35 laptopów).

Fot 3. Laboratorium wykorzystania łączności i oprogramowania VDI (Lab powered by Nokia) zlokalizowane w bud. A Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu

Ponadto Uczelnie posiada zasoby informatyczne na potrzeby administracji, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Zasoby informatyczne WSB we Wrocławiu na potrzeby administracji:

L.p.	Zasób	Ilość	Uwagi
Sprzęt:			
1	Komputer stacjonarny	135	AIO, Lenovo, Dell, HP

2	Serwery	30	Dell, IBM, wirtualne
3	Drukarki	47	własne
4	Drukarki	14	dzierżawione
L.p.	Zasób	Ilość	Uwagi
Oprogramowanie:			
1	MS Windows 10	135	
2	MS Windows Server	14	wersje serwerów: 8, 12, 16
3	Linux	16	Wersje serwerowe dystrybucji linuxa, gł. Debian i CentOS

5.1.2. Oprogramowanie dla potrzeb dydaktyki

Na wszystkich komputerach stacjonarnych zainstalowany jest system Microsoft Windows 10 Education PL 64-bit oraz system MacOS 10.15 Catalina na komputerach iMac znajdujących się w laboratoriach MAC. Dodatkowo komputery posiadają oprogramowanie do wirtualizacji innych systemów np. Ubuntu lub Mint (Oracle VM VirtualBox, VMware Workstation). Ponadto na komputerach zainstalowane jest oprogramowanie specjalistyczne zgodnie z zamieszczonym w dalszej części zestawieniem. Pełny wykaz zainstalowanego oprogramowania w poszczególnych laboratoriach lub pulach wirtualnych desktopów znajduje się w dołączonym załączniku. Oprogramowanie i dostęp do niego dotyczy całej WSB i wszystkich kierunków. Oprogramowanie wykorzystywane na kierunku Finanse i Rachunkowość wraz z przypisaniem do przedmiotów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Przedmioty realizowane w laboratoriach komputerowych – kierunek Finanse i Rachunkowość

Nazwa oprogramowania	Nazwa przedmiotu
Studia I stopnia	
Excel	Microsoft 365 Analiza i interpretacja danych statystycznych Matematyka finansowa, Narzędzia informatyczne w zarządzaniu finansami w przedsiębiorstwie Decyzje finansowe Metody oceny efektywności inwestycji w przedsiębiorstwie Metody podejmowania decyzji finansowych Prognozowanie i planowanie finansowe w przedsiębiorstwie
Word	Microsoft 365 Praca zespołowa z wykorzystaniem narzędzi IT Projekt kierunkowy Seminarium magisterskie
Power Point	Microsoft 365 Praca zespołowa z wykorzystaniem narzędzi IT
gretl	Metody podejmowania decyzji finansowych
R2fk firmy RESET	Rachunkowość MŚP Systemy informatyczne w rachunkowości Zaawansowane systemy FK Systemy finansowo-kadrowe
R2płatnik firmy RESET	Rozliczenia kadrowo-płacowe Rozliczenia świadczeń pracowniczych
Studia II stopnia	
Excel	Rachunkowość zarządcza z rachunkiem kosztów II Ewidencja zaawansowanych zdarzeń w księgach rachunkowych Wycena podmiotów gospodarczych Analiza instrumentów finansowych Narzędzia statystyczne w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych
gretl	Narzędzia statystyczne w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych
MetaStock	Analiza instrumentów finansowych

5.1.3. VDI

Środowisko VDI (Virtual Desktop Infrastructure) wykorzystywane przez WSB we Wrocławiu umożliwia zdalne przeprowadzanie zajęć laboratoryjnych. Studenci i prowadzący zajęcia logują się do jednego z wirtualnych desktopów z poziomu przeglądarki zainstalowanej na swoim komputerze lub z klienta VMware Horizon. W naszym środowisku VDI jednocześnie funkcjonuje ponad 1000 wirtualnych desktopów z zapasem na wytworzenie kolejnego tysiąca. Desktopy są pogrupowane w kilku pulach, a ok. 100 z nich jest wspomaganych sprzętowo akceleracją graficzną. Studentom udostępniamy łącznie

50 TB przestrzeni dyskowej, 5 TB pamięci RAM i łącznie 1 THz CPU. W serwerowni Wyższej Szkoły Bankowej zainstalowano 17 serwerów do obsługi procesu dydaktycznego, w tym 9 serwerów do obsługi środowiska VDI.

Fizycznie środowisko VDI stanowi klatka serwera Blade Dell MX7000. Bazą wirtualizacyjną jest technologia VMWare vSphere oraz vSAN. Infrastruktura sieciowa bazuje na przełącznikach 25G oraz Dell Open Networking, a jej uzupełnieniem jest platforma VMWare Horizon Enterprise, która dopełnia cały stos technologiczny. Środowisko VDI zbudowane jest z czterech klastrów, w skład których wchodzi łącznie 9 nowoczesnych serwerów, a także 2 serwery graficzne. W celu przeprowadzania zajęć z przedmiotów graficznych 3D oraz obróbki multimedialnej dwa z serwerów zostały wyposażone w wysokowydajną umożliwiającą współdzielenie zasobów maszynom wirtualnym kartę graficzną wyposażoną w technologię NVIDIA GRID vGPU. Jeden z serwerów został wyposażony w 2 akceleratory graficzne NVIDIA Tesla V100. Na potrzeby przedmiotów związanych z systemami operacyjnymi oraz wirtualizacją i bezpieczeństwem wdrożony został klaster składający się z 3 serwerów. Dostęp do wirtualnych laboratoriów skonfigurowanych na tym klastrze jest możliwy poprzez urządzenie klasy UTM w postaci maszyny wirtualnej Stormshield V500.

Uczelnia już od wielu lat wdraża projekt wirtualnych laboratoriów VDI. Oznacza to, że studenci mogą uczestniczyć w zajęciach laboratoryjnych online i realizować program kształcenia, w ramach którego zdalnie uczą się pracy w zaawansowanych środowiskach teleinformatycznych oraz na specjalistycznym oprogramowaniu - zgodnie z wybranym przez siebie kierunkiem studiów. Wśród treści programowych realizowanych na kierunku Finanse i Rachunkowość w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu są takie, które będą dostarczane studentom w tej technologii.

5.1.4. Internet / WiFi

Sieć dydaktyczna Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu korzysta z łącza światłowodowego, symetrycznego o przepustowości 10 Gb/s. Łącze internetowe uczelni jest zabezpieczone poprzez zintegrowany system logistyki w oparciu o sprzęt firmy FortiNet. Nadzór nad bezpieczeństwem oraz zarządzanie siecią dydaktyczną umożliwia system monitoringu sieci Flowmon. Monitoring sieci uwzględnia nie tylko sprawdzanie zachowania sieci, ale także potrafi wykrywać anomalie bezpieczeństwa, monitorować serwery aplikacyjne. W skład sieci WiFi wchodzi ponad 100 punktów dostępowych, pozwalając na pokrycie całości kampusu powszechnie dostępną siecią Internetu bezprzewodowego.

5.1.5. Teams

Studenci, prowadzący zajęcia oraz pracownicy administracyjni mogą korzystać z usługi Office 365 A1 lub A3. Obie usługi zawierają aplikację Microsoft Teams w wersji online oraz w wersji klasycznej do zainstalowania na swoim komputerze. Aplikacja łączy w sobie elementy komunikacji i współpracy grupowej, przekazywania treści, oceniania prac oraz połączenia aplikacji edukacyjnych w jednym miejscu.

5.2. Infrastruktura dydaktyczna poza Uczelnią

Z programu praktyk oraz założeń przedmiotu praktyka zawodowa określonych w karcie przedmiotu, a także z Regulaminu praktyk zawodowych wynikają bezpośrednio miejsca, w których realizowane są praktyki. Uczelnia dobiera miejsca praktyk pod kątem ich przystosowania do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do praktyk na kierunku finanse i rachunkowość. Praktyki realizowane są w działających od wielu lat na rynku pracy podmiotach, które zapewniają praktykantom odpowiednie stanowiska pracy odpowiadające zakresowi przyszłej działalności zawodowej (dostęp do komputera, Internetu, profesjonalne oprogramowania etc.).

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej

Studenci oraz pracownicy WSB we Wrocławiu mają również dostęp do systemu informacyjnego służącego do komunikacji jakim jest Extranet. Każdy student na swoim koncie ma dostęp do rozkładu zajęć, informacji dotyczących egzaminów, zaliczeń, a także konsultacji dla osób mających zaliczenia lub egzaminy warunkowe. Studenci mogą również wyszukać adres e-mailowy wybranego wykładowcy, sprawdzić harmonogram zjazdów, plany studiów, godziny otwarcia określonego działu. Na uwagę zasługuje możliwość wyboru poprzez Extranet przedmiotów do wyboru, seminariów i specjalności, a także promotora. Dzięki temu student z dowolnego miejsca za pośrednictwem Extranetu może dokonać indywidualnego wyboru.

W procesie kształcenia zdalnego Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu korzysta z platformy edukacyjnej Moodle i MS Teams. Konto w Extranecie, które jest jednocześnie kontem osobistym do platformy elearningowej. Wykorzystanie tego narzędzia pozwala na budowanie kursów online zawierających treść, materiały multimedialne, odnośniki do źródeł zewnętrznych, treści interaktywne. Platforma Moodle daje możliwość komunikacji na linii wykładowca-student, a MS Teams student-student oraz wykładowca-student, zarówno synchroniczne jak i asynchroniczne (czaty, forum). Narzędzia takie jak quiz lub zadanie pozwalają na sprawdzanie wiedzy studentów oraz ich ocenianie. Dodatkowo możliwe jest generowanie licznych raportów, które umożliwiają śledzenie postępów i aktywność uczestników kursów na platformie. Wsparcie techniczne dla pracowników oraz studentów zapewnia zespół pracowników Centrum Zdalnego Kształcenia. Dla celów rozwijania e-learningu WSB we Wrocławiu posiada własne studio multimedialne wyposażone w profesjonalny sprzęt video, a także liczne oprogramowania do tworzenia materiałów i kursów e-learningowych np. articulate, da vinci studio, final cut pro, animaker, doodle i inne.

Dodać należy, że wszyscy studenci, prowadzący zajęcia oraz pracownicy administracyjni mają możliwość bezpłatnego pobrania najnowszej wersji pakietu biurowego Office 365 w ramach subskrypcji Microsoft 365 A1 lub A3 dla studentów. Dzięki temu studenci zyskują dostęp do najnowszych wersji aplikacji Word, Excel czy PowerPoint, a przede wszystkim w czasie kształcenia w trybie zdalnym mogą uczestniczyć w zajęciach poprzez platformę Teams. Usługa zawiera aplikację Microsoft Teams w wersji online oraz w wersji klasycznej do zainstalowania na swoim komputerze. Aplikacja łączy w sobie elementy komunikacji i współpracy grupowej, przekazywania treści, oceniania prac oraz połączenia aplikacji edukacyjnych w jednym miejscu. Podczas zajęć weekendowych z

aplikacji Teams korzysta ok. 7 tysięcy użytkowników każdego dnia i przeprowadzanych jest ponad tysiąc spotkań, gdzie ponad połowa użytkowników korzysta z klasycznej aplikacji Teams na platformie Windows, a co 4-ty użytkownik używa aplikacji online w przeglądarce. W związku z pandemią platforma Teams jest nieustannie wykorzystywana do kształcenia synchronicznego. Pakiet ten może być wykorzystywany przez studentów przez cały okres trwania nauki.

5.4. Dostęp do infrastruktury przez osoby z niepełnosprawnościami

Co warte jest podkreślenia obiekty wykorzystywane na potrzeby zajęć dydaktycznych dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Oznacza to, że są pozbawione barier architektonicznych, wyposażone w odpowiednie oznaczenia (w szczególności dla osób słabowidzących, w tym tabliczki w języku Braille'a), windy, podjazdy, pochylnie, toalety dostosowane do potrzeb OzN na każdym piętrze i inne. Ponadto we wspomnianym wcześniej Biurze ds. OzN znajdują się stanowiska komputerowe dedykowane wyłącznie dla studentów z niepełnosprawnością oraz specjalistyczny sprzęt dla osób słabowidzących i słabosłyszących. Istnieje też wypożyczalnia sprzętu ułatwiającego naukę dla OzN, gdzie mogą bezpłatnie wypożyczyć laptopy, tablety, dyktafony, systemy FM. Dodatkowo największa sala wykładowa uczelni (aula w budynku A) została wyposażona w pętlę indukcyjną przeznaczoną dla osób z niepełnosprawnością narządów słuchu. Podobne pętli indukcyjne znajdują się również w działach obsługowych dla studentów (m.in. BON, dziekanat I stopnia, dziekanat II stopnia, biuro rekrutacji, dział obsługi finansowej studenta, biuro karier). Studenci mają także w tych działach możliwość skorzystania z usługi tłumacza polskiego języka migowego online. Część ze wspomnianych działów posiada także biurka dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządów ruchu.

Uczelnia w roku 2020 zleciła przeprowadzenie audytu architektonicznego, który został przeprowadzony przez Stowarzyszenie „Twoje Nowe Możliwości”. Wnioski z przeprowadzonego audytu pozwoliły na ocenę stanu aktualnego oraz wdrożenie usprawnień na przyszłość. WSB we Wrocławiu jest w trakcie realizacji projektu „Uczelnia dostępna II”. W projekcie zaplanowano wiele działań na rzecz zwiększenia dostępności cyfrowej, architektonicznej i komunikacyjno-informacyjnej Uczelni dla OzN (w tym m. in. zakup specjalistycznego sprzętu, oprogramowania, szkoleń i usług).

5.5. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

System informacyjno-biblioteczny Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu pełni funkcję ogólnodostępnej biblioteki naukowej, realizującej zadania usługowe, dydaktyczne i naukowobadawcze. Biblioteka gromadzi zbiory i tworzy warsztat informacyjny zgodny z kierunkami kształcenia i potrzebami badań naukowych Uczelni. Zbiory dostępne są dla całej społeczności WSB we Wrocławiu, a cały system ma za zadanie wspierać wysoką jakość kształcenia poprzez dostarczanie szybkiego i szerokiego dostępu do wiedzy i wszelkich możliwych źródeł informacji. Szczegółowe zasady korzystania ze zbiorów ujęte są w Regulaminie systemu biblioteczno-informacyjnego.

Wymienione zadania, biblioteki systemu realizują w szczególności poprzez:

- gromadzenie zbiorów tradycyjnych oraz zasobów informacji elektronicznej z uwzględnieniem potrzeb pracowników naukowych i studentów,
- opracowywanie zbiorów bibliotecznych w sposób zapewniający powszechnie dostępną i spójną informację o tych zbiorach, a także tworzenie katalogu online wspólnego dla obu bibliotek systemu, udostępnianie zbiorów bibliotecznych oraz zasobów informacji elektronicznej w sposób

zapewniający pełny dostęp do nich wszystkim członkom społeczności akademickiej WSB we Wrocławiu,

- udzielanie informacji bibliotecznych, bibliograficznych i rzeczowych oraz wspomaganie użytkowników w korzystaniu z zasobów bibliotek systemu,
- prowadzenie działalności dydaktycznej w formie szkoleń bibliotecznych oraz konsultacji,
- prowadzenie działalności naukowej w zakresie bibliotekoznawstwa i dziedzin pokrewnych,
- dokumentowanie dorobku naukowego pracowników, w tym tworzenie Biblioteki Cyfrowej WSB w oparciu o teksty naukowe afiliowane do wydziału,
- współpracę z bibliotekami oraz innymi instytucjami naukowymi w kraju i za granicą.

Biblioteka pracuje w systemie komputerowym PROLIB, czytelnicy mogą poprzez katalog on-line wyszukiwać, zamawiać i rezerwować książki, a także prolongować terminy wypożyczeni. W wyniku sytuacji pandemicznej w Polsce, biblioteka WSB we Wrocławiu wprowadziła możliwość zdalnego założenia konta czytelnika, poprzez wypełnienie odpowiedniego formularza. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury biblioteki zawarte są w Załączniku.

Zagadnienia z obszaru finansów i rachunkowości są dobrze reprezentowane w zbiorach Biblioteki; książki z omawianego zakresu stanowią około 41% całości zbiorów. Poniżej wyspecyfikowano wybór dostępnej w Bibliotece literatury dla kierunku Finanse i Rachunkowość.

ZAGADNIENIA

- Analiza ekonomiczno-finansowa – 194 tytuły
- Banki. Bankowość – 453 tytuły
- BHP – 75 tytułów
- Działalność gospodarcza. MŚP – 1449 tytułów
- Ekonomia – 735 tytułów
- Etyka biznesowa – 43 tytuły
- Finanse przedsiębiorstw – 160 tytułów
- Finanse. Prawo finansowe. Polityka pieniężna – 1205 tytułów
- HR. Zarządzanie zasobami ludzkimi – 469 tytułów
- Komunikacja. Negocjacje – 356 tytułów
- Metody ilościowe. Matematyka finansowa – 110 tytułów
- Prawo gospodarcze. Prawo handlowe. Prawo cywilne. Prawo podatkowe – 822 tytuły
- Rachunkowość zarządcza. Rachunek kosztów – 121 tytułów
- Rachunkowość. Sprawozdawczość finansowa – 788 tytułów
- Rynki finansowe. Inwestycje – 467 tytułów
- Socjologia - 389 tytułów
- Statystyka – 203 tytuły
- Ubezpieczenia. Prawo pracy – 401 tytułów
- Zarządzanie projektami – 122 tytuły.

Poza dostępną literaturą, każdy czytelnik ma możliwość korzystania z baz danych, elektronicznych zasobów wiedzy oraz czasopism. Wszystkie bazy są dostępne z każdego komputera sieci uczelnianej, na całym kampusie. W celu ułatwienia czytelnikom korzystania z zasobów elektronicznych (baz danych i czasopism w wersji on-line), zainstalowano sieć HAN (Hidden Automatic Navigator), dzięki

której – po zalogowaniu się jako użytkownik Biblioteki WSB - można przeglądać zawartość baz również spoza sieci uczelnianej z każdego miejsca na świecie.

Biblioteka dysponuje zasobami elektronicznymi o zasięgu międzynarodowym:

- Ebsco – najobszerniejsza (głównie anglojęzyczna) pełnotekstowa baza z zakresu nauk: ścisłych, humanistycznych, społecznych, psychologii, edukacji, nauk ekonomicznych, biznesu, informatyki, techniki, biologii, chemii, fizyki, nauk medycznych, biomedycznych i innych. Rejestruje zawartość czasopism naukowych (około 8.000 tytułów), streszczenia książek, raportów, materiałów konferencyjnych itp.
- Elsevier – zawiera elektroniczne wersje czasopism wydawanych przez wydawnictwo Elsevier (jedno z największych światowych wydawnictw naukowych). Oferuje dostęp do blisko 1.650 tytułów bieżących (z rocznikami archiwalnymi do 1995 roku) oraz do ponad 370 tytułów niekontynuowanych.
- IISI Web Of Knowledge – platforma tworzona przez firmę Thomson Reuters. Pozwala na dostęp do następujących baz: Science Citation Index Expanded (od 1945), Social Sciences Citation Index (od 1956), Arts & Humanities Citation Index (od 1975), Conference Proceedings Citation Index-Science (od 1990), Conference Proceedings Citation Index-Social Science & Humanities (od 1990). W bazach indeksowanych jest blisko 23.000 czasopism.
- Nature – czasopismo udostępniane z serwera wydawcy Nature Publishing Group (NPG). Od września 2010 roku czasopismo udostępniane w ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej (w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki). Licencja krajowa pozwala na dostęp do rocznika bieżącego i czterech roczników archiwalnych (w 2010 r. dostęp do roczników 2006-2010, w 2011 dostęp do roczników 2007-2011 itd.).
- Science – czasopismo udostępniane z serwera wydawcy American Association for the Advancement of Science. Licencja krajowa pozwala na dostęp do rocznika bieżącego i archiwum od 1997 roku.
- Scopus – jest produkowaną przez Elsevier interdyscyplinarną bazą abstraktów i cytowań z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, technicznych, medycznych i humanistycznych. Scopus obejmuje ponad 19.500 tytułów publikacji, w tym ponad 18.500 recenzowanych czasopism (z których ponad 1.800 jest dostępnych w systemie Open Access), ponad 400 publikacji handlowych, 300 serii książkowych, 250 sprawozdań konferencyjnych. Baza zawiera ponad 46 milionów rekordów bibliograficznych, z których 25 milionów posiada cytowania sięgające roku 1996, 25 milionów rekordów patentowych oraz indeksuje naukowe strony www. Ponad połowa czasopism w bazie Scopus pochodzi spoza USA. Baza Scopus zawiera także indeks Hirscha.
- Springer – pełno tekstowa baza wydawnictwa Springer, która umożliwi przeszukiwanie i przeglądanie prawie 1.200 tytułów czasopism w formie elektronicznej z wielu dziedzin. Baza daje możliwość dostępu do spisów treści, streszczeń oraz pełnych tekstów artykułów (archiwum dostępne od 1996 roku).
- Wiley – kolekcja Wiley-Blackwell obejmuje blisko 1400 tytułów czasopism Wydawnictwa John Wiley & Sons Ltd (Wiley) i Blackwell Publishers. Zakres tematyczny to nauki ścisłe, humanistyczne i społeczne.

Biblioteka zapewnia również dostęp do baz komercyjnych, który jest finansowany ze środków Uczelni, między innymi:

- System informacji prawnej LEX Omega to program dla profesjonalistów poszukujących szerokiej i aktualnej informacji prawnej. Jest kompleksowo opracowanym zbiorem przepisów, orzeczeń, komentarzy, wzorów pism, a także przepisów prawa miejscowego, resortowego oraz europejskiego. Prócz aktów prawnych zawiera: czasopisma on-line oraz blisko 1000 pełnych tekstów książek wydanych przez Wolters Kluwer
- Serwis INFOR LEX: Polskie Prawo Gospodarcze zapewnia dostęp do codziennie aktualizowanej bazy informacji dotyczących szeroko pojętego prawa gospodarczego. Zawiera 29 pełnotekstowych wersji czasopism fachowych w wersji on-line (m.in. Gazetę Prawną, Personel i Zarządzanie, Monitor Księgowego, Prawo Przedsiębiorcy i in.) oraz zbiór aktów prawnych, orzecznictwo i interpretacje. Dostarcza praktycznej wiedzy pomagającej stosować obowiązujące przepisy.
- System informacji prawnej LEGALIS, na który składa się kompleksowa baza prawa polskiego, zawierająca akty prawne z Dzienników Ustaw, Monitorów Polskich i dzienników urzędowych, orzecznictwo sądów, wyjaśnienia urzędowe, wzory pism oraz 16 dedykowanych modułów komentarzowych, stanowiących wykładnię podstawowych dziedzin prawa; Wydawnictwo C.H. BECK
- Serwis HR to narzędzia i wiedza, jak realizować procesy HRM, by wspierały osiągnięcie celów biznesowych firmy w zgodzie z obowiązującym prawem. Pomaga rozwiązywać codzienne problemy, dostarcza inspiracji do wdrażania projektów HRM oraz narzędzia do ich realizacji. Zawiera gotowe procedury, przykłady dokumentów, studia przypadków, porady, raporty rynkowe oraz narzędzie do zarządzania szkoleniami Gen - kreator szkoleń.
- Platforma Emerald Insight: dostęp do elektronicznych wersji czasopism naukowych i ebooków z zakresu zarządzania, logistyki, marketingu, ekonomii i finansów, pedagogiki, nauk społecznych.
- EMIS Intelligence Polska: informacje ekonomiczne, finansowe, społeczne i polityczne; zapewnia dostęp do pełnych tekstów artykułów prasowych (Gazety Wyborczej, Rzeczpospolitej, Gazety Prawnej, Wprost, Newsweeka i in.) i agencyjnych, sprawozdań finansowych spółek, notowań giełdowych, statystyk oraz danych makroekonomicznych, uzyskanych bezpośrednio ze znaczących źródeł informacji krajowych i międzynarodowych.

Biblioteka dysponuje stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu i baz, ponadto na terenie całej Uczelni dostępny jest bezprzewodowy Internet WiFi, co umożliwia pracę studentom na przenośnych komputerach osobistych. Agendy Biblioteki Głównej są czynne 7 dni w tygodniu, a poza godzinami dyżurów czytelnicy mają możliwość kontaktu z bibliotekarzem poprzez e-mail, telefon bądź Messenger. Biblioteka dysponuje zewnętrznym księżkomatem oraz wrzutnią (do zwrotu książek).

Do korzystania z zasobów i usług Biblioteki uprawnia posiadane ważne konto Użytkownika w systemie bibliotecznym. Jak zostało już wspomniane szczegółowe informacje dotyczące zapisów i konta bibliotecznego zawarte są w Regulaminie Systemu Informacyjno-bibliotecznego we Wrocławiu. Wobec zapisów regulaminu prawo do korzystania z zasobów mają wszyscy pracownicy i studenci WSB we Wrocławiu, włączając w to studentów studiów podyplomowych i MBA, a także słuchaczy szkół TEB Edukacja sp. z o.o. we Wrocławiu, osoby które uzyskały takie prawo na podstawie odrębnego zarządzenia. Biblioteka udostępnia również swoje zbiory na miejscu innym zainteresowanym czytelnikom.

Należy podkreślić, że system informacyjno-biblioteczny jest dostosowany do korzystania przez osoby z niepełnosprawnością. Biblioteka i czytelnia są wyposażone w odpowiedni sprzęt dla osób słabowidzących (komputer dedykowany oraz skaner powiększający). Zapewnione są również odpowiednie ciągi komunikacyjne (brak progów, przestrzeń dostosowana dla osób z niepełnosprawnością ruchową). Dodatkowym ułatwieniem jest dostępność on-line do bazy czasopism oraz książek w postaci e-booków, a także możliwość przez Internet rezerwowania i zamawiania książek dostępnych w bibliotece.

Studenci mają dostęp do Extranetu oraz platformy Moodle, które umożliwiają zdalny dostęp do treści informacyjnych i edukacyjnych (materiały szkoleniowe, manuały do przedmiotów, karty przedmiotu (sylabusy), dane kontaktowe, plan zajęć, harmonogram roku itp.). Wszelkie informacje, w tym wszystkie istotne dla studentów akty wewnętrzne (regulaminy, zarządzenia Rektora, Dziekana, Kanclerza i inne) są publikowane na stronach Uczelni i w Extranecie. Standard cyfrowy strony WSB we Wrocławiu jest dostosowany do wymagań standardu WCAG z myślą o studentach z niepełnosprawnością.

5.6. Zakres monitorowania, ocena, doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy

Baza dydaktyczna i naukowa Uczelni jest na bieżąco monitorowana. Zarówno studenci jak również nauczyciele akademicy biorą udział w badaniu atrybutów Marki (BAM). Kadra dydaktyczna bierze udział w ocenach co dwa lata jednak swoje uwagi może bez zbędnej zwłoki zgłaszać zarówno do Kierownika Zakładu Dydaktycznego jak również do Menadżera Kierunku. Uwagi te w poprzednich latach dotyczyły zakupu dodatkowego oprogramowania, wyposażenia sal dydaktycznych i zwiększenia ilości laboratoriów komputerowych. Zgłaszane pomysły i uwagi są poddawane analizie, uwzględniane w planie finansowym i w miarę możliwości budżetowych realizowane. Przykładem odpowiedzi na zgłaszane wnioski może być nowo wybudowany w pełni nowoczesny, dostosowany do osób z niepełnosprawnościami, budynek WSB o powierzchni ponad 8 300 m² – pierwszy etap inwestycji. Obecnie budowany jest drugi budynek, którego powierzchnia wyniesie ponad 6 000 m².

Innym przykładem odpowiedzi na zgłaszane wnioski jest uzyskanie dostępu przez kilkoro pracowników Zespołu Dydaktycznego Rachunkowości do specjalistycznego czasopisma GOFIN.

Pomysły/ uwagi zgłaszane przez studentów są również szeroko dyskutowane, np. na spotkaniach Rady Biznesu. Jednym z ostatnich przykładów jest dyskusja dotycząca oprogramowania używanego na zajęciach na kierunku. Dyskusja została wywołana przez Menedżera Kierunku po wynikach badania BAM.

WSB w ramach dbałości o jakość prowadzenia zajęć dokonuje systematycznych przeglądów infrastruktury i realizowanych procesów, prowadząc do ich usprawniania. Szczególne natężenie prac występuje zawsze w przerwach międzysemestralnych i przed rozpoczęciem roku akademickiego. To właśnie wtedy mają miejsce wszelkie przeglądy, naprawy, instalacje (np. nowego oprogramowania na potrzeby zajęć dydaktycznych). Monitorowanie stanu technicznego obiektów i usuwanie wszelkich usterek podczas roku akademickiego odbywa się 7 dni w tygodniu. Systematycznie monitorowany jest również stan techniczny rzutników multimedialnych, nagłośnienia, oświetlenia, stan tablic suchościeralnych, ławek, krzeseł, klimatyzacji, itd.

Warto dodać, iż w ramach dbałości o sprawne prowadzenie zajęć, podczas ich trwania, Uczelnia zabezpiecza 7 dni w tygodniu obecność osób wspierających dydaktyków, dbających o prawidłowe działanie sprzętów (w tym IT). Osoby zatrudnione przez WSB stanowią wsparcie techniczne, które oprócz usuwania usterek, pomaga z instalacją, aktualizacją oprogramowania, czy też z uruchomieniem niektórych sprzętów.

Warto zaznaczyć, iż pracownicy uczelni systematycznie śledzą wszelkie nowinki w zakresie rozwiązań IT, wyposażenia audiowizualnego, wdrażania rozwiązań energooszczędnych i w miarę możliwości finansowych WSB je wdrażają.

Księgozbiór biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu jest również na bieżąco monitorowany, przez menadżerów kierunków, którzy przy weryfikacji kart przedmiotów, a także podczas hospitacji sprawdzają dostępność zalecanej literatury przedmiotu. Ponadto czuwają nad aktualnością zasobów informacji naukowej zarówno w formie tradycyjnej jak i elektronicznej. System informacyjnobiblioteczny jest dostosowany do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na kierunku Finanse i Rachunkowość. Ponadto proces monitorowania i oceny aktualnych zasobów jest na bieżąco oceniany przez studentów, a także wykładowców WSB we Wrocławiu, wszelkie prośby o zapotrzebowanie są weryfikowane i zgłaszane do zakupu.

Zalecenia dotyczące kryterium 5* wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5* wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Dla bezpieczeństwa studentów warto zastanowić się nad możliwością ograniczenia ruchu samochodowego na ciągach pieszo-jezdnych między budynkami dydaktycznymi (w miarę możliwości). Zespół Oceniający zachęca także Władze Uczelni do czynienia dalszych starań o ułatwienie dojazdu do kompleksu dydaktycznego. Prowadzi do niego praktycznie jedna droga, bardzo zakorkowana przed rozpoczynającymi się zajęciami w soboty i niedziele.	W ramach przebudowy infrastruktury drogowej sytuacja komunikacyjna Uczelni uległa zmianie. Dojazd do budynków Uczelni prowadzi utwardzonymi drogami z wydzielonym ciągiem komunikacji pieszej. Ułatwiony jest również dojazd do budynków dydaktycznych ze względu na uruchomienie komunikacji autobusowej ulicą Fabryczną oraz zbliżające się ku końcowi prace nad powstaniem Trasy Autobusowo-Tramwajowej (TAT) na ul. Strzegomskiej.

* w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę było to kryterium 4 i brzmiało: „Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych”

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu od początku funkcjonowania przywiązuje ogromną wagę do kształcenia praktycznego. W 2013 roku (Zarządzenie Kanclerza nr 18/2013) nastąpiła zmiana organizacyjna WSB we Wrocławiu. W ramach struktury administracyjnej zostały powołane departamenty. Jednym z nowo powstałych departamentów został Instytut Współpracy z Biznesem (IWB), którego celem jest stałe budowanie relacji biznesowych i wdrażanie innowacji pożądaných przez rynek pracy w proces kształcenia.

Kluczowym zadaniem IWB jest obsługa procesu współpracy z biznesem, koordynowanie współpracy innych działów (jedno okienko) a także projektowanie nowych działań w tym obszarze.

Celem działań Instytutu Współpracy z Biznesem (IWB) jest:

1. Upraktycznienie studiów – poprzez pozyskiwanie informacji na temat pożądaných zmian w programach studiów, praktyk, dostosowanie kwalifikacji studentów i absolwentów do potrzeb rynku pracy poprzez doradztwo i konsultacje programów studiów z biznesem, tworzenie specjalności „dedykowanych” dla firm, zwiększanie zaangażowania praktyków w proces dydaktyczny
2. Badania i rozwój – pozyskiwanie środków i realizacja projektów badawczych na potrzeby biznesu, opracowywanie ekspertyz, działalność doradcza dla firm, itp.
3. Aktywna współpraca z otoczeniem gospodarczym, m.in. organizacja spotkań, seminariów, konferencji na styku uczelnia – biznes
4. Pośrednictwo pracy, staży, praktyk

W strukturze departamentu znajdują się: Biuro Karier odpowiedzialne za relacje biznes – student oraz Instytut Współpracy z Biznesem – odpowiedzialny za relacje nauka – biznes.

Uczelnia współpracuje zarówno z podmiotami gospodarczymi (biura rachunkowe, firmy consultingowe, przedsiębiorstwa, firmy rodzinne), jak i instytucjami i organizacjami publicznymi i innymi podmiotami przede wszystkim w województwie dolnośląskim, w których zatrudnienie znajdują osoby kończące kierunek Finanse i Rachunkowość. Przedsiębiorstwa i organizacje w województwie dolnośląskim traktowane są jako pracodawcy zatrudniający studentów i absolwentów kierunku Finanse i Rachunkowość, w związku z tym Uczelnia rozwija współpracę z tą grupą interesariuszy w rozmaitych formach: udział pracodawców w procesie wypracowania i opiniowania programów studiów (Radu Biznesu odbywające się cyklicznie raz w semestrze), stałe rozbudowywanie oferty praktyk i staży studenckich i absolwenckich, zapewnienie możliwości rekrutacji pracowników wśród studentów poprzez pośrednictwo pracy (Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu funkcjonuje w oparciu o Certyfikat o dokonaniu wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudniania (nr certyfikatu 381) itp., angażowanie przedstawicieli rynku pracy jako wykładowców Uczelni oraz stała współpraca pracowników naukowo-dydaktycznych z przedstawicielami otoczenia biznesowego, a także liczne projekty, których celem jest rozwój kapitału ludzkiego.

Aby sprawnie realizować i koordynować obszar współpracy z biznesem Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu realizuje od 2014 roku Program Partnerstwa Biznesowego, polegający na inicjowaniu i rozwijaniu działań o charakterze doradczym, eksperckim, naukowo-dydaktycznym, marketingowo-promocyjnym i biznesowym z przedstawicielami firm i instytucji Dolnego Śląska, którzy jako praktycy dzielą się głosem eksperckim w ważnych dla Uczelni kwestiach. Obecnie IWB ma podpisanych blisko

100 umów partnerskich. Partnerami są firmy, przedsiębiorstwa, urzędy, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego. Tak zróżnicowany dobór Partnerów zakłada możliwość rozwoju kierunków.

Najistotniejsze obszary dotychczasowej współpracy to:

- doradztwo i konsultacje przy tworzeniu i uaktualnianiu programów studiów oraz programów praktyk danej specjalności,
- opiniowanie istniejących programów kierunków i nowych specjalności na kierunku
- uczestnictwo w spotkaniach Rad Biznesu dla każdego kierunku studiów
- prowadzenie zajęć w zakresie przedmiotów specjalnościowych oraz innych form zajęć (np. business case'ów, warsztatów, szkoleń, wystąpienia w części wykładów/ćwiczeń),
- organizacja debat z udziałem środowisk naukowych oraz praktyków biznesu i przedstawicieli instytucji samorządowych,
- organizacja praktyk, staży, warsztatów rekrutacyjnych,
- współpraca w ramach pośrednictwa pracy.

Jednym z przykładów działań podejmowanych przez Departament Współpracy z Biznesem jest organizowany co roku przez Centrum Biznesu Rodzinnego (wchodzącego w struktury IWB) Kongres Firm Rodzinnych. Do tej pory zostało zorganizowanych 5 jego edycji. Każda edycja przebiegała pod innym hasłem przewodnim: Nowe horyzonty rozwoju (2018), Ciągłość i zmiana (2019), Własność zobowiązuje (2020), Gotowi na jutro (2021), Odnowa od nowa (2022). Spośród wielu problemów i wyzwań, które wiążą się z funkcjonowaniem przedsiębiorstw rodzinnych w czasie Kongresu organizatorzy chcą zwrócić szczególną uwagę na zmieniające się warunki ich funkcjonowania, w tym na konkurencję globalną i lokalną, wyzwania związane z innowacyjnością, zmieniającym się rynkiem pracy, a także na problemy regulacji prawnych i podatkowych, obciążeń fiskalnych jak również na najważniejsze problemy wewnętrzne związane głównie z procesami transformacji międzypokoleniowej i sukcesji. Poprzez udział zaproszonych gości – głównie właścicieli i menedżerów przedsiębiorstw rodzinnych, a także specjalistów – konsultantów, doradców, naukowców, imprezy towarzyszące, a zwłaszcza poprzez okazję do spotkań i dyskusji z samymi właścicielami przedsiębiorstw rodzinnych, Kongres będzie okazją do zdobycia wiedzy, wymiany poglądów a także nawiązania kontaktów z przedsiębiorstwami znajdującym się w podobnej sytuacji biznesowej czy rodzinnej. Podczas kolejnych edycji Kongresu omawiane były m.in. zagadnienia związane z tematyką finansów i podatków. Jako prelegentów zapraszane były firmy m.in. consultingowe (Grant Thornton – Główny Partner merytoryczny Kongresu), kancelarie prawne (Wardyńscy, SDZ Legal Schindhelm), Eksperti (m.in. Piotr Bujak – Główny Ekonomista banku PKO BP czy Grzegorz Szysz – Doradca podatkowy), przedstawiciele ministerstw (Grzegorz Sinacki - główny specjalista Departamentu Handlu i Współpracy Międzynarodowej (Ministerstwo Rozwoju i Technologii).

Od roku 2019 Sponsorem Strategicznym KFR jest PKO Bank Polski, natomiast od roku 2020 Głównym Partnerem Merytorycznym jest Grant Thornton Frąckowiak spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.

Szczególnie cenionym przez studentów poszczególnych kierunków wydarzeniem jest organizowany przez Biuro Karier WSB cyklicznie raz w semestrze cykl spotkań z pracodawcami **WSB Career Trends** (spotkania dedykowane studentom konkretnych kierunków). W ramach spotkań ze studentami

(bezpośrednich lub online) pracodawcy, eksperci nie tylko dzielą się aktualną wiedzą z obszarów działalności reprezentowanej firmy, przedstawiają aktualne trendy, możliwości rozwoju w branży, a także wymagania dla danego kierunku kariery, ale też opowiadają o aktualnie prowadzonych procesach rekrutacyjnych. W roku akademickim 2021/2022 odbyło się 15 spotkań z czego 3 spotkania dedykowane były studentom kierunku Finanse i Rachunkowość, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Spotkania dla studentów kierunku Finanse i Rachunkowość w ramach WSB Career Trends

WSB Career Trends z...	Tytuł	Data	Prelegenci
KPMG Sp. z o.o.	Polski Ład wprowadził szereg zmian w systemie podatkowym.	29.03.2022	Tomasz Kaczmarek Tax Manager
Aviva Sp.zo.o.	Ubezpieczenia gospodarcze, a system ubezpieczeń społecznych, perspektywa ubezpieczyciela	29.03.2022	Sebastian Solecki Dyrektor Obszaru Sprzedaży
Krajowy Instytut Prawa Gospodarczego Sp. z o.o.	Najczęstsze oszustwa gospodarcze w pandemii w Polsce – CASE STUDY i sposoby przeciwdziałania im.	26.04.2022	Paweł Juskowiak Wiceprezes Zarządu

Ważną formą wsparcia dla studentów organizowaną przez Biuro Karier jest program "**Mentoring i Coaching dla Studentów i Absolwentów**". Od 2011 r. Biuro Karier prowadzi rozwojowy program mentoringowy, a od 2017 r. także coachingowy dla studentów i absolwentów. Ścisłe współpracujemy z przedstawicielami biznesu, którzy wcielają się w role mentorów i coachów, którzy dzielą się swoją wiedzą, warsztatem pracy. Program podzielony został na mentoring ogólny, naukowy oraz coaching ogólny i kariery. Może odbywać się stacjonarnie na Uczelni, w siedzibie pracodawcy lub zdalnie. Studenci mają możliwość także spotkań w języku angielskim. Program ma charakter non-profit. Do tej pory w ramach programu współpracowali przedstawiciele takich firm jak IBM, GlobalLogic, Fresenius Medical Care, Infor, Gigaset, Siemens, Aeorgrease, Starbucks, Dr.Max., Hi-P Poland Sp. z o.o., JB Coaching Szkolenia Mediacje, GAZ-SYSTEM S.A., LG Electronics, Santander Bank Polska, PeKAO SA. Mentorzy i coachowie podczas indywidualnych sesji ze studentami bardzo często wzmacniali ich kompetencje w obszarach związanych z umiejętnością przywództwa, zarządzania ludźmi, rozwiązywania konfliktów, zarządzania różnorodnością, współpracą oraz umiejętnością pracy w środowisku międzynarodowym.

Wartą uwagi formą studiów były uruchomione w roku akademickim 2019/2020 studia dualne współfinansowane ze środków unijnych w ramach projektu: "Program kształcenia dualnego na kierunku Finanse i Rachunkowość w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu" POWR.03.01.00-00-DU51/18. Od roku akademickiego 2019/2020 kształcenie jest realizowane na studiach I stopnia w trybie stacjonarnym dla specjalności Rachunkowość. Grupa 44 studentów rozpoczęła studia dualne na wydziale Finansów i Zarządzania. 38 studentów zakończyło lub będzie kończyć studia w tym systemie. Założeniem projektu było równoległe odbywanie staży w firmach w powiązaniu z nauką na uczelni w układzie 1 dzień na uczelni, 4 dni w firmie. Staże trwały 9 miesięcy (3 semestry). Podczas staży w III, IV i V semestrze studenci realizowali konkretne przedmioty w różnych firmach: biurach rachunkowych, działach księgowości, finansowych itp. Zaliczenie tych przedmiotów odbywało się dwutorowo, tj. na Uczelni i w firmie. Efekty uczenia się dotyczące wiedzy były oceniane poprzez test on-line (Uczelnia) oraz ocenę osiągniętych efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych poprzez wypełnienie karty oceny kształcenia dualnego (pracodawca). Ocena końcowa była wypadkową oceny w firmie (umiejętności i kompetencje) oraz na Uczelni (wiedza). Na potrzeby realizacji tych

przedmiotów zostały przygotowane manuały w dwóch wersjach: dla studenta i opiekuna/wykładowcy, dzięki czemu, zwłaszcza opiekunowie w firmach, mieli możliwość zwrócenia uwagi na istotne zagadnienia związane z przekazaniem wiedzy praktycznej w powiązaniu z kształtowaniem odpowiednich umiejętności i kompetencji.

Oprócz staży studenci dodatkowo mogli skorzystać z bogatej oferty szkoleniowej, np. kursu maklerskiego, szkolenia SAP, POWER BI, POWER PIVOT, podstawy programowania w Visual Basic for Applications w analizie biznesowej+, pełnej księgowość na systemie ResetR2FK, uproszczonej księgowość: Książkę Przychodów i Rozchodów i Ryczałt Ewidencjonowany na systemie ResetR2FK, rozliczeń płacowych w systemie R2Płatnik, Nowy Ład – kompleksowe omówienie najważniejszych zmian. Na podstawie informacji zwrotnych zarówno od Pracodawców, jak i Studentów tego rodzaju programy powinny być realizowane w systemie ciągłym, niekoniecznie projektowo.

Oprócz standardowych zadań związanych z realizacją współpracy w zakresie Uczelnia-Student, IWB koordynuje również wszelkiego rodzaju działania związane z wsparciem biznesu w rozwoju, w ramach zarówno projektów komercyjnych, jak i programów unijnych (Bony na Innowacje). Do projektów zaliczyć można np.:

- Badanie: *Rola i znaczenie dominującego przedsiębiorstwa i przemysłu w regionach monokultury gospodarczej. Analiza na przykładzie KGHM Polska Miedź S.A.* realizowane przez zespół złożony z pracowników WSB we Wrocławiu, konsultantów Związku Pracodawców Polska Miedź, pracowników Centrum Usług Księgowych KGHM Polska Miedź S.A. oraz Urzędu Statystycznego we Wrocławiu;
- Badanie *Polacy o długach* przeprowadzone przez Wyższą Szkołę Bankową we Wrocławiu przy współpracy z Grupą KRUK. Przedmiotem badania były nawyki, cechy i zachowania ludzi oraz ich skłonność do zadłużania. Celem badania była identyfikacja czynników wpływających na przynależność do jednej z dwóch grup: grupy osób mających problemy ze spłatą zobowiązań finansowych oraz osób, które nawet posiadając zobowiązania finansowe, nie mają problemów z ich spłatą;
- Badanie, którego celem była analiza i porównanie pakietów powitalnych firm bukmacherskich. Efektem prac był ranking pakietów powitalnych najatrakcyjniejszych z punktu widzenia klientów, którzy się rejestrują;
- Przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych obejmujących budowę systemu wspomagania decyzji managerskich opartego o technologię sztucznej inteligencji umożliwiającego zoptymalizowanie pracy zespołu ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki biur rachunkowych;
- Przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych obejmujących stworzenie systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie procesami w biurze rachunkowym z uwzględnieniem monitorowania czasu pracy, jego rozbicia na klientów i projekty oraz automatyzacji wystawiania faktur;
- Przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych obejmujących stworzenie systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie procesami w biurze rachunkowym z uwzględnieniem obiegu dokumentacji księgowej, zarządzaniem kontaktem z Klientem oraz do procesu pozyskiwania nowych klientów.
- Przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych, których produktem ma być aplikacja służąca do sporządzania dokumentacji podatkowych cen transferowych wg. nowych standardów;

Instytut Współpracy z Biznesem koordynuje również prace Rad Biznesu. W skład Rady Biznesu dla kierunku Finanse i Rachunkowość wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego związanego z szeroko pojętą działalnością finansową, np. biura rachunkowe, banki, działy księgowości/finansowe w przedsiębiorstwach, biura rachunkowe, urzędy skarbowe, organy administracji państwowej i samorządowej, przedstawiciele firm etc., pracownicy WSB we Wrocławiu (m.in. Dziekan lub Prodziekan odpowiedzialny za kierunek, Menedżer Kierunku, Dyrektor IWB, Opiekunowie Kierunku z ramienia Biura Karier) oraz przedstawiciel absolwentów. W czasie wprowadzenia w kraju i na świecie stanu epidemii i czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni spotkania Rady Biznesu odbywały się w formie online na platformie MSTeams

Tabela 31. Skład Rady Biznesu dla kierunku Finanse i Rachunkowość (stan na 31.08.2022):

Pracodawca	Przedstawiciel	Stanowisko
PKO BP SA	Małgorzata Czerwińska	Dyrektor Regionu Bankowości Detalicznej
Biuro Rachunkowe Bogusław Nowicki	Bogusław Nowicki	właściciel
Dolnośląski Urząd Skarbowy we Wrocławiu	Anna Szubert	Naczelnik Urzędu Dolnośląski Urząd Skarbowy
Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych	Tomasz Wojtasiewicz	
Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych	Michał Mastowski	
RKB Broker Ubezpieczeniowy	Robert Koszut	
Impel Business Solutions Sp. z o.o.	Sebastian Boniewicz	Dyrektor ds. personalnych
Fresenius Medical Care SSC Sp. z o.o.	Grażyna Kelly	HR Manager EMEA SSC
,Credit Agricole	mgr Agnieszka Gorzkowicz	Zastępca rzecznika prasowego
PwC Advisory Sp. z o. o. s. k.	Lidia Lesiak	
AKKUS Sp. j.	Wojciech Kraus	Dyrektor transportu
IBM Global Services Delivery Centre Polska Sp. z o.o.	Jarosław Jackowiak	External Affairs Manager
Urząd Kontroli Skarbowej	Agnieszka Dornfeld-Kmak	
Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o. o. s. k.	Dariusz Bednarski	Partner Zarządzający, Doradztwo Podatkowe, Prawne, Biznesowe, Wiceprezes Zarządu Komplementariusza
Księgowi Specjaliści Sp. z o. o.	Edyta Ogrodowiak	właściciel
Core-tax and more Monika Nowak	Monika Nowak	właściciel
Partner Finance SA	Edwin Glinkowski	
	Monika Mostowska-Żybura	ekspert niezależny
	Jarosław Bełza	absolwent

Spotkania Rad Biznesu organizowane są standardowo dwa razy w roku (po jednym w każdym semestrze). Porządek obrad każdej Rada Biznesu obejmuje:

1. Ocenę realizowanego w danym momencie programu studiów
2. Zgłaszania propozycji nowych przedmiotów do programu studiów
3. Zgłaszanie nowych specjalności na określonych kierunkach studiów

4. Zgłaszanie zapotrzebowania na określone kompetencje
5. Dyskusja na temat realizacji praktyk zawodowych (aktualizacja, doskonalenie programu, dokumentacji, procedur etc.)
6. Wolne wnioski

Partnerzy kierunku mają wpływ nie tylko na program kształcenia, ale również na rozwój nauki poprzez realizację i uczestnictwo w projektach naukowo-badawczych, konferencjach, seminariach, spotkaniach z wybitnymi ekspertami.

Wymiernymi efektami współpracy z Radą Biznesu kierunku Finanse i Rachunkowość są:

1. Zwiększenie bazy firm, w których studenci mogą odbywać praktyki zawodowe,
2. Utworzenie nowej specjalności na studiach I stopnia – Specjalista kadr i płac,
3. Ustalenie programu studiów dla specjalności Specjalista kadr i płac,
4. Dokonanie zmian w modułach do wyboru realizowanych przez studentów studiów I stopnia w ramach Praktyk zawodowych,
5. Dodanie do programu studiów przedmiotu Techniki radzenia sobie ze stresem,
6. Dodanie do programu studiów przedmiotu Finanse osobiste,
7. Prace nad utworzeniem nowej specjalności na studiach II stopnia związanej z szeroko pojętą analizą danych. Studia na tej specjalności będą kształcić specjalistów, którzy poprzez umiejętność pozyskiwania danych z różnych źródeł, ich właściwą agregację oraz analizę będą w stanie sformułować istotne wnioski, a dzięki wykorzystaniu odpowiednich narzędzi wizualizacyjnych będą w stanie czytelnie i atrakcyjnie je przedstawić umożliwiając tym samym podjęcie trafnych decyzji zarządczych. Byłaby to specjalność interdyscyplinarna łącząca w sobie metody ilościowe, informatykę, finanse oraz zarządzanie. Absolwent studiów zdobędzie wiedzę i kompetencje, które pozwolą mu pracować na stanowiskach specjalistycznych związanych z analizą danych między innymi w bankach, firmach marketingowych, ubezpieczeniowych, windykacyjnych, przedsiębiorstwach produkcyjnych czy administracji publicznej,
8. Zwiększenia w programie studiów liczby godzin laboratoryjnych do nauki/pracy z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego MS Excel – zdaniem pracodawców znajomość programu jest niezwykle ważna dla każdego absolwenta kierunku.
9. Podpisane porozumienia partnerskie,
10. Studia dualne.

Zalecenia dotyczące kryterium 6* wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6* wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak	

* w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę było to kryterium 3 i brzmiało: „Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia”

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w Uczelni

Umiędzynarodowienia procesu kształcenia odgrywa ważną rolę zarówno przy obecnej koncepcji kształcenia, jak i planach dalszego rozwoju kierunków. Uczelnia poświęca dużo uwagi kwestii ciągłej aktualizacji programów nauczania. Mając powyższe na uwadze, rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia wiąże się z koncepcją kształcenia i planami rozwoju kierunku w zakresie działań zmierzających m.in. do zbudowania wysokiej jakości programów studiów. Służą temu wspólne projekty edukacyjne realizowane przez Uczelnię z zagranicznymi partnerami (m.in. wspólna organizacja międzynarodowych tygodni biznesu, szkół letnich), zwiększenia grona cudzoziemców studiujących w uczelni, w tym na kierunku Finanse i Rachunkowość, stworzenie warunków mających zachęcić odpowiednich studentów zagranicznych, zwiększenia mobilności międzynarodowej studentów i pracowników poprzez udział w programie Erasmus+. Współpraca międzynarodowa WSB ukierunkowana jest na wymianę doświadczeń w zakresie procesu kształcenia oraz dostosowania programów studiów do międzynarodowych standardów m. in. w następujących aspektach: stałej wymiany informacji dotyczącej planów studiów oraz priorytetowych przedmiotów kształcenia dla danego kierunku pomiędzy Uczelnią a uczelniami partnerskimi; obserwacji sposobów realizacji programów studiów na uczelniach partnerskich w czasie wizyt oraz realizowanych mobilności; stałego stosowania procedur European Credit Transfer System (ECTS), udziału w konferencjach międzynarodowych oraz programach typu job shadowing.

Uczelnia wspiera działania o charakterze międzynarodowym, które odgrywają ważną rolę wspierającą w umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Ważne jest ciągłe umiędzynarodawianie kampusu uczelni realizowane poprzez takie aktywności jak:

- Zapewnienie standaryzacji dwujęzycznych oznaczeń na zewnątrz i wewnątrz budynków.
- Efektywne wykorzystanie kanałów informacyjnych (strony internetowe, media społecznościowe) do komunikowania podejmowanych działań o charakterze międzynarodowym.
- Doskonalenie stron internetowych uczelni w języku angielskim i powstanie podstron kierunków w językach obcych.
- Biblioteka Uczelni umożliwiająca studentom dostęp do międzynarodowych baz takich jak: Emerald Insight, EBSCO, ELSEVIER, SPRINGER, ISI WEB OF KNOWLEDGE, SCOPUS, WILEY, SCIENCE, EMIS. Umożliwia dzięki temu dostęp studentów i kadry dydaktycznej do specjalistycznej literatury zagranicznej, co jest niezbędne w ramach przygotowywania przez studentów prezentacji podczas studiów oraz realizacji prac dyplomowych.
- Wdrożona została w mijającym roku akademickim inicjatywa Komisji Europejskiej EWP - Erasmus Without Paper (Erasmus bez papieru).
- Wzrost wielokulturowości środowiskowej – zapewnienie różnorodności krajów pochodzenia studentów obcokrajowców.
- Sformalizowanie działalności organizacji Buddy Mentors zajmującej się pomocą dla studentów zagranicznych.
- Organizacja wydarzeń integracyjnych dla studentów zagranicznych z zaangażowaniem studentów lokalnych.

- Organizacja wydarzeń sprzyjających umiędzynarodowieniu tj. Erasmus+ Days, kontynuacja organizacji International Week, Summer School, Letni kurs przygotowawczy języka polskiego
- Zachęcanie studentów obcokrajowców do reprezentacji w organizacjach studenckich.
- Opracowana jest koncepcja funkcjonowania Welcome Centre, które rozpocznie działalność od roku akademickiego 2023/24. Inicjatywa stworzenia Welcome Center wynika z potrzeby obsługi studentów zagranicznych w WSB we Wrocławiu i Opolu, których liczba z roku na rok jest coraz większa. Koncepcja zakłada stworzenie Welcome Center, jako osobnej jednostki funkcjonującej w strukturze WSB / CWM, która zapewni wsparcie nowo zrekrutowanym i obecnym zagranicznym studentom, kadry zagranicznej przebywającej w WSB. Welcome Center zakłada realizację działań w 4 obszarach: pomocy prawnej/formalnej, włączenia w społeczność akademicką, praw socjalno-bytowych/wsparcia psychologicznego, współpracy w sieci instytucji oraz jednostek WSB

W zakresie działalności na rzecz umiędzynarodowienia studiów wskazać należy w szczególności na rolę krótkich projektów o charakterze międzynarodowym takich jak: Business Weeki, szkoły letnie, konferencje, Staff Weeki, Dni Międzynarodowe, Program Buddy, wykłady zagranicznych gości, międzynarodowe spotkania tematyczne, programy adaptacyjne, szkoleniowe. Poniższa tabela przedstawia najważniejsze zrealizowane projekty w ostatnim roku akademickim (2021-2022).

Tabela 32. Najważniejsze projekty CWM w r.a. 2021/2022

Działanie	Temat	Kraj
Business Week Rotterdam/	Risk Management	Holandia
Business Week Kolding	Marketing/Finance	Dania
Business Week Bruksela	Use your creative mindset to help a Belgian family brewery sustain its growth	Belgia
Business Week Bruksela	Supply Chain Week: The Fresh Connection	Belgia
Business Week Ryga	Selling Art and Music as NFTs on the Blockchain: Finances and Risks	Łotwa
Wizyta studyjna Litomyśl	Porównanie technik oraz narzędzi pracy w środowisku międzynarodowym, porównanie Polski i Czech	Czechy

Ponadto realizowane są w WSB we Wrocławiu międzynarodowe projekty finansowane przez wybrane instytucje przyznające granty na innowacyjne formy nauki. Obecnie realizowane są dwa projekty Spinaker finansowane przez NAWA, do których mogą dołączyć studenci wszystkich kierunków WSB we Wrocławiu. A są to :

1. Tytuł projektu: Nowa oferta intensywnych międzynarodowych programów kształcenia w WSB we Wrocławiu, okres realizacji: 01.05.2021-30.04.2023
 Tematyka:
  - IMPK Machine Learning (I edycja zrealizowana w 2021, druga odbędzie się we wrześniu 2022)
  - IMPK Project Management (I edycja zrealizowana w 2021, druga odbędzie się we październiku 2022)
  - IMPK Reverse logistics in smart cities (I edycja: 21-25.11, II edycja luty/marzec)

2. Tytuł projektu: Uniwersalne programy kształcenia WSB we Wrocławiu dla studentów zagranicznych, okres realizacji Projektu: 01.06.2022 - 31.08.2023

Tematyka:

- IMPK Nauka języka Golang od podstaw (grudzień 2022)
- IMPK Podstawy Kubernetes dla programistów (luty 2023)
- IMPK SAP S/4 HANA – moduł Sales and Distributions (kwiecień 2023)
- IMPK Komunikacja i well-being w budowaniu efektywnych zespołów międzynarodowych (maj/czerwiec 2023)

Przygotowana jest również koncepcja dwóch kolejnych projektów wraz z pozyskaniem dofinansowaniem. Projekty te również skierowane są do studentów różnych kierunków, w tym także Finansów i Rachunkowości. A są to:

- Projekt o tematyce ekologicznej pt.: „Dalekowzroczni: wyzwania klimatyczne krajów UE na przykładzie klęski ekologicznej w Górach Izerskich, niemiecko-polsko-czeska perspektywa – Szkoła Letnia”. Projekt będzie finansowany przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz nauki.
- BIP (Blended Intensive Programme), 9-dniowy program zatytułowany: LogisticLivingLabs L3. 2 dni odbędą się zdalnie, 7 dni w WSB, w tym wizyta w laboratorium VR, RFID, Lean Management, wizyta studyjna w fabryce TOYOTA, gry biznesowe.

Koncepcja programowa i specyfika powyższych projektów ma innowacyjny charakter względem problematyki kształcenia wyższego z perspektywy międzynarodowej. Jest zgodna z potrzebą uzupełniania kwalifikacji studentów i tzw. ideą microcredentials (mikrokwalifikacje), w tym związanymi z nimi oczekiwanymi zmianami w organizacji kształcenia w szkołach wyższych w Polsce i Europie. Jednocześnie, realizacja takich projektów oraz przeprowadzana ewaluacja mają być impulsem do rozważań w odniesieniu do tworzenia nowych specjalności na bazie wypracowanych, nowoczesnych form kształcenia w środowisku międzynarodowym.

Wskazane powyżej projekty międzynarodowe stanowią wyraz spójnej strategii rozwoju umiędzynarodowienia Uczelni, istotnie poszerzają horyzonty współpracy międzynarodowej Uczelni otwierając płaszczyznę wymiany doświadczeń oraz stając się ważnym polem inspiracji dla społeczności akademickiej, również w odniesieniu do tworzenia i aktualizacji programów nauczania.

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu (WSB) w ostatnich latach dynamicznie rozwija współpracę zagraniczną wychodząc tym samym naprzeciw wyzwaniom jakie stawia rynek edukacji i pracy w Polsce, w Europie i na świecie. W tym celu WSB współpracuje z uczelniami zagranicznymi, które mają podobny cel i duże doświadczenie oraz pochodzą ze zróżnicowanego gospodarczo i społecznie świata.

Zgodnie ze Strategią Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, uczelnia dąży do zapewnienia studentom profesjonalnych, uniwersalnych i transparentnych kwalifikacji.

Celem uczelni jest zapewnienie odpowiedniej edukacji na oferowanych kierunkach kształcenia, łącząc podejście krajowe i międzynarodowe. Uczelnia rozwija partnerstwa z uczelniami w różnych częściach świata, zarówno z uczelniami europejskimi, jak i spoza Europy, z Ameryki Północnej i Południowej, z Azji. Strategia WSB na lata 2021-2027 zakłada dalszy rozwój działalności międzynarodowej.

W obliczu globalizacji edukacji ważnym celem dla uczelni jest zdobywanie doświadczeń poprzez realizację międzynarodowych aktywności, następnie kapitalizacja wiedzy i przygotowanie oferty

kształcenia w odpowiedzi na oczekiwania międzynarodowego rynku pracy. Współpraca międzynarodowa ma pomagać studentom i pracownikom w lepszym rozumieniu globalnego świata i zachodzących w nim zmian.

Strategia międzynarodowa uczelni oparta jest na pięciu priorytetach:

- Realizacja i rozwój mobilności studentów i pracowników
- Aktywny udział w programach międzynarodowych
- Internacjonalizacja w domu
- Zróżnicowana społeczność studentów zagranicznych na studiach w WSB
- Poprawa jakości, konkurencyjności i poszerzenie oferty edukacyjnej

Realizacja powyższych założeń ma umożliwić podnoszenie jakości kształcenia poprzez kreowanie międzynarodowego wymiaru edukacji.

Strategia internacjonalizacji WSB oraz wynikające z niej kierunek i rodzaj działań ma za zadanie w sposób elastyczny reagować na zmiany w odniesieniu do wyzwań współczesności, zmian w Europie i na świecie, specyfiki globalnej gospodarki, zarówno w grupie krajów OECD jak i w krajach wzrastających, o rozwijającej się gospodarce rynkowej, z którymi to Polska współpracuje.

W odniesieniu do 5 wskazanych powyżej priorytetów najważniejsze działania wynikające ze strategii międzynarodowej to:

- Umożliwianie studentom podejmowania studiów w zagranicznych uczelniach oraz zdobycie doświadczenia w zagranicznych przedsiębiorstwach.
- Umożliwienie pracownikom administracyjnym zdobycia doświadczenia w pokrewnych jednostkach za granicą.
- Umożliwienie pracownikom dydaktycznym prowadzenia zajęć w partnerskich uczelniach i wymiany doświadczeń w metodologii nauczania.
- Zwiększanie przejrzystości i pełne akademickie uznawanie studiów i kwalifikacji.
- Budowaniu marki międzynarodowej oraz promocji za granicą.
- Wypracowanie trwałych rozwiązań w zakresie współpracy naukowej, wdrożeniowej i dydaktycznej realizowanej w ramach międzynarodowych partnerstw akademickich.
- Poszerzenie oferty studiów w języku angielskim i rosyjskim oraz wykładów gościnnych.
- Internacjonalizacja administracji i kampusu uczelni.
- Szkolenia dla pracowników w zakresie języka angielskiego i kompetencji międzykulturowych.
- Promowanie wiedzy oraz dobrych praktyk poprzez realizację krótkich form projektów międzynarodowych: szkoły letnie, business week-i, wizyty studyjne, kursy adaptacyjne, dni międzynarodowe, konferencje, seminaria.
- Tworzenie systemu rekrutacji zagranicznych kandydatów na studia.
- Działania promocyjne o zasięgu krajowym i międzynarodowym.
- Wysoki poziom obsługi studentów zagranicznych przyjeżdżających, integracja studentów.
- Wdrażanie innowacyjnych projektów, praktyk i rozwiązań, które mają pomóc w rozwoju i modernizacji uczelni zgodnie z ideą Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego.
- Budowanie zróżnicowanego partnerstwa z uczelniami zarówno z krajów o rozwiniętej gospodarce rynkowej, jak i z krajów rozwijających się.

- Przygotowanie oferty studiów w formule wspólnego kształcenia z partnerami zagranicznymi kończące się wydaniem wspólnego dyplomu.
- Stopniowe umiędzynarodawianie kadry naukowo-dydaktycznej.
- Prowadzenie wspólnych badań naukowych z partnerami zagranicznymi oraz implementacja wyników do podnoszenia jakości dydaktyki.

WSB we Wrocławiu realizując powyższe działania w dużej mierze bazuje na dostępnych możliwościach oferowanych przez aktualny program Erasmus +. Uczestnictwo w programie Erasmus+, jest narzędziem wspierającym realizację założeń wynikających ze strategii umiędzynarodowienia.

Główne priorytety i cele związane z programem Erasmus+ to:

- Rozwój i rozszerzenie zakresu projektów ze światem, ze rozpoczęliśmy współpracę w poprzednich edycjach projektu.
- Dalsze wsparcie i rozwój mobilności studentów i pracowników, aby pomóc wdrożyć najlepsze praktyki i wiedzę w nauczaniu.
- Implementacje działań projektowych co pomoże na stałe podnoszenie jakości kształcenia i transfer innowacyjnych praktyk.
- Budowanie zróżnicowanego partnerstwa do realizacji programu Erasmus +.
- Wzmacnianie współpracy z partnerami międzynarodowymi, co doprowadzi do oferowania wspólnych programów i badań oraz oferowania podwójnych dyplomów.
- Zwiększenie zapraszania ekspertów z zagranicy do tworzenia nowych atrakcyjnych środowisk nauki i możliwości dla studentów.
- Podnoszenie jakości projektów międzynarodowych.
- Dalszy rozwój specjalności w języku angielskim we współpracy z uczelniami międzynarodowymi.

W celu realizacji założeń strategii umiędzynarodowienia WSB współpracuje z uczelniami zagranicznymi, które mają podobny cel i duże doświadczenie oraz pochodzą ze zróżnicowanego gospodarczo i społecznie świata. Stale są podpisywane umowy międzyinstytucjonalne dotyczące współpracy w ramach programu wymiany międzynarodowej Erasmus+ i to zarówno z uczelniami wyższymi z krajów programu, jak i z krajów partnerskich.

Ważną rolę w umiędzynarodowieniu studiów Uczelni odgrywa partnerstwo z uczelniami zagranicznymi, a tym samym realizowanymi w nich wizytami studyjnymi, wspólnymi projektami międzynarodowymi, udziałem w konferencjach. Rezultatem takich aktywności jest m.in. przygotowywanie programów studiów w oparciu o międzynarodowe wzorce uwzględniające profil kandydata na globalnym rynku pracy, budowanie odpowiednich kwalifikacji absolwentów danego kierunku.

Dzięki rozbudowanym partnerstwie uczelni WSB, w tym Wydział FIR stwarzają studentom sprzyjające warunki do uczestniczenia w międzynarodowych programach wymiany. Od roku 2007 WSB we Wrocławiu, we współpracy z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji wspierającą reformy i rozwój edukacji w Polsce, realizuje program Erasmus+, który obejmuje wyjazdy studentów na studia, wyjazdy nauczycieli akademickich w celach dydaktycznych i szkoleniowych oraz wyjazdy studentów i absolwentów na staże. Uczelnia ma podpisane umowy z 102 uczelniami zagranicznymi, głównie w Europie, ale też w Azji, Ameryce Północnej i Południowej, z czego na ponad 40 z nich funkcjonują specjalizacje odpowiadające kierunkowi Finanse i Rachunkowość.

Ponadto współpracujemy z różnego rodzaju instytucjami takimi jak:

- Spanish Internship & Consultant, Hiszpania;
- Animafest Experience, Hiszpania;
- Your International Training, Irlandia;
- Job Bridge, Malta;
- RhodesNow, Grecja;
- European Development Agency, Czechy;
- Inspekcja Ruchu Drogowego Saksonii-Anhalt (Landesverkehrswacht Sachsen-Anhalt), Niemcy
- Izbą Handlowo-Przemysłową w Magdeburgu, Niemcy.

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu współpracuje również z uczelniami pozaeuropejskimi m.in. w ramach programu Erasmus + Kraje Partnerskie.

Do najważniejszych uczelni można zaliczyć:

- Kagawa University, Japonia;
- Universidad Tourcuato Di Tella, Argentyna;
- University of Central Florida, USA;
- Batumi Shota Rustaveli State University, Gruzja;
- Universidad de Sonora, Meksyk;
- Dnipro University of Technology, Ukraina;
- Hainan University, Chiny.

Tak zaprojektowana strategia umiędzynarodowienia ma pełnić rolę wspierającą dla poszczególnych kierunków, tworzyć możliwości rozwoju dla nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych i studentów.

Zasadniczym celem realizowanych aktywności międzynarodowych jest wzbogacenie ścieżki kształcenia o doświadczenia międzynarodowe, ukształtowanie u studentów postaw mobilności, a tym samym zwiększenie szans zatrudnienia w warunkach jednolitego rynku pracy.

Celem wyjazdu na studia jest nabycie nowych umiejętności poprzez poznanie funkcjonowania i metodyki nauczania na uczelniach zagranicznych, studiowanie w językach obcych, rozwijanie umiejętności społecznych, podniesienie kompetencji językowych, akulturyzacja, nawiązanie kontaktów, poszerzenie horyzontów edukacyjnych, dostrzeganie modeli przedsiębiorczych stosowanych za granicą.

Celem wyjazdu na praktyki jest zdobycie doświadczenie zawodowego oraz poznanie międzynarodowego środowiska pracy. Ważną rolę odgrywa rozwój praktycznych umiejętności studentów, rozwój postaw mobilności na rynku pracy, poszerzenia wiedzy o zagadnienia postępowania w biznesie oraz funkcjonowania przedsiębiorstw zagranicznych.

W ramach mobilności pracowników celem jest poznanie nowych technik i metod nauczania, wzmocnienie umiejętności zarządczych i organizacyjnych, zwiększenie praktycznych umiejętności związanych z wykonywaną pracą.

Realizowane działania międzynarodowe przynoszą wymierne efekty zarówno dla pracowników, studentów i dla uczelni, z punktu widzenia jej rozwoju.

Ważnym osiągnięciem w zakresie umiędzynarodowienia jest stopniowe tworzenie bardziej zaangażowanej i rozumiejącej istotę umiędzynarodowienia, społeczności pracowników.

Z przeprowadzanych badań wynika, że pracownicy administracji oraz dydaktycy podnoszą swoje umiejętności i kompetencje w trakcie wyjazdu. Wskazują na rozwój społecznych, kulturowych i językowych kompetencji. Dla dydaktyków wyjazdy pozwalają na zdobycie doświadczenia w zakresie pracy dydaktycznej z grupami międzynarodowymi, poznania metodyki nauczania na zagranicznych uczelniach, nawiązania kontaktów do przyszłych projektów, uzyskania inspiracji do wdrażania nowych rozwiązań w uczelni macierzystej.

Pracownicy administracyjni poprzez udział w projektach międzynarodowych mogą przyrzeć się rozwiązaniom stosowanym w uczelni w danym kraju wymieniając się doświadczeniem z koordynatorami wybranych jednostek w uczelni, co pomaga im wdrożyć innowacyjne pomysły w życie uczelni macierzystej, ulepszyć organizację pracy.

Pracownicy często po powrocie z wyjazdu próbują implementować w WSB we Wrocławiu elementy nowo poznanych metod nauczania lub technicznych rozwiązań na uczelni o ile rozwiązania te są możliwe do wprowadzenia w polskich warunkach.

W odniesieniu do uczelni aktywność w obszarze działalności międzynarodowej to budowanie potencjału ludzkiego, dostosowanie programów studiów i praktyk do realiów działania firm zagranicznych. Dla uczelni to również duża korzyść w zakresie adaptacji wzorców zarządzania uczelnią lub jej wybranymi obszarami, z celem polegającym na tworzeniu nowoczesnej uczelni zgodnej ze standardami międzynarodowymi.

Jednym z przykładów może być tworzenie specjalności anglojęzycznych. Uczelnia rozpoczęła ich tworzenie ponad 12 lat temu. Obecnie, zgodnie ze strategią rozwoju uczelni, celem jest przygotowanie nowych specjalności w językach obcych oraz doskonalenie już istniejących.

Obecnie w WSB we Wrocławiu prowadzone są 4 specjalności w języku angielskim, w tym:

- a) na studiach I stopnia:
  - Kierunek Zarządzanie, tryb stacjonarny, specjalność Business Administration
  - Kierunek Informatyka, tryb stacjonarny, specjalność Software Development (lic + inż.)
- b) na studiach II stopnia:
  - Kierunek Zarządzanie, tryb niestacjonarny, 1 rok, specjalność International Management
  - Kierunek Zarządzanie, tryb stacjonarny, specjalność International Logistics

W odniesieniu do programów studiów, które służą umiędzynarodowieniu ważne jest zwrócenie uwagi na społeczność międzynarodową w uczelni. WSB we Wrocławiu zajmuje wysoką pozycję wśród uczelni na Dolnym Śląsku i w Polsce w odniesieniu do liczby studentów cudzoziemców. Grupa ta stanowi ok. 7% wszystkich studentów WSB. Istotne jest również wysokie zróżnicowanie studentów zagranicznych pod względem kraju ich pochodzenia. Reprezentują oni ponad 20 krajów. Największy odsetek stanowią studenci z Ukrainy, Białorusi, Nigerii, Kazachstanu i Rwandy i Etiopii.

Istotną rolę w rozwoju umiędzynarodowienia odgrywa również realizowana idea tzw. „Internationalization at home” (umiędzynarodowienie w domu) umożliwiająca kontakt ze środowiskiem międzynarodowym studentom i pracownikom, którzy nie uczestniczą w mobilności. Do najważniejszych aktywności w tym zakresie można zaliczyć:

- Oferowanie specjalności w języku angielskim.
- Oferowanie krótkich projektów międzynarodowych typu, Business Week, Summer Schools.
- Upowszechnianie efektów zrealizowanych mobilności w ramach Programu Erasmus+ wśród współpracowników celem wdrażania zaobserwowanych rozwiązań na tożsamym/podobnym stanowisku pracy.

- Upowszechnianie wiedzy i korzyści wynikających z umiędzynarodowienia wśród pracowników celem wzrostu ich świadomości w kontekście zalet i szans na rozwój.
- Przyjmowanie pracowników zagranicznych przyjeżdżających w celu prowadzenia wykładów gościnnych.

Dla Uczelni ważne jest ciągłe doskonalenie, budowa i wzmacnianie potencjału internacjonalizacji, który sprzyja tworzeniu odpowiedniej ścieżki edukacyjnej zorientowanej międzynarodowo. W tym celu realizowane są następujące działania:

- Pozyskiwanie zewnętrznych środków na realizację projektów międzynarodowych (m.in. projekty typu „Welcome to Poland”, „Spinaaker” w ramach NAWA).
- Pozyskiwanie kompetentnych językowo pracowników administracyjnych poprzez uwzględnienie wymogu znajomości języka angielskiego.
- Podnoszenie kompetencji językowych zatrudnionych pracowników administracyjnych w celu dostosowania jednostek administracyjnych uczelni do udzielania informacji zagranicznym interesariuszom i obsługi studentów i pracowników cudzoziemców w języku angielskim.
- Organizacja szkoleń dla pracowników akademickich i nieakademickich dotyczących internacjonalizacji i komunikacji międzykulturowej w celu kształtowania poczucia równości i wrażliwości kulturowej.
- Zwiększenie świadomości studentów i pracowników realizujących mobilności w ramach Programu Erasmus+ na temat ich roli w budowaniu międzynarodowego charakteru uczelni.
- Udoskonalenie obecnego katalogu kursów ECTS, aby był czytelny i łatwy w użyciu dla studentów i uczelni partnerskich.
- Innowacyjny charakter mobilności krótkoterminowych celem zainteresowania dłuższymi mobilnościami.
- Wdrożenie modelu współpracy z agencjami rekrutacyjnymi w oparciu o przejrzyste zasady współpracy w celu pozyskiwania najlepszych kandydatów na studia.
- Ważne jest ciągłe poszukiwanie sposobów podnoszenia efektywności i jakości umiędzynarodowienia. Prowadzone są cyklicznie krótkie badania satysfakcji uczestników po zrealizowanych projektach, jak np. Business Week, a także rozbudowane badania naukowe. Finalizowana jest obecnie praca doktorska pt. „Efektywność i jakość umiędzynarodowienia w szkolnictwie wyższym /studium komparatystyczne Polski, Wielkiej Brytanii i Ukrainy/”. WSB we Wrocławiu znalazła się wśród badanych uczelni, co pozwoli na odniesienie osiągnięć uczelni do specyfiki i poziomu tożsamyh jednostek w kraju, ale też za granicą.

Poprzez umiędzynarodowienie kształcenia studenci zwiększają swoje szansę na uzyskanie umiejętności niezbędnych do pracy na poziomie europejskim/międzynarodowym. Rozwijanie i popularyzacja programów kształcenia w języku angielskim jest szansą na umiędzynarodowienie także z punktu widzenia poszerzenia oferty kursów dla studentów krótkoterminowych przyjeżdżających do WSB głównie w ramach Programu Erasmus+.

7.2 Przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny.

Program WSB we Wrocławiu sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia również poprzez realizację zajęć w formie lektoratów, które prowadzone są na platformie elektronicznej oraz w ramach konsultacji (studenci niestacjonarni) oraz w kontakcie z nauczycielem akademickim (studenci stacjonarni). Studentom przekazywana jest wiedza służąca rozwojowi zarówno kompetencji ogólnych, jak i kierunkowych. W trakcie zajęć studenci podnoszą kompetencje językowe poprzez różne formy ćwiczeń takich jak wypowiedź ustna, wypowiedź pisemna, analiza przypadku, przygotowanie prezentacji. Osiągnięcie wymaganych kompetencji językowych sprawdzane jest poprzez ocenę aktywności, testy i sprawdziany oraz egzamin końcowy. Alternatywą dla tego ostatniego jest możliwość podejścia do egzaminu TOEIC i otrzymanie międzynarodowego certyfikatu. Studenci mają też możliwość uczestniczenia w kursach językowych organizowanych przy współpracy z Business Lingua.

7.3 Skala i zasięg mobilności międzynarodowej studentów i kadry

W zakresie zadań i harmonogramu Programu Erasmus +, planujemy wysłać rocznie na studia ok. 60 studentów i na praktyki ok. 35 (biorąc pod uwagę kraje programu i kraje partnerskie). Liczba wyjazdów pracowników będzie się wahać w granicach 25-30 osób rocznie. Rocznie będziemy gościć na studiach w WSB we Wrocławiu około 50-60 studentów i około 20 pracowników.

Spośród studentów kierunku Finanse i rachunkowość, w mijającym roku akademickim 2021/2022 na praktyki w ramach Programu Erasmus + wyjechały 3 studentki: 2 osoby do Portugalii (studia I stopnia) oraz - 1 osoba do Francji (studia magisterskie). Ponadto 1 osoba wyjechała na Business Week do Kolding.

Spośród grupy wykładowców kierunku Finanse i Rachunkowość w ubiegłym roku akademickim w ramach Programu Erasmus+ wyjechało 11 osób. Uczelnie goszczące to m.in.: University of Malta, University of West Attica, University of Almeria, Batumi Shota Rustaveli State University, College of Polytechnics Jihlava, Instituto Politécnico de Setúbal.

Umiędzynarodowienie kształcenia na kierunku to również wynik zaangażowania pracowników naukowo – dydaktycznych w różnego rodzaju aktywności międzynarodowe podnoszące ich doświadczenie, dające możliwości prowadzenia prac naukowych, publikacji czy prowadzenia recenzji prac naukowych. Jako przykłady takich działań wykładowców kierunku Finanse i Rachunkowość wskazać należy:

1. Udział w konferencjach międzynarodowych, np.: EURO 2019 - 30th European Conference on Operational Research - Dublin, Irlandia, 31st European Conference on Operational Research - EURO 2021 - Ateny, Grecja, ICCCI 2022 Hammamet, Tunisia;
2. Publikacje w międzynarodowych czasopismach;
3. Recenzje artykułów w np.: International Journal of Financial Studies, Journal of Risk and Financial Management, Sustainability, European Business Review;

4. Prowadzenie zajęć w języku angielskim z takich przedmiotów jak np.: Statistical Conclusion in Management, Statistical data analysis, Mathematics I, Mathematics II, Managerial Accounting, International Finance, Business project, Strategic Game "Jarmark-Europa";
5. Organizację konferencji: Quantitative Methods of Group Decision Making <http://gdm-wsb.eu/> .

W ostatnich latach obserwowane jest utrzymujące się duże zainteresowanie realizacją wymian w ramach programu Erasmus + wśród studentów i pracowników, co tworzy potrzebę dalszej pracy nad procesem uznawalności mobilności tych dwóch grup. Uczelnia pracuje nad zwiększeniem uznawalności zagranicznych mobilności studentów i pracowników, w tym:

- umiędzynarodowienie polskich programów studiów poprzez zwiększenie uznawanie okresów studiów i praktyk w poczet osiągnięć w toku realizacji studiów
- wypracowanie procedury uznawania krótkoterminowych projektów międzynarodowych, typu International Business Week, w poczet osiągnięć studenta

W odniesieniu do mobilności pracowników, w dalszym ciągu konieczne wydaje się wzmacnianie konwersji mobilności w ramach Programu Erasmus+ na dalszą współpracę dydaktyczną i naukową z partnerami zagranicznymi.

7.4 Udział wykładowców z zagranicy

W okresie ostatniego roku akademickiego, z uwagi na sytuację pandemiczną i zdalny tryb pracy na uczelniach mobilność zarówno studentów, jak i wykładowców była bardzo ograniczona.

Dlatego też, wcześniej planowane wizyty zagranicznych wykładowców z europejskich uczelni partnerskich w Programie Erasmus+, nie odbyły się. Niektórzy zadeklarowali chęć przyjazdu w późniejszym terminie.

Przed okresem pandemii średnio w roku uczelnię odwiedzało ok. 10 wykładowców. Jeśli w kolejnym roku nie będzie ograniczeń uczelnia zamierza kontynuować zapraszanie wykładowców zagranicznych.

7.5 Monitorowanie procesu umiędzynarodowienia

Bardzo ważnym aspektem w rozwoju umiędzynarodowienia i wykorzystania tego obszaru do wsparcia funkcjonowania całej uczelni jest systematyczna ocena jakości i adekwatności prowadzonych działań. Takie podejście wiąże się ze zmiennością otoczenia, oczekiwań studentów, charakterystyki rynku pracy.

Systematycznym ocenom podlega umiędzynarodowienie kształcenia, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W zakresie kształcenia na specjalnościach anglojęzycznych odbywają się hospitacje zajęć mające na celu sprawdzenie ich poziomu oraz satysfakcji i zaangażowania studentów. Jest to również jedna z podstaw do przygotowania kolejnych specjalności anglojęzycznych, które mogą być uruchomione w przyszłości.

Powołane jest stanowisko Kierownika Zespołu Dydaktycznego Programów Międzynarodowych, który we współpracy z dziekanem czuwa nad sprawnym przebiegiem i jakością prowadzonych zajęć. W odniesieniu do poszczególnych projektów międzynarodowych, po ich zakończeniu przeprowadzane są ankiety ewaluacyjne oraz wywiady z uczestnikami. Takie narzędzie pozwala na korektę wybranych projektów w kolejnych edycjach, a tym samym systematyczne podnoszenie ich jakości.

W odniesieniu do całego obszaru współpracy międzynarodowej co roku przeprowadzana jest ankieta BAM, gdzie każdy student WSB we Wrocławiu może ocenić poziom i zakres oferowanych możliwości i ich jakość w podziale na wybrane kryteria oceny.

W przypadku umiędzynarodowienia są to następujące kategorie.

- Atrakcyjność oferty wyjazdów zagranicznych
- Dogodność kontaktu (dni/godziny pracy, telefon, email)
- Dostępność informacji na temat możliwości wyjazdów zagranicznych
- Szybkość załatwiania spraw
- Przyjazne podejście do studenta
- Zakres i przejrzystość udzielanych informacji
- Możliwość załatwiania spraw drogą elektroniczną

Dodatkowo, w odniesieniu do poszczególnych projektów międzynarodowych, po ich zakończeniu przeprowadzane są ankiety ewaluacyjne oraz wywiady z uczestnikami. Takie narzędzie pozwala na korektę wybranych projektów w kolejnych edycjach, a tym samym systematyczne podnoszenie ich jakości.

Projekty w Programie Erasmus+, są oceniane także po złożonych raportach końcowych. Raporty uwzględniają pytania odnoszące się do oceny procesu dydaktycznego, jego ewolucji, wskazują na wpływ mobilności pracowników na podnoszenie jakości nauczania. Na podstawie ewaluacji przeprowadzonych działań i oceny ekspertów z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji wprowadzane są rozwiązania korygujące.

Dodatkowo WSB stosuje zarówno wskaźniki jakościowe, jak i ilościowe, mierzące rezultaty wybranych aktywności:

1. W zakresie celów mobilności dla mobilności studentów/kadry:

- Liczba zrealizowanych wyjazdów oraz współczynnik wykorzystania dotacji w stosunku do liczby miejsc;
- Trendy wzrostowe / spadkowe udziału i porównanie statystyk rok do roku;
- Proporcja udziału studentów z poszczególnych kierunków;
- Opinie uczestników na temat korzyści płynących z mobilności i ich przydatności;

2. W zakresie jakości realizacji:

- Nieformalne wywiady ze studentami dotyczące zadowolenia z udziału w Programie;
- Analiza ankiet w narzędziu mobilności, stopień osiągnięcia celów nauczania;
- Zarządzanie wykorzystaniem dotacji i poniesionych wydatków w odniesieniu do otrzymanego finansowania;
- Adekwatność zasobów ludzkich i technicznych, które są niezbędnymi zasobami;

3. W zakresie wsparcia uczestników mobilności:

- Odsetek uczniów korzystających z przygotowania kulturowego i wsparcia językowego;
- Odsetek studentów z grup wykluczonych, którzy wzięli udział w mobilności;
- Odsetek uczniów, którzy biorą udział w naszym projekcie, jest zainteresowanych ponownym uczestnictwem w Programie.

4. W zakresie trwałości/długoterminowego oddziaływania projektów:

W tym zakresie realizowane działania będziemy odnosić do założeń strategii, wskazanych w pięciu kluczowych priorytetach. Ponadto w WSB prowadzone są prace naukowe mające na celu badanie skuteczności i jakości internacjonalizacji w kontekście potrzeb uczelni i środowiska. Opracowane narzędzia pozwolą zmierzyć adekwatność podejmowanych działań w odniesieniu do danego okresu, a poprzez podejście porównawcze pozwolą na porównywanie najlepszych rozwiązań.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy) - w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę kryterium dotyczące umiędzynarodowienia nie występowało.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Organizacja studiów i obsługa administracyjna studentów

Opieka, ciągle wspieranie oraz motywowanie studentów do osiągnięcia coraz lepszych efektów uczenia stanowi istotny element procesu dydaktycznego. Są one realizowane w sposób kompleksowy, ze szczególnym naciskiem na obsługę potrzeb studentów, przybierając tym samym zróżnicowane formy. Zgodnie ze wspomnianym wcześniej atrybutem marki, jakim jest przyjazność uczelnia kładzie duży nacisk na zapewnienie studentom efektywnej i rzetelnej obsługi administracyjnej związanej z procesem dydaktycznym. Dotyczy to w szczególności takich jednostek, jak: dziekanat, dział organizacji dydaktyki, biuro karier, bibliotekę oraz dział obsługi finansowej studenta. Obsługa studenta prowadzona jest przez wszystkie dni tygodnia, w różnych godzinach, a wszelkie informacje dostępne są w Extranecie. Dzięki temu studenci mają ułatwiony dostęp do kontaktu z działami administracyjnymi. Ponadto studenci mają możliwość kontaktu z Władzami wydziału, pracownikami naukowo-dydaktycznymi, który wyznaczają czas swoich dyżurów. Dla wszystkich roczników studiów powołano opiekuna (jest nim Menedżer kierunku), który wspiera studentów w sprawach organizacyjnych, dydaktycznych, naukowych i osobistych. Menadżer kierunku jest w stałym kontakcie ze studentami kierunku, nad którym sprawuje opiekę. W praktyce to często do menadżera wpływają opinie studentów, prośby o pomoc, a niekiedy nawet poradę. To osoba, która jest pośrednikiem pomiędzy Władzami Uczelni a studentami. Menedżer kierunku ma również wyznaczone raz w miesiącu godzinę konsultacji ze studentami. Ponadto MK kierunku Finanse i Rachunkowość prowadzi kurs menedżerski na platformie Moodle, dzięki któremu komunikacja jest jeszcze prostsza.

Uczelnia zapewnia kontakt studentów z nauczycielami akademickimi przez: odbywanie konsultacji dla studentów oraz zapewnienie kontaktu mailowego z nauczycielami akademickimi. Podkreślić należy, że kontakt e-mailowy ułatwiony jest dzięki jednolitemu systemowi adresów e-mailowych dla wszystkich pracowników oraz współpracowników WSB (imię.nazwisko@wsb.wroclaw.pl).

Ważnym elementem, wpisanym na stałe w działalność Uczelni, są spotkania organizowane dla pierwszych roczników, podczas których przekazywane są informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy materialnej (stypendia), a także obejmujące organizację toku studiów i funkcjonowania Uczelni. W roku akademickim 2021/2022, z uwagi na sytuację związaną z COVID-19, takie spotkanie (Open Day) zorganizowane zostało poprzez platformę internetową. Spotkanie to było rejestrowane, a następnie udostępnione na stronie internetowej WSB we Wrocławiu w sferze studenta, w zakładce „dla nowych studentów”. Dzięki temu każdy student może w każdej chwili odtworzyć interesujące go treści.

Studenci oraz pracownicy WSB we Wrocławiu mają również dostęp do systemu informacyjnego służącego do komunikacji jakim jest Extranet. Każdy student na swoim koncie ma dostęp do rozkładu zajęć, informacji dotyczących egzaminów, zaliczeń, a także konsultacji dla osób mających zaliczenia lub egzaminy warunkowe. Studenci mogą również wyszukać adres e-mailowy wybranego wykładowcy, sprawdzić harmonogram zjazdów, plany studiów, godziny otwarcia określonego działu. Na uwagę zasługuje możliwość wyboru poprzez Extranet przedmiotów do wyboru, seminariów i specjalności, a także promotora. Dzięki temu student z dowolnego miejsca za pośrednictwem Extranetu może dokonać indywidualnego wyboru.

8.2. Przygotowanie do wejścia na rynek pracy

Uczelnia stosuje i konsekwentnie rozwija zróżnicowane formy wsparcia studentów, w odniesieniu do różnych grup i potrzeb studentów, także w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy. Na Uczelni komórką pełniącą funkcję wspierającą i aktywizującą studentów oraz absolwentów w procesie wchodzenia i poruszania się na rynku pracy jest Biuro Karier (BK).

Biuro Karier jest miejscem łączące dwie funkcje, pierwsza to organizacja praktyk i staży realizowana przez zespół ds. praktyk, czyli informowanie studentów o zasadach odbywania praktyk bezpośrednio w BK, telefonicznie, emailowo, w czasie cyklicznie odbywających się spotkań lub webinarów, pomoc studentom w dopasowaniu najbardziej odpowiednich miejsc realizacji praktyk względem wybranego kierunku studiów i specjalności, koordynacja realizacji praktyki oraz dbałość o zachowanie ich najwyższej jakości.

Druga funkcja BK to pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe (w tym w zakresie przedsiębiorczości), które ma na celu pomoc studentom i absolwentom w poszukiwaniu pracy, zmianie pracy, zakładaniu własnej firmy, a także aktywizacji zawodowej po dłuższej przerwie. Zespół doświadczonych doradców zawodowych, specjalistów ds. rozwoju kariery podejmuje szereg działań przygotowujących studentów do działalności zawodowej, w szczególności w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku.

Pracownicy Biura Karier przygotowując ofertę działań (tj. warsztatów, spotkań z pracodawcami, konsultacji z doradcami) dla studentów na dany rok akademicki biorą pod uwagę zarówno wnioski, które zgłaszają studenci, pracodawcy w trakcie roku oraz wyniki badań, które opisują aktualne trendy na rynku pracy. Przykładem mogą być m.in. wyniki raportu OECD „The Future of Education and Skills: Education 2030”, które wyodrębniają trzy „kompetencje transformatywne”. Pozwala to młodym ludziom mieć poczucie bycia innowacyjnym, odpowiedzialnym i świadomym. Według wspomnianego raportu, kompetencje społeczne, w które warto inwestować to:

- przedsiębiorczość i zdolność do podejmowania inicjatywy (proaktywność),
- zarządzanie ludźmi i zespołami (w tym zarządzanie talentami, wiekiem i różnorodnością),
- przywództwo i wpływ społeczny,
- zdolności negocjacyjne – rozwiązywanie konfliktów, godzenie różnic,
- inteligencja emocjonalna – umiejętność rozpoznawania emocji własnych i innych ludzi, zarządzania nimi,
- orientacja na potrzeby,
- współpraca – dostosowywanie działań swoich i organizacji w odniesieniu do działań innych,
- kompetencja międzykulturowa,
- zarządzanie różnorodnością.

Poniżej został zamieszczony opis poszczególnych form wsparcia studentów, proponowanych przez Biuro Karier:

1. Dzięki stałej współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego studenci mają stały dostęp do aktualnych ofert pracy, staży, praktyk. Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu jest wpisana do rejestru agencji zatrudnienia pod nr 381. Pozwala to na świadczenie usług w zakresie **pośrednictwa pracy, staży, praktyk**, czyli gromadzenie i przekazywanie studentom aktualnych ofert pracy, staży i praktyk. Pracodawcy rekrutujący praktykantów, stażystów, pracowników wśród studentów i absolwentów kierunku finanse i rachunkowość publikują oferty dedykowane kierunkowi

na platformie **JobTeaser** (po wcześniejszym uzyskaniu linku i weryfikacji przez pracownika Biura Karier). Na platformie student ma m.in. możliwość aplikowania na miejsca praktyk, stażu, pracy czy nawiązania bezpośredniego kontaktu z rekruterami firm. Pozyskiwane oferty dedykowane kierunkowi finanse i rachunkowość publikowane są także w ekstranecie. W roku akademickim 2021/2022 od sierpnia 2021 do lipca 2022 na platformie **JobTeaser** opublikowano łącznie ponad 900 ofert praktyk, staży, pracy dedykowanych studentom WSB Wrocław.

Kolejną formą wsparcia studentów w rozwoju zawodowym i wejściu na rynek pracy z uwzględnieniem przedsiębiorczości są różnorodne **szkolenia, warsztaty, wydarzenia** organizowane cyklicznie w każdym semestrze i **prowadzone przez doradców zawodowych z ramienia Biura Karier lub partnerów WSB**. Co istotne wydarzenia organizowane i prowadzone były także w okresie pandemii (w formie online). Poniżej lista wybranych wydarzeń zorganizowanych w roku akademickim 2021/2022:

Tabela 33. Wybrane wydarzenia zorganizowane przez BK w r.a. 2021/2022

Tytuł	Data	Prelegenci
Moja wizytówka - profesjonalne dokumenty aplikacyjne	26.10.2021 22.02.2022	Katarzyna Likus – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS, (Biuro Karier WSB)
Jak zyskać lub stracić w oczach rekrutera - webinar rekrutacyjny	28.10.2021 24.02.2022	Magdalena Kuczyńska-Czubak – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS, (Biuro Karier WSB)
Webinar z przedsiębiorczości - "Jak z pomocą Internetu zdobyć klientów?"	17.11.2021	Agnieszka Kapusta Doradca w programie Firmy Jutra
Stawianie celów zawodowych i podejmowanie decyzji w kształtowaniu kariery zawodowej	23.11.2021 15.03.2022	Katarzyna Likus – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS, (Biuro Karier WSB)
Zwalcz stres! Webinar o tym, jak skutecznie radzić sobie ze stresem	25.11.2021 17.03.2022	Magdalena Kuczyńska-Czubak – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS, (Biuro Karier WSB)
Webinar z przedsiębiorczości - Google Profil Firmy - jak dotrzeć do klientów w okolicy? Popraw widoczność w lokalnych wynikach wyszukiwania	08.12.2021	Agnieszka Kapusta - Doradca Google w programie Firmy Jutra
Spotkanie z Firmą Wolna Energia Sp. z o.o. - odnawialne źródła energii, proponowane ścieżki rozwoju i możliwości podjęcia pracy + techniki sprzedażowe	08.12.2021	Wolna Energia Sp. z o.o.
Webinar: Jak skutecznie szukać pracy? – o rynku pracy i metodach działania	14.12.2021 26.04.2022	Katarzyna Likus – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS, (Biuro Karier WSB)
Webinar dot. autoprezentacji. Pewność siebie jako klucz do budowania spójnego wizerunku.	16.12.2021 28.04.2022	Magdalena Kuczyńska-Czubak – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS, (Biuro Karier WSB)
Webinar z przedsiębiorczości - „Dotacje unijne dla młodych – przegląd dostępnych form wsparcia”	23.02.2022	Monika Winnicka – ekspert ds. funduszy europejskich Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Webinar „Fundusze Europejskie na start firmy”	14.04.2022	Monika Winnicka – ekspert ds. funduszy europejskich Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

Webinar z marketingu własnej firmy - Wideomarketing – buduj społeczność, przyciągaj klientów -Google Profil Firmy	27.04.2022	Mateusz Adamiak Doradca Google w programie Firmy Jutra
Webinar „Prawa i obowiązki związane z zakładaniem działalności gospodarczej”	27.04.2022	Monika Winnicka – ekspert ds. funduszy europejskich Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
CV Point - indywidualne konsultacje z doradcami ds. kariery Biura Karier WSB w ramach programu "Gra o karierę"	17.05.2022	Magdalena Kuczyńska-Czubak – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS, (Biuro Karier WSB) Katarzyna Likus – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS (Biuro Karier WSB)
Webinar z marketingu własnej firmy - Webwriting – jak pisać do Internetu, aby klienci chcieli czytać i kupować Google Profil Firmy	18.05.2022	Agnieszka Kapusta - Doradca Google w programie Firmy Jutra
Webinar PZU "Inwestowanie pasywne"	19.05.2022	Michał Staszkiwicz - Dyrektor Zarządzający w TFI PZU,
Dobry lider – jak zadbać o dobrą komunikację i współpracę w zespole - warsztat i konsultacje fris	01.06.2022	Magdalena Kuczyńska Czubak – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS Katarzyna Likus – doradca zawodowy, starszy specjalista ds. rozwoju kariery, certyfikowany trener FRIS (Biuro Karier WSB)
Jak budować markę osobistą w sprzedaży / Personal Branding w sprzedaży. _ Freedom Nieruchomości Sp.zo.o	09.06.2022	Łukasz Kruszewski - Wiceprezes Zarządu i Dyrektor Marketingu Freedom Nieruchomości sp. z o.o. Autor książek dla branży nieruchomości
Webinar z marketingu własnej firmy - Jak pozyskać klientów do sklepu internetowego? Dobre praktyki i narzędzia dla e-commerce-Google Profil Firmy	15.06.2022	Mateusz Adamiak Doradca Google w programie Firmy Jutra

W ramach organizacji form rozwijających w studentach przedsiębiorczość Biuro Karier współpracuje m.in. z: Biurem Rozwoju Gospodarczego - Działem Wspierania Przedsiębiorczości (Urząd Miasta Wrocław), Punktem Informacji Funduszy Europejskich we Wrocławiu (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego), Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej.

3. Doradcy zawodowi BK wspierają studentów nie tylko w ramach wspomnianych powyżej warsztatów, webinarów, lecz także w ramach indywidualnych konsultacji w BK lub online, na które każdy student może umówić się w dogodnym dla niego terminie poprzez kalendarz zamieszczony na platformie JobTeaser, bezpośrednio w BK, telefonicznie lub emailowo. Terminy dostosowane są do potrzeb studentów formy stacjonarnej i niestacjonarnej - konsultacje/warsztaty odbywają się także w godzinach popołudniowych oraz weekendy. Indywidualne spotkania ze studentami poświęcone są zarówno wsparciu studentów, którzy chcą podjąć pracę na etat, jak i założyć własną firmę. Szczegółowe zagadnienia poruszane podczas konsultacji dotyczą m.in. podnoszenia umiejętności niezbędnych osobom planującym własną działalność gospodarczą w zakresie zakładania i prowadzenia własnej firmy (wskazania różnic pracy na etacie a prowadzenia własnej firmy, pozyskania finansowania na działalność, przygotowania biznesplanu); przygotowania dokumentów aplikacyjnych, treningu rozmowy kwalifikacyjnej, określenia predyspozycji zawodowych (z wykorzystaniem testów, np.

Kwestionariusz osobowości Insightful Profiler™ (iP121) Advisio, Narzędzie rozwojowo – diagnostyczne "Style Myślenia FRIS®", "Obrazkowy Test Zawodów Martina Achtnicha". Świadczona pomoc niejednokrotnie przybiera charakter poradnictwa edukacyjno-zawodowego już na etapie rekrutacji kandydatów na studia oraz osób w toku studiowania pragnących skorygować lub kontynuować wytyczone wcześniej plany zawodowe.

4. Cykl spotkań z pracodawcami **WSB Career Trends** (szerzej w kryterium 6)

5. Program "**Mentoring i Coaching dla Studentów i Absolwentów**"(szerzej opisany w kryterium 6) .

6. Raz do roku Biuro Karier organizuje dla studentów projekt **Szkoła Liderów**, który ma na celu rozwijanie ich umiejętności przedsiębiorczych, liderkich. Przed pandemią projekt odbywał się w formie szkoleń outdoorowych. W ramach wyjazdowych szkoleń studenci mieli okazję do integracji, sprawdzenia się w nietypowych sytuacjach i zdobycia umiejętności współpracy w zespole, poznania swoich mocnych i słabych stron pod kątem bycia liderem, poznania modeli i stylów zarządzania. W trakcie pandemii Szkołę Liderów w 2021 roku zrealizowano w nowej formule. Składała się z cyklu webinarów i indywidualnych konsultacji mentoringowych prowadzonych przez zewnętrznych trenerów, ekspertów z dziedziny zarządzania zespołami, kompetencji kierowniczych i interpersonalnych. Tematy, które zostają realizowane w ramach projektu wprost nawiązują do kształcenia kompetencji wymienionych w raporcie OECD, m.in. do budowania przedsiębiorczości i zdolność do podejmowania inicjatywy (proaktywność), rozwoju umiejętności zarządzania ludźmi i zespołami. Tematy realizowane podczas Szkoły Liderów:

- Kluczowe kompetencje lidera
- Jak dobra maszyna: budowanie zgranego zespołu
- Wyznaczanie celów i wspólne wartości w zespole
- Jak skutecznie motywować zespół?
- Komunikacja to podstawa
- Budowanie autorytetu i asertywność w roli lidera
- Emocje i konflikty w zespole
- Zespół w zmianie

7. Od roku akademickiego 2021/2022 zespół doradców zawodowych BK przeprowadza warsztaty i konsultacje **FRIS**, dzięki którym studenci mają możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności z obszaru poprawnej komunikacji i współpracy zespołowej. Podczas stacjonarnego warsztatu (prowadzonego z wykorzystaniem modelu FRIS®) studenci rozwijają kompetencje komunikacyjne i społeczne, indywidualne style myślenia i działania, etapy budowania zespołu i etapy realizacji efektywnej współpracy zespołowej. Po udziale w warsztacie stacjonarnym każdy uczestnik, otrzymuje możliwość bezpłatnego skorzystania z KWESTIONARIUSZA FRIS online i poznania własnego stylu myślenia i stylu działania. Zdobytą wiedzę może wykorzystać w bardziej świadomym zarządzaniu sobą w kontekście własnego rozwoju zawodowego, komunikacji z innymi, budowania współpracy, zarządzania innymi. RAPORT z indywidualnymi wynikami studenci omawiają z doradcą zawodowym BK - certyfikowanym trenerem FRIS podczas konsultacji online. Działanie zostało wprowadzone do oferty BK w celu zadbania o jeszcze większe wsparcie dla studentów w zakresie umiejętności rozpoznawania emocji własnych i innych ludzi, rozwoju umiejętności zarządzania nimi (inteligencji emocjonalnej), rozwoju umiejętności zarządzania ludźmi i zespołami, gdyż FRIS wspiera m.in. przyszłych liderów, kierowników, osoby, ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości. Wprost nawiązuje to do kształcenia kompetencji wymienionych w raporcie OECD.

Warto również podkreślić, że przy współpracy z Menedżerem Kierunku, prowadzony jest program certyfikacji dla studentów. Certyfikaty potwierdzają ich umiejętności pożądane przez pracodawców, zwiększają atrakcyjność zawodową na rynku pracy. Studenci kierunku finanse i rachunkowość mają możliwość uzyskania następujących certyfikatów: *Systemy finansowo-księgowo*, *Kontroler finansowy*, *Analitik danych finansowych*.

Zgodnie z atrybutem marki, jakim jest przyjazność, Uczelnia kładzie duży nacisk na zapewnienie studentom efektywnego wsparcia i rzetelnej obsługi w zakresie wchodzenia na rynek pracy. Studenci mają możliwość zgłaszania do Biura Karier swoich propozycji szkoleń/warsztatów, podnoszących ich kompetencje zawodowe, a Biuro Karier w miarę możliwości odpowiada na ich zapotrzebowanie. Dodatkowo co roku na podstawie wyników Badania Atrybutów Marki (wewnętrzne badanie) analizowana jest przez pracowników BK ocena studentów w zakresie jakości obsługi praktyk, oferty Biura Karier. Na tej podstawie wprowadzane są działania mające na celu podniesienie jakości obsługi procesów w ramach BK, m.in. w zakresie sposobów komunikowania się ze studentami, zakresu oferty pośrednictwa pracy, szkoleń, doradztwa zawodowego, dostępności pracowników BK.

W celu lepszego przygotowania studentów do rynku pracy w ramach Biura Karier jest dedykowany kierunkowi finanse i rachunkowość pracownik, tzw. opiekun kierunku. Jego zadaniem jest bieżące gromadzenie informacji na temat rozwoju kierunku na Uczelni, a także trendów na rynku pracy dotyczących kierunku, udział w Radach Biznesu dla kierunku, bieżący kontakt ze studentami, wsparcie dla organizacji wydarzeń dedykowanych dla kierunku, współpraca z Menedżerem kierunku.

Biuro Karier, mając na celu szybkie dotarcie z informacją o swoich działaniach skierowanych do konkretnych grup studentów, wykorzystuje różne kanały komunikacji, tj.

- webinary dedykowane praktykom i poszukiwaniu pracy, praktyk,
- MS Teams – został utworzony specjalny zespół dla studentów dedykowany zagadnieniom praktyk (studenci mają możliwość cotygodniowych konsultacji z pracownikami Biura Karier),
- platforma *JobTeaser – Career Center*:
- za pomocą platformy *JobTeaser* studenci mają 24 h dostęp do oferowanych ofert pracy, praktyk, staży, na które mogą aplikować,
- na platformie *JobTeaser* studenci mają również dostęp do kalendarza doradców zawodowych Biura Karier, gdzie mogą zarezerwować dogodny termin spotkania. Indywidualne konsultacje z doradcami mogą być realizowane w jednej z dwóch form do wyboru: stacjonarnie (w siedzibie Biura Karier) online (MS Teams - wideorozmowa, e-mail, telefonicznie.),
- Studenci mogą skorzystać z bazy wiedzy na platformie *JobTeaser* – zawiera artykuły dedykowane kierunkom, porady z zakresu przedsiębiorczości, rozwoju zawodowego,
- otrzymują cotygodniowy newsletter na platformie *JobTeaser*, zawierający ofertę Biura Karier,
- Extranet - zakładki dedykowane praktykom, innym obszarom działalności Biura Karier, możliwość wysłania wiadomości do studentów,
- www - zakładka Biura Karier w ramach Strefy Studenta,
- FB – profil Biura Karier, na którym są publikowane aktualne informacje dotyczące projektów, wydarzeń, ofert pracy, praktyk, staży dla studentów,
- kontakt mailowy i telefoniczny ze studentem,
- wejścia na zajęcia do konkretnych grup studentów,
- kontakt z dydaktykami w ramach danego kierunku.

8.3. Zakres wsparcia w mobilności studentów

Centrum Współpracy Międzynarodowej (CWM) wspiera studentów realizujących mobilności międzynarodowe zarówno przed wyjazdem, w trakcie oraz po powrocie. Z uwagi na pandemię, komunikacja z uczestnikami mobilności odbywała się głównie w sposób zdalny, mailowo lub przez telefon. Uczestnicy mieli również możliwość indywidualnych konsultacji przez MS Teams w celu uzyskania wsparcia i odpowiedzi na pytania. Wsparcie uczestników mobilności zostało zrealizowane w kilku kategoriach i z wykorzystaniem narzędzi i metod sprawdzonych oraz wypracowanych przez poprzednie lata:

- W zakresie organizacji praktyk, w trakcie ich trwania osoba odpowiedzialna kontaktowała się drogą mailową lub telefoniczną kolejno z każdym studentem w celu upewnienia się, że praktyka przebiega zgodnie z planem, a warunki oferowane przez firmę są odpowiednie (bezpieczeństwo studentów, odpowiednie traktowanie przez firmę, różnorodność zadań, komunikacja itp.). Przed wyjazdem na studia i praktykę studenci proszeni są o pozostawanie w kontakcie mailowym bądź telefonicznym z koordynatorem. W trakcie wyjazdu koordynator przypomina studentom o konieczności przywiezienia z wyjazdu odpowiednich dokumentów, które są niezbędne do rozliczenia mobilności. Po zakończonej mobilności koordynator pilnuje dostarczenia dokumentów, wypełnienia ankiety stypendysty i testu OLS w terminie oraz rozliczenia ostatniej raty grantu.

- Oprócz wyjazdów organizowanych stricte w celach monitorujących, instytucje partnerskie sprawdzane są na bieżąco przez pozostałych pracowników Uczelni, zarówno dydaktycznych jak i administracyjnych, którzy podczas realizacji swoich mobilności odwiedzają miejsca, do których wyjeżdżają studenci. Dzięki temu mogą omówić z daną uczelnią sposób opieki nad studentami, formy wsparcia i metody włączania studentów do społeczności akademickiej.

- Pracownicy CWM po zakończeniu mobilności przez studentów prowadzą badania i zbierają ustny/pisemny przekaz dotyczący satysfakcji z odbytej mobilności. Jest to dla nich kluczowe, gdyż w okresie późniejszym na podstawie przedstawionych opinii są w stanie odpowiednio zarekomendować bądź też odradzić wybór danej uczelni/firmy lub pomóc w dopasowaniu profilu danego studenta do danej uczelni czy organizacji goszczącej.

Pracownicy Centrum Współpracy Międzynarodowej dołożyli wszelkich starań, aby promować i zachęcać studentów do korzystania z dodatkowych opcji rozwoju o charakterze międzynarodowym jakimi są wyjazdy w ramach programu Erasmus+, wyjazdy na Business Weeks organizowane w partnerskich uczelniach Europejskich oraz udział w Szkołach Letnich i innych krótkich projektach międzynarodowych. Poinformowano studentów, że pobyt na stypendium Erasmus+ (studia/praktyki) jest integralną częścią studiów w WSB oraz, że wszystkie osiągnięcia zdobyte za granicą zostaną w pełni uznane (stopnie i punkty ECTS).

Jako wsparcie traktujemy też dobrą komunikację i promocję aktywności międzynarodowych. Są one promowane co roku w trakcie Dni Międzynarodowych, Open Days (dla nowych studentów), prelekcji dla zainteresowanych, spotkań informacyjnych oraz licznych konwersacji osobistych, telefonicznych, mailowych i przez MS Teams z zainteresowanymi. Przed wybuchem pandemii oraz po powrocie do zajęć w murach uczelni, wydarzenia promocyjne były organizowane stacjonarnie w WSB, natomiast podczas pandemii CWM przeszedł na komunikację zdalną, organizując spotkania i interaktywne Dni Międzynarodowe online, na platformie MS Teams. Oprócz tego, międzynarodowe możliwości dla studentów są promowane za pomocą mediów społecznościowych, uczelnianego portalu Extranet i bezpośrednio w CWM oraz budynkach WSB.

8.4. Wsparcie osób z niepełnosprawnością (OzN)

W Uczelni działa Biuro ds. osób z niepełnosprawnością (BON) którym kieruje Pełnomocnik Rektora ds. OzN. W pomieszczeniu biura, znajdują się stanowiska komputerowe dedykowane wyłącznie dla studentów z niepełnosprawnością oraz specjalistyczny sprzęt dla osób słabowidzących. Istnieje też wypożyczalnia sprzętu ułatwiającego naukę dla OzN, gdzie mogą bezpłatnie wypożyczyć laptopy, tablety, dyktafony. BON proponuje również OzN skorzystanie z indywidualnej wyjątkowej formy wsparcia, jaką jest pomoc asystenta, którym może zostać wybrana osoba ze środowiska studenckiego (np. kolega/koleżanka z roku osoby z niepełnosprawnością), spoza niego (np. rodzina, partner/partnerka, przyjaciel itp.) lub dedykowana do pełnienia tejże funkcji (wolontariusz). Rolą Asystenta jest np. pomoc w poruszaniu się po terenie Uczelni, w sporządzaniu notatek i komunikowaniu się z wykładowcami, załatwianiu spraw w działach uczelni i inne w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Wynagrodzenie Asystenta OzN płacone jest przez Uczelnię. Pełnomocnik Rektora ds. OzN działa z jednej strony na rzecz aktywizacji i integracji studentów z niepełnosprawnością, a z drugiej strony oddziałuje na kadre dydaktyczną oraz administracyjną Uczelni poprzez kampanie informacyjne i służenie głosem doradczym w kwestii pracy z OzN, udostępnia materiały dotyczące np. savoir vivre w kontakcie ze studentem z niepełnosprawnością, bywa łącznikiem pomiędzy wykładowcą czy pracownikiem określonego działu a studentem. BON przeprowadza także coroczne badanie potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, aby lepiej dopasować swoje usługi do ich oczekiwań. Jednocześnie współpraca uczelni ze stowarzyszeniami organizującymi obozy dla studentów z niepełnosprawnościami umożliwia studentom WSB udział w takich wydarzeniach.

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu wychodząc naprzeciw potrzebom OzN, umożliwia studentom, słuchaczom i absolwentom z niepełnosprawnością udział w indywidualnych spotkaniach w ramach poradnictwa zawodowego, planowania ścieżki kariery zawodowej, funkcjonowania na Uczelni, problemów związanych z procesem kształcenia, wyboru/zmiany kierunku czy specjalności studiów, a także problemów osobistych. Poradnictwo w tych sprawach realizują wykwalifikowani pracownicy (w tym doradcy zawodowi) Biura Karier oraz pracownicy BON. Biuro Karier jako komórka łącząca pracodawców i studentów/absolwentów WSB we Wrocławiu, pozyskuje oferty pracy skierowane do kandydatów z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności i osób ze szczególnymi potrzebami.

8.5. Pomoc stypendialna i zapomogi

Poza wsparciem we wchodzeniu na rynek pracy Uczelnia prowadzi również system stypendialny, który jest częścią szerszego systemu motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce, a także pozwala na realne obniżenie kosztów nauki. Obejmuje on kilka rodzajów stypendiów, zarówno z budżetu Uczelni jak i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

1. stypendium Ministra:
  - za osiągnięcia w nauce, o które może się ubiegać student, który uzyskał za rok studiów wysoką średnią ocen,
  - za wybitne osiągnięcia sportowe, które może być przyznane studentowi, który uzyskał wysoki wynik w sporcie we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym.
2. stypendium rektora dla najlepszych studentów:

- za wyróżniające wyniki w nauce, może otrzymać student, który spełnia łącznie następujące warunki: zaliczył wszystkie przedmioty przewidziane planem studiów i programem nauczania dla danego roku akademickiego, został wpisany na kolejny rok akademicki, posiada średnią ocen za poprzedni rok akademicki nie niższą niż 4,75;
- za osiągnięcia naukowe, przysługuje studentowi, który posiada udokumentowane osiągnięcia naukowe w zakresie dyscypliny naukowej związanej ze studiowanym kierunkiem studiów, takie jak: publikacje naukowe, wygłoszenie referatu na konferencji naukowej o zasięgu krajowym lub międzynarodowym, otrzymał nagrodę lub wyróżnienie w konkursie lub konferencji naukowej;
- osiągnięcia sportowe, może otrzymać student, który: uzyskał w poprzednim roku akademickim średnią ocen nie niższą niż 4,00 oraz posiada udokumentowane osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie na szczeblu krajowym lub międzynarodowym;
- za osiągnięcia artystyczne, przysługuje studentowi, który posiada udokumentowane osiągnięcia artystyczne takie jak: nagrody krajowe za dzieła plastyczne, muzyczne i teatralne, udział w projektach artystycznych prowadzonych przez uczelnię lub we współpracy z innym ośrodkiem akademickim lub kulturalnym;

Student może równocześnie otrzymywać stypendium rektora dla najlepszych studentów i stypendium ministra za wybitne osiągnięcia. Otrzymanie tych stypendiów nie wyklucza prawa studenta do świadczeń pomocy materialnej oraz prawa do otrzymywania stypendium przyznawanego przez organy samorządu terytorialnego oraz pracodawców, a także pochodzących ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

3. stypendium w ramach programu VIS (Very Important Student)

Szczególne wsparcie naukowe dla zdolnych studentów jest program **(VIS)**.

Uczelnia udziela promocji w postaci zwolnienia z opłaty czesnego w **pierwszym semestrze** nauki na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich Studentom, którzy spełnili co najmniej jeden z poniższych warunków:

- na egzaminie dojrzałości zdany w Polsce zdobyli z egzaminu pisemnego sumę 195 - 200 % punktów z 2 przedmiotów przyznaje się 100 % promocji w czesnym. % punktów z przedmiotów zaliczonych na poziomie rozszerzonym mnoży się przez współczynnik 1,3. W przypadku zdawania egzaminu pisemnego z danego przedmiotu na obu poziomach (podstawowym i rozszerzonym) wybiera się poziom z wyższą wartością % punktów. Suma % punktów liczona jest z jednego z następujących zestawów przedmiotów:
  - a. język obcy i język polski lub
  - b. język obcy i matematyka lub
  - c. język obcy oraz fizyka i astronomia lub
  - d. język obcy i geografia lub
  - e. język obcy i wiedza o społeczeństwie lub
  - f. język obcy i informatyka.
- zdawali maturę międzynarodową IB (International Baccalaureat) lub maturę europejską EB (European Baccalaureate) i zdobyli na dyplomie sumę punktów powyżej 195 pkt wg przelicznika ocen zawartego regulaminie promocji dla jednego z zestawów 2 przedmiotów:

- a. język obcy i język polski lub
  - b. język obcy i matematyka lub
  - c. język obcy i geografia lub
  - d. język obcy i informatyka lub
  - e. język obcy i ekonomia lub
  - f. język obcy i zarządzanie lub
  - g. język obcy i technologia informacyjna
- przyznaje się 100 % promocji w czesnym.

- na świadectwie dojrzałości są zwolnieni z co najmniej jednego z przedmiotów pisemnej części egzaminu maturalnego, przyznaje się 100 % promocję w czesnym w pierwszym semestrze nauki na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich.

- Laureatom konkursów sponsorowanych przez WSB na poziomie szkoły średniej przyznaje się promocję zgodnie z przyznaną nagrodą udokumentowaną certyfikatem lub promesą zawierającą zapis o szczegółach przyznanej promocji.

- Uczelnia udziela także promocji w postaci 25 % promocji w czesnym w pierwszym semestrze nauki na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich Studentom, którzy na etapie rekrutacji przedstawią świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej z wyróżnieniem (tzw. „czerwony pasek”; na świadectwie ukończenia szkoły średnia arytmetyczna ocen w wysokości co najmniej 4,75 oraz zachowanie co najmniej bardzo dobre).

4. stypendium socjalne,
Stypendium socjalne stanowi świadczenie pomocy materialnej dla studenta będącego w trudnej sytuacji materialnej. Obowiązkiem studenta ubiegającego się o przyznanie pomocy materialnej jest rzetelne przedstawienie i udokumentowanie swoich uprawnień do tej pomocy. Podstawą przyznania stypendium socjalnego jest dochód netto na jednego członka rodziny za okres o jakim mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych.
5. stypendium dla osób niepełnosprawnych,
Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych może otrzymywać student od pierwszego roku studiów, który posiada orzeczenie ustalające stopień niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem ustalającym stopień niepełnosprawności na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
6. stypendia zagraniczne
Osoby, które wyjeżdżają na studia w ramach programów współpracy zagranicznej (np. Erasmus) mogą otrzymać stypendium umożliwiające pokrycie całości bądź części związanych z tym kosztów.

Poniżej zaprezentowano zestawienie stypendiów przyznanych na Wydziale Zarządzania i Finansów Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu w latach 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022.

Tabela 34. Liczba przyznanych stypendiów na Wydziale Zarządzania i Finansów w WSB we Wrocławiu

Rodzaj Stypendium	Przyznane stypendia	w tym na kierunku Finanse i Rachunkowość
rok akademicki 2019/2020		
Stypendia socjalne	327	101
Stypendia dla osób niepełnosprawnych	158	32
Stypendia rektora dla najlepszych studentów	947	180
rok akademicki 2020/2021		
Stypendia socjalne	330	86
Stypendia dla osób niepełnosprawnych	178	32
Stypendia rektora dla najlepszych studentów	1640	299
rok akademicki 2021/2022		
Stypendia socjalne	257	57
Stypendia dla osób niepełnosprawnych	186	36
Stypendia rektora dla najlepszych studentów	982	199

Inną formą wsparcia studentów Uczelni są zapomogi czyli bezwrotna forma pomocy materialnej, która może być przyznana studentowi, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej, w szczególności z powodu:

- nieszczęśliwego wypadku,
- długotrwałej choroby,
- śmierci osoby z najbliższej rodziny (rodzice, rodzeństwo pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym, mąż, żona, dzieci),
- poniesienia znacznych strat na skutek klęski żywiołowej,

Student ubiegający się o przyznanie zapomogi powinien udokumentować sytuację materialną swojej rodziny (stosuje się tutaj odpowiednio przepisy o stypendium socjalnym) oraz dołączyć do wniosku dokumenty potwierdzające zdarzenie uprawniające go do otrzymania tej formy pomocy. Student nie może otrzymać zapomogi dwa razy za to samo zdarzenie. Zapomogę może otrzymać student nie częściej niż dwa razy w danym roku akademickim.

W związku z pandemią COVID – 19 Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu wspiera studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Studentom, których sytuacja ekonomiczna uległa istotnemu pogorszeniu w wyniku pandemii przyznawana jest (jednorazowa) zapomoga z funduszu stypendialnego. Od marca 2020 roku Uczelnia przyznała około 800 studentom tzw. zapomogi COVID (w tym studentom na kierunku Finanse i Rachunkowość - 101)

Poza wyżej wymienionymi formami wsparcia materialnego Uczelnia oferuje inne promocje i zniżki:

- Promocje czasowe dla absolwentów innych uczelni oraz absolwentów WSB we Wrocławiu,
- Program Firma,
- Porozumienia edukacyjne,
- zniżki dla aktualnych wychowanków domu dziecka,
- zniżki dla absolwentów,

System stypendialny Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu jest dostosowany do potrzeb różnych grup studentów, do ich potrzeb indywidualnych w tym potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wszelkie, aktualne informacje dotyczące stypendiów są udostępnione na koncie każdego studenta w Extranecie. Ponadto studenci mogą skorzystać z przewodnika po stypendiach, w którym, krok po kroku opisane są procedury, umieszczone wzory wniosków, wymagane dokumenty, wskazane miejsce składania dokumentów, a także informacja na temat miejsca ogłoszenia wyników naboru. Stanowi to znaczne ułatwienie w załatwianiu procedur związanych z programem stypendialnym. Od czasu wybuchu wojny na Ukrainie Uczelnia wspiera również studentów z Ukrainy. Udzielane są im zapomogi losowe oraz przesuwane są terminy płatności czesnego.

W Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu działa program rabatowy o nazwie „Wiele Studenckich Bonusów”. Program powstał specjalnie dla studentów i uczestników studiów podyplomowych, aby uatrakcyjnić im studiowanie we Wrocławiu. Współpracujemy z ponad 50 firmami i instytucjami, które udzielają naszym studentom i uczestnikom studiów podyplomowych specjalnych zniżek na swoje produkty i/lub usługi. Zniżki sięgają nawet 70% ceny i obejmują między innymi obszary: restauracje i kawiarnie (m.in. obiady, naleśniki), transport (m.in. taxi, wynajem aut, kurs prawa jazdy), noclegi (m.in. akademik, hotele, hostel), sport i rekreacja (m.in. siłownia, skoki spadochronowe, tenis), kultura i rozrywka (m.in. lasery, teatr), sprzęt elektroniczny i usługi internetowe (m.in. sklep Apple, grafiki), zdrowie i uroda (m.in. salony piękności, sklep z soczewkami, refleksoterapia), rozwój i edukacja (m.in. InfiniteBook, kursy językowe), inne (m.in. moda, kwaciarnia, jubiler, porady prawne). Program jest stale rozwijany i każdego roku dołączają do niego nowi partnerzy.

8.6. Samorząd studencki i koła naukowe

Poza omówionymi powyżej formami motywacji materialnymi oraz niematerialnymi w ramach WSB we Wrocławiu działa Samorząd Studencki. Rada Samorządu Studenckiego Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu składa się z maksymalnie 15 osób, w tym Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza. Rada Samorządu Studenckiego ma do dyspozycji biuro z pełnym wyposażeniem (meble, komputer, drukarka, niszczarka) oraz całą przestrzeń reklamową na Uczelni w celu promowania organizowanych przez niego wydarzeń.

Samorząd Studencki co miesiąc organizuje tematyczne eventy integracyjne dla studentów w ramach projektu „WSB Party”. W ubiegłym roku były to między innymi Otrzęsiny, Andrzejki oraz „Wielka Noc WSB” – czyli zabawa integracyjna. Zorganizowana została także zbiórka wśród członków Samorządu dla Hospicjum Formuła Dobra we Wrocławiu oraz akcja charytatywna wśród całej Uczelni mająca na celu zebranie darów rzeczowych dla osób potrzebujących z Ukrainy na terenie Dolnego Śląska, która cieszyła się ogromnym zaangażowaniem ze strony wykładowców jak i studentów. Samorząd WSB we Wrocławiu współorganizuje także, wraz z innymi wrocławskimi uczelniami, Juwenalia Wrocławskie, a w celu ich organizacji dostaje dodatkowe dofinansowanie, materiały reklamowe oraz wsparcie merytoryczne ze strony Uczelni.

Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się jest realizowany w ramach ankietyzacji studentów. Wśród nich można wymienić ankiety dotyczące systemu opieki i wsparcia, ankieta oceny obsługi administracyjnej, ankieta oceny nauczycieli akademickich (która zawiera aspekty dotyczące oceny wsparcia poprzez konsultacje), ankieta umożliwiająca studentom z niepełnosprawnościami ocenę systemu oferowanego wsparcia i zgłaszanie ewentualnych dodatkowych potrzeb, a także inne ankiety. Ponadto dla Samorządu Studenckiego jest wydelegowany

opiekun z Uczelni, który go wspiera oraz przyjmuje wnioski oraz sugestie, a sam Samorząd przyjmuje wnioski od studentów, zatwierdza je i przekazuje opiekunowi lub bezpośrednio Władzom Uczelni.

Pomoc w zdobywaniu umiejętności badawczych poza zajęciami dydaktycznymi zapewniana jest przez umożliwienie studentom działalności w studenckich kołach naukowych. Aktualnie na kierunku Finanse i Rachunkowość działa Koło Naukowe Rynków Kapitałowych (KoNaRK). Podjęte zostały również kroki i uruchomiona procedura utworzenia drugiego KN na kierunku – Koła Naukowego Rachunkowości. Działalność kół naukowych reguluje Uchwała nr 50/2020 Senatu WSB we Wrocławiu ws. Uchwalenia regulaminu kół naukowych. W ramach kół organizowane są konferencje, a także wykłady gościnne prowadzone przez praktyków – specjalistów w danej dziedzinie. Celem takich spotkań jest przybliżenie specyfiki wykonywania pracy w instytucjach finansowych. Uczelnia umożliwia studentom udział w konferencjach naukowych, w trakcie których mogą prezentować wyniki swoich badań.

8.7. Wsparcie studentów w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy

Podkreślić również należy, że Uczelnia wspiera działania sprzyjające budowaniu pozytywnych relacji między studentami i pracownikami Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. Uczelnia nie akceptuje dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego ani żadnych innych form przemocy psychicznej i fizycznej, w tym mowy nienawiści. WSB we Wrocławiu przygotowana jest do podejmowania wszelkich działań interwencyjnych w celu wyeliminowania wszelkich zgłoszonych przypadków dyskryminacji, mobbingu bądź molestowania seksualnego oraz do pomocy ofiarom dyskryminacji, mobbingu bądź molestowania seksualnego. Kwestie te szczegółowo reguluje Regulamin Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i Molestowaniu Seksualnemu WSB we Wrocławiu, który jest efektem prac zespołu powołanego przez Rektora, a tworzonego przez Dziekana WFiZ, Dziekana WE, Prodziekanów, Menedżerów Kierunków i nauczycieli akademickich. Na mocy Regulaminu powołany został Pełnomocnik Rektora ds. przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i molestowaniu seksualnemu.

Celem wprowadzenia Regulaminu było zapewnienie studentom, nauczycielom akademickim oraz pracownikom Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu przestrzeni akademickiej, w której relacje między studentami i pracownikami oparte są o zasady poszanowania godności osobistej, szacunku i tolerancji oraz wolnej od przejawów dyskryminacji, mobbingu i molestowania seksualnego, a w szczególności:

- przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i molestowaniu seksualnemu,
- umacniania pozytywnych relacji interpersonalnych między studentami i pracownikami Uczelni,
- podejmowania działań interwencyjnych oraz niwelowanie skutków stwierdzonych przypadków dyskryminacji, mobbingu i molestowania seksualnego,
- procedowania działań na rzecz wyciągnięcia konsekwencji wobec osób będących sprawcami dyskryminacji, mobbingowi i molestowania seksualnego.

Student, nauczyciel akademicki, pracownik niebędący nauczycielem akademickim WSB we Wrocławiu, który uzna, iż został poddany dyskryminacji, mobbingowi bądź molestowaniu seksualnemu, lub który zaobserwował zjawisko dyskryminacji, mobbingu bądź molestowania seksualnego może zgłosić ten fakt w formie pisemnej skargi do Pełnomocnika Rektora ds. Przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i molestowaniu seksualnemu. Do zadań i czynności podejmowanych przez Pełnomocnika należy w szczególności:

- promowanie wśród studentów i pracowników Uczelni postaw i zachowań pożądanych, zgodnych z zasadami współżycia społecznego,
- upowszechnianie wiedzy na temat dyskryminacji, mobbingu i molestowania seksualnego, metod ich zapobiegania oraz konsekwencji ich wystąpienia,
- udzielanie pomocy osobom dotkniętym dyskryminacją, mobbingiem oraz molestowaniem seksualnym, w zakresie postępowania wszczętego w wyniku wpłynięcia skargi,
- wyjaśnianie sytuacji zgłoszonych przez studentów jako formy niedozwolonego traktowania, w tym dyskryminację, mobbing bądź molestowanie seksualne.

W sprawach szczególnie złożonych Rektor może powołać Komisję ds. Przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i molestowaniu seksualnemu studentów. Pełnomocnik oraz Komisja działają zgodnie z zasadami: poufności, bezstronności i ukierunkowania na wszechstronne wyjaśnienie stanu faktycznego oraz rozwiązania problemu.

W roku akademickim 2021/22 nie było zgłoszeń w sprawie dyskryminacji, mobbingu oraz molestowania seksualnego w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu. W ramach działań edukacyjnych i upowszechniających wiedzę w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i przemocy seksualnej dr Katarzyna Kulig-Moskwa, pełnomocnik ds. przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi i molestowaniu seksualnemu opracowała teksty edukacyjne, które pojawiały się w mediach społecznościowych grup WSB były to m.in:

- psychologicznie zaopiekowania, tekst na temat radzenia sobie ze stresem, odporności psychicznej i popandemicznej kondycji człowieka;
- biznes sklepany złotem, komentarz na temat budowania efektywnego zespołu z różnorodnych osób
- potrzebujemy dojrzałości, tekst na temat menstruacji i jej potrzeb w środowisku pracy, szkoły itp.

W programie na kierunku Finanse i rachunkowość został wprowadzony przedmiot Techniki radzenia sobie ze stresem, w którym za pomocą treningu, studenci poznają i praktykują w jaki sposób radzić sobie z sytuacjami stresującymi oraz nabierają umiejętności w zakresie odporności psychicznej. Tym samym są lepiej przygotowani do radzenia sobie oraz reagowania na patologiczne sytuacje związane z dyskryminacją, mobbingiem i nadużyciami seksualnymi.

8.8. Rozstrzygnięcie skarg i wniosków

Na Wydziale wszelkie bieżące sugestie i uwagi związane z funkcjonowaniem procesów dydaktycznych studenci zgłaszają do właściwych Prodziekanów, którzy na bieżąco monitorują pojawiające się sytuacje kryzysowe oraz inicjują kontakty z odpowiednimi działami/wykładowcami. Uczelnia jest przygotowana do podejmowania natychmiastowych działań celem rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów zgodnie z zasadą bezstronności oraz ukierunkowaniem na określenie stanu faktycznego, a następnie rozwiązanie problemu.

Prodziekani pełnią dyżury dla studentów – w formie tradycyjnej oraz zdalnej. Dostępni są cztery dni w tygodniu oraz w soboty i niedziele.

Studenci zwracają się najczęściej z problemami dotyczącymi: planu zajęć, terminów egzaminów i zaliczeń, nieobecności na zajęciach, płatności za studia, nieporozumień w relacji z innymi studentami lub prowadzącymi zajęcia.

Władze uczelni rozwiązując i wyjaśniając problemy studentów starają się wychodzić naprzeciw ich sugestiom. Problematyka poruszana podczas dyżurów była niejednokrotnie źródłem zmian normatywnych w procesie kształcenia.

Na Uczelni funkcjonuje Rzecznik Praw Studenta w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu została powołana na mocy zarządzenia nr 35/2020 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu z dnia 12 października 2020 roku. Rzecznika Praw Studenta powołuje Rektor, za zgodą Samorządu Studenckiego. Do zadań Rzecznika Praw Studenta należy:

- działanie na rzecz ochrony praw studentów Wyższej Szkoły Bankowej,
- doradztwo w zakresie przepisów regulujących przebieg toku studiów określonych w Ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym, regulaminie studiów oraz w statucie uczelni,
- doradztwo w zakresie regulacji dotyczących procedur przyznawania pomocy materialnej w uczelni,
- przekazywanie władzom uczelni sprawozdań nt. sytuacji problematycznych i konfliktowych dotyczących studentów i doktorantów w uczelni,
- wsparcie studentów w sytuacjach losowych.

Rzecznik Praw Studenta współpracuje z Dziekanami, Prodziekanami ds. studenckich, Pełnomocnikiem Rektora ds. przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i molestowaniu seksualnemu, Samorządem Studenckim oraz działami administracyjnymi Uczelni. Współpraca z wyżej wymienionymi jednostkami przebiegała pozytywnie w roku akademickim 2020/2021, jak również w roku akademickim 2021/2022.

W roku akademickim 2020/2021 Rzecznik Praw Studenta rozpatrzył 145 zgłoszeń studentów Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu i Opolu, a w roku akademickim 2021/2022 154 zgłoszenia.

Liczba zgłaszanych spraw była w istotnym stopniu zależna od kalendarza akademickiego. Zdecydowanie więcej zgłoszeń odnotowano w trakcie zaliczeń przedmiotów oraz na przełomie roku akademickiego. Na ilość zgłaszanych spraw miała też wpływ sytuacja zewnętrzna jak pandemia. Największa liczba zgłoszeń studenckich dotyczyła spraw związanych z organizacją i tokiem studiów. Zgłoszenia obejmowały następujące tematy: utrudniony kontakt z wykładowcami oraz działami administracyjnymi, problem z ukończeniem studiów, problem z zaliczeniem przedmiotu lub zdaniem egzaminu, sposób prowadzenia zajęć przez wykładowców, sposób oceniania przez wykładowców, przepisanie przedmiotu, problemy techniczne związane z zajęciami prowadzonymi w formie online oraz konfliktami w grupach ćwiczeniowych. Studenci zgłaszali się do Rzecznika Praw Studenta z prośbą o pomoc w przygotowaniu petycji dotyczącej nauki w formie online. Wszystkie zgłoszenia zostały zamknięte w danym roku akademickim. 95% rozpatrzonych zgłoszeń zakończyło się pozytywnym skutkiem dla studenta.

8.9. Pozostałe formy wsparcia

Wychodząc naprzeciw potrzebom studentów w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu uruchomione zostało Centrum Pomocy Psychologicznej. Centrum działa zarówno na Wydziale Finansów i Zarządzania we Wrocławiu, jak i Wydziale Ekonomicznym w Opolu. Ma ono stanowić wsparcie dla studentów trudnym czasie, a także w przyszłości. Warto podkreślić, że wsparcie oferowane przez Centrum jest dla studentów bezpłatne. Może odbywać się zarówno stacjonarnie jak i on-line. O działalności Centrum studenci zostali poinformowani za pośrednictwem uczelnianych

kanałów komunikacji. Poza konsultacjami indywidualnymi Centrum będzie również organizować szkolenia i warsztaty psychologiczne z zakresu rozwoju osobistego.

Inną formą wsparcia jest coroczna możliwość wzięcia udziału w konkursie o Nagrodę im. Marka Drapińskiego, organizowanym przez Fundacja TETOS. Konkurs jest dla osób, które mają innowacyjne pomysły na rozwój uczelni i chcą przyczynić się do pozytywnych zmian w środowisku edukacyjnym.

Zalecenia dotyczące kryterium 8* wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8* wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Modyfikacja kryteriów przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów w celu poprawy ich przejrzystości	Zmodyfikowano regulamin tak, aby zawierał jednoznaczne, w pełni przejrzyste sformułowania

* w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę było to kryterium 5 i brzmiało: „Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy”

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zgodnie z zapisami Ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668) Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu realizuje obowiązek publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej dokumentów takich jak: statut i strategia uczelni, regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji, regulamin korzystania z infrastruktury badawczej, regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów, zasady i tryb przyjmowania na studia, wzory umów o świadczenie usług edukacyjnych, programy studiów, informacje o wysokości opłat pobieranych od studentów, uchwały PKA dotyczące oceny programowej lub oceny kompleksowej wraz z ich uzasadnieniem, sprawozdania finansowe samorządu studenckiego, sprawozdanie z rozdziału środków finansowych i ich rozliczenie.

Oprócz informacji udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu zapewnia dostęp do informacji o ofercie dydaktycznej, programach studiów, kadrze dydaktycznej, badaniach naukowych, a także o zasadach rekrutacji i warunkach przyjęć na studia również poprzez stronę internetową: <https://www.wsb.pl/wroclaw/>. Informacje zamieszczone na stronach internetowych Uczelni oraz w drukowanych informatorach i ich wersji elektronicznej uaktualniane są corocznie. Informacje z życia Uczelni oraz najważniejsze komunikaty zamieszczane są również na portalach społecznościowych (np.: Facebook: <https://www.facebook.com/WSBwroclaw>). Język i sposób komunikacji są dostosowane do grupy odbiorców. Obecnie fanpage Uczelni obserwuje ok. 26 tys. osób.

W uczelni funkcjonuje system Extranet - wewnętrzny serwis internetowy, zapewniający szybki i bezproblemowy kontakt studenta z uczelnią. W extranecie studenci mają dostęp do m.in.: harmonogramów studiów, elektronicznego indeksu, planów zajęć swoich oraz wykładowców, systemu oceny kadry dydaktycznej, informacji na temat godzin dyżurów władz uczelni, harmonogramu płatności, katalogu biblioteki WSB, regulaminów i zarządzeń, programów studiów, informacji związanych z praktykami studenckimi, dokonania wyboru grup, specjalności, przedmiotów do wyboru, promotorów oraz wielu innych ważnych informacji. Informacje o zasadach uznawania efektów uczenia się i kwalifikacji uzyskanych w toku realizacji studiów, procedurach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, o zasadach i procedurach dyplomowania również udostępnione są dla studentów w Extranecie. Poprzez aplikację mobilną studenci mają dostęp do planów zajęć, elektronicznego indeksu, kontaktów oraz ocen kadry dydaktycznej.

Wykładowcy Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu korzystają z wewnętrznego systemu Intranet, który zapewnia dostęp do wszelkich informacji związanych z harmonogramami roku akademickiego, realizacją toku studiów, procedurą dyplomowania, funkcjonowaniem uczelni, obowiązkami oraz uprawnieniami nauczycieli akademickich, wynikami oceny kadry dydaktycznej, godzinami dyżurów władz uczelni.

Uczelnia wykorzystuje także platformę dydaktyczną Moodle, na której wykładowcy prowadzą kursy e-learningowe do swoich przedmiotów. Platforma jest zsynchronizowana z innymi systemami informatycznymi Uczelni (w tym systemami dziekanatowymi i grafikami zajęć). Każdy student WSB posiada konto w Extranecie, które jest jednocześnie jego kontem osobistym do platformy e-learningowej. Platforma daje możliwość komunikacji na linii wykładowca-student oraz student-student zarówno synchroniczne jak i asynchroniczne (czaty, forum). Szczegółowe procedury dyplomowania

umieszczane są także na platformie e-learningowej Moodle, ponadto platforma służy seminarzystom do komunikacji i udostępniania prac do sprawdzenia swoim promotorom.

W Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu każdy kierunek studiów posiada Menedżera Kierunku – jest to specjalista z danej dyscypliny, nauczyciel akademicki oraz praktyk, który dba o merytoryczny, naukowy oraz praktyczny wymiar studiów na powierzonym kierunku. Utrzymuje on stały kontakt osobisty, mailowy i telefoniczny ze studentami oraz kadrą prowadzącą zajęcia na kierunku, udostępniając informacje oraz odpowiadając na wszelkie pytania i uwagi. Uczestniczy także w spotkaniach organizacyjnych dla nowych studentów, gdzie wraz z przedstawicielami Dziekanatu, Biura Karier, Centrum Zdalnego Kształcenia przekazuje im wszystkie kluczowe informacje.

Narzędziem oceniającym dostęp do informacji w wymienionych kanałach są coroczne Badania Atrybutów Marki (pytania dot. m.in.: funkcjonowania platformy Moodle, Extranetu) zawierające przygotowane w różnym zakresie i w różnym stopniu szczegółowości wnioski z wyników badania ankietowego, realizowanego na szeroką skalę wśród studentów, słuchaczy, absolwentów, nauczycieli akademickich i pracodawców (w roku 2022 w Grupie Wyższych Szkół Bankowych zrealizowano badania na 19 tys. respondentów).

W celu usprawnienia i automatyzacji procedur związanych z tokiem studiów Uczelnia realizuje zaawansowane działania zmierzające do wdrożenia Systemu Obsługi Toku Studiów (SOTS). System będzie zintegrowany z kluczowymi systemami funkcjonującymi w uczelni: Systemem CRM w zakresie rejestracji kandydatów na studia, Intranetem pracowniczym, Extranetem Studenckim, Elektroniczną Legitymacją Studencką, Platformą e-learningową Moodle, systemem POLON, systemem OKD (ocena kadry dydaktycznej), Rozliczaniem dorobku naukowego (BONA), Systemem Bibliotecznym.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy) - w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę kryterium dotyczące publicznego dostępu do informacji nie występowało.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Polityka jakości – kluczowe założenia

Polityka jakości stanowi dokument spójny z misją i wizją Uczelni, określonymi w Strategii Rozwoju Uczelni. Uczelnia dąży do realizacji zadań w atmosferze wzajemnej życzliwości i budowania partnerstwa pomiędzy studentami, nauczycielami akademickimi i pracownikami oraz interesariuszami zewnętrznymi, a przede wszystkim spełniania aktualnych i przyszłych oczekiwań studentów w zakresie usług edukacyjnych. Uczelnia doskonali swoją działalność poprzez:

- dostarczanie wysokiej jakości usług edukacyjnych, spełniających wymagania rynku pracy;
- stosowanie nowoczesnych metod i form dydaktycznych, zapewniających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się;
- inwestowanie w kompetentną i zaangażowaną kadrę;
- umacnianie głównych atrybutów marki WSB, jakimi są: Praktyczność i Przyjazność;
- rozwój i innowacyjność oferty edukacyjnej dzięki współpracy z partnerami zewnętrznymi.

Za jakość kształcenia odpowiedzialny jest każdy pracownik Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. Uczelnia w przyjętej Polityce Jakości Zobowiązała się do ciągłego doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz wszystkich obszarów działalności mających wpływ na jakość świadczonych usług.

10.2. Projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów

Projektowanie, dokonywanie zmian, a także zatwierdzanie programów studiów jest procesem wielowymiarowym. Za projektowanie oraz dokonywanie zmian w programie odpowiedzialny jest Menedżer Kierunku, natomiast zatwierdzenie programów leży w gestii Senatu Uczelni. Do kompetencji Menedżera Kierunku należy również nadzór nad realizacją programów kształcenia oraz opracowaniem kart przedmiotów przez koordynatorów przedmiotów we współpracy z nauczycielami akademickimi. Kierunkowe efekty uczenia się oraz program kształcenia wypracowywane są przez Menedżera Kierunku i konsultowane w gronie Menedżerów danego kierunku z innych Wyższych Szkół Bankowych w ramach Forum Menedżerów Kierunków. Kierunkowe efekty uczenia się opiniowane są następnie przez Radę Akademicką i uchwalane przez Senat. Programy studiów konsultowane są także z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w ramach cyklicznych spotkań Rad Biznesu, działających przy kierunkach. Rady Biznesu to komitety doradczo-eksperckie składające się z przedstawicieli biznesu, samorządów gospodarczych oraz administracji publicznej, Menedżerów Kierunków, Kierowników Zespołów Dydaktycznych i studentów. Diagnoza potrzeb rynkowych, ekspertyzy, opinie, dokumentacja wdrożenia rekomendacji do programów są także przyczynkiem do dokonywania zmian w programach.

W WSB we Wrocławiu znajduje się Instytut Współpracy z Biznesem, którego zadaniem jest m.in. współpraca z podmiotami zewnętrznymi w przygotowywaniu oferty produktowej oraz projektowaniu kierunków/ specjalności uwzględniających potrzeby rynku pracy. Istotną wartością jest współpraca w grupie Wyższych Szkół Bankowych, czego najważniejszym przejawem jest wymiana doświadczeń, pomysłów i rozwiązań, m.in. poprzez rady dziekańskie i Fora Menedżerów Kierunków, co wspomaga wdrażanie rozwiązań m.in. w zakresie kształtowania efektów uczenia się. Pozwala to na szeroką konsultację i benchmark ogólnokrajowy. Zaprojektowane efekty uczenia się są wykorzystane z kolei do

projektowania modułów, treści modułów, metod dydaktycznych i metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

10.3. Monitorowanie, ocena i doskonalenie realizacji procesu kształcenia

Na Wydziale efektywnie działa Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia zorientowany na ocenę oraz podnoszenie jakości kształcenia poprzez systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się i okresowy przegląd programów kształcenia, mający na celu ich doskonalenie. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Rektora Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr 21/2019 sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Zarządzenie zmieniające nr 18/2021. Nadzór nad funkcjonowaniem Systemu sprawuje Rektor, a zasady jego funkcjonowania opiniuje Senat i Dziekani. Organem odpowiedzialnym za skuteczność funkcjonowania WSZJK na Wydziale jest Dziekan. W celu realizacji zadań Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonują Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (WZJK). Doskonalenie jakości kształcenia jest cyklicznym procesem, na który składają się następujące rodzaje działań:

- monitorowanie procesu kształcenia;
- analiza i ocena wyników monitoringu w formie raportów zawierających wnioski i rekomendacje zmian;
- wdrażanie działań doskonalących (zapobiegawczych i korygujących) oraz ocena ich skuteczności.

Wydziałowy Zespół monitoruje, analizuje i ocenia jakość kształcenia na wszystkich kierunkach studiów, tj. ocenia: zgodność efektów uczenia się realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów z efektami kierunkowymi, dobór metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, realizację efektów uczenia się w ramach praktyk studenckich, zgodność założonych efektów uczenia się z oczekiwaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi interesariuszy, rozkłady ocen zaliczeń i egzaminów. WZJK dokonuje także: przeglądów jakości prac dyplomowych i prawidłowości stosowania zasad ich oceniania, dokonuje przeglądów dokumentacji i wyników studenckiej oceny kadry dydaktycznej; analizuje protokoły hospitacyjne; dokonuje przeglądów bazy dydaktycznej - regularnie raportując Dziekanowi stan bieżący, a także przedstawiając rekomendacje działań doskonalących.

W ramach bieżących prac związanych z monitorowaniem, analizą i oceną jakości kształcenia realizowane są ponadto następujące działania:

- programy studiów opiniowane są m. in. przez Rady Biznesu, składające się z przedstawicieli praktyków (biznesu);
- opracowywany jest i wdrażany program hospitacji zajęć dydaktyków nadzorowany przez Dziekana Wydziału we współpracy z właściwymi Menedżerami Kierunków;
- nadzorowany jest system rozliczania przeprowadzonych zajęć i wykonania pensum dydaktycznego;
- stosowany jest monitoring poziomu zdawania egzaminów, poziomu retencji, etc.,
- organizowane są dyżury pracowników i władz Wydziału oraz spotkania ze studentami zarówno z inicjatywy Wydziału, studentów, jak i organizacji i grup studenckich (stanowią istotną płaszczyznę do wymiany doświadczeń, a przez to są doskonałym źródłem informacji dotyczącym oceny procesu dydaktycznego przez studentów);
- organizowane są zebrania zespołów dydaktycznych, dotyczące oceny programów i kierunków studiów oraz specjalności;

- stosowany jest monitoring systemu stypendialnego – stypendia: socjalne, specjalne, zapomogi.

W celu usystematyzowania działań zmierzających do utrzymania wysokiej jakości kształcenia dziekan WFiZ wydał zarządzenie wprowadzające procedury:

1. Procedura WSB-WW-PJK 01 „Projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów”;
2. Procedura WSB-WW-PJK 02 „Weryfikacja poprawności kart przedmiotów”;
3. Procedura WSB-WW-PJK 03 „Dobór i analiza obsady zajęć dydaktycznych”.

Wyżej wymienione procedury zostały krótko opisane poniżej.

10.3.1. Ewaluacja programu studiów

Doskonalenie traktowane jest zatem jako proces, w którym danymi wejściowymi są głównie efekty prac Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia. Raporty Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia zawierają m.in.: analizę kart przedmiotów, analizę pokrycia kierunkowych efektów uczenia się przez efekty przedmiotowe; analizę wykorzystania manuali/e-learningu na kierunku, analizę metod weryfikacji osiągania efektów uczenia się na podstawie skontrolowanych prac okresowych oraz zaliczeniowych, w tym praktyk studenckich; przegląd jakości prac, protokołów ocen i recenzji prac dyplomowych wraz z raportami JSA; statystyki sesji/dziekanatowe; analizę protokołów pohospitacyjnych; przegląd bazy dydaktycznej; badania losów absolwentów; ocenę udziału interesariuszy wewnętrznych/ zewnętrznych w kształtowaniu jakości kształcenia. Efektem prac WZJK są rekomendacje działań doskonalących. Oprócz wskazanych analiz są one tworzone również w oparciu o:

- wyniki kontroli zewnętrznych kierunków realizowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną;
- wyniki ankiet z realizacji procesu dydaktycznego wypełniane przez studentów w ramach systemu Oceny Kadry Dydaktycznej (OKD)– ankieta jest przekazywana studentom drogą elektroniczną przy pomocy Extranetu i aplikacji mobilnej;
- wyniki Badań Atrybutów Marki (BAM) – inaczej cech jakościowych świadczonych usług edukacyjnych; badania przeprowadzane są corocznie od 2010 roku; w roku 2020 w Grupie Wyższych Szkół Bankowych zrealizowano badania na 12 tys. respondentów. Zgodnie z przyjętą w tym badaniu metodologią atrybuty marki są cechami jakościowymi. Badanie odbywa się raz w roku i obejmuje takie obszary jak: Przyjazność – to dobra organizacja studiów i obsługi administracyjnej oraz przyjazne podejście i Praktyczność – to dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. W badaniu uczestniczą: studenci, słuchacze i absolwenci, pracownicy administracyjni i dydaktyczni, pracodawcy współpracujący z WSB.
- wyniki bieżącego monitorowania realizacji programów kształcenia i gromadzone informacje na temat ewentualnych potrzeb dokonywania zmian, co jest realizowane przez Menedżera Kierunku na podstawie uwag i propozycji zgłaszanych przez studentów do wykładowców prowadzących zajęcia, Menedżera Kierunku lub Dziekana/ prodziekana w czasie ich dyżurów czy monitoringu retencji;
- wyniki oceny wdrożenia działań doskonalących i ich skuteczności w poprzednich semestrach.

Nie później niż do końca następnego semestru wszystkie stwierdzone w wyniku prac Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia wytyczne dotyczące doskonalenia muszą zostać wdrożone. Nadzór nad wdrożeniem działań doskonalących sprawuje Dziekan Wydziału. Danymi wyjściowymi z procesu doskonalenia są przykładowo:

- aktualizacja polityki i celów jakości jako narzędzi budowania świadomości organizacyjnej wśród pracowników dydaktycznych i administracyjnych;
- aktualizacja programów oraz kart przedmiotów;
- szkolenia i kursy organizowane dla podniesienia kwalifikacji zawodowych pracowników dydaktycznych jak i administracyjnych;
- wprowadzenie dodatkowych, bezpłatnych zajęć dla studentów z przedmiotów, dla których zdawalność i średnia ocen są niskie;
- modernizacja infrastruktury zgodnie z potrzebami;
- zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych zgodnie z potrzebami;
- podejmowanie działań wspierających dydaktykę przez specjalistów zewnętrznych.

Uzupełnieniem procesu związanego z ewaluacją programu studiów jest wdrożenie poniższych procedur:

- Procedura nr WSB-WW-PJK 01: „Projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów” uwzględnia zagadnienia dotyczące przeglądu programów i poprawnego oszacowania godzin kontaktowych i właściwego przypisania im punktów ECTS w programie studiów. W procedurze uwzględniono zasady tworzenia programów kształcenia i wprowadzania zmian w tych programach, z uwzględnieniem właściwego oszacowania godzin kontaktowych i z odpowiednim przypisaniem im punktów ECTS. Za przeprowadzenie procedury odpowiedzialny jest Menedżer Kierunku, ale uwzględnia ona zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych (Senatu, Dziekana, WZJK, Rady Akademickiej, Samorządu Studenckiego), jak i zewnętrznych (Rada Biznesu).
- Procedura WSB-WW-PJK 02 „Weryfikacja poprawności kart przedmiotów” dotyczy systematycznej weryfikacji kart przedmiotów, w tym prawidłowego naliczania punktów ECTS w odniesieniu do form kształcenia (np. wykładu, konwersatoriów, laboratoriów, pracy własnej) właściwych dla danego przedmiotu. Zaznaczyć należy, że procedura ta obejmuje weryfikację wszystkich elementów, które zapisane są w karcie, takich jak: przedmiotowe efekty uczenia się i ich zgodność z efektami kierunkowymi, treści programowe, literatura, sposób zaliczenia przedmiotu, sposoby weryfikacji efektów uczenia się.

10.3.2. Ewaluacja praktyk zawodowych

W trosce o najwyższą jakość kształcenia oraz w celu zapewnienia właściwej realizacji i ewaluacji przedmiotu „Praktyka zawodowa” opracowano wewnętrzną procedurę monitoringu praktyk zawodowych odbywanych przez studentów wszystkich kierunków Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. Każda praktyka zawodowa podlega procedurze ewaluacji, zatem jest opiniowana przez wszystkich uczestników planowanych zadań (student, opiekun praktyk z ramienia zakładu pracy, opiekun praktyk z ramienia Uczelni), w celu ustalenia stopnia osiągnięcia zakładanych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się. Ponadto od roku akademickiego 2021/2022 zgodnie z Zarządzeniem Dziekana Wydziału Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr 70/2021 z dnia

01.10.2021 r. w sprawie hospitacji praktyk zawodowych na Wydziale Finansów i Zarządzania prowadzone są hospitacje praktyk zawodowych.

1. Podstawowym narzędziem ewaluacji praktyk zawodowych jest dokumentacja prowadzona i wypełniana podczas realizacji oraz zakończeniu praktyk zawodowych. Praktyka zaliczana jest na podstawie:

- zaświadczenia o odbyciu praktyk,
- sprawozdania studenta z praktyk (możliwość oceny jakości praktyk, tj. stopnia wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobytych na studiach podczas praktyki, pozyskania nowych kompetencji na praktyce, roli opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy w realizacji programu praktyk, infrastruktury etc.),
- raportu z odbytych praktyk wypełnianego przez Opiekuna Praktyk z ramienia zakładu pracy i Studenta-Praktykanta (weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się określonych w karcie przedmiotu),
- miesięcznej karty pracy, w której każdy dzień praktyki opisywany jest przez studenta poprzez zestawienie zakresu wykonywanych zadań związanych z realizacją efektów uczenia się przypisanych praktyce.

Na podstawie przedłożonej powyższej dokumentacji Opiekun praktyk z ramienia Uczelni weryfikuje osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz prawidłowy przebieg i dobór miejsca praktyk.

2. Dodatkowym narzędziem ewaluacji praktyk zawodowych jest wprowadzona od roku akademickiego 2021/2022 procedura hospitacji praktyk zawodowych. Zgodnie z przyjętą procedurą praktyki zawodowe jak każdy przedmiot przewidziany w programie studiów podlegają hospitacji w celu oceny/weryfikacji:

- zgodności realizowanych praktyk z założonymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, wyrażonymi w karcie przedmiotu „Praktyka zawodowa” i ramowym programie praktyk dla danego kierunku studiów, stopnia studiów i specjalności,
- zgodności praktyki z charakterem studiów na określonym kierunku,
- zgodności praktyki z celami praktyk zawodowych,
- zgodności realizacji praktyki zawodowej z terminem określonym w umowie,
- charakteru zadań przydzielanych studentom, ich istotności, celowości oraz zgodności z programem praktyki,
- przestrzegania przez studenta/kę dyscypliny pracy i porządku pracy przyjętego w miejscu praktyk,
- wywiązywania się przez pracodawcę z obowiązków przyjętych na mocy porozumienia w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych,
- oceny infrastruktury miejsca odbywanej praktyki.

Za organizację hospitacji na wydziale oraz właściwe wykorzystanie wniosków wynikających z ich przeprowadzania odpowiedzialny jest Dziekan oraz Dyrektor Biura Karier.

Założenia przyjętej procedury hospitacji praktyk zawodowych:

- Hospitacje praktyk zawodowych realizuje się w trybie hospitacji planowych lub pozaplanowych.
- Ramowy plan przeprowadzania hospitacji planowych przygotowuje Dziekan lub wskazany przez Dziekana Prodziekan nie później niż do dnia 15.11 dla semestru zimowego i 15.03 – dla semestru letniego, na podstawie przedłożonego przez Dyrektora Biura Karier wykazu wszystkich realizowanych w danym semestrze praktyk (w semestrze zimowym od 01.10- 31.01. oraz w semestrze letnim od 01.02- 30.04.).
- Ramowy plan hospitacji planowych w danym semestrze obejmuje nie mniej niż 6 losowo wybranych miejsc praktyk dla każdego kierunku studiów I i II stopnia.
- Hospitacje przeprowadza opiekun praktyk danego kierunku z Ramienia Uczelni lub osoby wskazane przez Dziekana, posiadające odpowiednie przygotowanie merytoryczne związane z danym kierunkiem.
- Możliwe jest przeprowadzenie hospitacji pozaplanowych, w przypadku zgłoszenia przez studenta lub Pracodawcę, nieprawidłowości w realizacji praktyk. W przypadku stwierdzenia poważnych deficytów i uchybień dotyczących sposobu realizacji praktyki zawodowej, prowadzący hospitację zobowiązany jest bezzwłocznie poinformować o zaistniałym fakcie Dziekana.

10.3.3. Monitorowanie realizacji efektów uczenia się

Weryfikacja efektów uczenia się stanowi uniwersalny system umożliwiający monitorowanie, sprawdzanie i ocenianie procesu uczenia się studenta w trakcie całego cyklu kształcenia w uczelni. W doborze metod weryfikacji uwzględnia się rodzaje efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), etapy kształcenia (I stopień, II stopień), kierunki/programy studiów (merytoryka), a także treści (teoretyczne, praktyczne) i formy zajęć (wykład, ćwiczenia, lektorat, konwersatorium, laboratorium, seminarium, praktyka zawodowa). W uczelni przyjmuje się określone sposoby weryfikacji efektów uczenia się: egzaminy (ustne lub pisemne), prace kontrolne, kolokwia, projekty, a także inne aktywności zlecone przez dydaktyka, takie jak np.: ćwiczenia/zadania indywidualne i grupowe, case study, dyskusje dydaktyczne/debaty, prezentacje, gry dydaktyczne. Zróżnicowanie metod weryfikacji pozwala na całościowe kontrolowanie postępów w procesie uczenia się studenta. Szczegółowe informacje, co do zasad i sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych kursów/przedmiotów, zamieszczone są w kartach przedmiotów.

10.3.4. Narzędzia monitorowania stopnia osiągniętych efektów uczenia się

Poziom osiągnięcia efektów uczenia się studenta dokumentuje się:

- w przypadku wykładu, ćwiczenia, lektoratu, konwersatorium, laboratorium, seminarium – w protokole egzaminu/zaliczenia,
- w przypadku praktyki zawodowej – w protokole zaliczenia praktyki,
- w przypadku egzaminu dyplomowego – w protokole egzaminu dyplomowego.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się podlegają stałej kontroli Metodyka oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

10.3.5. Ocena zajęć i prowadzących zajęcia dydaktyczne

Szczególną rolę w doskonaleniu pełni system oceny kadry dydaktycznej (OKD). Badania przeprowadzane wśród studentów WSB (każdego z kierunków), a wykorzystywanym narzędziem jest kwestionariusz ankiety przekazywany drogą elektroniczną przy pomocy Extranetu i aplikacji mobilnej. Wykładowcy w OKD oceniani są przez studentów w zakresie: ogólnej oceny wykładowcy, prowadzenia zajęć w sposób interesujący i zrozumiały, zgodnie z programem i kartą przedmiotu. Poza tym ocenie podlega to czy wykładowca przedstawia jasno i na początku zajęć wymagania dotyczące zajęć i zaliczenia przedmiotu oraz udostępnia materiały umożliwiające zaliczenie przedmiotu (w tym na platformie edukacyjnej Moodle). Istotna jest także ocena wskazywania praktycznego zastosowania przekazywanej wiedzy. Lektorzy oceniani są pod kątem dostosowania zajęć do poziomu znajomości języka (np. A1, B1, C1) i wykorzystywania pomocy dydaktycznych (podręcznik, tablica, multimedia). Ocena także dotyczy motywowania do nauki i rozwijania umiejętności językowych (mówienie, czytanie, pisanie, rozumienie ze słuchu). Promotorzy oceniani są w odniesieniu do analizy przedstawianych fragmentów pracy dyplomowej, dostępności poprzez e-mail i w czasie dyżurów, pomocy w wyszukiwaniu źródeł, przekazywaniu informacji dotyczące zasad i standardów przygotowania i obrony pracy dyplomowej, a także udzielania informacji na temat kryteriów oceny pracy dyplomowej, wspierania merytorycznego w procesie jej pisania. Poniżej zestawiono najważniejsze aspekty podlegające ocenie:

Ankieta oceniająca promotora

- gruntownie ocenia przedstawiane fragmenty pracy dyplomowej
- jest dostępny poprzez e-mail i/lub w czasie dyżurów
- ogólna ocena promotora
- pomaga w wyszukiwaniu źródeł
- przekazuje informacje dotyczące zasad i standardów przygotowania i obrony pracy
- udziela informacji na temat kryteriów oceny pracy dyplomowej
- wspiera merytorycznie w pisaniu pracy dyplomowej

Ankieta oceniająca wykładowcę/osobę prowadzącą ćwiczenia

- ogólna ocena wykładowcy
- prowadzi zajęcia w sposób interesujący
- prowadzi zajęcia w sposób zrozumiały
- prowadzi zajęcia zgodnie z programem/ kartą przedmiotu
- przedstawia jasno (na początku) wymagania dotyczące zajęć i zaliczenia przedmiotu
- udostępnia materiały umożliwiające zaliczenie przedmiotu
- wskazuje praktyczne zastosowanie przekazywanej wiedzy

Z wynikami ankiet nauczyciele akademicy zapoznawani są przez menedżera kierunku. W przypadku negatywnej oceny menedżer kierunku przeprowadza rozmowę z wykładowcą, w razie konieczności rozmowę może przeprowadzić również Dziekan. Wyniki badań ankietowych z ostatnich lat wskazują, iż w opinii studentów kadra akademicka jest właściwie dobierana ze względu na posiadane kwalifikacje i kompetencje. Obrazuje to poniższe zestawienie:

Tabela 35. Wyniki Oceny Kadry Dydaktycznej (OKD) dla kierunku Finanse i Rachunkowość w roku akademickim 2020/2021

Stopień studiów	Ocena dla kierunku FiR	Zwrotność ankiet FiR [%]	Ocena ogółem
Semestr zimowy			
ogółem	4,65	29,66	4,64
I stopień	4,66	32,74	4,62
II stopień	4,62	36,22	4,64
Semestr letni			
ogółem	4,65	29,91	4,64
I stopień	4,65	39,50	4,63
II stopień	4,54	22,12	4,63

Tabela 36. Wyniki Oceny Kadry Dydaktycznej (OKD) dla kierunku Finanse i Rachunkowość w roku akademickim 2021/2022

Stopień studiów	Ocena dla kierunku FiR	Zwrotność ankiet FiR [%]	Ocena ogółem
Semestr zimowy			
ogółem	4,65	31,91	4,65
I stopień	4,63	35,51	4,63
II stopień	4,71	29,86	4,65
Semestr letni			
ogółem	4,69	28,10	4,68
I stopień	4,68	31,64	4,65
II stopień	4,75	32,44	4,71

Uzupełnieniem doskonalenia jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz zapewnienia wysokiego poziomu praktyczności zajęć jest Procedura WSB-WW-PJK 03 „Dobór i analiza obsady zajęć dydaktycznych”. Została ona wprowadzona w celu zapewnienia kształcenia studentów na potencjalnie najwyższym poziomie poprzez dobór odpowiedniej kadry dydaktycznej, której doświadczenie praktyczne i/lub osiągnięcia naukowe (potwierdzone tytułem lub stopniem naukowym) czy zainteresowania naukowe (poparte publikacjami) mają ścisły związek z tematami zajęć prowadzonych dla studentów. Zakłada ona formalizację i systematyczną analizę procesu obsady zajęć dydaktycznych, przy uwzględnieniu wymagań Uczelni dotyczących udokumentowania praktyki i/lub pracy naukowej związanej z prowadzeniem przedmiotu.

Zalecenia dotyczące kryterium 10* wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10* wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Podejmowanie działań w kierunku szerszego włączenia przedstawicieli studentów w prace związane z WSZJK	Do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dołączono również przedstawiciela studentów

* w przypadku oceny programowej kierunku Finanse i Rachunkowość, która poprzedziła bieżącą ocenę było to kryterium 6 i brzmiało: „W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienia jakości na ocenianym kierunku studiów”

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kadra dydaktyczna posiadająca duże doświadczenie praktyczne oraz znaczące osiągnięcia zawodowe. 2. Program kształcenia, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu rynku pracy, przygotowuje absolwentów do efektywnego funkcjonowania w środowisku zawodowym. 3. Wykorzystanie nowych technologii do aktywizacji studentów i stymulowania do samodzielnego działania (MS Office 365, Teams, Platforma Moodle). 4. Manuale. 5. Pracodawcy zaangażowani w budowę i ocenę programu, a także w realizację; tworzy to specyficzny, praktycznie zorientowany produkt. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niewielkie zaangażowanie studentów niestacjonarnych w inicjatywy wykraczające poza standardowy proces edukacyjny. 2. Ograniczenia związane z zatrudnieniem doświadczonych praktyków aktywnych zawodowo. 3. Brak młodej kadry samodzielnych pracowników akademickich. 4. Ograniczenia związane ze specyfiką studiów niestacjonarnych (mniejszy zakres możliwych form uprzątnienia np. wizyt studyjnych w przedsiębiorstwach itp.).
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobry wizerunek WSB, postrzeganej jako miejsce przyjazne studentom i kształcące w sposób praktyczny. 2. Funkcjonowanie w ramach grupy Wyższych Szkół Bankowych - możliwość wymiany pomysłów i dobrych praktyk od innych członków grupy (możliwość zacieśniania współpracy m.in. między menedżerami kierunków w ramach Forum Menedżerów). 3. Możliwość kontynuowania nauki na studiach II stopnia oraz studiach podyplomowych. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywna i silna konkurencja na rynku szkolnictwa wyższego. 2. Mniejszy dostęp do środków publicznych, w stosunku do regionalnych konkurentów (uczeln publicznych). 3. Niska świadomość instytucji dotycząca korzyści płynących ze ścisłej współpracy z uczelniami wyższymi. 4. Trend rynkowy spadku zainteresowania kandydatów kierunkiem

Wyższa Szkoła Bankowa
 we Wrocławiu
 ul. Fabryczna 29-31, 53-609 Wrocław
 tel. (071) 359 46 48
 ident. 931893807 (4)

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

(podpis Rektora)

Wrocław, dnia 07.10.2022r.

(miejscowość)